VASILE DUMITRU FULGER

SECȚIA AMAZOANELOR

File din istoria spionajului horthyst pe teritoriul României

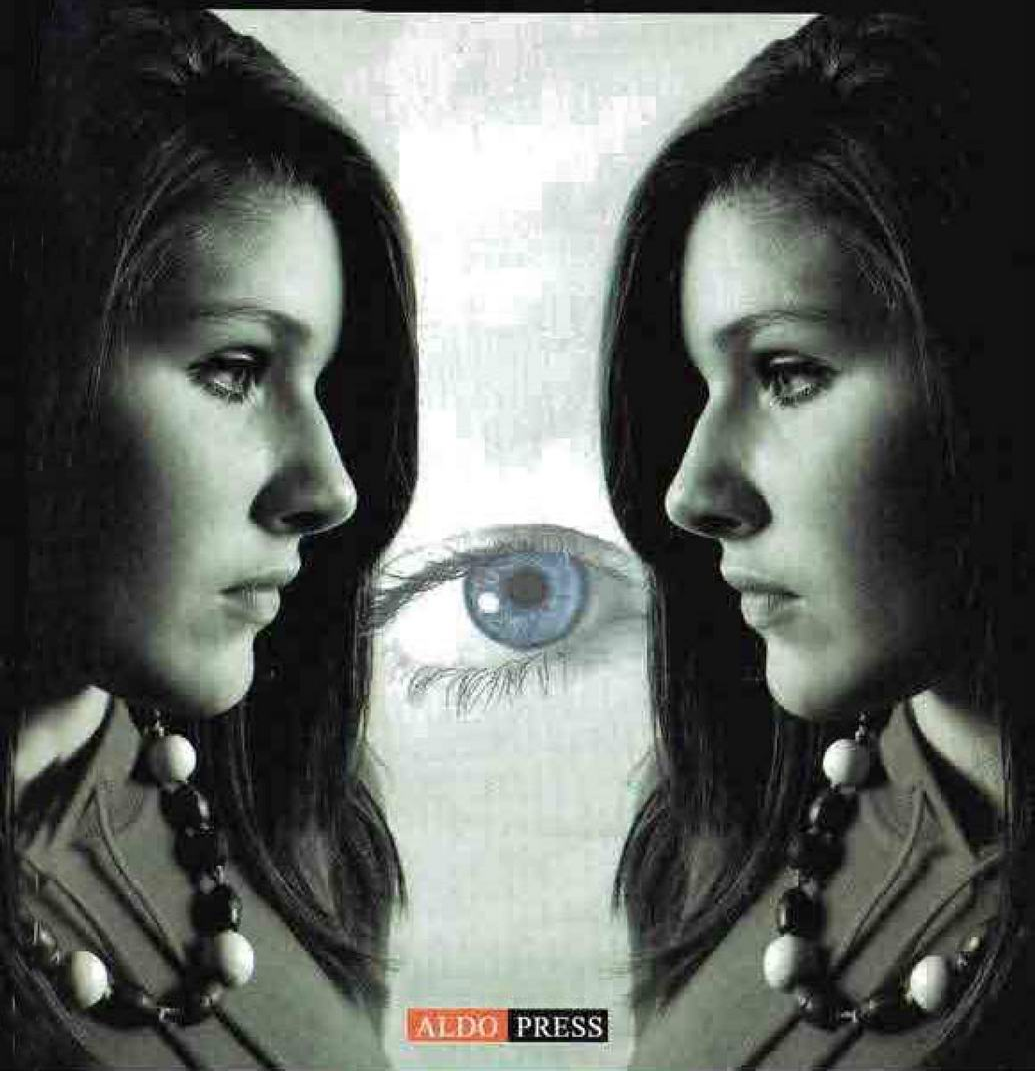

ALDO PRESS

VASILE DUMITRU FULGER
SECȚIA AMAZOANELOR

Editor Aldo Press, București

© by Aldo Press

Toate drepturile pentru această versiune aparțin Aldo Press

Informații, comenzi ramburs, comenzi pentru editare și tipărire de cărți și broșuri
OP 76, CP 161, București, 062590
Tel./Fax 4341750;
E-mail: aldopress1@xnet.ro,
Site: www.aldopress.ro

FULGER, VASILE DUMITRU
Sectia amazoanelor / Vasile Dumitru Fulger. - Bucuresti : Aldo Press, 2006
ISBN (10) 973-701-066-3 ; ISBN (13) 978-973-701-066-7

821.111-31=135.1

NOTA
Responsabilitatea pentru afirmațiile convingerile și informațiile prezente în acest volum aparține în totalitate autorului cărții.

VASILE DUMITRU FULGER

SECȚIA AMAZOANELOR

File din istoria spionajului horthyst pe teritoriul României

CUPRINS

1. Mulțumiri 5
2. Prefață 8
3. Argumente 16
4. Secția Amazoanelor
   schemă de organizare:
   grupa A - Femei "indicatoare" 24
   grupa B - Femei "recrutoare.....28
   grupa C - Femei "contaminatoare".....30
5. Spionaj la Brăila:
   Două amazoane călare pe unsublocotenent . 32
6. Spionaj pe CFR:
   Frumoasa Eta și mecanicul de locomotivă..... 39
7. Spionaj la Marea Neagră:
   Cozonacul cu micro filme..... 57
8. Debrețin: Recrutarea nereușită 68
9. Cadavrul furat: Substituirea 82
10. Amazoanele spionajului maghiar 232
11. Câteva exemple din lungul șir al amazoanelor depistat.....236
12. Sfaturile unui instructor militar american:
    Feriți-vă de femei.....245

MULȚUMIRI

Iată, am reușit să definitivez și cea de-a doua carte, la care țin foarte mult, în primul rând pentru că o consider extrem de utilă. Cred că nu greșesc dacă spun că o asemenea carte le va fi multora necesară, nu numai acum, ci și în viitor. Disputa dintre Serviciile Speciale de Informații și Contrainformații române și cele maghiare nu se va încheia niciodată. De aceea, încă o dată afirm că sunt bucuros de apariția acestei lucrări, care, desigur, nu spune tot despre disputele ce există în domeniul informațiilor, dar atrage atenția asupra unor lucruri care s-au întâmplat și se pot repeta oricând. Și cum la realizarea unei asemenea lucrări am fost ajutat de mulți oameni, țin să mulțumesc tuturor acelora care au făcut-o, într-un fel sau altul, ca s-o pot duce la bun sfârșit.

Înainte de orice, însă, vreau să-mi manifest recunoștința față de Dumnezeu pentru că mi-a dat sănătatea și puterea necesară de a lucra și definitiva acest proiect la care am visat din momentul când mi-au căzut în mână primele date cu privire la SECȚIA AMAZOANELOR, subiect care de la bun început mi s-a părut inedit și captivant. Sper ca tot așa, inedit și captivant, să pară și cititorilor.

Aş vrea să mulţumesc, în mod deosebit, editorului pentru îndemnul şi curajul pe care mi le-a insuflat de a materializa o idee şi a merge cu proiectul până la capăt. M-au bucurat aprecierile sale şi-i mulţumesc pentru răbdarea de care a dat dovadă în perioada cât am negociat şi perfectat documentele de colaborare.

Aduc mulţumiri unor condeieri experimentaţi, cu mii şi mii de pagini tipărite la activul lor, bine cunoscuţi din reviste, şi ziare, alţii au scris literatură poliţistă şi nu numai, sunt membri ai Uniunii Scriitorilor. Am avut, deci, ce învăţa de la ei, deşi cei mai mulţi dintre aceştia sunt mai tineri ca mine. Nu pot să nu-i menţionez aici pe Eugen Teodoru, Nicolae Rotaru, Olimpian Ungherea, Traian Tandin, Nichifor Pietriş, pe care i-am gelozit şi-i gelozesc şi astăzi pentru talentul şi priceperea lor, pentru ce au realizat în domeniul scrisului. O menţiune aparte pentru prof. D. Costea, "istoric fără operă", cum pe nedrept spunea cineva, care mi-a pus la dispoziţie date extrase din arhiva M.A.E.

Exprim recunoştinţa mea unor ziare şi reviste precum "Zig-zag", "Pentru Patrie", "România Mare", "Dragoste şi Crimă", care, cu ani în urmă, au găzduit în paginile lor scurte materiale axate pe diverse cazuri "oferite" în decursul timpului de spionajul maghiar. Prezenţa în coloanele lor a unor astfel de spete autentice, extrase din istoria recentă a spionajului, mi-a întărit convingerea că astfel de subiecte prezintă un interes deosebit pentru cititori. Am considerat că a sosit timpul să le prezint într-o formă închegată, unitară.

În fine, ţin să mulţumesc în modul cel mai călduros unor fiinţe tare dragi mie: Monica, nepoată, şi

Alexandra, soţie, care, în ciuda programului lor extrem de încărcat, m-au ajutat, zeci de ore în şir, lucrând la maşina de scris şi calculator. Nu de puţine ori observaţiile lor, chiar pe text, mi-au fost de un real folos. Mă bucur să le simt alături de mine şi în asemenea împrejurări.

V.D. Fulger

PREFAȚĂ

Isvorâtă din practica muncii de contraspionaj a lucrătorilor din serviciile române de informații, lucrarea de față este axată pe o singură idee, aceea de prezentare a modului de lucru al serviciilor maghiare de spionaj pe teritoriul țării noastre. Este cunoscut de multă vreme faptul că acestea și-au întețit activitatea după încheierea Tratatului de pace de la Trianon și, după unele surse, au contribuit la pregătirea și realizarea loviturii de stat din decembrie 1989.

Cititorii știu, din presa vremii, că în preajma evenimentelor din decembrie 1989 în România au pătruns, coordonați de serviciile maghiare și sovietice de spionaj, mulți diversioniști care au incitat populația la demonstrații de stradă și au deschis focul împotriva manifestanților și a armatei, acreditând apoi ideea că acest lucru a fost făcut de fosta Securitate. Cititorii cunosc, de asemenea, că, în țară, cozile de topor au deschis imediat granițele pentru ca cei care au săvârșit crimele să poată ieși nestingheriți din țară. Ei își făcuseră treaba la Timișoara, unde s-au folosit de Laslo Tökes. La Cluj, Sibiu, Brașov și București au activizat acțiunile șoviniștilor maghiari, iar la Harghita, Covasna și Mureș, crezând că a venit timpul pentru sfârtecarea țării, au

atacat şi devastat posturile de Poliţie şi Securitate, ucigând, în mod bestial, ofiţeri şi subofiţeri.

"Secţia Amazoanelor", pătrunde în culisele spionajului maghiar, care avea şi o secţie de femei cu această denumire. Desigur, folosirea femeilor în activitatea de spionaj nu este o noutate. Prezenta carte a lui Vasile Dumitru Fulger este de natură să-i pună în gardă pe oamenii cu responsabilităţi din Statul Român, în braţele cărora pot fi aruncate femei frumoase, bine pregătite pentru a-i influenţa să acţioneze în conformitate cu interesele revizioniştilor sau pentru a obţine date şi informaţii care să fie transmise Centralei de spionaj din Budapesta. Metodele folosite de spionajul maghiar reclamă creşterea vigilenţei până la cota maximă, mai ales astăzi, când extremişti unguri, profitând de superficialitatea şi tratarea cu uşurinţă de către unii oameni politici a multor probleme ce vizează interesul naţional al ţării, au reuşit să-şi bage oamenii în parlament şi în guvern, precum şi în organele de control al activităţii serviciilor noastre de informaţii. Autenticitatea folosirii femeilor în munca de informaţii rezultă şi din minuţiozitatea cu care era organizată "Secţia Amazoanelor". Dacă cele din grupa "A" erau pregătite pentru a fi plasate în aparatul politico-administrativ şi în armată, pe lângă istorici, preoţi şi profesori ca amante, secretare, dactilografe etc., cu misiunea de a influenţa unele "obiective" şi a culege cât mai multe date pentru Centrala de la Budapesta, cele din grupa "B" se ocupau cu recrutarea persoanelor care deţineau date secrete sau strict secrete. Recrutările se făceau folosindu-se anumite materiale compromiţătoare pentru "victime".

Amazoanele erau instruite să acorde atenţie deosebită bărbaţilor care lucrau în armată, în poliţie, în jandarmerie, în diplomaţie şi, de ce nu, chiar în Siguranţa Naţională. De multe ori victimele erau atrase în cercuri dubioase, pentru a putea fi mai uşor compromise şi şantajate. Amazoanele din această categorie, de regulă, erau recrutate din rândul femeilor culte, frumoase, rafinate şi suficient de fanatice pentru cauza maghiarimii, aceea de a reface Ungaria Mare.

În grupa "C", consemnează autorul, se foloseau femei contaminate de sifilis sau alte boli venerice, pe care spionajul horthyst le dirija spre oamenii cu funcţii din armată, cadre care prezentau interes pentru serviciile maghiare de spionaj. În timpul acţiunii de contaminare se urmărea şi obţinerea unor materiale compromiţătoare: fotografii, înregistrări etc. Îmbolnăvindu-se, militarii erau nevoiţi să se ocupe de sănătate, neglijând astfel sarcinile ce le reveneau pentru menţinerea şi mărirea capacităţii de luptă a unităţilor din care făceau parte.

O descriere cursivă şi captivantă, care ţine cititorul "cu sufletul la gură", face autorul în cazul slt. Petrică Vasilescu, fiu de mare moşier, beţiv, cartofor, afemeiat şi fără caracter, a cărui comportare a dus la renegarea sa de către părinţi. Văzându-i caracterul labil, organele spionajului maghiar s-au apropiat de el, aruncându-l în braţele unor femei din "Secţia Amazoanelor". La un moment dat, ofiţerul, care era pe punctul de a-şi trăda ţara, se trezeşte, totuşi, ca dintr-un vis şi raportează totul comandantului, dejucând astfel planurile spionilor. Spionajul maghiar a reuşit să prindă în capcanele sale unii români, fără ca aceştia să-şi dea seama de jocul

perfid în care erau atrași. Autorul descrie una dintre aceste capcane, referindu-se la o româncă de 30 de ani din Oradea, de o frumusețe orbitoare. La indicația celor care o dirijau, acesta s-a "îndrăgostit", chipurile, de un mecanic de locomotivă, pe care-l însoțea pe mai toate traseele din țară. În aceste drumuri, amazoana culegea date și primea informații pe care le transmitea mai departe șefilor săi, fără ca bătrânul mecanic să-și dea seama de toate acestea.

Spionajul maghiar s-a ocupat îndeaproape și de cuplurile mixte româno-maghiare. Lucrarea de față ne prezintă și un caz de acest gen. Biky Sandor, al cărui tată fusese român get-beget, a plecat la mama sa, o unguroaică ce-și reluase numele de fată, în Ungaria. Acolo Biky a fost instruit de serviciile maghiare de spionaj și trimis în România să-și petreacă "concediul" pe litoral, dar organele noastre de contrainformații au avut grijă să-l supravegheze întreaga "vacanță", zădărnicindu-i orice acțiune.

Într-un alt caz, autorul descrie peripețiile unui ofițer, cam dezorganizat și superficial în gândire și acțiune, care pleacă, fără știrea comandantului, să-și petreacă concediul în Ungaria. Spionajul horthyst caută să-l recruteze, folosindu-se de încurcăturile financiare în care românul intrase și din care nu știa cum să iasă. Suspansul crește de la un moment la altul, maghiarii crezând că, folosindu-se de doi homosexuali, ofițerul român va ceda. N-a fost așa, lucrurile luând o întorsătură neașteptată pentru unguri.

Povestea cea mai bogată în evenimente și momente de suspans este dedicată, însă, pelegrinării

soților Veronica și Radu Dulgheru, împreună cu Amalia Arbobre, prin Ungaria, Austria și Germania, evidențiindu-se diferența de caracter a celor două femei, discuțiile acerbe dintre acestea și, în final, atacul de cord și decesul unuia dintre ele. Se prezintă mai departe cum pașaportul Amaliei a ajuns în mâinile serviciilor maghiare de spionaj și cum a început pregătirea și trimiterea în România a Evei Sandor, sub noul nume de Amalia Arbore, pentru executarea unor misiuni de spionaj în folosul Ungariei. Ni se înfățișează reacția maghiarilor după restituirea de către Statele Unite ale Americii către Ungaria a coroanei Sfântului Ștefan. Cei mai mulți unguri au considerat că America sprijină politica iredentistă a conducerii de la Budepesta, ca Ungaria să reacapareze teritoriile străine deținute anterior Tratatului de la Trianon. Bazându-se pe acesta, spionajul maghiar a înființat tot felul de organizații și grupuri extremiste, atât în țară cât, mai ales, în Transilvania, vizând, printre altele, dezlănțuirea de atacuri împotriva României și românilor, oriunde se găsesc. Se citează un pasaj din "Comandoul Ștefan cel Sfânt" publicat de ziarul "Nepszabadsag" numărul 77/1990, unde se spunea: "Români, mâncați pâinea ungară (exact așa cum afirma, la 15 martie 2006, Marko Bela - n.n.) și vă bucurați că maghiarii sunt exterminați. Pentru fiecare maghiar omorât (doar o minte bolnavă poate debita astfel de minciuni - n.n.), în curând vor muri zece români. Ce credeți voi, oameni de nimic, până când vom mai avea răbdare?" Apoi ziarul încheie: "Vă vom extermina pe toți, până la unul".

Neobrăzarea fasciștilor unguri nu este nouă.

Insulte, calomnii și amenințări de această natură s-au făcut și în trecut, în 1939, de către Dueso Csaba în lucrarea "Nu există milă și îndurare", unde se spune: "Voi suprima fiecare valah și atunci nu va mai fi în Transilvania decât o singură naționalitate, cea maghiară, națiа mea, sângele meu". Se observă, așadar, că în politica iredentismului maghiar față de România, nu s-a schimbat nimic.

Eva Sandor, trimisă cu sarcini speciale în România, confirmă acest lucru, întrucât în contactele avute caută să-i convingă pe interlocutori că "revenirea Coroanei Sfântului Stefan în Ungaria, constituie o dovadă certă că revizuirea granițelor este posibilă și că într-un fel a și început", exprimându-și ferma speranță că restabilirea vechilor fruntarii ale Ungariei milenare se va face cu ajutorul americanilor.

Volumul de față este o lucrare-document, bazată pe întâmplări adevărate, trăite de lucrătorii contraspionajului român care s-au confruntat direct cu "trimișii" spionajului maghiar. Amazoana Eva Sandor, care s-a substituit româncei Amalia Arbore, avea, printre altele, sarcina de a contacta câți mai mulți preoți și femei de origine maghiară, dar căsătorite cu români. Prin asemenea elemente trebuia intensificată propaganda iredentistă, inclusiv din fața altarelor.

Cazurile prezentate în această lucrare reflectă cu prisosință strădania autorului de a se documenta temeinic pentru a ne oferi lucruri veridice. Spre deosebire de alte lucrări care au abordat acest subiect, cea pe care o prezentăm publicului are o notă de credibilitate în plus, grație faptului că prezintă întâmplări autentice, trăite de organele române de contraspionaj care s-au confruntat direct cu "trimișii" spionajului maghiar.

Suspansul este mai tot timpul prezent în cazurile oferite, ținându-l pe cititor încordat și plin de curiozitate în privința modului în care urmează a fi rezolvate. Tensiunea crește și mai mult în momentul când cititorul la cunoștință de misiunile primite de spioana Eva Sandor, alias Amalia Arbore, misiuni cunoscute de serviciile române de contraspionaj. Așa se face că românii au barat și anihilat toate căile de acces care ar fi dus la îndeplinirea misiunilor de către spioană. Parcurgând paginile acestei cărți, cititorul va savura, cu plăcere, câte ceva din tainele activităților specifice meseriei de spion. Autorul are grijă să menționeze și câteva nume ale unor amazoane budapestane identificate pe teritoriul țării noastre și aduse în fața Justiției. Fiecare caz are particularitățile sale pline de învățăminte, peste care nu trebuie să se treacă prea ușor, chiar dacă de la rezolvarea lor au trecut zeci de ani.

În concluzie, se poate spune că, în ansamblu, "Secția amazoanelor" este una din cărțile bune care nu trebuie să lipsească din biblioteca noastră.

Col. Magistrat (r) Vintilă Barbu,
doctor în Istorie și Științe Juridice

Argumente

Fără îndoială, auzind de acest titlu - "Secția Amazoanelor" (File din istoria spionajul horthyst pe teritoriul României) –, oricine se va întreba: de unde până unde acest subiect? Mai ales că despre spionajul horthyst, despre activitatea serviciilor speciale maghiare în general s-au scris deja multe, tema fiind una dintre cele mai atractive și interesante pentru cititori, nu numai pentru că pe această linie se aduc mereu noutăți, ci și pentru că este mereu de actualitate.Mă simt, deci, obligat să arăt cum s-a născut ideea de a mă documenta și a strânge date în legătură cu "Secția Amazoanelor", iar în final să dau tiparului o astfel de lucrare.

...În prima parte a anilor '80, secolul și mileniul trecut, numărându-mă printre cadre didactice și fiind obligat la o documentare cât mai largă și aprofundată pe planul relațiilor diplomatice dintre România și țările vecine, am studiat multe și diverse materiale. La un moment dat, mi-a căzut în mână și o "Istorie" a serviciilor speciale românești, în cadrul acesteia fiind tratate și aspecte din activitatea de spionaj pe care statele vecine, Bulgaria, Ungaria, Iugoslavia, Rusia, Turcia, au desfășurat-o, în diverse etape, pe teritoriul țării noastre. Autorul "Istoriei", regretatul Nicolae Meianu, pe care

după '90 l-am cunoscut personal, mi-a spus că a lucrat la ea mai mulți ani, studiind prin arhive sute, poate chiar mii de documente. Acolo, în "Istoria" lui Meianu, am citit pentru prima dată despre "Secția Amazoanelor" din cadrul serviciului de spionaj horthyst. Mi s-a părut un capitol interesant. Chiar m-a șocat, nu ca idee, întrucât, se știe, femeile au fost folosite în munca de informații și contrainformații de când lumea, ci prin sadismul și lipsa de orice scrupul de care "amazoanele" și cei care le foloseau dădeau dovadă în acțiunile ce le întreprindeau pentru atingerea scopului urmărit. M-a șocat, de pildă, faptul că cineva, fie el și un serviciu de spionaj, își alcătuiește un grup de femei bolnave de sifilis și alte "boli lumești", folosindu-le apoi ca armă de luptă împotriva cuiva, care, mai devreme sau mai târziu, îi va fi adversar direct. Am fost uimit să aflu că a existat o perioadă când aceste "amazoane contaminatoare" au făcut adevărate ravagii printre militarii români, fiind dirijate direct spre cadre dinainte vizate, pentru a le îmbolnăvi și "scoate din uz", sau pe lângă diverse unități militare ori în zonele din jurul acestora, pentru a face victime, cât mai multe victime, greu sau imposibil de recuperat. Au fost perioade când "amazoanele", inclusiv "contaminatoarele", s-au aflat într-o adevărată ofensivă, totul desfășurându-se după calcule prealabile și planuri elaborate în mod minuțios. S-a lucrat diabolic, spionajul horthyst arătând că femeia poate fi transformată într-o adevărată armă, făcând victime cu nemiluita. De aici și surprinderea mea că Meianu, realizând acest lucru, nu s-a angajat într-o prezentare mai extinsă a "Secției Amazoanelor". Am discutat cu el pe această temă, însă

explicațiile sale au fost, cel puțin pentru mine, foarte lămuritoare: "Istoria" pe care a scris-o a fost una foarte bogată și în economia lucrării n-ar fi căzut bine detalierea unui capitol sau subcapitol dedicat exclusiv "amazoanelor". Într-adevăr, dacă mi-aduc bine aminte, lucrarea lui Meianu se întindea pe circa o mie de pagini (patru volume).

Documentându-mă mai bine asupra subiectului, am scos la lumină o serie de date care mi-au permis să pregătesc un material pe care l-am publicat în "Pentru Patrie", cunoscuta revistă lunară a Ministerului de Interne. Era în 1987, materialul fiind publicat în două numere sub titlul "Secția Amazoanelor".

La scurt timp am aflat că materialul a stârnit interes printre cititori. Desigur, m-am bucurat. Dar bucuria mea a fost și mai mare atunci când Nichifor Petriș, redactorul care s-a ocupat de apariția "Amazoanelor" în "Pentru Patrie", mi-a adus la cunoștință că un cititor de la Sibiu a trimis la redacție o lungă scrisoare cu date care confirmă și completează cele publicate în revistă pe tema "amazoanelor".

Mai târziu, după schimbările social-politice intervenite în țara noastră ca urmare a evenimentelor ce au avut loc în decembrie 1989, s-a ivit un nou prilej de bucurie pe linia confirmării datelor pe care le aveam cu privire la "Secția Amazoanelor" din schema de organizare a spionajului maghiar horthyst. La vremea aceea începuse să apară săptămânalul "Spionaj și contraspionaj", patronat și coordonat cu multă competență de generalul (r) Cosma Neagu, a cărui experiență în munca

de informații și contrainformații o cunoaște deja toată lumea. Merită însă să adăugăm că el este autorul a peste zece cărți de specialitate" și că a publicat numeroase articole, toate scrierile sale fiind citite cu interes de către cei interesați în astfel de probleme... speciale. Spre surprinderea, dar și spre bucuria mea, în februarie 1992, în săptămânalul "Spionaj și contraspionaj", numărul 22, am dat peste un articol intitulat "Amazoanele spionajului maghiar", semnat de Vasile Bobocescu. Doctor în științe istorice, Bobocescu abordează în articolul său același subiect pe care l-a abordat, succint, cu ani în urmă, Meianu, Dr. Bobocescu însă prezintă multe elemente noi, interesante. Pentru o cunoaștere mai exactă a lucrurilor, am inclus în paginile prezentei cărți articolul cu pricina, fără nici o modificare. Mi-am pus problema dacă nu cumva istoricul Bobocescu s-a inspirat sau a preluat ceva din materiale publicate de mine cu cinci ani în urmă. Analizându-l pe toate părțile, am ajuns la concluzia că așa ceva este exclus cu desăvârșire. În afară de faptul că Bobocescu este un om de o conduită morală ireproșabilă, fiind în același timp și un istoric cu experiență în munca de cercetare, el este și autor a numeroase cărți care au prezentat întotdeauna interes pentru foarte mulți cititori.

Ceva mai târziu, la sfârșitul lui 2005, publicistul Petre Țurlea, premiat al Academiei Române pe anul 2003 și autor al volumului "Transilvania de nord-est 1944-1952", referindu-se la un Raport la Jandarmeriei de la Sălaj, data 17 iulie 1945, arăta: "Centrala iredentistă de la Budapesta a dat directivă să fie atrasă, prin toate mijloacele, prietenia comandanților sovietici.

Raportul constata că rușilor li se dădeau permanent daruri și chiar indemnizații lunare. "În plus, în Comandamentul sovietic Sălaj toți membrii (ofițeri, subofițeri și trupe) își aveau femeile lor, exclusiv de naționalitate și de origine maghiară". Același sistem de atragere era folosit în toate județele Transilvaniei. La 25 iulie 1945, Legiunea de jandarmi Satu Mare raporta: "Șovinii maghiari căutau prin orice mijloace (femei frumoase, daruri, petreceri etc.) să câștige simpatia autorităților și a comandamentelor sovietice, spre a folosi bunăvoința acestora pentru menținerea spiritului maghiar și scăderea statului român". Sovieticii, astfel cumpărați, s-au comportat ca adevărați aliați ai ungurilor împotriva românilor în majoritatea situațiilor conflictuale".

După cum se poate observa, de data aceasta avem o nouă confirmare a faptului că serviciile speciale maghiare s-au folosit pe scară largă și în mai toate împrejurările de femei pentru a obține informații și documente utile inițierii și desfășurării unor acțiuni favorabile politicii promovate de guvernele de la Budapesta. De asemenea, femeile frumoase și bine pregătite au fost dirijate și în direcția declanșării sau influențării unor evenimente și situații aflate în curs de desfășurare. Bărbații care jucau sau aveau să dețină un rol important în diverse acțiuni politice sau de altă natură, dar de interes pentru spionajul maghiar, intrau imediat în atenția "amazoanelor", acestea urmând să-i cultive sau să-i dirijeze în conformitate cu cerințele ce veneau de la Budapesta pe filiere speciale. Desigur, în vara lui 1945, când se constată un interes deosebit față de sovietici, fostul spionajul horthyst intrase, oarecum, în derivă, dar

aceasta nu înseamnă că nu mai încerca și încă mai spera la o redresare a situației politico-militare. Cel puțin pentru un timp. Așa cum au sperat mai toți fanaticii susținători ai lui Hitler.

Astăzi, toate acestea le considerăm istorie. Au urmat alte epoci. Și la noi, românii, dar și la ei, ungurii. Serviciile de informații au continuat să lucreze, fiecare acționând așa cum li s-a cerut de la Budapesta și, respectiv, de la București. Au fost perioade când s-a și colaborat în domeniul informațiilor, făcându-se un bogat schimb de date și informații utile pentru ambele părți. Este firesc să se întâmple așa din moment ce atât România cât și Ungaria se confruntă cu probleme similare sau cât de cât asemănătoare, cum ar fi terorismul internațional, traficul ilegal de carne vie (femei și copii), armament, muniție și materiale explozive, droguri, transferuri ilegale de capital și spălarea banilor câștigați prin inginerii financiare ilicite. Apartenența la NATO a României și a Ungariei constituie un alt element care obligă la o permanentă și corectă colaborare între serviciile de informații ale României și cele ale Ungariei. Chiar dacă pentru aceasta se va recurge, atunci când este cazul, la... femei. Experiența maghiarilor în acest domeniu merită să fie cunoscută. Aflând cât mai multe despre felul cum au lucrat ungurii cu femeile, transformate în "agenți devotați până la moarte", cum spunea cineva despre acestea, fiind însă departe de adevăr, românii nu au decât de câștigat. Fără îndoială, în această modestă lucrare sunt prezentate doar câteva aspecte și cazuri din vasta experiență pe care serviciile

de spionaj maghiare au acumulat-o, în decurs de zeci de ani, în munca cu "amazoanele", folosite în funcție de obiectivele vizate de la o etapă la alta. Sunt oameni care, considerându-se buni cunoscători ai spionajului maghiar, afirmă că ungurii "sunt cei mai tari" în "tehnica" folosirii femeilor în munca de informații. Chiar aduc dovezi dintre cele mai palpabile. Cu toate acestea, nimeni nu poate spune că serviciul de spionaj maghiar este unul dintre cele mai puternice și penetrante din lume. Cum ar fi, de pildă, cel britanic, rusesc, israelian și altele. Că ungurii nu au fost niciodată ași în materie de spionaj, cel puțin față de România, ne-o dovedesc rezultatele remarcabile obținute pe parcursul anilor de contraspionaj românesc. Ungurii sunt, într-adevăr, mereu în ofensivă față de România, însă ura lor permanentă, dusă uneori mai departe decât s-ar crede, i-a făcut să-și piardă controlul și astfel să eșueze în acțiunile lor. În literatura de specialitate, ca și în arhive, sunt multe date și materiale care dovedesc acest lucru, cei depistați alegându-se, la vremea respectivă, cu condamnări grele, inclusiv pedeapsa capitală. Nu s-a ajuns la executarea condamnaților la moarte, întrucât au existat înțelegeri bilaterale sau au intervenit evenimente care au adus schimbări radicale, favorizându-i pe inculpați, scăpându-i de la moarte.

Deși de la perioada horthystă, când spionajul maghiar s-a folosit din plin de "amazoane", au trecut mulți ani și pe scena politică au avut loc schimbări radicale, acestea influențând pozitiv chiar și caracterul relațiilor româno-maghiare în ansamblul lor, totuși sunt suficiente indicii din care rezultă că extremiștii șovini

maghiari continuă să spioneze pe teritoriul țării noastre, folosindu-se de toate mijloacele și metodele, inclusiv de "amazoane".

Pornind de la această convingere, am considerat că o punere în temă, fie ea și parțială, în legătură cu ceea ce a fost "Secția amazoanelor", ca parte componentă în schema de organizare a spionajului horthyst, va fi bine venită. Chiar necesară.

SECȚIA AMAZOANELOR
Scheme de organizare

Acțiunile de spionaj organizate împotriva României în perioada interbelică și în timpul celui de-al doilea război mondial au fost numeroase. Autorii lor au urmărit scopuri diferite, în raport de interesele politice, economice și militare pe care le-au avut la timpul respectiv. Mijloacele și metodele folosite au fost, de asemenea, diferite. Scrupule însă n-au existat niciodată.

Acțiunile ce au avut loc, cele mai multe dintre acestea atestate de documente neîndoielnice existente în arhive, dovedesc că inițiatorii și organizatorii lor, precum și cei folosiți pentru executarea acestora, au fost întotdeauna gata să recurgă la orice mijloc și metodă pentru atingerea scopului vizat. De la derutare politică și îndoctrinare ideologică, până la compromitere materială sau morală, șantaj și asasinat.

Unii cercetători în problemele spionajului afirmă că în decursul istoriei - trebuie să admitem că există și o istorie proprie a spionajului - unele servicii de spionaj s-au remarcat în mod special, având caracteristici aparte. Au reușit să se particularizeze, fie prin metodele și mijloacele folosite, prin principiile de lucru pe care le-au adoptat și după care s-au călăuzit în tot ceea ce au

întreprins, fie prin obiectivele imediate sau mai îndepărtate pe care vizau să le realizeze.

Afirmații și aprecieri de acest gen s-au făcut și în legătură cu spionajul horthyst, susținându-se că acesta, prin metodele și mijloacele folosite, s-a dovedit a fi fără asemănare, unic în felul său. Într-adevăr, sunt multe cazuri care dovedesc că, în perioada 1940-1944, conducerea spionajului horthyst a recurs la metode și mijloace ce inspiră repulsie și un dispreț total. De pildă, una dintre metodele de acest soi, la care spionajul horthyst a recurs în acțiunile pe care le-a organizat pe teritoriul țării noastre, a constituit-o folosirea femeilor bolnave de sifilis și alte boli venerice, urmărindu-se scopuri dintre cel mai perfide. S-a pornit de la ideea că, cu cât aceste femei vor avea mai multe victime, cu atât se vor crea mai multe probleme, toate acestea urmând să fie exploatate de către compartimentele serviciului de spionaj respectiv, în funcție de particularitățile fiecărui caz în parte și de interesele horthyștilor.

Folosirea femeilor în munca de spionaj este, de mult, un lucru arhicunoscut, numai că horthyștii i-au dat o amploare ca nimeni altcineva. Mai mult decât atât, nu de puține ori, femeile din rețea au fost folosite pentru lucruri abjecte.

În schema de organizare a spionajului horthyst a existat un compartiment special denumit "Secția Amazoanelor", care s-a ocupat cu instruirea și folosirea femeilor în scop de spionaj. Așa se face că, folosindu-se abil de grațiile sexului frumos, organismele de propagandă revizionistă - horthystă conduse de Secția a doua de pe lângă președinția Consiliului de Miniștri, diplomația ungară și serviciile de spionaj încadrate în Ministerul Honvezilor și în Ministerul de Interne, au încercat să cumpere conștiința unor oameni politici, diplomați, militari, oameni de știință și cultură din unele țări, pentru a susține teze revizioniste în dauna statelor vecine. Numeroși oameni de seamă din diverse țări ale lumii, îndeosebi din Marea Britanie, SUA, Franța, Germania, Canada, Italia, Brazilia, Argentina, Spania, Belgia, Olanda au avut aventuri amoroase ori chiar s-au căsătorit cu femei din Ungaria. Acestea, recrutate și dirijate din umbră de serviciile speciale, îi ademeneau pe bărbații căzuți în capcană, determinându-i apoi să acționeze în favoarea revizionismului maghiar. Serviciile de spionaj horthyste au desfășurat o intensă activitate pentru culegerea de informații secrete din România, mai ales de natură militară, folosind pe scară largă "grațioasele" unguroaice.

În jurul marilor unități militare roiau femei de moravuri ușoare, care, dirijate de spionii maghiari, stabileau legături "sentimentale" cu tineri ofițeri, uneori ajungând chiar la căsătorie. Evident, nu era vorba de dragoste, ci de executarea unui ordin sau a unei misiuni de a obține informații și documente militare secrete. Chiar în Centralele serviciilor au fost încadrate astfel de femei. Multe dintre ele, după o temeinică pregătire, au fost trimise cu misiuni secrete pe teritoriul țării noastre. Acestea făceau parte din "Secția Amazoanelor".

"Secția Amazoanelor" a fost compusă din trei grupe distincte, fiind denumite în funcție de rolul pe care l-aveau de jucat în cadrul întregului sistem:

- grupa "A" - femei "indicatoare";
- grupa "B" - femei "recrutoare";
- grupa "C" - femei "contaminatoare"

După cum se poate constata de la prima vedere, în cadrul secției respective exista o "specializare", ceea ce presupunea că încă din momentul recrutării unei femei pentru activitatea de spionaj se aveau în vedere unele "calități" fizice, intelectuale și... morale ale acesteia. În ce consta "specializarea" acestor grupe, cum și ce anume "lucrau" femeile din componența lor ?

Din grupa "A" - femei "indicatoare" - făceau parte femeile - agent cărora le revenea sarcina de a identifica persoanele care, prin pregătirea lor generală, prin funcțiile pe care le dețineau sau relațiile de care dispuneau, aveau sau puteau procura informații și documente secrete și de valoare pentru spionajul horthyst. "Indicatoarele" trebuiau să identifice, de asemenea, persoane care, odată atrase în plasa spionajului horthyst, să poată exercita, conform indicațiilor primite de la acesta, o muncă de influență politică, economică, militară sau de altă natură în favoarea regimului instaurat de Horthy.

Pe măsură ce femeia-agent cu asemenea sarcini stabilea că o anume persoană răspunde unor astfel de cerințe, o semnala omului său de legătură pentru a fi studiată și recrutată. Odată cu aceasta se prezentau și primele date de cunoaștere, în principal posibilitățile pe care persoana vizată le avea de a sustrage documente și de a furniza informații horthyștilor, precum și de a exercita o muncă de influență în favoarea acestora. De

multe ori, femeile "indicatoare" erau instruite să se ocupe în continuare de studierea celor vizați, pentru a obține cât mai multe date și informații despre ei. De data aceasta însă trebuiau să aibă în vedere unele aspecte precise, respectiv instrucțiunile pe care le primeau de la oamenii lor de legătură, aflați la conducerea sau în componența "Secției Amazoanelor".

Femeile "indicatoare" erau plasate în medii unde puteau întâlni, ușor și fără a trezi suspiciuni, oameni care dețineau funcții în aparatul politico-administrativ și armată, ziariști și istorici, preoți și profesori. Nu de puține ori, femeile "indicatoare" se aflau în postura de secretare, dactilografe, femei de serviciu, bucătărese, guvernante, dădace la copii. Au fost, de asemenea, cazuri de artiste, dansatoare, cântărețe și chiar din rândul celor care își duceau viața în case de toleranță. Amazoanele "indicatoare" aveau sarcina de a afla cât mai multe date cu privire la persoanele pe care le semnalau serviciului de spionaj: familie, pregătire generală și de specialitate, atitudine politică etc. Toate aceste date erau analizate, urmând a se stabili dacă persoana în cauză merită a fi studiată și recrutată, pe ce bază, de către cine și cum anume.

Din grupa "B" - femei "recrutoare" – făceau parte, după cum le arată și numele, femeile care aveau sarcina de a atrage în activitatea de spionaj persoanele probabile la așa ceva. Să le recruteze. Dat fiind sarcina ce le revenea, femeile din această grupă trebuiau să dea dovadă de unele calități, în primul rând de inteligență și perspicacitate, de curaj și o bună capacitate de orientare. În marea majoritate a cazurilor,

recrutările se făceau folosindu-se diverse materiale ce puteau să compromită "victimele"; şantajul era pe primul plan. În cele mai multe cazuri, recrutările au fost făcute la locuinţa "recrutoarelor", în camerele şi saloanele unde acestea "lucrau". Totul se desfăşura pe baza instructajului pe care "recrutoarele" îl primeau din partea "specialiştilor" aflaţi permanent în umbra unor astfel de acţiuni.

După cum a constatat serviciul român de contraspionaj, "recrutoarele" trebuiau să-şi folosească întreg talentul şi toată "şcoala" lor pentru ca, simulând un devotament sublim sau dragoste nemărginită, să atragă de partea lor pe cei vizaţi, respectiv să poată obţine de la ei datele şi materialele de care aveau nevoie ori să-i determine a acţiona în direcţia dorită de ele. Amazoanele recrutoare acordau o atenţie deosebită bărbaţilor care lucrau în Armată, Jandarmerie, Poliţie şi Siguranţa generală, precum şi în diplomaţie. Dacă persoanele respective erau căsătorite, atunci amazoanele "recrutoare" urmau să acţioneze astfel încât să le destrame viaţa de familie, să le devină amante şi chiar soţii. Urma ca ofiţerul sau persoana atrasă în cursă să fie introdusă în anturajul unor pretinse rude sau prieteni. În continuare erau atrase la chefuri, jocuri de noroc şi alte distracţii de acest gen. Cu timpul agenta avansa spre ţelul final, recrutoarea cerând un "mic serviciu personal" sau "un neînsemnat serviciu pentru o rudă sau un prieten". Între timp, se căuta ca persoana vizată, dacă era bogată, să fie împinsă la cheltuieli pentru a-şi ruina averea. Dacă respectivul nu dispunea de avere, "amazoanele" căutau să-l determine să cheltuiască mai

mult decât câştiga pentru a-l pune, mai devreme sau mai târziu, în situaţia de a apela la sprijinul material al "favoritei" sau al "prietenilor" ei. Dacă accepta să primească sume de bani, recrutarea de către serviciul de spionaj horthyst nu mai era decât o simplă formalitate. Cei căzuţi pe această pantă erau victime sigure, devenind trădători.

Grupa "C" - femei "contaminatoare" –, a fost cea mai numeroasă din "Secţia Amazoanelor". Din această grupă făceau parte femei bolnave de sifilis şi alte boli venerice, femei pe care spionajul horthyst le-a folosit pentru a realiza unele din acţiunile sale cele mai murdare.

Mai întâi acestea au fost folosite pentru contaminarea unor persoane aflate în atenţia spionajului horthyst. Prin dirijarea acestor femei spre oameni de seamă care prezentau interes pentru spionajul horthyst, se urmărea aducerea lor în situaţia de a putea fi compromişi foarte uşor, respectiv de a fi şantajaţi. De multe ori "succesul" unei "contaminatoare" pe lângă omul vizat crea situaţii propice chiar recrutării acestuia într-un termen scurt. "Procesul de contaminare" oferea, în acelaşi timp, condiţii favorabile obţinerii altor materiale compromiţătoare, în primul rând fotografii. Urmau acţiunile de şantaj care se ţineau una după alta, baza materială folosită în acest scop constituind-o, în foarte multe cazuri, rezultatele acţiunilor de "contaminare" puse la cale de "specialiştii" aflaţi la conducerea "Secţiei Amazoanelor".

A fost o perioadă când grupa "C" a primit sarcina să acţioneze pe un plan cât mai larg în rândul forţelor

armate române. I s-a cerut să aibă în vedere atât corpul ofițeresc, cât și grosul trupelor noastre. Se considera că, cu cât numărul victimelor va fi mai mare, cu atât efectul "contaminării" va fi mai eficace. Se urmărea crearea în rândul militarilor a unei atmosfere de dezinteres față de obligațiile ce le reveneau, aceștia preocupându-se în primul rând de îngrijirea sănătății lor, se urmărea diminuarea potențialului de luptă al unităților militare spre care femeile "contaminatoare" erau dirijate.

Pentru ca "succesul" ce urma să fie înregistrat cu ajutorul "contaminatoarelor" să fie pe deplin asigurat, iar situațiile create să fie folosite cât mai eficient pe linia unor "combinații" care de care mai murdare, spionajul horthyst și-a creat o agentură și în rândul medicilor. Aceștia erau folosiți pentru cunoașterea mai îndeaproape a "contaminaților" și, de multe ori, chiar pentru a procura horthyștilor materiale compromițătoare suplimentare.

Este lesne de imaginat câte lucruri poate afla un medic de la un pacient sâcâit de o boală "rușinoasă" despre care nu vrea să afle prea multă lume și de care este nerăbdător să scape cât mai repede.

Medicii agenți adoptau față de pacienți atitudinea pe care le-o dictau oamenii lor de legătură din "Secția Amazoanelor": cereau detalii cu privire la anumite momente și situații care au determinat apariția bolii, aplicau un tratament eficace sau mai puțin eficace, recomandau pacienților să facă sau să nu facă anumite lucruri etc. Totul era în funcție de interesele pe care serviciul de spionaj horthyst le avea față de "pacient".

SPIONAJ LA BRĂILA

DOUĂ AMAZOANE CĂLARE PE UN SUBLOCOTENENT

În vara anului 1940, organele de contrainformații române au fost sesizate că spionajul horthyst este preocupat de recrutarea unor ofițeri și subofițeri din unitățile militare aflate pe Dunăre. Printre cei vizați se afla și sublocotenentul Petrică Vasilescu. Fiu de mare moșier, fire libertină, Petrică Vasilescu nu ducea lipsă de nimic: bețiile, femeile și scandalurile se țineau lanț. Părinții s-au impacientat. I-au atras atenția de mai multe ori, reproșându-i că prin comportarea lui le face numele de râs. Fiul, însă, nu a vrut să se potolească, iar faptul acesta a dus, în cele din urmă, la o ruptură totală...

Ajuns ofițer fără proptele, Petrică Vasilescu a fost trimis la Brăila. Faptul că era fiu de mare moșier nu-l mai ajuta cu nimic, părinții îl renegaseră și nu-i mai trimiteau nici un ban.

Așa se face că n-a trecut mult timp și sublocotenentul Petrică Vasilescu a intrat în atenția spionajului horthyst. Un asemenea om le și trebuia: ușuratic, chefliu, cartofor, afemeiat și, pe lângă toate acestea,

fără bani. Agenții spionajului horthyst au început să-i dea târcoale. Organizând seri din ce în ce mai plăcute, n-a fost greu să-l atragă în anturajul lor. Într-una din seri, unul din noii săi prieteni i-a prezentat o "soră". Aceasta era cunoscută organelor române ca făcând parte din "Secția amazoanelor". "Sora" nu era prea frumoasă, dar avea bani. Avea, desigur, și alte calități, pentru că, numai după câteva luni, Petrică Vasilescu s-a însurat cu ea. Horthyștii sperau ca prin "soră" să poată obține de la Vasilescu informații de valoare, dar s-au înșelat. Tânărul sublocotenent nu vorbea cu nevasta despre treburile lui de la regiment. De fapt, nici nu prea avea ce, pentru că imediat ce a fost semnalată prezența "amazoanei" pe lângă el, acesta a și fost mutat într-un sector fără importanță. Spionii n-au renunțat însă. Dimpotrivă, au devenit și mai ofensivi. Și-au propus recrutarea lui Vasilescu. Trebuia acționat însă pentru pregătirea condițiilor care să asigure reușita acesteia.

Instruită de spioni, soția a început să-i facă lui Petrică Vasilescu viața amară. Zilnic, reproșuri, certuri, scandaluri. În același timp însă, "prietenii", în contactele directe ce le aveau cu el, îl îndemnau să-și caute "liniștea" și "bucuriile vieții" în altă parte. Ușuraticul sublocotent le urmează sfatul.

Între timp, "Secția Amazoanelor" pregătește intrarea în scenă a unui alt personaj. De data aceasta, o foarte tânără blondă, care nu avea mai mult de 15 ani. Frumoasa fată își face din ce în ce mai des apariția în

anturajul frecventat de Vasilescu și, nu după mult timp, tânărul ofițer se îndrăgostește de ea.

"Amazoana" răspunde cu tandrețe avansurilor ce i se fac și îl invită în iatacul ei. După două luni, blonda rămâne gravidă. Auzind vestea, ofițerul se îngrozește. Faptul poate avea urmări grave pentru el, fata fiind minoră. Intrând în panică, se consultă din nou cu "prietenii", cerându-le sfatul. Aceștia îi spun cum să procedeze pentru ca nimic să nu "transpire" din povestea cu minora, întrucât aceasta ar putea să-l compromită și ar fi scos definitiv din armată.

Singurul lucru care îl preocupă pe Vasilescu de acum încolo este cum să scape de făt. "Prietenii" îi promit că vor fi alături de el. Îl vor sprijini materialicește, dacă va fi nevoie, pentru a ieși din încurcătura în care se află.

Timpul trece și concubina naște. Copilul decedează imediat (la expertiza făcută ulterior, la cererea organelor de contraspionaj române, s-a constatat că fătul avea o înțepătură în moalele capului). Așa cum a fost sfătuit, Petrică Vasilescu caută să păstreze totul în cea mai mare taină. Are însă nevoie de un medic, pentru că femeia este slăbită și se plânge de dureri interne insuportabile.

Tânărul sublocotent face din nou apel la "prieteni". Are nevoie de bani pentru medicamente, pentru onorariul medicului și pentru mituirea moașei care asistase la nașterea copilului, iar acum, după cele întâmplate, trebuie să tacă. Suma pe care o cere este mare. "Prietenii" îi spun că nu dispun de atâția bani. În schimb, pentru a nu-l lăsa în necaz, îi propun să-l prezinte unui om cu

multe relații și mari posibilități materiale. Petrică Vasilescu acceptă.

În seara următoare, într-un restaurant select, bine-cunoscut de organele române de contrainformații, tânărul ofițer se află în fața unui bărbat de circa 50 de ani, robust, roșcovan, cu sprâncene stufoase și mustăți frumos și bine răsucite. S-a prezentat cu numele de Fekete (personaj cu poziție "respectabilă" în spionajul horthyst, de fapt, inițiatorul și regizorul tuturor acțiunilor întreprinse pentru aducerea ofițerului român în situația disperată în care se află. Până acum, odiosul personaj "F" urmărise totul din umbră. De acum încolo, va acționa direct...)

Spionul îi promite tot ajutorul și-i dă zece mii de lei, cerându-i, bineînțeles, să-i semneze o chitanță. Apoi îi recomandă un medic care să-i trateze concubina și să-l ajute în soluționarea problemei create prin prezența copilului mort în casă. (Se înțelege că medicul recomandat era, la rândul său, agent al serviciului de spionaj horthyst). În noaptea următoare, "medicul" s-a prezentat la locuința lăuzei cu o trăsură. După ce a verificat dacă nu este urmărit, a intrat. După câteva minute, a ieșit ținând în mână un geamantan în care se afla copilul mort. S-a urcat în trăsură și s-a îndreptat spre Dunăre, debarasându-se acolo de cadavru.

Câteva zile mai târziu, în numele "prieteniei" ce începuse, chipurile, să se statornicească între ei, "F" îi cere lui Vasilescu să-și lărgească cercul de prieteni, în primul rând printre ofițeri. Încerca astfel ca, prin tânărul sublocotenent, să afle cât mai multe date și despre alți ofițeri din garnizoana Brăila, vizați de spionajul horthyst.

"F" nu are de gând să se dea pe mâna lui Vasilescu: îi spune acestuia că îl interesează oameni care sunt dispuși să se angajeze în diverse afaceri, vânzând sau cumpărând furnituri pentru armată. Pentru început, vrea să știe cine dispune sau poate face rost de bani pentru asemenea afaceri și cine are un rol influent și determinant pe această linie.

Petrică Vasilescu crede tot și se apucă de treabă. La întâlnirile ce au urmat, în același restaurant, discuțiile au fost axate în principal pe asemenea probleme, sublocotenentul prezentându-i spionului tot ce reușise să afle în legătură cu unul sau altul dintre ofițerii garnizoanei Brăila. Dibaci și iscoditor, "F" abordează în discuții și probleme de familie. Vasilescu se vaită că nu-i ajung banii și că nu se înțelege cu nevasta. La una din întâlniri, îi confiază lui "F" că, dacă reușește să divorțeze fără probleme de nevastă, imediat se va căsători cu concubina, cu tânăra blondă. Întrevede însă unele greutăți întrucât "fata" nu are trusou, așa cum cere regulamentul militar.

Pentru început, "F" ascultă numai. Studiază cu atenție situația ce se întrezărește și face calcule. Îi dă lui Vasilescu noi sume de bani cu împrumut, primind în schimb chitanțe. Fiecare sumă pe care i-o dă înseamnă o chitanță pe care o primește. Toate constituie pentru "F" noi fire prin care încearcă să-l lege pe Vasilescu de rețeaua spionajului horthyst. Recrutarea propriu-zisă o amână însă. Nu vrea să se grăbească. Fără să-i spună lui Vasilescu exact cine este și pe cine reprezintă, "F" îl trimite pe lângă diferiți ofițeri, cu sarcina de a și-i apropia, de a-i cunoaște mai bine, de a-i atrage în cercuri unde urmau să fie compromiși.

Sublocotenentul Vasilescu este ajutat să divorțeze de nevastă și primește bani pentru trusou. Alți bani, alte chitanțe. Sumele primite cu împrumut au crescut și, deș timpul trece, Vasilescu nici nu se gândește să le restituie. De altfel, nici nu are de unde. Noua căsnicie îl solicită și mai mult. Tânăra și proaspăta nevastă devine din ce în ce mai pretențioasă. Părtaș cu ea la crima de pruncucidere comisă, Vasilescu îi știe de frică. Se supune și-i face toate gusturile. Apelează din nou la "prieteni", dar aceștia îi întorc spatele. Toți îl ocolesc, nimeni nu-l mai ajută. Singura speranță a rămas "F".

Acesta consideră că a sosit momentul să dea cărțile pe față. Recrutarea sublocotenentului Petrică Vasilescu nu mai este decât o simplă formalitate. Încercarea are loc într-un restaurant de lux. Șantajul începe prin trecerea în revistă a capcanelor pe care spionajul horthyst le pregătise și în care Vasilescu se afundase până peste cap: relațiile cu minora, uciderea copilului și aruncarea cadavrului în Dunăre, "serviciile" macabre ale doctorului plătit special în acest scop, trusoul pregătit cu bani împrumutați, numeroasele chitanțe semnate pentru sume de bani ce nu mai puteau fi returnate. Singura alternativă pentru ca situația complicată în care se află să poată fi rezolvată, într-o manieră care să-i satisfacă pe amândoi, era: anularea datoriilor și păstrarea unei discreții totale asupra celor întâmplate, contra informațiilor pe care Vasilescu va trebui să le procure. Înspăimântat, Vasilescu îl roagă pe "F" să-i dea timp de gândire. Acesta îl păsuiește și îi fixează o nouă întâlnire a doua zi, seara.

Noaptea următoare este un chin pentru sublocotenent. După multe frământări, el ajunge la concluzia că nu-și poate salva onoarea de ofițer decât trăgându-și un glonte în cap ori prezentându-se la comandantul regimentului, căruia să-i raporteze cele întâmplate.

A doua zi dimineața, până la ora 10, în cabinetul comandantului de regiment n-a putut intra nimeni. La început, s-a auzit vocea furioasă și ridicată a colonelului, întrebând și iar întrebând. Apoi, acesta a cerut să i se facă urgent legătura cu Bucureștiul...

SPIONAJ PE CFR

FRUMOASA ETA ȘI MECANICUL DE LOCOMOTIVĂ

În lucrarea lor "Fapte din umbră", vol. IV, C. Neagu și D. Marinescu arată: "În vederea pregătirii acțiunii militare împotriva României, guvernul de la Budapesta a solicitat în mod repetat legației sale din București să comunice cât mai detaliat observațiile făcute în gările și depozitele CFR în legătură cu concentrările militare române".

Toate acestea sunt afirmații făcute pe bază de documente incontestabile - telegrame, note diplomatice, informări, rapoarte etc. - ce se află în arhive. În spatele lor stau o mulțime de fapte și acțiuni ce-au avut loc în lungi perioade de timp, în acestea fiind implicați atât cetățeni străini, cât și autohtoni. Spionii unguri au știut cum să-și facă meseria, folosindu-i cu pricepere și dibăcie pe unii români, mulți dintre aceștia fără să-și dea seama că, de fapt, răspunzând unor cereri ce păreau nevinovate, lipsite de importanță sau simple acte de curtoazie, ajută un dușman subtil și versat. De multe ori, faptul de a povesti cuiva ce garnituri de tren ai văzut într-o gară sau a aduce un mic pachet din provincie la București, făcând apel la bunăvoința mecanicului de

locomotivă, n-a trezit suspiciuni nimănui. Astfel de relatări "nevinovate" sau gesturi "prietenești", pentru a ajuta pe cineva, au trecut neobservate. Cei care însă s-au îndeletnicit cu obținerea de date și informații de pe teritoriul țării noastre au știut cum să le folosească cu maximum de eficiență. Aceasta ne-o dovedește și cazul pe care-l prezentăm în continuare.

Eta a avut norocul de a fi înzestrată de Dumnezeu cu o frumusețe rar întâlnită. În plus, era tânără. Să fi avut pe atunci, în 1941, 30 de ani. Nu se poate spune cu certitudine dacă tinerețea îi dădea frumusețe sau frumusețea o arăta tânără. Nu era nici tipul femeii înalte și suple, dar nici al femeii scunde și pline. Oricum, depășea cu puțin statura medie, iar ca greutate avea, probabil, exact atât cât trebuia pentru o femeie de tip "rubensian", cum spune câte cineva. Ceea ce o mai distingea de restul femeilor din jurul său era finețea și culoarea pielii ei. Parcă fusese scăldată în lapte toată viața și stătuse în spuma acestuia ore întregi, zvântându-se apoi acolo unde vântul nici măcar nu adia. Ochii săi mari și albaștri, așezați sub sprâncene perfect arcuite, râdeau mereu; erau atât de veseli și strălucitori încât orice interlocutor, chiar de ocazie fiind, cu sau fără voia lui, mult timp își aducea aminte de ei. Eta nu mai era de vârsta când fetele își împletesc părul în cozi după gustul și fantezia fiecăreia, dar ea nu renunțase la acest obicei. Avea părul mătăsos și lung. Când se despletea, probabil îi acoperea tot spatele, trecându-i dincolo de brâu. De obicei și-l împletea în două cozi groase, pe

care le înfășura în jurul capului, formând parcă astfel o coroană de borangic cu reflexe strălucitoare, care-i da un plus de frumusețe aparte. Așa se ducea și la biserica din sat, fără însă a intra măcar să aprindă o lumânare. Lumea spunea că-i de "altă religie", dar nimeni nu știa care anume, deși, cu ochii permanent pe ea, toți vedeau că se închină ca toți creștinii. Treptat, sătenii s-au obișnuit cu ea: îi admirau frumusețea și curățenia, erau bucuroși că, oricum, Eta are și ea un Dumnezeu de care își aduce aminte în fiecare duminică și vine de se închină lui.

La început, nimeni n-a știut prea exact cum, când și de unde a venit. S-au pomenit cu ea în căsuța de lângă calea ferată, construită la cel mult două sute de metri de cantonul CFR situat undeva pe linia București-Constanța. Se știa însă că este femeia lui dom' Iancu, mecanicul de locomotivă de la CFR. El i-ar fi cumpărat casa și a instalat-o acolo așa de repede încă toți s-au și mirat. Casa era oarecum izolată, n-avea nici lumină electrică. De altfel, la vremea aceea, nici cei doi-trei vecini de peste drum nu se bucurau încă de roadele civilizației. În fața casei, Eta nu avea vecini. La aproximativ 50 de metri erau șinele de cale ferată, drumul de fier ce face legătura între Capitală și Constanța, poarta țării către Marea Neagră și restul lumii. Când războiul a început, pe aici, pe această linie, se vedeau garnituri întregi de vagoane încărcate cu militari și materiale de război ducându-se spre răsărit, spre frontul de luptă. Când se punea bariera, cei ce așteptau trecerea trenului, mai ales femeile și copiii, își făceau cruce și se rugau lui Dumnezeu să-i apere pe ostașii români de moarte și necazuri.

Câtva timp, nici despre dom' Iancu nu s-au știut prea multe. Cumpărase casa de la o bătrânică ce se mutase în oraș, la copiii ei. Reparase gardul, portița de intrare și robotise ceva prin curte. În curtea aceea nimeni nu intra, nimeni nu ieșea. Doar dom' Iancu și Eta. Despre el se știa că-i mai mult plecat în cursele sale lungi. Ca mecanic de locomotivă își petrecea viața mai mult pe drumuri.

Lumea nu știa mai multe, dar se mulțumea și cu atât. Dom' Iancu era cel de-al doilea străin în satul de la marginea Bucureștilor. La vremea aceea, primul și singurul străin de sat până la venirea lui dom' Iancu era cantonierul de la șoseaua principală care lega satul de oraș. Acesta, un oltean isteț, vorbăreț și întreprinzător, își organizase bine gospodăria. Avea o nevastă frumoasă și o casă de copii sănătoși. Alți străini nu rămâneau prin sat, întrucât nu aveau de ce. Nimic nu era tentant aici: peisajul era anost în toate anotimpurile, iar șanse de prea mare pricopseală nu erau. Toți cei din sat se știau aici de când lumea, din generație în generație, cu adânci rădăcini, greu de smuls pentru a putea pleca.

Iată însă că, după vreo două luni de la instalarea Etei, a izbucnit un scandal. Într-o dimineață, chiar înainte de a se lumina bine de ziuă, s-au auzit dinspre casa Etei țipete, apoi geamuri sparte și văicăreli. Cantonierul, prezent la bariera lui, s-a sesizat imediat, dar nu și-a părăsit postul. N-a trecut mult și a văzut cum Eta împingea afară din casă o femeie în care dădea straşnic cu un băț special parcă pregătit pentru așa ceva. Femeia, țipând ca din gură de șarpe, a fugit prin grădină, a trecut strada, apoi calea ferată, oprindu-se în

cele din urmă la cantonier, cerându-i ajutor. Așa s-a aflat câte ceva în plus despre dom' Iancu.

Sărmana femeie era nevasta legitimă a mecanicului de locomotivă. Trăiseră împreună, soț și soție, aproape douăzeci de ani. Aveau și un copil, elev la "Aurel Vlaicu", liceu la care mergeau numai copii de ceferiști. Acum, la bătrânețe, bărbatul ei, dom' Iancu, s-a încurcat cu o "stricată de unguroaică", mai tânără ca el cu peste douăzeci de ani. Se pare că a cunoscut-o pe undeva prin Ardeal, pe unde a făcut primele drumuri cu trenul. De multe ori n-a mai venit omul nici pe acasă. Pe atunci, o aducea pe unguroaică la București și dormeau împreună la hotel, după care iar pleca cu ea în cursă. Acu' a aflat că "stricata", a intrat atât de mult pe sub pielea bărbatului, încât l-a determinat să-i cumpere și o casă aici, la margine de București. De atunci, bărbatu rar mai trece prin Grivița să-și vadă nevasta și copilul, mai mult stă pe aici, pe la unguroaică. Nevasta încerca s-o alunge, s-o trimită înapoi de unde a venit, dar "dezmățata" nu voia. Zicea că-i casa ei și a lui Iancu, că au cumpărat-o și au plătit-o împreună. Unguroaica-i rea și a dracului. Era cât pe-aci s-o taie cu cuțitul. A aruncat cu fierul de călcat după ea. Nevasta a fugit, altfel unguroaica era în stare s-o omoare. A avut mari și multe scandaluri cu bărbatul, dar mecanicul nu se sinchisește de spusele și rugămințile ei. A amenințat-o că, dacă-i face mereu scandal, nu se va mai întoarce acasă decât atunci când se va da jos de pe locomotivă și va ieși la pensie.

Văzând în ce stare se află, ceferistului cantonier s-a făcut milă de ea. A invitat-o în casă și, împreună cu nevasta, a căutat s-o liniștească. Personal nu-

cunoscuse încă pe Iancu, într-un fel coleg de-al său, dar îl văzuse de câteva ori intrând și ieșind din curte. Părea a fi în pragul pensiei. Arăta probabil mai bătrân din cauza mersului oarecum aplecat în față, a feței și a hainelor mereu murdare, negre de fum și funingine. Purta mustață, iar părul lung, trecut peste gulerul hainei, ieșea de sub șapcă în dezordine. Părea a fi o fire posacă; rar l-a văzut discutând cu cineva, de aceea niciodată nu s-a gândit să intre în vorbă cu el.

Spusele femeii l-au pus pe gânduri pe cantonier. Când a văzut-o plecând, încovoiată de spate și cu batista la nas, omul a început să se gândească altfel la vecinul său, mecanic de locomotivă. Acesta devenea din ce în ce mai ciudat și mai de neînțeles. Chiar scrântit și prost, dacă nu chiar nebun. Cantonierul intrase la bloc și se întreba: chiar atât de mult poate să decadă un om din cauza unui cur de femeie? El care avea o casă de copii, fete și băieți, toți perfect sănătoși, făcuți cu Tinca, nevastă-sa, o țigancă plămădită parcă special pentru dragoste și prăsilă de odrasle din cele mai frumoase, nu putea înțelege cum mecanicul de locomotivă și-a putut pierde capul în așa măsură încât să uite complet de nevastă, copil și casă. Gândindu-se la câte a văzut și auzit în aceste luni de când o are pe Eta ca vecină, în mintea cantonierului au început să apară multe semne de întrebare. Toate însă se îndreptau spre una și aceeași idee: să fi înnebunit mecanicul de locomotivă, om cu nevastă și copil, din cauza unei femei? Auzise și el că unguroaicele sunt grozave ca femei, nevoie de primă clasă, dar parcă în acest caz prea era de tot. Deci, recapitula cantonierul, mecanicul și-a lăsat

nevasta și copilul, iar atunci când vine din cursă nu se mai duce acasă, ci se oprește cu unguroaica la hotel; acum, după ce i-a cumpărat casa, când se întoarce din cursă, trage la ea. El a văzut de mai multe ori, atunci când lăsa bariera și aștepta să treacă trenul, cum întreaga garnitură micșorează viteza. Înainte de aceasta se auzea și un fluierat pe care-l credea normal pentru că trenul se apropia de barieră. Acum însă își dădea seama că semnalul era tras într-un fel aparte, iar încetinirea mersului nu era, de fapt, o măsură de prudență și precauție a mecanicului de locomotivă. Nu, altceva era și este la mijloc. O femeie. Una care a înnebunit așa de mult un mecanic de locomotivă încât acesta se abate chiar și de la normele de circulație feroviară. E în stare să oprească o garnitură întreagă pentru a-și saluta femeia care l-a scos din minți.

Nemulțumit de constatări și concluzii, cantonierul și-a propus să fie mai atent, pentru ca să vadă până unde poate merge nebunia mecanicului îmbrobodit de unguroaică. În scurt timp, el avea să rămână uimit de propriile sale noi constatări.

Ziua sau noaptea, indiferent de ora când trecea, trenul condus de Iancu își anunța de la distanță sosirea prin șuierături puternice. Când ajungea aproape de casa Etei, rula foarte încet. De fiecare dată, frumoasa unguroaică era prezentă lângă linia de cale ferată sau, în cel mai rău caz, la fereastră. Toate câte se întâmplau constituiau dovezi certe că ea știa din timp când va sosi trenul pe care-l aștepta, se pare, cu nerăbdare. Uneori

din tren se aruncau pachete, unele mai mari, altele mai mici. Eta le lua repede și fugea cu ele în casă, uitându-se în dreapta și în stânga, dacă o zărește cineva. Ziua se întâmpla, într-adevăr, s-o vadă cineva, cel puțin cantonierul care sta mereu cu mâna pe manivelă, gata să lase sau să ridice barierele, dar noaptea totul trecea neobservat, fiind învăluit în întuneric.

De-acum știind ce fel de om este Iancu și iritat fiind de gravele încălcări ale normelor de circulație pe calea ferată de care acesta dădea dovadă, cantonierul a informat Biroul de Mișcare de care aparținea. Așa se face că, nu după mult timp, Iancu, mecanicul de locomotivă, și Eta, concubina acestuia, au intrat în atenția organelor de contrainformații române.

Cu ani în urmă, organele de contrainformații române îi mai avuseseră în atenție pe cei doi. Atât mecanicul de locomotivă, cât și Eta, constituiseră obiectul unui dosar de urmărire. În urma măsurilor luate au fost scoase la iveală lucruri ce au constituit punctul de plecare într-o acțiune de depistare și lichidare a unui grup de spionaj maghiar.

Eta Gabor era originară din Oradea. Părinții ei dețineau în oraș două hoteluri. Urmase și absolvise o școală de menaj, unde se remarcase prin inteligență, inițiativă și un gust aparte pentru estetică. Frumoasă, zveltă și cochetă, încă de pe băncile școlii se bucurase de atenția deosebită a patronului care se afla în relații amicale cu tatăl ei, hotelierul. În ultimul an de pregătire pentru un menaj de înaltă clasă, proprietarul școlii n-a

trebuit să depună un efort prea mare pentru a o seduce. Mai ales după ce i-a promis că o va lua în căsătorie. Relațiile dintre ei au durat până când tatăl ei a murit, nevinovat, într-o încăierare ce se încinsese într-un restaurant din unul din hotelurile pe care le avea. De atunci Eta s-a alăturat mamei, străduindu-se amândouă să continue administrarea hotelurilor. Muncă grea, cu riscuri multiple și capcane de tot felul. După un timp, Eta a intrat în atenția spionajului horthyst. Avea ce face cu ea. Mai ales ca fiică a unei proprietărese cu două hoteluri dintre cele mai solicitate din Oradea.

Iancu Gorojan, mecanicul de locomotivă, era originar din Fălciu. Făcea parte din prima promoție de mecanici special instruiți pentru cursele lungi pe calea ferată. Se fălea ca nimeni altul de acest lucru și nu scăpa niciodată prilejul de a-l spune. De a-l repeta chiar, până când își dădea seama că interlocutorul a înțeles, așa cum dorea el, importanța de a fi mecanic de cursă lungă din prima promoție a țării. Era un om ambițios și mândru de meseria lui. Cotat ca unul dintre cei mai buni mecanici de locomotivă, i-au fost încredințate curse lungi și importante. Cutreierase țara de la un capăt la altul. Uneori ieșise chiar și în afara granițelor. Niciodată n-a avut probleme. Căsătorit cu Zoe, femeie cu un an mai în vârstă ca el, rea de gură și cam îngălată, Iancu nu se ferea de păcat atunci când, între două trenuri, avea prilejul să pună mâna pe vreo femeie.

Pe Eta așa a cunoscut-o, între două trenuri. Era în 1938, când se afla pe locomotiva unui tren de cursă lungă ce străbătea Ardealul. De atunci, ori de câte ori ajungea la Oradea, Iancu nu se mai caza în altă parte,

ci numai la unul dintre hotelurile celor două femei. Acolo mânca, acolo dormea, Eta ocupându-se de el cum nu se poate mai bine. De fapt, așa cum primea instrucțiuni de la cei ce o aveau în legătură, ea fiind de mult trecută în evidența serviciului de spionaj horthyst.

Încet-încet, relațiile dintre ei au început să fie tot mai intime. Eta a făcut multe drumuri Oradea-București și invers în același tren cu Iancu. Ajunși în Capitală, se opreau amândoi la același hotel și-și petreceau timpul împreună, în aceeași cameră, până la cursa următoare.

Totul decurgea cât se poate de bine și de mulțumitor pentru serviciul de spionaj de la Budapesta. Deplasările cu trenul pe un asemenea traseu ofereau unui om bine pregătit și instruit un bun prilej pentru a culege, prin observație directă, informații importante. În același timp, asemenea deplasări, care puteau trece neobservate, ofereau toate condițiile pentru realizarea de contacte discrete cu diferite persoane fără ca acestea să se deplaseze prea mult, să se expună riscului de a fi sesizate și, eventual, verificate pentru a li se stabili adevărata activitate. Acestea erau numai unele din aspectele pe care spionajul maghiar le avea în vedere. Oamenii săi, specialiștii în materie, se gândeau în perspectivă și la șansele de a-l folosi și pe mecanic, în scopul amenajării de ascunzători undeva în garnitura de tren pe care o conducea. În felul acesta s-ar fi putut realiza condiții optime pentru transportul unor materiale destinate spionajului maghiar.

Cât a lucrat pe ruta București-Oradea, mecanicul de locomotivă aproape că nu s-a despărțit de Eta. El însă nu știa că din loc în loc, atât la ducere, cât și la

întoarcere, în anumite stații, tânăra lui concubină primea vizita unor emisari în cușeta sau compartimentul de tren unde reușea să o ascundă. Vizitele erau scurte, foarte scurte, iar uneori întrevederile ei erau simple contacte. De fiecare dată însă primea pachețele și plicuri cu date și materiale de spionaj: informații, scheme, schițe, publicații diversioniste și iredentiste. De multe ori nici ea nu știa despre ce este vorba. Rolul ei era numai de a primi și transporta materiale pe care să le predea legăturii superioare. Fiind bine plătită, pe ea n-o interesau aspectele de "detaliu", îi era tot una dacă plicurile sau pachetele ce le primea conțineau informații de spionaj sau materiale de propagandă iredentistă.

Odată cu predarea materialelor legăturii superioare, la Oradea sau București, Eta trebuia să facă și o descriere amănunțită asupra a tot ce a văzut pe traseul parcurs: garnituri de tren și încărcătura acestora, blocări sau concentrări de vagoane în gări; noi hambare și depozite construite sau în curs de construire, rezerve de furnituri specifice căilor ferate; noi măsuri de control, pază și securitate pe traseele parcurse, efective destinate acestui scop etc. De multe ori, pentru a-și verifica și completa informările, Eta îl provoca pe Iancu la discuții, abordând probleme de acest gen. Îmbrobodit cum era, el îi spunea tot, fără să-și dea seama că femeia, de fapt, urmărea stoarcerea lui de date și informații care, în final, ajungeau la Budapesta.

Organele de contrainformații române cunoșteau în bună măsură acțiunile de spionaj organizate de horthyști în România. Activitatea Etei Gabor era de câtva timp controlată. La numai câteva luni de la intrarea ei în legătură cu Iancu Gorojan și folosirea acestuia în scop de spionaj, organele de contraspionaj de la București au reușit să stabilească ce se află de fapt în spatele acestui amor subit. Treptat, s-au obținut și probe care ar fi permis arestarea ei. Cineva chiar a propus să fie reținuți și trimiși amândoi în fața justiției. S-a susținut că procesul și publicitatea ce se va face în jurul cazului vor constitui un semnal de alarmă, trezind la realitate mulți naivi care nu realizează pericolul iredentismului horthyst și acțiunile de spionaj ale acestuia pe teritoriul României.

Specialiștii contraspionajului român au considerat însă că mult mai bine este să se aplice altă tactică, poate mai eficientă pentru cunoașterea și ținerea sub control, atât cât va fi posibil, a Etei Gabor și a activității sale.

Așa s-a și făcut. O bună perioadă de timp, Eta a fost supravegheată fără întrerupere. Nu a fost greu, mai ales pe perioada cât se afla în București și pe traseul București-Oradea. Ideea s-a dovedit a fi bună, confirmând priceperea în materie a ofițerilor de contraspionaj care au sugerat-o. Rezultatele obținut au dus la identificarea celor care o contactau pe Eta pe traseu, predându-i materiale. De asemenea, s-a putut stabili cine-i legătura ei superioară, respectiv cui preda, la rândul ei, ceea ce colecta pe traseul parcurs. În felul acesta a fost stabilită întreaga rețea de spioni conectați la această verigă a spionajului horthyst ce se numea Eta Gabor.

Nici după aceea nu s-a trecut la arestarea

spioanei. Contraspionajul român a apreciat că nu este cazul să se facă zarvă politică, ceea ce ar duce și mai mult la încordarea relațiilor dintre România și țara vecină, și că este mai bine să se întreprindă măsuri pentru a curma activitatea Etei Gabor. Printre acestea s-a numărat și mutarea lui Iancu Gorojan de pe ruta București-Oradea pe un alt traseu.

Era de presupus că, în noua ei situație, spionajul horthyst nu va mai avea posibilitatea să-l folosească pe Iancu Gorojan, și va renunța la trimiterea Etei pe lângă el. Se pare însă că și acolo, la Budapesta, s-au aflat specialiști în ale spionajului gata să folosească la maximum orice posibilitate deja creată. Lupta și duelul nedeclarat dintre oamenii spionajului maghiar și cei ai contraspionajului român n-a încetat. A scăzut doar în intensitate. Numai pentru câtva timp...

... Nici după Diktatul de la Viena, acțiunile spionajului horthyst împotriva României n-au încetat. Dimpotrivă, s-au intensificat. Pentru realizarea lor era însă nevoie de oameni. S-a recurs iar la Eta Gabor, trimițând-o la București.

Instruită și bine pregătită, Eta a sosit la București căutându-l pe Iancu Gorojan. Spunându-i că nu-l poate uita și folosindu-se și de banii ce-i erau puși la dispoziție de cei pentru care lucra, l-a determinat pe Iancu să-i cumpere o căsuță cu o mică curte și grădină. Acolo, în drumul lui, la câteva zeci de metri de calea ferată București-Constanța, avea ea să-l aștepte cu nerăbdare pentru a-l îmbrățișa și a-i crea momente de extaz, la

care omul, aflat în pragul pensionării, începuse să se gândească cu obsesie în cursele pe care le făcea. Priceputã în ale dragostei fierbinți, Eta pusese stăpânire pe toate gândurile mecanicului. Acesta abia aștepta să încheie cursa, să ajungă la Eta, să lepede de pe el tot fumul și funinginea ce-l acopereau și, în fine, să intre în cearșafurile moi, calde și curate unde tânăra unguroaică îl făcea să uite de mizeria drumurilor lungi, de casă, de nevastă și copil.

Pentru toate acestea însă Iancu Gorojan trebuia să plătească, îndeplinindu-i Etei toate mofturile. Nu erau nici multe, nici costisitoare pentru el. Iată câteva din acestea: din când în când s-o ia și pe ea în cursele pe care le făcea pe traseul București-Constanța; odată ajunși la Constanța, dacă se va putea, să-i arate marea, portul, farul, docurile, Cazino-ul; să-i aducă vești, pachete și scrisori de la prietenii și cunoscuții ce-i are pe acolo; atunci când se apropie cu locomotiva de casă s-o anunțe printr-un șuierat aparte și, dacă nu are neplăceri cu mai marii lui de la stație, să micșoreze viteza trenului în așa fel încât să-l poată vedea cât mai bine. Considerând toate acestea simple mofturi și capricii ale unei femei tinere care, din dragoste față de el, își petrecea timpul mai mult singură, Iancu Gorojan i le satisfăcea destul de des, Ajunsese până acolo încât uneori oprea și trenul în fața casei ei, mai ales noaptea. Nu de puține ori i-a aruncat chiar și pachete.

Sesizările cantonierului nu făceau decât să confirme unele lucruri deja cunoscute organelor de con-

trainformații române. Problema care se afla în fața acestora era de a stabili ce anume se afla în pachetele pe care Gorojan le arunca din tren, și pe care Eta le ridica cu repeziciune. Exista bănuiala că nu poate fi vorba de altceva decât de o reluare a activității de spionaj pe care aceasta o începuse cu ani în urmă. Faptul însă trebuia dovedit. Se impunea obținerea și administrarea de probe irefutabile, mai ales că, o dovedise filajul, întotdeauna, după primirea unor asemenea pachete, femeia vizita multe adrese din București.

Dezlegarea enigmei cu ajutorul lui Gorojan era exclusă. Nu se cunoștea exact în ce măsură el și-a dat seama că-i angrenat într-o activitate de spionaj. S-a emis ideea unei eventuale colaborări a acestuia cu organele noastre de contrainformații, dar s-a renunțat, omul era prea bine îmbrobodit de unguroaică pentru a putea avea totală încredere în el.

S-a recurs la o altă stratagemă, rolul principal având să-l joace frizerul satului, bărbat aflat la a treia nevastă și cu mai mulți copii. Nici el nu putea jura pe sfânta cruce câți anume erau în total, întrucât, în afară de neveste, avusese și o puzderie de iubite mai peste tot pe unde fusese și-și exercitase meseria. Avea treizeci de ani. Era brunet cu ochi albaștri. Purta o mustață subțire, care-i scotea și mai bine în evidență conturul frumos al buzelor mereu roșii și umede. Întotdeauna îmbrăcat curat și cu haine croite după ultima modă, Eugen Botezatu putea fi luat drept un intelectual subțire, profesor sau chiar medic. Mai ales când îi priveai mâinile fine și îngrijite. Îi plăceau femeile și avea succes la ele.

Botezatu auzise de Eta. Felul cum îi fusese descrisă i-a trezit mai întâi curiozitatea, apoi interesul. Contrar obiceiului său, câteva duminici la rând s-a dus la biserică, nu pentru a asculta slujba, ci pentru că dorea s-o întâlnească și s-o vadă pe Eta. Auzise că aceasta merge acolo, rămânând însă în tinda bisericii. Și mai bine, din punctul lui de vedere. Avea posibilitatea s-o studieze în liniște, fără a fi stingherit de babele și moșnegii ce ascultau slujba, stând înghesuiți, ca oile, unul într-altul.

Satisfăcut de constatările făcute, Botezatu și-a pus în gând să-i facă Evei o vizită inopinată. Într-o seară, după ce întunericul a acoperit totul, Eugen Botezatu s-a aranjat cât a putut mai bine și a plecat spre casa izolată de lângă calea ferată, hotărât să nu iasă de la Eta fără succes deplin. Folosindu-se de un truc ce s-a nimerit a fi credibil, a reușit să pătrundă în casă. Ajuns acolo, Botezatu a trecut direct la atac. Mai întâi cu declarațiile de dragoste, dinainte bine pregătite, mărturisindu-și, chipurile, gândurile care au pus stăpânire pe el din momentul în care a văzut-o la biserică.

Auzind despre ce este vorba, Eta a început să facă scandal, cerându-i subitului îndrăgostit să părăsească locuința. Pentru un timp, Botezatu a rezistat, insistând în declarațiile sale. Văzând însă că de data aceasta norocul i-a întors spatele, s-a retras, spunându-i frumoasei unguroaice că el mai așteaptă, că încă nu și-a pierdut speranța și că, în final, dacă se va convinge că nu-i înțeles, se va otrăvi: va fierbe o oală cu foi amare de leandru și o va bea până la fund.

Despre această vizită nocturnă și încercare

nereușită a lui Eugen Botezatu s-a aflat imediat. Nu de la Eta, ci chiar de la el, pentru că și acesta, ca toți frizerii, lucrând cu briciul și foarfecele pentru înfrumusețarea clienților, le șușotea acestora la ureche fel de fel de istorii, după ei, pline de interes. Afemeiatul frizer spunea: "Nu știu încă ce și cum voi face, dar până la urmă tot am să reușesc".

Pornind de la toate acestea, serviciul de contrainformații român a hotărât să-l folosească pe Eugen Botezatu pentru a verifica ce anume conțin pachetele pe care Eta le primea de la mecanicul ei iubit.

Pregătit cum trebuie, frizerul a reușit ca într-o noapte, făcându-i Etei o nouă vizită neanunțată, să pună mâna pe un pachet pe care îndrăgostitul mecanic abia i-l aruncase. Rezultatul verificărilor au confirmat bănuielile: în pachetul primit, pe lângă unele lucruri de îmbrăcăminte pentru femei, se aflau și materiale de spionaj: date și informații privind transportul pe căile ferate, condiții de depozitare în diferite puncte CFR, dotarea cu material rulant, măsuri de control și pază, precum și multe alte date de acest gen.

Organul de contrainformații a trebuit să recurgă din nou la măsuri specifice pentru a stabili întreaga activitate a celor ce lucrau cu Eta pentru spionajul horthyst să acționeze în direcția anihilării efectelor negative ale unei asemenea activități.

Din primăvara anului 1944, Eta Gabor n-a mai fost văzută în micuța căsuță de lângă calea ferată. A dispărut fără urmă. Simțind mersul evenimentelor, cei ce-

au folosit-o i-au cerut să plece unde vrea, acolo unde ea consideră că va fi mai în siguranță. Mai târziu, în același an, căsuța de lângă calea ferată a fost ocupată de Iancu Gorojan cu familia. Casa din Griviția îi fusese distrusă de bombardamentele aliaților. Nu mult după aceea, soția mecanicului de locomotivă, între timp scos la pensie, a povestit cantonierului că "stricata de Eta" a fost pedepsită de Dumnezeu: în drum spre Brașov a avut un accident și a murit în chinuri groaznice.

SPIONAJ LA MAREA NEAGRĂ

COZONACUL CU MICROFILME

Înainte de a pleca din Oradea și de a se stabili în Ungaria cu mama și cei doi frați ai săi mai mici, i se spunea Bibi. Ajuns acolo, însă, și-a schimbat numele. Și l-a ales pe cel de Biky. I se părea lui că acesta are, parcă, în mai mare măsură, o rezonanță maghiară. S-a obișnuit repede cu noul nume, mai ales că nu era prea mare diferență între Bibi și Biky. În casă, de multe ori se întâmpla ca ai lui să-l strige pe vechiul nume, dar aceasta nu avea nici o importanță, nu-l deranja cu nimic. Totuși, nu după mult timp, toată lumea îl știa și-l striga Biky. Numai când scria rudelor, prietenilor și cunoștințelor din București, Oradea și alte orașe din țară mai folosea fostul nume, dar nici atunci întotdeauna. Scrisorile trimise în România aveau însă alt tâlc. Biky, și nu numai el, ci toți ai lui, dar cu precădere mama sa, aveau întotdeauna grijă ca, printre cele scrise, să prezinte noua lor situație, în așa fel încât să stârnească mare invidie printre destinatari. "Când ne vom revedea față-n față, vă vom povesti cu de-amănuntul ce bine este să trăiești într-o țară cu adevărat democrată, printre unguri de-ai tăi, harnici și întreprinzători, oameni de care să nu-ți fie silă când se află lângă tine sau îi

întâlnești la biserică ori la un gulaș", scria, aproape cu regularitate, mama sa. Bibi-Biky pregătise terenul unei deplasări în România. De mult promisese rudelor și prietenilor că va reveni pentru câtva timp, eventual pentru a și petrece concediul. Fiind, chipurile, foarte ocupat, în anii trecuți nu putuse veni. De data aceasta însă, cu siguranță se vor revedea. Și, într-adevăr, s-a ținut de cuvânt. Din momentul când a trecut granița, cu acte în regulă, ca orice om care merge să-și revadă rudele și să-și petreacă și el concediul într-o țară vecină, Biky n-a mai scos o vorbă în limba maghiară. Își propusese să vorbească numai și numai românește. De altfel, așa și fusese instruit, lucru pe care l-a și înțeles: procedând astfel nu va stârni suspiciuni printre cei din jur, nu va ridica semne de întrebare. Va putea trece cât mai neobservat, lucru pe care și el, și cei care l-au trimis și-l doreau cu ardoare.

Serviciul Român de Contrainformații îl cunoștea pe Biki Șandor. Se trăgea dintr-o familie mixtă: tatăl român, mama unguroaică. De la vârsta de 11 ani rămăsese numai cu maică-sa. Tatăl fusese accidentat de o mașină și, după mai multe operații nereușite, văzând că nu mai are nici o șansă să se vindece definitiv, urmând să-și petreacă restul zilelor într-un cărucior cu rotile, se sinucisese, aruncându-se pe fereastra spitalului unde se afla internat. Rămânând cu mama, aceasta, așa cum se întâmplă întotdeauna în situații similare, l-a crescut în spirit maghiar sub toate aspectele. La aceasta a contribuit mult și faptul că unguroaica a căutat să-i șteargă

din memorie orice amintire frumoasă despre tatăl său. Mai întâi, a renunțat la numele fostului soț, revenind la cel pe care îl avea înainte de căsătorie, apoi, treptat, treptat, a făcut tot ce a putut pentru ca gestul de disperare al nefericitului om să fie prezentat tânărului Bibi ca un act de frică și lașitate. Încet, încet, tot ce a fost frumos despre tatăl lui s-a șters. Și, odată cu aceasta, au dispărut orice sentiment nobil și orice gând frumos despre români și România. Inocularea, în paralel, a copiilor cu tot ce putea ajuta la modelarea și formarea lor ca maghiari, a dus la nașterea în conștiința lor a unor sentimente antiromânești foarte puternice. Se mai știa că Biki Șandor era, în același timp, nepotul unuia din cei aproape 200 de maghiari care, în toamna anului 1939, au fost identificați de organele Siguranței Române ca făcând parte dintr-o organizație teroristă care acționa în Transilvania. În urma înțelegerii intervenite între guvernele român și maghiar, pentru a nu deteriora și mai mult relațiile dintre cele două țări, unora dintre cei depistați li s-a permis să plece în Ungaria. Printre aceștia s-a numărat și unchiul lui Biky, fratele mamei sale.

Ajuns la granița cu România, Biky a manifestat față de grăniceri o amabilitate ieșită din comun. Din primul moment, a deschis servieta pe care o purta cu el și, cu un gest ce se voia a fi cât se poate de prietenesc, a oferit câte o cutie de bomboane de ciocolată fiecărui om întâlnit acolo. Servieta era plină cu așa ceva, Biky explicând celor care i-au verificat bagajul că este o slăbiciune a sa încă de pe vremea când era copil. Aici, abătându-se de la regula impusă de a vorbi cât mai puțin despre el, a devenit dintr-o dată foarte volubil, con-

siderând că astfel va scăpa mai ușor de control.

Așa a și fost, cei de la vamă fiind convinși că au de a face cu un tânăr rămas copil, cu slăbiciuni pentru dulciuri, dar și mare admirator al meleagurilor pe care s-a născut. Cineva, însă, a informat totuși Bucureștii. Siguranța și organele de contrainformații române, după primele verificări efectuate imediat, au considerat că proaspătul turist intrat în România merită toată atenția. L-au și rebotezat, dând "cazului" numele de "Baltazar". Așa se face că tânărul maghiar sosit să-și petreacă vacanța în România a devenit, pentru cei care l-au supravegheat din umbră, "cazul Bibi-Biky-Baltazar". Cazul cu trei nume. Convins că totul a decurs așa cum își dorea, "Baltazar" s-a dus direct la Constanța, unde urma să-și petreacă vacanța, pentru că aici avea probleme de rezolvat. I se indicase ca tot aici, în vechiul fanis, să se întoarcă ori de câte ori se vor ivi situații neprevăzute sau probleme ce par de nerezolvat cu propriile forțe. Primise și o adresă: un imobil vechi de lângă fosta farmacie Miga, de pe șoseaua principală. I se spusese că acolo va întâlni o tânără cam de vârsta lui, căreia, la nevoie, îi poate solicita ajutor pentru a lucra împreună. Primise dezlegarea ca pe la rudele și foștii săi prieteni bucureșteni să se oprească la întoarcere, când totul va fi rezolvat, iar el va fi gata de plecare, cu misiunea încheiată. Sosind pe litoral, "Baltazar" s-a cazat la unul dintre cele mai selecte hoteluri din Constanța, undeva, lângă Cazino și unde mișuna foarte multă "lume bună", formată din autohtoni și străini. Astfel, va avea posibilitatea, pe de o parte, să cunoască și să afle cât mai multe lucruri și date, iar pe de altă

parte, îi va fi mai ușor să treacă neobservat. În primul rând, era important să nu se știe de către cei din jur că vine de la Budapesta.

Era mulțumit de cazare. Camera închiriată era curată, elegantă și liniștită. Peisajul marin, ce pornea de sub gardul metalic dantelat al hotelului, se întindea până la orizont. Era ceva de vis.

Ungaria, țara pentru care acum trebuia să "lucreze", nu avea mare, dar, auzise și el, avusese cândva un amiral fără amiralitate. Când a început să reflecteze la această ciudățenie, un zâmbet i-a apărut în colțul buzelor. Unul greu de descifrat, plin de subînțelesuri.

La început, "Baltazar" a studiat tot ce-l încojura. Stațiunea, orașul, portul și tot ce era împrejur. A făcut-o discret și temeinic. În fiecare zi s-a deplasat pe toată coasta Mării Negre, de la Constanța până la Mangalia, plus alți câțiva kilometri la dreapta și la stânga acestui traseu. De multe ori, seara, mergea la restaurantul hotelului, apoi la Cazino. Avea bani, dar nu făcea risipă. Părea ponderat la mâncare, băutură și jocuri de noroc. Din Constanța își cumpărase un aparat de fotografiat. Unul dintre cele mai bune la vremea aceea, marcă germană. Se pare însă că nu toate mergeau cum ar fi dorit el. Probabil ceva, o boală de piele, pe undeva, îl supăra. De două ori intrase în farmacia Miga, din centrul orașului, de fiecare dată cumpărând câteva pansamente umede și fețe dermatologice, frumos ambalate. Tot timpul și în orice împrejurare "Baltazar" era pri-

etenos, galant și atent cu cei din jur, reușind astfel ca, într-un timp relativ scurt, să fie simpatizat și apreciat ca un om foarte de treabă și cumsecade. Nu-și declina poziția și adevăratul statut - cetățean maghiar de origine română - decât atunci când considera că-i absolută nevoie. Prefera să pozeze în autohton, fiu de știab bucureștean, cu poziție mare, plin de bani și cu o mulțime de relații. În felul acesta, nimeni nu-l suspecta și nu-l evita. Dimpotrivă. Cine nu-i deschis față de un asemenea om și nu vrea să aibă bune relații cu el?

Asigurându-se că s-a instalat în condiții perfecte, fără să ridice semne de întrebare asupra sa, "Baltazar" a început organizarea deplasărilor pentru a îndeplini misiunea pentru care fusese instruit și trimis la Constanța. Pregătirile începeau de cu seară. Spunea tuturor: "Nu beau cafea la ora asta. Vreau să dorm, să mă odihnesc. Mâine dimineață, când va răsări soarele, eu voi fi deja pe plajă". Într-adevăr, dimineața Bibi-Biky-Baltazar se număra printre primii oameni care ieșeau din hotel.

În dosarul cazului "Baltazar" s-au acumulat multe materiale. Rapoarte de tot felul. Și din țară și din afară. Datele din aceste rapoarte se completau unele pe altele. Multe din aspectele activității lui Bibi-Biky-Baltazar începuseră să se clarifice. Ceea ce la început era o simplă bănuială și o sesizare neverificată, acum devenea certitudine.

Datele și materialele acumulate pe parcurs duceau la concluzia că "Baltazar" era angajat în activități ce tre-

buiau controlate îndeaproape pentru a nu deveni dăunătoare, periculoase. "Baltazar" era în faza de pregătire pentru a desfășura o activitate de spionaj clasic. Folosindu-se de calitățile sale personale, de faptul că știa limba română la perfecție, precum și de experiența lui în România, unde avea rude, prieteni și cunoscuți, cei care l-au trimis sperau că vor putea face din Biky un instrument de primă clasă. Se profila în el spionul de lungă și benefică perspectivă pentru serviciul special, care dorea să trimită și să aibă permanent în România spioni cu mare putere de pătrundere în puncte, zone și obiective de maximă importanță, "fierbinți", cum se obișnuiește a se spune în limbajul specialiștilor. Cei care îl aveau în atenție, ocupându-se de viitorul său ca spion, de data aceasta nu i-au spus prea multe. Încă nu era format și nici nu prea aveau încredere în el. I s-a explicat însă că trebuie să-și facă peste tot cunoștințe și relații. Cât mai multe relații, mai ales în sectoarele "calde" și "fierbinți". Cu cât sunt mai multe și mai "de nivel", cu atât mai bine. I s-a spus ce înseamnă sectoare "calde și fierbinți" și i-au fost prezentate apoi câteva metode ce pot fi folosite pentru a crea și cultiva, în mod discret, relații, respectiv oameni ce pot fi utili spionajului maghiar.

Pentru "Baltazar" n-a fost greu ca, în câteva zile, să afle că unii subofițeri și ofițeri din Constanța își fac drumul de acasă până la unitățile lor în mod organizat, folosind autobuzul ce le este pus la dispoziție. Alții însă se deplasează cu mașinile lor personale. Distanțele nu sunt nici prea mici, dar nici prea mari. Cu autoturismul pot fi parcurse în 40-45 de minute, timp în care se putea

înfiripa o discuție plăcută și interesantă, mai ales dacă aveai și norocul să întâlnești un interlocutor agreabil. Din câte a constatat prin observațiile sale directe, făcute cu ocazia primelor deplasări în zonă, și din ce a mai aflat de la guralivii întâlniți de când sosise pe Litoral, "Baltazar" știa unde să se așeze, pentru a face... autostopul. De la hotel ieșea, dimineața, aproape gol, ca omul care se duce direct la plajă. Până a ajunge însă la marginea șoselei, unde se oprea făcând semn cu mâna să fie luat, scotea din sacul de plajă haine, îmbrăcându-se ca omul gata de drum. Aștepta, privind atent în lungul șoselei. Când zărea autoturisme cu civili la volan își găsea de lucru sau își continua liniștit drumul, când însă vedea militari, făcea insistent semne să fie luat în mașină. De câteva ori a avut noroc, dar bucuria lui cea mai mare a fost când, într-o dimineață, urcându-se într-o mașină, a constatat că la volan se afla un om pe care îl mai întâlnise.

Omul lângă care se afla acum era tânărul locotenent care-l mai luase o dată. Da, el era. Iată și mica fotografie lipită de bord, care și constituise pretextul pentru a discuta despre familie. Ce noroc pe el! Așezându-se lângă simpaticul și amabilul ofițer, "Baltazar" și-a adus imediat aminte de prima sa întâlnire cu acest om. De fapt, se găsea la prima încercare de a realiza contacte cu subofițeri și ofițeri din garnizoana Constanța și împrejurimi. Era tot ca acum. O dimineață senină și plăcută ce anunța o zi splendidă de vară. La câteva minute după ce s-a instalat la marginea șoselei, "Baltazar" a și zărit, de la distanță, o mașină condusă de un militar. I-a făcut semn să oprească, fluturând, cât a

putut de sus, frumosul și încăpătorul său sac de voiaj. Spre bucuria sa, a văzut că autoturismul micșorează viteza și semnalizează intenția de a opri. Se îndreptă repede spre el, deschise portiera și se aruncă repede lângă omul de la volan, de teamă ca nu cumva acesta să se răzgândească. Discuțiile ce au urmat au fost cât se poate de banale. Cu toate acestea, "Baltazar" aflase câte ceva despre ceea ce îl interesa în legătură cu amabilul ofițer. De acum știa că în fiecare dimineață, uneori chiar și duminica, este pe acest traseu, că locuiește în partea de vest a orașului, că are nevastă și un copil de vârstă preșcolară, la care ține foarte mult, dovadă și fotografia pe care o are în față. Despărțirea a fost așa cum și-a dorit-o. La coborâre, "Baltazar" a lăsat pe bancheta din spate un "Kent", un pix colorat și o cutie de bomboane. Acum, văzându-se pentru a doua oară lângă același amabil și simpatic ofițer, Baltazar se gândea la cei care-l instruiseră, ajungând la concluzia că metoda ce i se indicase pentru a-și crea cunoștințe și relații utile printre oamenii care lucrează în sectoare "calde" și "fierbinți" este nu numai bună, ci și ușoară. Era hotărât ca, de data aceasta, să facă în așa fel, încât să realizeze încă un pas în relațiile cu tânărul ofițer. "Oricum - își spunea în sinea sa Biky - nu plec de aici cu mâna goală".

Următorul pas făcut de Biky pentru "convertirea" tânărului locotenent a fost o invitație la o masă, în oraș. "Vă invit sâmbăta viitoare împreună cu soția. Nu de alta, dar voi veni și eu cu logodnica", a spus el, curtenitor, în momentul când a lansat invitația. Totul a decurs după planul lui "Baltazar". S-a mâncat bine, s-a băut mult și s-au discutat multe, mai ales despre serviciul și pre-

ocupările invitatului. Locotenentul (ca și soția sa) s-a dovedit încântat de masa care i s-a oferit, devenind tot mai volubil. "Logodnica" lui Baltazar s-a arătat și ea încântată de rezultatele mesei oferite. În momentul despărțirii, rămânând numai cu "Baltazar", acesta a afirmat: "Locotenentul ăsta merită toată atenția. Știe și spune multe. După ce pleci, mă voi ocupa eu de el. Nu-mi va fi greu să-l îmbrobodesc".

Locotenentul Radu Dogaru era însă mai puțin încântat și bucuros decât "Baltazar" și "logodnica" acestuia. El nu era sigur dacă respectase întocmai instructajul ce i se făcuse înainte de a se duce la masa la care fusese invitat. Abia mai târziu, după discuțiile pe care le-a avut cu comandantul său și cu un reprezentant al Serviciului Român de Contrainformații militare, a înțeles el că, uneori, și autostopul poate fi folosit de inamic, respectiv de agenții și spionii acestuia. Tânărul locotenent din garnizoana Constanța n-a aflat însă niciodată că acela care îi oferise o masă a fost arestat în momentul când a vrut să iasă din România. Nu pentru că îl invitase pe el la restaurant, ci pentru că, la controlul vamal efectuat, s-au găsit asupra sa microfilme cu date și informații cu caracter militar. Lucrase la acestea împreună cu "logodnica" sa, pe care o contactase la adresa din Constanța, și care, de fapt, era o agentă a spionajului maghiar. Făcea parte din "Secția Amazoanelor" și se ocupa cu colectarea și transmiterea informațiilor către Centrala de la Budapesta, prin diferite metode. De data aceasta, "Amazoana" exploatase "slăbiciunea" lui Biky

pentru dulciuri. Etalându-și, chipurile, talentul de bună gospodină, îl îndopase și-l încărcase cu fel de fel de prăjituri. Când i le-a pus în sacul de voiaj, i-a atras atenția asupra unui cozonac bine însiropat, zicându-i "Pe acesta îl mănânci numai când ajungi acasă". Însă, la controlul vamal, s-a constatat că rumenitul cozonac fusese transformat într-un container, respectiv într-o ascunzătoare pentru microfilme. De data aceasta, vameșii n-au mai putut fi păcăliți.

DEBREȚIN
RECRUTARE NEREUȘITĂ

De mai multe zile, Mircea Bordeeanu nu își găsește liniște și astâmpăr. Știe că se apropie o analiză - bilanț pe unitate. Pregătindu-se pentru aceasta, constată că-i lipsește o importantă sumă de bani. Odată cu banii, dispăruseră și actele justificative. Nici de soarta acestora nu știe nimic. Le-a căutat de câteva ori, dar fără nici un rezultat. Simte că-i plesnește capul de ciudă. Își aduce perfect aminte că a primit banii, a întocmit toate documentele de intrare și nu mai era nimic de încasat. Dar nici de plătit. La momentul acela, după socotelile sale, totul era în ordine. Acum însă, caută ca disperatul să vadă unde-i greșeala, de unde apare această diferență în minus. Și suma este mare: echivalentul a douăsprezece luni solda lui de șef serviciu aprovizionare într-o unitate militară de prim rang. Ca toate unitățile aflate pe graniță, cu cheltuieli multe și diverse.

Bordeeanu se află în funcție de mai bine de cinci ani. Are și vechime în grad. În curând, va sosi timpul să fie avansat. La termen, dar e bine și așa. Gradul de căpitan nu-i de colea. Cei din sectorul administrativ, care lucrează "la spate" sau "cu spatele", cum ziceau

unii cu ironie și în zeflemea, nu prea se bucură de avansări, înainte de termen, la excepțional. N-au cum să se evidențieze în mod deosebit ca să poată fi avansați la excepțional, așa cum se întâmplă cu ceilalți ofițeri. Totuși este mulțumit de situația lui, numai că, după recentul divorț care l-a dat peste cap din punct de vedere financiar, s-a ivit și această încurcătură cu banii. Încurcătură pe care nu știe cum s-o descurce. Nu vorbește, deocamdată, nimănui de beleaua care a dat peste el. Dar mai grav este că nu-și explică cine și cum a putut să-l bage în necaz. De bănuit nu bănuiește pe nimeni din subalterni sau dintre cei cu care colaborează în mod obișnuit. Dar, poți să știi?

Căutând și tot căutând soluții pentru a putea ieși din încurcătura în care se afla, prin cap îi umblau tot felul de gânduri. Avea ceva rezerve făcute din economii, dar erau insuficiente. Chiar dacă lua banii pe concediu și ar fi cerut un avans, tot n-ar fi reușit să strângă suma care îi trebuia. Să se împrumute? Ar fi o soluție, dar de unde și cum să justifice cererea față de cel căruia urma să i se adreseze? Tocmai el, care niciodată nu a dus lipsă de bani? Putea să dea de bănuit, să atragă atenția asupra sa. Situația devenea și mai complicată.

Tot frământându-se și punându-și întrebări de tot felul, Bordeeanu ajunge la trista și alarmanta concluzie că s-a ales praful de toate ce țin de viața și reputația lui: de banii pe care reușise să-i economisească, de concediul care se apropia, de avansarea în grad, de perspectiva lui profesională în ansamblu. Își dădu seama că a primit o grea lovitură. De la cine?

Acestea erau gândurile care îl frământau pe

Mircea Bordeeanu în seara când a coborât din bloc, ieșind să-și facă obișnuita plimbare în parc, înainte de culcare. Asemenea plimbări îi făceau bine. Singurătatea din casă îl împingea într-o stare de neliniște generală, de angoasă. Ieșind la plimbare, se aerisea și-și făcea programul pentru a doua zi. Îi era mai ușor. Uneori întâlnea câte un vecin, colocatar sau pur și simplu un cunoscut din cartier. Cu unul sau cu altul înfiripa și câte o conversație, mai scurtă sau mai lungă, plimbându-se sau luând loc pe o bancă. Subiecte erau cu duiumul. Tocmai diversitatea acestora îi plăcea. Îl scoteau, cel puțin pentru un timp, din lumea cifrelor în care trăia, uneori cu o intensitate care începuse să-l streseze cumplit. Vina pentru tensiunea în care lucra, o purta, în judecata lui, numai comandantul unității, care voia tot timpul să știe cât s-a cheltuit, pe ce anume, câți bani au mai rămas, care-i necesarul existent, defalcat pe luni și compartimente etc.

În seara când l-a întâlnit pe George Pașcu, toată lumea discuta despre crima comisă recent în fața cinematografului Central. Nu-l mai văzuse pe acest om de mulți ani, abia de-l mai recunoscuse. Probabil că și din cauza semiîntunericului care acoperise aleea parcului iluminată sărăcăcios. Făcuseră armata împreună, lustruind pușcocioul și bocancii după cum cerea regulamentul, dar mai ales după cum ordona comandantul de pluton, care nu făcea rabat la nimic. De fapt, nu el, ci Pașcu a fost cel care, recunoscându-l, l-a oprit și îmbrățișat ca pe un vechi prieten și un bun camarad. Spunea că vine de

undeva și se duce spre autobuz, traversând parcul.

— Cât pe aici să nu te mai recunosc, măi Mircea, îi zise George Pașcu. Deși, dacă mă uit mai atent la tine, prea mult nu te-ai schimbat.

În armată, Pașcu îi fusese lui Bordeeanu unul dintre cei mai buni camarazi. Chiar se împrieteniseră. Nu de puține ori, în permisie fiind, plecaseră la "agățat de gagici" împreună prin garnizoană. George, ca orice maghiar care se respectă, ținea mult la mustața lui blondă-roșcată. Îl făcea "mai bătrân", mai "bărbat cu experiență", dar îi prindea bine: multe femei pe el îl preferau.

Deși nu se mai văzuseră de mulți ani, totuși Mircea auzise că între timp George se însurase cu o unguroaică, are deja doi copii și o duce bine. Meseria lui, inginer constructor, întotdeauna a fost căutată. Avea mereu de lucru, când la stat, când la particulari.

— Și mie îmi pare bine că te văd, măi George... Chiar foarte bine, și dacă ai timp, hai colea-n colț, la o bere. Mai stăm de vorbă, depănăm amintiri... a lansat Bordeeanu invitația, bucuros de o așa întâlnire neașteptată.

Întors acasă, în singurătatea lui, Mircea Bordeeanu părea mai destins. Întâlnirea și discuțiile cu fostul camarad avuseseră asupra sa un efect benefic. Ca o baie fierbinte făcută la timp, ca un hap cu proprietăți terapeutice miraculoase. Mai mult: George îi dăduse niște idei ce păreau realizabile, dătătoare de speranțe. Poate nu cu rezultate dintre cele mai bune, dar, oricum, măcar pentru un timp, putea să stea mai liniștit. Deocamdată, va merge pe mâna amicului George, care, spre bucuria sa, se arătase atât de sensibil la necazurile sale.

Mircea Bordeeanu a primit aprobarea să plece în concediu fără probleme. Bilanțul financiar-contabil, cu tot ce ține de acesta, se va efectua la întoarcere. Atunci va fi mai odihnit, mai relaxat și pregătit pentru un eventual efort suplimentar. Așa a raportat el superiorilor. Argumentele sale au rezistat, au convins. La sugestia lui Pașcu se va duce pentru vreo două săptămâni în Ungaria. Nu va spune însă nimănui de această plecare. Pașcu, avea dreptate. De ce să dai ocazia unora să-ți pună fel de fel de întrebări, care de care mai suspicioase ? Nu știi cum reacționează unii când este vorba de unguri ?, își argumentase George sugestia în fața vechiului amic care, la început, nu prea înțelegea de ce trebuia să facă un secret din această deplasare a sa în Ungaria. După ce l-a convins, Pașcu a mers mai departe, recomandându-i lui Bordeeanu să ia legătura cu un bun prieten de-al său, Ianoș, din Debrețin. "Acesta știe bine ce-i prin România, cunoaște ce se întâmplă pe aici și, sunt convins, dacă-i ceri ajutorul, te ajută". Cam așa și-a motivat Pașcu sugestia făcută lui Bordeeanu de a intra în legătură cu amicul său de dincolo de granița.

— Și pentru ca să faci rost de ceva bani mai mulți, ia cu tine și ceva bijuterii. Am auzit că pe acolo se caută și se plătesc bine. De la o vreme, nu știu de ce, mulți caută să-și investească banii în așa ceva. Când te întorci, mai discutăm, tot eu te ajut să-i transformi în lei.

Cam așa s-a încheiat discuția între cei doi prieteni, Mircea Bordeeanu fiind convins că, întâlnindu-l pe George Pașcu, destinul, poate chiar Dumnezeu, îi întinde o mână de ajutor.

Ajuns la Debreţin, Mircea Bordeeanu îl caută pe Ianoş la adresa indicată, dar cineva de acolo, probabil soţia, îi spune că este plecat din localitate şi nu se întoarce decât peste o săptămână. Ghinion. Nu are ce face şi trebuie să aştepte. A căutat şi a găsit un hotel modest. Prima noapte şi a doua zi au decurs normal, fără să sesizeze ceva deosebit. În seara următoare însă, a apărut ea, Willma, chelnăriţă la restaurantul de lângă hotelul unde se cazase. O remarcase când a servit prânzul acolo. Din primele vorbe, femeia a ghicit că are de-a face cu un român. I-a spus că a fost şi ea prin România. S-a arătat drăguţă şi amabilă. Prea multe n-au discutat, dar, după miezul nopţii, Bordeeanu s-a pomenit cu ea la uşă. De atunci au fost mereu împreună. Românul s-a gândit că, până se întoarce Ianoş, nu-i rău să aibă pe cineva alături, mai ales că Willma s-a arătat a avea un suflet bun şi generos, gata să-i ofere casă, masă şi pat, totul fără nici o obligaţie. După două zile s-a mutat la Willma acasă, spunându-i că a venit să-şi caute un vechi şi bun prieten. Mai târziu, Bordeeanu şi-a dat seama că încă de la plecarea din hotel a fost urmărit pas cu pas. Faptul nu l-a speriat prea mult, întrucât Willmei nu-i spusese mai nimic despre el şi necazurile sale. La rândul ei, femeia nu se preocupa prea mult de persoana lui. Willma se interesa mai mult de timpul cât va sta la Debreţin, dacă va mai pleca pe undeva, dacă are bani..., dacă o place ca femeie. Aproape în fiecare dimineaţă îl întreba dacă era mulţumit de ce făcuseră ei peste noapte... Pe faţă i se citea

uşor cum orice cuvânt de laudă îi făcea o mare bucurie. Şi pentru a-i satisface plăcerea, Bordeeanu nu era nici el zgârcit cu vorbele. O lăuda mereu. Avea nevoie de ea şi nu-l costa nici un ban.

După o săptămână, Bordeeanu s-a dus din nou la Ianoş. L-a găsit abia seara. Individul nu l-a primit în casă, scuzându-se că are pe cineva în vizită. După aproape o oră de aşteptare în stradă, au plecat împreună la o cârciumă. S-au despărţit târziu. Îi spusese tot, absolut tot. Nu ca unui frate, ci ca unui om în care îţi pui toată speranţa. Mergând pe o stradă şi gândindu-se la cele ce au discutat, Bordeeanu regretă că a fost atât de sincer şi în gânduri, şi în intenţii. Atunci când a făcut-o, a făcut-o cu bună ştiinţă şi cu toată sinceritatea, el fiind convins că numai aşa Ianoş, omul de încredere la care l-a trimis bunul său prieten din România, îl va înţelege şi îl va ajuta. Se vede treaba însă că a fost înşelat. Ianoş l-a ascultat şi a pus întrebări. A şi notat câte ceva, dar nu s-a angajat cu nimic. Nici măcar n-a promis ceva. Singurul lucru pe care Ianoş l-a făcut a fost să-i ceară ca a doua zi, tot seara, pe la ora opt, să-l aştepte în holul unui mare hotel... "Să mai discutăm", a zis el, plecând fără a-i întinde mâna.

Bordeeanu s-a frământat toată noaptea, gândindu-se cu îngrijorare la situaţia în care se afla. Regretul că a plecat din ţară începea să încolţească în sufletul său. Dimineaţa, altă ciudăţenie. Willma i-a cerut să se mute la ea şi nici să nu mai treacă pe acolo. Fără motive, fără explicaţii.

A doua zi, cât a stat şi a aşteptat în holul hotelului indicat, Bordeeanu s-a simţit supravegheat. Doi indivizi

nu l-au slăbit din ochi nici o clipă. Unul a încercat să lege o discuție cu el, cerându-i un foc. I-a retezat-o scurt, spunându-i că nu fumează. Privirea omului însă l-a săgetat. S-a felicitat în sinea lui pentru ambiția pe care a avut-o, copil fiind, de a învăța limba maghiară cu copiii de pe strada sa.

A așteptat în zadar, întrucât Ianoș n-a venit la întâlnire. Bordeeanu a plecat năpădit de gânduri și întrebări. În loc să găsească răspunsuri, alte întrebări apăreau. A urmat o altă noapte albă. Se hotărâse ca dimineața să se posteze în fața casei lui Ianoș. Voia să-l întrebe de ce n-a venit la întâlnire. După ce s-a gândit și tot gândit, a renunțat. Nu voia să-l supere. Și-a zis că poate-i mai bine să aștepte liniștit, pentru că, dacă Ianoș va găsi vreo posibilitate să-l ajute, știe unde să-l găsească.

Cu speranța că Ianoș nu l-a uitat, Bordeeanu a plecat prin oraș. Intenționa să vândă din bijuteriile pe care le adusese din țară. Avea nevoie de bani. Norocul însă nu i-a surâs. Singura lui bucurie a fost s-o reîntâlnească, cu totul întâmplător, pe Willma. Femeia s-a arătat bucuroasă că-l întâlnește. După două, trei vorbe, iar l-a invitat la ea acasă, seara. Strâmtorat financiar, Bordeeanu a acceptat invitația. Abia mai târziu și-a dat seama de ce Willma i-a lansat invitația. În toiul nopții, doi polițiști au pătruns la ei în cameră. Probabil că aveau o dublură a cheii, întrucât au intrat fără nici un zgomot. L-au invitat pe Bordeeanu la poliție. Într-o încăpere mică și slab luminată, este anchetat de cei doi care l-au arestat. Acuzația care i se aduce este destul de gravă: a trecut fraudulos frontiera și s-a stabilit clandestin la Debrețin în scop de spionaj. Anchetatul neagă

acuzațiile ce i se aduc, declarând că este într-o mică vacanță, dar nu-i crezut. Interogatoriul durează până spre dimineață, când este mutat într-un birou mai mare, luminos, bine aerisit și mobilat. Unul din cei care l-au anchetat îi atrage atenția că urmează să aibă o discuție cu o mare "personalitate". Polițistul îi cere să fie cât se poate de politicos și să recunoască faptul că a trecut fraudulos granița pentru spionaj... Să facă tot ce o știi, numai să nu-l supere pe "domnul" care va veni să discute cu el. Timpul său este extrem de prețios și, ca atare, să nu îndrăznească să nege.

Bordeeanu încercă să spună ceva, dar a fost oprit. Ar vrea să repete ceea ce deja spusese: că n-a fost trimis la Debrețin să facă spionaj etc. Așteaptă, supravegheat fiind de un polițist care-l ține tot timpul în ploconare. După mai bine de două ore, apare "personalitatea". Este însoțită de un tânăr care poartă asupra sa o servietă. Anchetatorul de peste noapte s-a retras. Au rămas numai cei doi. Personalitatea manifestă un interes deosebit pentru cariera militară a lui Bordeeanu. Îl întreabă ce școală militară a absolvit, în ce unități a lucrat, de când până când, ce colegi a avut, cu cine a fost în relații de prietenie... Dorește să știe tot: efective, dotare, corpul de comandă, solda, colegi și camarazi. La început, Bordeeanu evită se dea anumite date. Tonul aspru, categoric, precum și privirile tăioase ale celor de față îl înspăimântă. După ce înghite de mai multe ori în sec, nu mai are ce face și răspunde.

Sesizând că răspunsurile lui Bordeeanu sunt cam evazive și generale, "marea personalitate", devenită anchetator, îi atrage atenția că imediat va verifica tot ce

declară și că, dacă se va dovedi că a mințit, va putrezi în pușcărie. Amenințarea îl înspăimântă. Întrucât unele lucruri sunt lipsite de importanță, putând fi aflate cu ușurință și pe alte căi, Bordeeanu reia declarațiile, completându-le cu detalii banale. Pe fața interlocutorului citește oarecare satisfacție. Se vede de departe că "personalitatea" este mulțumită de ce i se relatează. Totul este consemnat de către tânărul însoțitor. La un moment dat însă, pe un ton ce nu admite nici o îngăduință, anchetatorul îl întreabă:

— Și acum, ai putea să ne spui când ai început pregătirea pentru activitatea de spionaj, cine te-a instruit și cui urma să transmiți informațiile culese de aici, de la Debrețin ?

Bordeeanu este tot mai înspăimântat. El încearcă să răspundă printr-o negație. Țipând la el, "anchetatorul" ia repede o carte de pe birou și vrea să i-o arunce lui Bordeeanu în cap. Acesta, sesizând gestul, se ferește și scapă teafăr. Cam în același timp, tânărul însoțitor se scoală de pe scaun și-i trage anchetatului două palme, după care îl lovește cu pumnii și picioarele. Continuă așa până când anchetatul se prăbușește la podea plin de sânge.

— Asta așa, ca să știi ce te așteaptă dacă ai să mai încerci să minți, român împuțit ce ești, a zis unul dintre ei.

Ancheta se întrerupe. Românul este aruncat în arest până a doua zi, fără apă, fără mâncare. Pe la ora prânzului începe o nouă anchetă. De data aceasta se insistă mai mult asupra unităților militare în care a lucrat și a celor de unde se aproviziona cu materiale. Se cer date cât mai exacte asupra efectivele și oamenilor de la

comandă, în special asupra ofițerilor și subofițerilor tineri și necăsătoriți. În final, Bordeeanu este întrebat din nou când și-a început activitatea de spionaj. După ce este iar bătut zdravăn, un polițist îl aruncă în arest. Abia a treia zi dimineață românul are voie să se spele și să i se aducă și ceva de mâncare. Pe la prânz este scos din beci și introdus într-o altă cameră, de data aceasta modestă. Pe o masă din mijlocul încăperii se află mai multe coli de hârtie, toc și cerneală. I se cere ca până a doua zi dimineața să scrie tot ce a declarat verbal, să facă schițe, să întocmească fișe. Înainte de miezul nopții, Bordeeanu anunță gardianul că a terminat și cere să i se dea drumul. S-a înșelat însă, nimeni nu-l ascultă. Este ținut în arest până dimineața următoare, când se întâlnește din nou cu "personalitatea" și aghiotantul acesteia, care nota tot.

Pentru a scăpa de sâcâitoarea întrebare în legătură cu presupusa misiune de spionaj la Debrețin, acum Bordeeanu și-a început declarația prin a mărturisi adevăratul motiv pentru care a trecut granița. Și, pentru a fi cât mai convingător, îl invocă drept martor pe Ianoș, vărul, cu câteva zile în urmă, îi spusese tot adevărul. Mărturisește și faptul că a adus și câteva bijuterii cu gândul de a le valorifica pentru a face rost de bani, lucru care, în mintea lui, constituie încă un argument în sprijinul spuselor sale, întrucât, susține el, "cred că în mod normal un spion n-ar face niciodată așa ceva".

De data aceasta, anchetatorii par mai mulțumiți. Tonul lor pare a fi mai puțin aspru, dar insistă și cer dovezi palpabile din care să rezulte că Bordeeanu n-a sosit în Ungaria pentru a face spionaj. Cum poate dovedi el că a sosit acolo pentru altceva și nu pentru spi-

onaj ? Repetând necazul cu banii care i-au dispărut din casieria unității, pe care spune că nu i-a furat, dar nici nu știe cum și de ce lipsesc, Bordeeanu vorbește și despre sfatul pe care l-a primit din partea prietenului său maghiar din România, de speranța pe care o nutrea că Ianoș, la Debrețin, îl va ajuta.

Strădaniile "suspectului" de a-i convinge pe interlocutori că îl acuză pe nedrept se dovedesc de prisos. E trimis din nou la beci, să se mai gândească, să caute alte dovezi că n-a trecut granița cu gânduri ostile. Ajuns în beci, el constată că de data aceasta în celulă se mai află doi indivizi. Fiecare este întins pe câte un pat. Treziți de zgomot, cei doi deschid ochii și rânjesc nemulțumiți. Mirosul de băutură pe care-l degajează îi dă de bănuit lui Bordeeanu. Întrucât în celulă nu se mai află un al treilea pat, acesta s-a așezat într-un colț al încăperii de unde a început să-i studieze pe bețivani. Unul din ei nu doarme, ci-l privește insistent și rânjește. Obosit, Bordeeanu adoarme. Nu știe cât. Se trezește că cineva îl mângâie pe fund. Pentru început crede că visează. Deschizând însă ochii, îl vede pe unul din bețivani alături de el. Sare într-o parte. Individul îl sfătuiește să nu se sperie, să stea liniștit că nu-i face nimeni nimic. Spunând acestea, bețivanul se apropie și mai mult de el. Înspăimântat și scârbit, Bordeeanu încearcă să se retragă cât mai mult. "Stai liniștit, porc de câine, că nu-ți fac nimic", țipă bețivanul. Românul încearcă să spună ceva, dar nu poate. Bețivanul îi astupă gura cu palma. O palmă mare și grea, puternică și urât mirositoare care vrea parcă să-l sufoce. În timpul acesta, celălalt bețiv îl prinde de guler, spunându-i:

— Uite ce-i bă, român puturos. Ai dormit, te-ai odihnit. Acum, până se face ziuă, hai să ne și distrăm puțin, dă pantalonii jos.

Până la ziuă au fost ore pe care Bordeeanu nu le va uita toată viața. Atunci, în lupta pe care a trebuit s-o ducă cu cei doi bețivani, s-a hotărât să facă orice, indiferent de urmări, numai și numai pentru a se putea întoarce în țară. Gradul de umilință și batjocura atinseseră cota maximă, insuportabilă. Hotărârea de a se întoarce în țară este categorică și definitivă. În sfârșit, și-a dat seama că a fost atras într-o cursă. Este din ce în ce mai convins că lipsa banilor din casieria unității, bani pe care nu și-i i-a însușit, dar nici nu-și putea explica cum au dispărut, precum și sugestia ce i s-a făcut de a se "retrage" pentru un timp la Debrețin, nu au fost altceva decât mașinațiuni puse la cale de cei care astăzi îl torturează. Trebuia, cu orice preț, să iasă din situația în care se afla.

De cum s-a făcut ziuă, Bordeeanu a început să bată în ușă, cerând să vorbească cu cel care-l anchetase. I s-a spus să aștepte. A fost scos abia pe la prânz. În discuția ce a avut loc a înțeles că pentru a face dovada că n-a venit la Debrețin în scop de spionaj trebuia să colaboreze cu serviciul de informații horthyst.

— Este, spunea "marea personalitate" singurul lucru care ar putea constitui o garanție că tot ce ai spus și declarat până acum aici corespunde adevărului. Te întorci în România și...

I s-a spus ce să facă, pe unde și cum să treacă granița, ce informații să adune, unde și cum să aducă însemnările și schițele, ce să spună în eventualitatea că

va fi prins. În final a fost și avertizat că declarațile date deja spionajului horthyst, cu privire la unitățile militare în care a lucrat și despre oamenii pe care i-a cunoscut, sunt suficiente pentru ca autoritățile române, aflând de ele, să-l pună la zid pentru înaltă trădare.

A acceptat și a promis, sub semnătură, că va face tot ce i se cere. Numai că, ajuns în țară, Mircea Bordeeanu s-a predat imediat. Se considera stigmatizat. Nu s-a mai dus nici pe la unitate. Nu-l mai interesa nimic. Absolut nimic. Știa că nimeni nu va plânge pentru el. Nici măcar nu-l va compătimi cineva. Își dădea seama că trebuia să tragă ponoasele a două lacune mari care nu au ce căuta în comportamentul unui militar: superficialitatea în păstrarea și gospodărirea valorilor ce-i sunt încredințate și credulitatea în relațiile cu oamenii pe care nu-i cunoaște suficient de bine. În aceste două lacune se complăcuse mult timp ca un nărod.

Alegerea și hotărârea finală a lui Bordeeanu a fost, se pare, bună. Ofițerul de contrainformații care a stat de vorbă cu el, om cu o bogată experiență în domeniu, l-a înțeles perfect și a apreciat maniera în care a procedat pentru a se putea reîntoarce în țară. Chiar l-a felicitat pentru modul cum s-a comportat până la intrarea în contact cu el și organizarea discuțiilor pentru... destăinuiri. A fost lăsat liber, dar după ultima zi de concediu Bordeeanu și-a reluat munca. Însă cu "sarcini" în plus. Greu de spus dacă acestea îi plăceau sau nu. Alții aveau să constate acest lucru.

CADAVRUL FURAT
Substituirea

Iunie, 1990. Primind pașaportul, Amalia Arbore l-a privit cu mare atenție. L-a studiat pe toate fețele cu un interes și o curiozitate aparte. Mai avusese în mână un asemenea document. Cu ani în urmă, când se căsătorise cu Hans, neamțul înalt, slab și mincinos, și de care se despărțise după nici doi ani. A mirat-o însă faptul că și acum, după revoluție, pașapoartele au același format, aceeași culoare și, ceea ce era și mai ciudat, stema e aceeași. De asemenea, neschimbată era și denumirea țării: Republica Socialistă România. Amalia privea zâmbind. Un zâmbet ironic, înecat parcă, totuși, în amărăciune. A căutat să găsească însă o explicație. "Probabil, și-a zis ea, din economie n-au renunțat autoritățile române la vechile pașapoarte. Acum, când se solicită și se eliberează mii și mii de pașapoarte, pentru fel de fel de oameni, sunt bune și astea. Pașaport să fie. Cine stă să mai facă asemenea calcule și judecăți ? Important este că ți se eliberează pașaport și că, cu acesta, poți să pleci din țară când vrei și unde vrei. Că are stemă sau titulatură veche, nu-i deranjează, după cât se pare, nici pe români, nici pe străini. Cu un asemenea document, unii îți dau voie să ieși, iar alții să

intri. Acesta-i lucrul important. Deja zeci sau poate chiar sute de mii de oameni au făcut deplasări în străinătate fără nici o problemă din acest punct de vedere. Şi atunci ? De ce să-mi fac eu probleme ?".

Amalia s-a oprit cu privirea de câteva ori şi asupra fotografiei sale de pe paşaport. Aşa cum arăta acum, semăna într-adevăr cu o unguroaică, nemţoaică sau săsoaică. Faţa ei rotundă, cu obrajii încă bucălaţi şi plini de prospeţime, păstra aproape neschimbate trăsăturile din adolescenţă când, nu de puţine ori, i s-a spus de către prieteni şi colegi că seamănă cu o unguroaică. Cineva i-a spus că nici numele de Amalia n-ar fi prea românesc, e mai degrabă de rezonanţă străină. Desigur, multe se pot spune în legătură cu numele şi fizionomia cuiva. Un lucru este însă cert: în acele clipe, nimeni, nici măcar Amalia Arbore, nu-şi putea închipui că paşaportul pe care ea îl avea în mână, mai târziu, chiar peste câteva săptămâni, avea să fie în mâinile unor specialişti în ale spionajului, încercând să-l folosească în mod cât mai profesionist.

Dacă ar fi fost după ea, n-ar mai fi avut ocazia să primească şi să studieze ce de-amănuntul un asemenea paşaport. Ea fusese şi văzuse ce-i în exterior. Ştia ce-i acolo, aşa că n-o tenta mai nimic. Primirea paşaportului nu i-a produs nici o bucurie. Din contră, aceste pregătiri, ca şi primirea paşaportului, i-au provocat amintiri amare. Dacă n-ar fi insistat sora şi cumnatul ei din Bucureşti, Amalia Arbore nici măcar nu s-ar fi gândit la această plecare. Ei au fost aceia care, imediat ce s-a anunţat că guvernul aprobă asemenea deplasări, au şi făcut cereri de plecare. După ce le-au depus, s-au gândit şi la Amalia. De ce la ea ? Pentru că Amalia are experienţa exteriorului şi pentru că ea ştie şi ceva limbi străine: franceza şi germana. Deplasarea se va face cu maşina şi, ca atare, din punct de vedere al transportului, nu se ridică nici o problemă. Nu costă pe nimeni nimic. Şi apoi, Amalia este o fată bună pentru un asemenea drum. Un tovarăş de mare ajutor. Nu numai pentru că ştie franceză şi germană, desigur, un lucru extrem de important, mai ales că soţii Radu şi Veronica Dulgheru nu ştiu nici un cuvânt într-o limbă străină, ci şi pentru că are un fel al ei de a fi optimist. Necazurile prin care a trecut, situaţiile neplăcute în care s-a aflat de multe ori au otelit-o. A ajuns, iată, la 38 de ani şi-i ca un bărbat, robustă, cu o forţă şi o rezistenţă fizică rar întâlnită la femei, îndrăzneaţă, curajoasă şi plină de optimism. Rar se întâmplă ca ceva să o demobilizeze, să-i anihileze voinţa. Cu un asemenea om, tot să pleci la drum. E o adevărată plăcere, şi-ţi dă un plus de siguranţă că totul se va desfăşura cu bine. Este adevărat că uneori se vaită, spunând că o înţeapă la inimă, dar acest lucru n-a înspăimântat-o niciodată.

Amalia are o vorbă: "Dacă o fi să mor, tot o să mor". Nu s-a dus niciodată la doctor să se consulte, de teamă să nu afle ceva care s-o îmbolnăvească şi mai mult. "Dacă ajung la o policlinică sau la un spital şi apoi plec de acolo cu fel de fel de recomandări, plus o traistă de pilule, tot cu frica de moarte în sân o să stau. Aşa că, mai bine nu. Nu mă duc".

După ce au obţinut paşapoartele, au discutat toţi încotro să meargă. Cumnatul a sugerat Turcia. Mulţi, foarte mulţi, acolo mergeau, pentru că se întorceau cu fel de fel de lucruri pe care apoi le comercializau.

Scoteau cheltuielile, plus ceva câștig. Un timp și Veronica, nevastă-sa, a fost cu același gând. "Da, mergem la Istanbul", a spus ea de mai multe ori, arătând câte și câte lucruri se pot aduce de acolo. Când s-a discutat însă și cu Amalia, aceasta a avut o ezitare. Ea ar fi preferat în partea cealaltă, spre Occident. Dacă tot se poate pleca, a zis ea, hai atunci să mergem în Franța sau în Italia, nu în Turcia unde se duc toți țiganii și bișnițarii de toate soiurile. Mergem să vedem ceva frumos, interesant și plăcut. Să ne îndreptăm și noi spre adevărata civilizație europeană. Să întâlnim frații noștri de gintă latină. Să vedem ce au făcut și ce fac. Să vedem și noi pe unde au fost mulți din marii noștri înaintași. Și apoi, nu se tot spune azi că vrem să devenim europeni ? Hai încolo spre Europa, spre centrul ei, nu spre extremități, spre Orient. Vom merge noi și la turci, dar mai încolo, când se va termina cu iureșul ăsta nebunesc. Pe cine auzi, tot de Istanbul îți vorbește, dar nu despre monumente, despre muzee, despre tot ce ar putea constitui o frumoasă lecție de istorie, geografie sau religie. Nu, nimic din toate acestea. Toți vorbesc despre blugi, pantofi, săpunuri, deodorante și gume de mestecat.

E drept, Amalia vorbea ca o profesoară, ca o profesoară de limbă și literatură română, care ar fi dorit să aibă posibilitatea de a vedea ceva nou, folositor pentru munca ei de la catedră. La primele discuții nu s-a luat nici o hotărâre. Amalia s-a despărțit de soră și cumnat, urmând să se mai gândească fiecare. De asemenea, să mai reflecteze la ce ar putea lua cu ei pentru a economisi și face rost de bani. După câteva discuții, în final, s-au decis să facă o excursie scurtă. Să viziteze

Ungaria și Austria. Dacă totul va merge bine, fără probleme și necazuri, atunci pentru un timp scurt vor trece și dincolo, în Germania. Gândindu-se la experiența pe care o căpătase cu ani în urmă în Germania, pe atunci Republica Federală a Germaniei, Amalia nu era prea entuziasmată de prelungirea traseului până în Germania. Nu s-a opus însă categoric ideii, sperând că până atunci se pot întâmpla multe care să influențeze programul în ansamblul său. Ca și acum, de pildă, când toți au renunțat fără nici o rezervă la ideea de a merge în Turcia. În ultima vreme, tot mai mult se vorbea despre matrapazlâcurile, neobrăzarea și nerușinarea turcilor. Poate chiar mai mult decât se vorbea pe vremea lui Ștefan cel Mare. Pe atunci, probabil, toată lumea vorbea despre turci atâta timp cât durau luptele cu ei și puțin după aceea. Apoi era treaba străjerilor de la hotare să vegheze împotriva acestora. Ei continuau, probabil, să discute despre turci. Acum însă, la noi, s-a ajuns în situația ca absolut toți să discute despre turci. De dimineață până seara, unde te duci și de unde te întorci, tot despre turci auzi. Pe străzi, în magazine, la bâlciuri și talciocuri până și în sălile de spectacol, tot despre ei se vorbește. Ce mănânci ? Ce bei ? Cu ce te îmbraci ? Cu ce te încalți ? Când ai venit ? Când pleci ? Cum a fost la vamă ? Merită ? Acestea sunt doar câteva din întrebările la care se dau răspunsuri astfel formulate încât cuvintele "turci", "Istanbul", "Turcia", "chilipir", "câștig", "cafea", "blugi" nu lipsesc. Presa, radioul și televiziunea pomenesc mereu despre valurile de români care, zi și noapte, se îndreaptă către Istanbul, ducând cu ele tot ce mai poate fi găsit prin țară. Totul se ia și se duce, ba "la

vedere", ba pe ascuns, ilegal. Volumul bunurilor trecute ilegal peste graniță este așa de mare, încât este imposibil ca cineva să creadă că matrapazlâcurile se pot face fără concursul vameșilor. De altfel s-au și prezentat câteva cazuri de acest gen, dar care, se pare, în final, au fost mușamalizate. Dar lucrurile continuă ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat. Așa se face că nimic nu scapă turistului care se pregătește să plece la Istanbul. S-au golit mai toate magazinele și depozitele din țară. Cum se produce ceva, cum a și luat calea către Turcia. La un moment dat s-a anunțat ceva și mai grozav, dar de o degradare morală de cea mai joasă speță. S-au găsit indivizi care pleacă la Istanbul, mai bine zis "la turci", cu 2-3 femei, făcând bani cu ele. Prostituate. Asemenea fapte au stricat reputația țării, în primul rând a femeilor și fetelor noastre. Turcii au devenit obraznici, manifestând față de romînce o impertinență crasă. Au ajuns până acolo, încât, fără nici o jenă, frică sau rușine pun mâna pe excursionistele din România și le trag după ei, cu gândul de a le sechestra, uneori chiar de a le vinde. S-a spus că până și vameșii fac sau încearcă să facă așa ceva. Pentru impertinenții turci nu contează cine e romînca, de unde vine, unde se află sau vrea să meargă. S-au povestit cazurile unor bărbați care, neputând răbda și trece cu vederea obrăznicia turcilor față de fiicele și soțiile lor, au intrat în conflict cu ei. Unii chiar au renunțat la călătorie, au lăsat totul baltă și s-au întors acasă. S-a scris despre obrăznicia unui turc de la vamă care a condiționat trecerea granitei de către o familie de români de acceptul ca fiica lor să petreacă cu el o noapte într-o clădire alăturată. Desigur, a ieșit scandal.

Toate aceste lucruri, unele auzite, altele văzute, au fost comentate, fiecare la timpul său, de toată suflarea românească. Oamenii își dădeau cu părerea, adăugând sau sugerând câte ceva, pentru ca acolo, la graniță, și chiar după aceea, să nu se mai întâmple lucruri urâte și murdare care, într-un fel sau altul, lezau moral și material România și oamenii ei.

Aceasta fiind atmosfera generală, Amalia și familia Dulgheru au hotărât să renunțe la ideea de a face o excursie în Turcia. Radu Dulgheru, care la început se dovedise a fi tentat de a face un drum la Istanbul, a fost primul care a spus că renunță la un asemenea gând. Își-a dat seama că, pornind către Turcia cu două femei tinere și frumoase alături, riscă să fie oricând luat drept altceva și altcineva. Lipsa sa de experiență în exterior și vorbele care circulau cu privire la agresivitatea turcilor față de femeile care soseau din România l-au determinat să aleagă un traseu mai scurt, mai sigur, poate chiar mai bun. Amalia s-a arătat mai mult decât încântată de această hotărâre. Săraca Amalia! De unde avea ea să știe ce-i rezervă viitorul, chiar pe un traseu așa de sigur și plăcut?

Perioada pregătirilor n-a fost de lungă durată. La întrebarea "ce luăm cu noi", ceea ce de fapt însemna ce trebuie luat pentru a economisi și "face" bani pe drum, aveau să răspundă soții Dulgheru. Ei s-au interesat în dreapta și în stânga, la prietenii și cunoscuții cu experiență în domeniu, ce se caută și ce se poate vinde pe acolo pe unde urmează să ajungă ei, respectiv în Ungaria, Austria și, eventual, Germania. S-au aprovizionat cu tot ce li s-a sugerat. Au luat și ceva bani

românești. "Nu prea mulți, așa și-au zis ei, dar suficienți pentru a mai umple goluri care, mai mult ca sigur, se vor ivi". Unde să-i ascundă ca să poată trece cu ei ? După multă gândire, care a provocat soților nopți de insomnie, Veronica a venit cu o idee care s-a dovedit a fi foarte simplă. Radu Dulgheru n-a fost prea încântat de sclipirea soției sale, dar în final a acceptat-o, gândindu-se că poate tocmai această simplitate înlătură orice suspiciune și astfel o face eficientă. Vameșii și toți cei de acolo, de la frontieră, care execută controlul, s-au specializat și se așteaptă ca turiștii bișnițari să recurgă la mijloacele și metodele cele mai sofisticate. Este acolo, la graniță, o luptă tacită: care pe care. Până acum s-a dovedit că cei care, cu sau fără voia lor, cedează, sunt nu turiștii, ci vameșii. "E și firesc, a spus cineva. În primul rând pentru că sunt mai puțini. Apoi, pentru că, după un timp, fie că se blazează, intervenind plictisul și rutina, fie că și-au făcut suma, încep să închidă ochii". "Păi, în cazul acesta ar trebui ca vameșii să fie controlați din când în când sau chiar schimbați mai des", a afirmat altcineva. Așa ar trebui, dar și în treburile astea sunt, de multe ori, diferite verigi, fiecare având interesele sale.

Banii, respectiv bancnotele scoase ilegal din țară, fără știrea Amaliei, au fost așezate pe fundul mai multor cutii cu bomboane și rahat. Soții Dulgheru au avut grijă ca numărul acestor cutii să nu fie prea mare, pentru a nu bate la ochi. Câte două, trei din fiecare. Deci, fiecăruia îi reveneau patru - cinci sau cel mult șase cutii: trei de bomboane și trei de rahat, ceea ce părea destul de rezonabil. Era o cantitate ce nu putea constitui un

exces, deci acceptabilă, nu li se putea reproșa că fac ilegalitate scoțând-o peste graniță. După ce au cumpărat cutiile cu dulciuri, soții Dulgheru s-au ocupat de amenajarea ascunzătorilor. Bancnotele au fost așa de frumos aranjate pe fundul cutiilor, încât nimic nu atrăgea atenția. La graniță, bineînțeles, a fost controlată întreaga mașină. Peste tot pe unde se putea ascunde ceva. Totul a fost în perfectă ordine. Nici o suspiciune, nici un reproș. Când s-a ajuns la cutiile cu bomboane și rahat, soții Dulgheru au schimbat priviri între ei, fără însă a se trăda. Veronica Dulgheru chiar a deschis o cutie, invitându-i insistent pe vameși să servească. Și pentru a fi și mai convingătoare, a servit ea însăși o bomboană, lăudându-i gustul și aroma." Uite, domnule, că știm și noi să facem lucruri bune, nu numai străinii", a spus ea, lingându-și buzele cu satisfacție.

După ce au trecut granița și au mai parcurs câțiva kilometri, Radu Dulgheru a sugerat să oprească undeva, la un loc mai retras, pentru a consulta harta și a aranja mai bine lucrurile răvășite la vamă. Nevastă-sa și Amalia nu numai că au fost de acord, chiar s-au și bucurat auzind sugestia. Simțeau nevoia să se relaxeze puțin după emoțiile prin care trecuseră la punctul de frontieră. Așa au și făcut. S-au oprit la o lizieră de salcâmi. S-au dat jos și au întins una din păturile pe care le luaseră cu ei. Fiecare avea câte o pătură de lână, groasă. Fuseseră luate la sugestia Veronicăi care, auzind că pe drum se pot întâmpla multe, inclusiv situația neplăcută de a nu avea unde dormi, insistase chiar pentru un cort. Ajungând însă la concluzia că acesta va ocupa prea mult loc în mașină sau în port-bagaj, a renunțat în ultimul moment.

Nu departe de locul unde s-au oprit se zărea un sat sau o comună. Se vedeau multe case şi turla unei biserici. Între sat şi liziera de salcâmi, unde se opriseră cei trei, spaţiul larg, deschis, era presărat pe ici-colo cu pâlcuri de gâşte albe. Multe, chiar foarte multe, fapt ce a făcut ca Radu Dulgheru să-şi amintească de ceea ce-i spusese un amic care, auzind că se va duce prin Ungaria, a început să-i povestească despre industria ficatului de gâscă ce există în această ţară. De data aceasta a fost pentru el un bun prilej de a-şi etala cunoştinţele faţă de cele două femei aflate pe pătură lângă el.

După ce au şi gustat ceva din pachet, au început să discute despre banii româneşti pe care reuşiseră să-i scoată. Acum a fost şi momentul când Amalia a aflat despre banii scoşi ilegal din ţară. Radu şi Veronica luaseră din capul locului hotărârea să nu-i sufle nici o vorbă Amaliei despre intenţia lor. Nu pentru că nu aveau încredere în ea sau pentru că aceasta n-ar fi fost de acord cu gestul lor. Nu. Altul a fost motivul. S-au gândit că-i mai bine s-o scutească de emoţii. Şi aşa spune ea uneori că o înţeapă inima. "Lasă, o să-i spunem după ce o să trecem dincolo, când tot pericolul va fi depăşit", a zis Veronica, gândindu-se că-i mai bine să-şi protejeze sora.

Iată că pericolul fusese depăşit şi momentul unei asemenea destăinuiri sosise. Aflând despre scoaterea banilor, Amalia, la început, a spus că nu crede, apoi însă, când Veronica i-a arătat bancnotele aşezate pe fundul unei cutii cu bomboane, a rămas foarte surprinsă. "Chiar că voi sunteţi nebuni ! Nebuni de-a binelea ! Cum aveam să scoatem noi cămaşa dacă dădeau vameşii peste

bani ? Dar la mine voi nu v-aţi gândit ?" "Ba da. Tocmai de aceea nici nu ţi-am spus. Tu cu inima ta aveai să-ţi faci fel de fel de probleme", a replicat Radu.

Nici de data aceasta nu i-au spus totul Amaliei în legătură cu banii; câţi au în total, unde sunt ascunşi ceilalţi, cam ce ar vrea să facă cu ei ş.a.m.d. I-au cerut să fie calmă şi liniştită, să-şi protejeze inima.

"Lasă grija cea lumească în seama noastră", a încheiat Radu subiectul discuţiei pe un ton bisericesc.

Au continuat drumul până la Debreţin, ajungând acolo după-amiază, în jurul orei şase. Impresionaţi de frumuseţea primului oraş din Ungaria pe care-l întâlneau, au hotărât să rămână peste noapte acolo. S-au cazat la un hotel de pe artera principală a oraşului. De la bun început toţi au apreciat liniştea acestuia. Deşi era construit cu mulţi ani în urmă, hotelul arăta foarte bine, se vedea mâna bunului gospodar, a omului care ştie ce are de făcut pentru el şi clienţi săi.

Fiind prima zi în exterior şi foarte bucuroşi că până atunci totul decursese bine, fără probleme, cei trei excursionişti şi-au spus că merită un răsfăţ prin care să marcheze succesul. S-au dus la un restaurant din apropiere, cerând să fie serviţi cu ceva specific bucătăriei locale, o mâncare ce nu poate fi întâlnită şi gustată decât la Debreţin. Deşi n-a fost prea uşor să se înţeleagă cu chelnerul, până la urmă treburile s-au aranjat. A început aşteptarea, făcându-se planuri pentru azi, pentru mâine şi pentru zilele ce vor urma. Se mai făcuseră asemenea planuri, la Bucureşti. Mai multe variante, care însă nu au rezistat prea mult. Altele le-au luat locul. Acum era pentru prima dată când se lansau

variante dincolo de graniță, pe pământ străin, cu sume de bani sigure și cu o mai mare convingere că programul se va desfășura întocmai. Deja știau, încă de la hotel, unde discutaseră cu doi, trei cetățeni, că banii românești sunt bineveniți aici. Chiar căutați. Era și de așteptat. De la revoluție, sau Dumnezeu știe ce-o fi fost, granițele erau deschise. Chiar prea deschise. Aproape vraiște, intrând și ieșind care cum a vrut, aducând sau scoțând din țară tot ce vrei și nu vrei.

S-au discutat și alte diverse lucruri. Ce nu discută oamenii la un restaurant așteptând să fie serviți? Dar mai ales la un început de excursie, când totul a decurs cât se poate de bine, iar perspectiva se anunță tot așa de bună?

Deși au fost furați de discuții, la un moment dat, Radu Dulgheru și-a dat seama că parcă totuși prea mult a trecut de când li s-a luat comanda și în afară de pâine și tacâmuri nu li s-a pus nimic pe masă. S-a uitat și a urmărit cu atenție cum unii clienți au venit cu mult în urma lor și, iată, deja sunt serviți. Crezând că ceva nu-i în ordine, cel mai probabil că n-au fost înțeleși și că așteaptă degeaba, Radu îl cheamă pe chelner și discută din nou cu el. Totuși, se pare că totul este în ordine: se pregătește mâncarea specială care s-a comandat ceva à la Debrețin.

După ce răbdarea le-a fost pusă din nou la încercare, într-un târziu, li s-a adus și comanda mult așteptată: două platouri încărcate. Mâncarea era un fel de ghiveci: bucăți de carne, porc și vițel, amestecate cu legume de tot felul în care predominau cartofii, ardeiul și morcovii. Aspect frumos, atrăgător. Aburii ce se ridicau

din cele două platouri împrăștiau și un miros foarte plăcut. În situația în care se aflau cei trei se putea aplica proverbul: "Foamea este cel mai bun bucătar". De data aceasta însă, nu era vorba numai de atât. Se adăugau din plin și toate calitățile vizibile, organoleptice pe care le ofereau mâncărurile aflate pe masă. Radu, care părea a fi cel mai înfometat, n-a mai avut răbdare să-l servească ospătarul sau nevastă-sa. Și-a pus repede în farfurie o porție, parcă mai mare decât dublă, și a început să mănânce. După ce a dus la gură de două-trei ori, s-a oprit brusc. Privea în jur cu gura căscată, vrând parcă să spună ceva. În ochi și pe față i se citea o mare nedumerire. Apăruseră, se pare, niște uriașe semne de întrebare, pe care însă nu le putea exprima. A mai privit o dată la nevastă și cumnată, reușind într-un sfârșit să spună că i-a luat gura foc, că simte cum îi ard limba, cerul gurii și gâtul. Zicând toate acestea, sufla mereu zgomotos aerul în afară, iar cu ochii căuta, pe masă și împrejur, ceva să bea. S-a băut apă multă atunci, dar parcă fără folos. Radu, mai ales el, care de la început a mâncat cu nesaț, înghițind de câteva ori fără să știe ce-l așteaptă, se văita mereu, bând pahar după pahar, fără ca usturimea ardeiului și iuțeala piperului să-i treacă prea mult.

Văzându-se cu mâncarea în față și înfometați la culme, au încercat toți trei să mănânce totuși ceva din ceea ce aveau pe masă. Încet, încet, și bând des apă, au reușit să mănânce aproape jumătate din ceea ce li se adusese. Radu era vehement. Mânca prudent și-i înjura mereu pe unguri, cu mâncarea lor cu tot. El nu-și putea da seama, era nedumerit. Din când în când, între-

ba cu voce tare: "Așa-i mâncarea lor sau ungurii au vrut să-și bată joc de noi ?" Aceasta era de fapt și întrebarea pe care și-o puneau mereu și cele două femei, fără ca cineva să poată găsi răspunsul corect și exact. Aceasta-i întrebarea pe care, de atunci, Radu și-o pune mereu. Ori de câte ori aude de Debrețin, în mod automat, își amintește de mâncarea extrem de ardeiată și de piperată ce le-a fost servită acolo și pentru care a trebuit să plătească o groază de bani. Da, așa a fost. În finalul mesei a sosit o altă neplăcere: nota de plată. Aceasta a fost și mai piperată decât mâncarea ce le-a fost oferită. Dar, în timp ce bucatelor ungurești putea să le dea sau nu atenție, nota de plată n-a putut fi ignorată. Așa că Radu Dulgheru a făcut ochii mari, ca și cele două femei, care au rămas înmărmurite de suma văzută, și a plătit până la ultimul forint. A avut totuși și aici un noroc: patronul a acceptat plata în lei românești. Sunt deci toate motivele ca, într-adevăr, o asemenea masă să nu poată fi uitată niciodată. Dar, nu-i singurul lucru din această excursie pe care Veronica și Radu nu-l vor uita toată viața. În ceea ce o privește însă pe Amalia, ea, săraca n-avea cum să-și mai amintească ceva.

A doua zi dimineață, la Debrețin vremea era foarte frumoasă. Cerul senin și soarele ce strălucea deja sus anunțau o zi splendidă. Așa a și fost până seara târziu. Și nu numai la Debrețin.

Când Radu și cele două femei au coborât din hotel și au ieșit în stradă, au văzut mulțimea de oameni cum forfotea. Era o oră aglomerată, de vârf. Și pe stradă și pe trotuar lumea era în mișcare. Mulți oameni se

dovedeau a fi foarte grăbiți. Claxoanele mașinilor se auzeau destul de des, amplificând zgomotul străzii. Magazinele erau deja deschise, iar alte prăvălii tocmai atunci ridicau obloanele. Prima grijă a lui Radu a fost să se ducă la mașină și să verifice dacă totul este în ordine. O lăsase peste noapte în parcarea hotelului, care însă era amenajată cam în spatele acestuia. Seara când verificase încă o dată dacă este încuiată și bine asigurată, l-a încercat un sentiment de teamă. Și-a adus aminte de ceea ce îi spusese un vecin când a auzit că urmează să plece într-o excursie prin Ungaria. Vrând să facă pe interesantul și să dovedească faptul că știe multe, vecinul îi împuiase capul cu fel de fel de lucruri, Radu ajungând la un moment dat la concluzia că populația de acolo, din Ungaria, cum vede o mașină din România, mai ales cu număr de București, o și atacă, huiduind-o sau aruncând cu pietre asupra ei. Până acum nu li se întâmplase nimic din toate acestea. Dar, poți să știi ? Poate peste noapte, acolo în parcare, mai ales că era nepăzită, s-o fi năpustit vreun nebun sau fanatic asupra ei. Regreta că nu și-a luat prelata de acasă, dar și așa Dacia lui ar fi fost ușor de recunoscut că-i din România. A controlat cu atenție. Totul era în ordine. Nimic din câte i s-a spus și din cauza cărora a dormit cu grijă. "Uite, domnule, cum exagerează și mint unii oameni", și-a zis Radu în gând, bucuros că mașina era intactă, că o găsise așa cum o lăsase. Pentru micul dejun și-au făcut planul că vor mânca "din traistă", undeva pe șosea, în drum spre Budapesta. Gata cu risipa. După cele întâmplate ieri, când nici n-au mâncat ca lumea, dar au trebuit să plătească o groază de bani, e cazul să se gândească

mai mult la gologani, să-i cheltuiască cu măsură, cu toată grija. S-au urcat în mașină și au plecat să mai viziteze orașul, mai ales câteva mari magazine, unde nu putuseră intra ieri, întrucât la ora când ajunsese ei, erau deja închise. Veronica insista mult pentru aceste vizite în magazine, întrucât ieri văzuse în câteva vitrine ceva ce-i plăcea foarte mult. Niște pantofi și sandale.

Au intrat în mai multe magazine fără însă a cumpăra ceva. Și-au propus ca în cazul când vor găsi ceva mai frumos și mai ieftin pe unde urmează să mai meargă – Budapesta, Viena și, poate pe la nemți, dacă vor ajunge și pe acolo –, să cumpere din orașele ce le vor vizita. Dacă nu, atunci la înapoiere vor trece din nou pe la Debrețin să cumpere pantofii sau sandalele care-i făcuseră cu ochiul Veronicăi.

Vizitând și privind cu mare atenție tot ce vedeau pe străzi și în magazine, Radu, dar mai ales cele două femei, au rămas cu o impresie foarte bună despre nivelul de trai, standardul de viață al ungurilor. Împărtășeau toți convingerea că, din acest punct de vedere, românii sunt rămași în urma acestora, că vor trebui să treacă mulți ani până când România va putea atinge același nivel de dezvoltare. Auziseră de multe ori că ungurii sunt buni gospodari, dar nu se așteptaseră la așa ceva. Amalia, care mai trecuse prin Ungaria și avea o experiență de aproape doi ani în Occident, a căutat să explice soților Dulgheru cum și de ce ungurii sunt așa cum sunt. Cei doi ascultau și-i dădeau dreptate. Ceea ce văzuseră constituia dovada cea mai bună, argumentul cel mai puternic că ungurii sunt într-adevăr oameni muncitori, buni gospodari, buni negustori.

Umblând de colo până colo, intrând și ieșind prin prăvălii și magazine, urcând și coborând scări, sute și sute de scări, s-a făcut aproape ora unsprezece. I-a apucat foamea, așa că s-au îndreptat spre mașină cu gândul să plece. Să iasă din oraș și la primul popas să ia o gustare. Înainte însă de a ajunge la mașină, planul le-a fost dat peste cap. Undeva pe strada principală, nu departe de hotelul unde dormise toată noaptea, au zărit o mică prăvălioară cu gustări. Un fel de bufet expres. Nu era mare, însă foarte curat și totul bine aranjat. Înăuntru, câteva mese înalte, unele rotunde, altele pătrate. Afară ceva mai multe. Fiind cald și frumos, cei câțiva clienți aflați deja acolo își luau gustarea la mesele de afară. Se serveau crenvurști și cârnați proaspeți. Atunci, pe loc, erau fierți sau prăjiți. Șuncă și salam de diferite soiuri. Chiflele erau proaspete și rumenite, calde, scoase, parcă, atunci, de la cuptor. Pe mesele albe, curate și lustruite, se găseau șervețele, sare, scobitori și borcănașe cu muștar. Fiecare se servea când și cât poftea. Când a văzut Radu Dulgheru toate acestea, n-a mai rezistat tentației. "Hai să mâncăm și noi ceva. Măcar să gustăm, așa, de poftă. Ce dracu, doar suntem la plimbare. Dacă nu gust un cârnat din aceștia roșcovani, am să mă gândesc tot timpul la prăvălia ăstuia, cum n-am să uit niciodată restaurantul ăla cu mâncarea lui din ardei".

În timp ce savurau la soare delicatesele unguresti, cei trei români depănau impresii și amintiri, multe cu adresă la felul de a fi al ungurilor. Primul a fost Radu Dulgheru care povestea cum, în armată fiind, a avut posibilitatea să audă multe lucruri urâte, pornite tocmai

de la caracterul dușmănos al ungurilor față de români. Avusese noroc de un camarad de prin Ardeal. Timp de șase luni cât au fost în același pluton, acest băiat i-a povestit lucruri trăite de el și părinții săi printre ungurii din Ardeal. Ungurii sunt răi, câinoși și fără nici o considerație față de români, spunea mereu tânărul militar. Noi, în comparație cu modul în care au dus-o bătrânii noștri sub unguri, când Ardealul a fost sub ei, am dus-o și o ducem bine. Pe vremea aceea au fost omorâți zeci și sute de oameni care nu aveau nici o vină, ca să nu mai vorbim de femeile, bătrânii și copiii fără apărare. Se ajunsese în situația disperată ca oamenii să-și lase casele și tot avutul, plecând în lume de frica ungurilor, care umblau cu cuțitul la carâmbul cizmei și-l scoteau omorând oameni din te miri ce pricină fără nici o însemnătate. Se ajunsese ca de teama măsurilor de maghiarizare a românilor, copiii să fie botezați cu nume latinești care, se presupune, nu puteau fi schimbate. Marea majoritate a pruncilor din perioada aceea, și mult timp după aceea, au primit numele de Romulus, Marius, Titus, Flavius. Era și aceasta o formă de apărare. Pe el, pe fostul camarad, îl chema Marius, Marius Cojocar și era originar dintr-o comună din apropierea Clujului. Povestea că bunicul lui trecuse, în perioada anilor patruzeci, prin clipe grele, la un moment dat fiind nevoit să se ascundă de jandarmul ungur din comună, care, pe nedrept, căuta să-l aresteze. Era acuzat că el, bunicul lui Cojocar, ar fi pus foc unui conac boieresc de prin partea locului. Aflând de intenția jandarmului, omul își făcuse undeva o ascunzătoare, retrăgându-se acolo ori de câte ori simțea pericolul. Într-o noapte, jandarmul,

însoțit de un ajutor de-al lui, s-a aflat nu departe de ascunzătoare, înjurând de ciudă că nici de data aceea nu reușise să pună mâna pe fugar. Înjura și blestema, zicând la un moment dat că el tot nu se lasă până când nu va bea măcar o dată sânge de român. Aceste vorbe l-au înspăimântat așa de tare pe acuzatul fără vină, încât acesta a plecat din sat și a stat undeva ascuns până când adevăratul autor al incendiului provocat a fost identificat și judecat. Marius Cojocar mai povestea că la el acasă și acum se mai găsește, printre hârtiile și actele vechi rămase de la bunicul său, fugarul de altă dată, o ilustrată, cât o carte poștală, care l-a impresionat foarte mult și pe care o va ține minte cât va trăi. Nu putea spune când și cine o tipărise, dar era clar că avea un scop propagandistic. Pe una din fețe era înfățișată o scenă înfricoșătoare: trei bărbați slabi și zdrențăroși erau înhămați la un plug cu două brazde bine înfipte în pământ: în spatele plugului, un bărbat care cu o mână ținea plugul de coarne, iar cu cealaltă biciuia cei trei bărbați aflați pe post de animale de corvoadă, îndemnându-i să tragă brazda adâncă. În timp ce pe fețele celor trei înhămați se puteau citi suferința, chinul și deznădejdea, pe chipul celui cu biciul în mână, ura, câinoșia și bestialitatea erau tot atât de vizibile. Cei trei, după cum erau îmbrăcați, îi reprezentau pe românii, sârbii și cehii care au fost și se aflau sub ocupația maghiară. Cel de la coarnele plugului era un grof ungur îmbrăcat cu o tunică plină de fireturi și brandenburguri, încălțat cu cizme înalte și purtând pe cap o pălărie împodobită cu pene de cocoș.

Radu Dulgheru povestea ca și când ar fi văzut și el ilustrata aceea, și poate ar mai fi zis ceva, dacă

Veronica, nevastă-sa, nu l-ar fi tras de mânecă și nu i-ar fi cerut să înceteze cu asemenea povești aici. Să se gândească că cineva l-ar putea auzi, cineva care știe românește, și atunci, iată, imediat iese scandalul. Ceilalți doi, Radu și Amalia, i-au dat dreptate și, uitându-se cu atenție pe lângă ei, ca și când abia acum realizau pericolul ce exista de a spune asemenea vorbe despre unguri chiar la ei acasă, au plecat la mașină.

Pe drum, mergând spre Budapesta, discuțiile privind răutatea și disprețul ungurilor față de vecinii lor latini și slavi au fost reluate. S-au spus multe. Mai toate nu din cele trăite de ei, ci din cele auzite și citite. Amalia însă a ținut să spună ceva despre solidaritatea ce există între maghiari. Mai întâi despre faptul că ea a avut de multe ori prilejul să constate că maghiarii, indiferent unde se află, se ajută între ei ca nimeni alții. Nici evreii nu se sprijină unii pe alții așa cum fac ungurii. La ei, la Botoșani, sunt mulți evrei, sau mai bine zis erau, pentru că o parte au plecat din oraș și chiar din țară. Evreii se ajută reciproc până la un punct, apoi însă intervin invidia, gelozia, interesul personal sau de familie, de multe ori meschin, și atunci se opresc. Se iau la ceartă, se bălăcăresc. Ungurii însă, nu. Ei calcă în picioare orice ca să se ajute unii pe alții. O vecină de-a ei, judecătoare la Botoșani, îi povestea cum un judecător de acolo, ungur la origine, se prezenta întotdeauna la tribunal într-o ținută vestimentară în așa fel aranjată încât scotea în evidență drapelul unguresc. Culorile cămășilor, cravatelor și a batistelor erau astfel alese și combinate încât domnul judecător ajungea la tribunal cu drapelul nației lui afișat. Deși i se atrăsese de mai multe

ori atenția, omul nu s-a dat pe brazdă. Din contră, a spus că-i hotărât s-o țină așa până când i se va aproba transferul la un tribunal din Transilvania, unde are familia, prieteni și cunoscuți. Tot de la vecină, Amalia aflase că judecătorul în cauză era părtinitor cu toți inculpații de origine maghiară, indiferent de abaterile de care se făceau vinovați. Au fost procese prelungite, mușamalizate și încheiate de acest judecător în mod ciudat, fără nici o bază și justificare legală. Atenționat și chiar avertizat, judecătorul cu pricina a spus că nu-i adevărat, că totu-i bârfă și calomnie, că el poate dovedi cu acte martori și avocați că totul a fost judecat și soluționat în spiritul legii. Cei de la tribunalul local au încercat să-l înlăture pe judecătorul maghiar, sesizând Bucureștiul de toate matrapazlâcurile pe care acesta le făcea. Totuși n-au reușit nimic pentru că celor de la centru le-a fost teamă că problema va putea fi interpretată altfel, se va spune că se iau măsuri discriminatorii, șoviniste. S-a făcut recomandarea de a se sta de vorbă cu fanaticul judecător maghiar pentru a-l convinge că ceea ce face nu-i bine. Și în Germania, unde a stat cât a stat, Amalia a avut prilejul de a se convinge că maghiarii sunt de o solidaritate rar întâlnită. Chiar de invidiat. Acolo, pe unde a fost ea, maghiarii se cunoșteau toți între ei, se vizitau, purtau corespondență, se ajutau reciproc în fel și chip. Aveau chiar o organizație locală a lor, iar conducerea acesteia ținea o legătură permanentă cu alta mai mare, superioară. Organizau întâlniri prilejuite de aniversări și alte evenimente. Ei, ungurii, știau întotdeauna ce se întâmplă în țara lor. Lăsau impresia că erau ajutați chiar de către autoritățile și oficialitățile de la Budapesta.

Continuând să facă o comparație cu ungurii, Amalia spunea cu amărăciune în glas că românii nu sunt nici pe departe așa de uniți. Ea a trăit într-o nedorită și dureroasă singurătate, deși auzise că în localitatea unde se stabilise se aflau și alți români sosiți acolo cu mult înaintea ei. Nu mulți, dar erau. N-a cunoscut și nici n-a întâlnit pe nici un alt român. N-a întrebat-o nimeni de ce a venit acolo, cum o duce și ce are de gând să facă. Numai când i-a sosit cuțitul la os și s-a dus la consulul ambasadei a început să se mai intereseze câte cineva de soarta ei. Dar atunci era prea târziu.

Văzând că discuția alunecă pe o pantă ce avea să răscolească cumnatei sale amintiri neplăcute, chiar dureroase, Radu Dulgheru a intervenit și a rupt firul discuției, spunând: "Într-adevăr, românii ar trebui să fie mai uniți, indiferent unde se află. Iată, de pildă, acum, noi vom trece prin trei țări, dar nu avem nici măcar o adresă, nici nu nume. În mod sigur, sunt mii și mii de români în Ungaria, în Austria și-n Germania, dar, uite, nimeni nu ne-a spus cui să ne adresăm dacă avem nevoie de un ajutor în caz de boală, accident sau dacă, Doamne ferește, se întâmplă ceva și mai grav. La noi se merge pe ideea ca fiecare să se descurce cum știe, cum poate. Alte națiii, însă, printre care se numără și ungurii, altfel privesc aceste lucruri. N-avem decât să recunoaștem că așa e bine și să spunem: "Bravo lor".

Vizita la Budapesta a durat două zile. Toți erau încântați de ceea ce vizitaseră și văzuseră. Cele două femei, mai ales Veronica, ar mai fi vrut să intre în câte-

va magazine, dar Radu s-a opus, zicând că ar fi mai bine ca ei să-și dozeze în așa fel timpul și banii încât să poată ajunge și în Germania. Vor mai vizita ce-i de vizitat în Ungaria la întoarcere.

S-a plecat în Austria. Soții Dulgheru au fost și mai entuziasmați de ceea ce au văzut acolo. "Viena este un muzeu în aer liber", spunea mereu Radu Dulgheru, încântat de monumentele pe lângă care au trecut, palatele pe care le-au vizitat, grădinile publice, parcurile și străzile prin care și pe care s-au plimbat. De cum s-au înscris pe șoseaua ce duce spre Viena, Radu și-a dat seama că va întâlni o lume cu totul alta: mai civilizată, mai organizată și mai bine pusă la punct. El, ca inginer în domeniul construcțiilor urbane de tot felul, era tentat să treacă totul prin filtrul cunoștințelor sale de specialitate, să facă aprecieri folosind termeni ce-i sunt familiari. Era și firesc. Când s-a văzut cu Dacia pe șosea, a simțit că parcă mașina merge mai bine: nu mai avea întreruperi, nu mai trepida. Devenise și mai silențioasă, iar la curbe și viraje efortul părea mai mic. Marcajul șoselei în culoarea galbenă părea și el mai vizibil, mai clar, dădea arterei pe care circulai un aspect general plăcut, simțeai parcă și mai mult obligația de a circula corect, fără "mici și neînsemnate abateri", cum obișnuiau unii din țară să spună. Și încă ceva: curățenia drumurilor și felul în care erau întreținute te obligau să acorzi toată atenția și mașinii tale, autovehiculului cu care circuli. Gândindu-se că mașina sa nu-i spălată de multă vreme, că nici vopseaua nu-i uniformă, rămasă așa de la ultimul accident, și că la locul de parcare mai întotdeauna lasă pete de ulei, Radu Dulgheru simțea un

sentiment de jenă. Se uita în dreapta și stânga și-și dădea seama ce mare diferență este între lumea de unde vine și lumea în care a intrat. Seara târziu, când s-a lăsat întunericul, iar peste întregul oraș s-a revărsat lumina artificială, rodul civilizației umane, Radu a fost și mai impresionat de Viena. Auzise el multe despre acest oraș, dar ce vedea acum depășea cu mult așteptările sale. Străzile, trotuarele, magazinele cu vitrinele lor, imobilele mari sau mici și toate câte îl înconjurau își aveau locul lor precis și bine ales într-un tablou feeric fără margini. Pe el nu-l interesau și nici nu-l deranjau prețurile mari, astronomice din vitrine. Știa că nu se poate apropia de ele, nici măcar să cumpere o cât de mică amintire. Pe el l-a frapat curățenia, ordinea lucrurilor, frumusețea lor, grija și strădania, poate chiar obsesia oamenilor de a le păstra și a le apăra. Nu, poate nu-i vorba de o obsesie ci, privindu-i cum se mișcă și cum se comportă, îți dai seama că toate acestea se contopesc, formând, constituind de fapt atitudinea lor de ansamblu față de tot ce-i înconjoară.

Singurul loc unde Radu a găsit ceva care s-ar putea spune că iese oarecum din acest tablou frumos și distonează cu ansamblul general al Vienei a fost Prater-ul. "Cam cum era pe la noi Târgul Moșilor", a spus el. "Păstrând totuși proporția", a replicat imediat Amalia. "Așa este", a spus la rândul său Veronica, începând să înșire ceea ce aici nu se vedea: praf, gunoaie, mizerie, improvizație, lipsă de gust și igienă, golani, derbedei, escroci cu "uite marca, nu e marca", țigani și țigănci cu "ia semințe, neamule, ia bomboane agricole...".

Aici, la Prater, au avut norocul să întâlnească și un

român. Un negustor. De fapt o fată care vindea crenvurști, trădându-și singură originea. În momentul când Veronica a vrut să dea un rest cuiva, încurcându-se în monede, a auzit pe cineva zicându-i: "Aceea e de cinci, cealaltă e de doi". Așa a început discuția aflând că fata, originară din Timișoara, a plecat de mai mulți ani din țară și, după câtva timp petrecut în Iugoslavia, a trecut în Austria. Acum lucrează la un patron de restaurante. Câștigă suficient, chiar binișor, dar o omoară singurătatea. De aceea nici nu poate tace când aude pe cineva vorbind românește.

Trei zile au stat în Austria vizitând Viena și alte câteva orașe pe care le-au întâlnit în drum spre Germania. Tot timpul cât s-au aflat în Austria și Germania s-a mâncat "din traistă", exceptând micile favoruri pe care și le-au făcut uneori, mâncând câte un sandviș, un cârnăcior sau câte o pizza. Prea le lăsa gura apă. Nu puteau rezista și scoteau banii din buzunar. De două-trei ori au băut și câte o halbă cu bere. "Foarte bună berea, dar scumpă pentru buzunarele noastre", a spus, tot de atâtea ori, Radu, uitându-se cu jind în fundul halbei golite. În cea mai mare parte banii s-au dus pe cazare. S-au oprit mereu la hoteluri modeste, dar curate și liniștite. Radu și Veronica au încercat și alte combinații, dar Amalia a spus că după ce petrece ore întregi în mașină, iar apoi o ia pe jos până nu mai poate, trebuie să se odihnească în pat. Ea nu vrea să aibă probleme cu inima care, și așa, parcă, a început s-o înțepe din ce în ce mai des. Nu spune și nu plânge de câte ori o doare și o jenează câte ceva, pentru că nu vrea să-i indispună, dar altfel...

Așa era. Amalia simțea că ceva nu este în ordine

cu sănătatea ei. Se simțea lipsită de putere. Erau momente când parcă nu mai avea nici un fel de vlagă. Oboseala drumului? Lipsa unui program ordonat și bine echilibrat? Solicitarea și suprasolicitarea la care-i supusă de când a plecat de acasă? Emoțiile de tot felul prin care trece? Ea, ca profesoară la Botoșani, ducea o viață mai liniștită, program bine ordonat, griji puține și mărunte, solicitări echilibrate. Se pare că Radu și Veronica nici n-au observat că ea caută mereu să se așeze. Chiar și prin muzeele prin care au intrat, ea nu ezita să se așeze pe câte o bancă dacă aceasta se ivea în cale.

Acestea sunt și motivele pentru care Amalia a insistat ca excursia lor în Germania să nu fie mai lungă de o zi. Practic, aceasta a fost chiar mai scurtă. S-a trecut granița în jurul orei zece și s-au înapoiat în Austria după-amiază, pe la șapte. Soții Dulgheru s-au și bosumflat din cauza insistențelor venite din partea Amaliei, care dorea chiar să nu mai meargă în Germania. Ea ar fi dorit să mai stea o zi - două în Austria și Ungaria, după care să se îndrepte spre casă. Presimțea ceva? Știa că o pândește o nenorocire? Pe ea sau pe cei doi care aveau să trăiască întâmplări și momentele unice în felul lor?

Sora și cumnatul n-aveau de unde să știe ce-i în sufletul Amaliei, pentru că nici ea nu spunea totul. Nu vorbea prea mult. Pe de o parte, pentru că așa-i era caracterul, nu-i plăcea să fie compătimită și nici dădăcită, tratată ca un suferind. Iar pe de altă parte, pentru că nici nu dorea să-i îngrijoreze, să-i pună în situația de a întrerupe și scurta astfel excursia. Prea mult se zbătuseră, prea mult și-au dorit și s-au pregătit pentru această ieșire în exterior. Și apoi, în afară de toate acestea, ea

fusese rugată să meargă în această excursie pentru a-i ajuta și nicidecum pentru a-i stingheri și împiedica. Cunoștințele ei de limbă germană și experiența pe care o avea în exterior au cântărit mult în hotărârea celor doi de a o invita și de a o lua cu ei. Într-adevăr, le-a fost de folos, dar acum, iată, fără voia ei, ceva neplăcut a apărut. Trebuia să se grăbească spre casă.

Neștiind practic despre ce este vorba și ce anume se întâmplă cu Amalia, seara, la întoarcere din Germania, soții Dulgheru n-au mai răbdat în ei și au început reproșurile. Discuțiile pe un ton ridicat au degenerat în ceartă. Au acuzat-o mai întâi de egoism, afirmând că dacă ea a stat aproape doi ani în Germania, acum nu se mai gândește că și alții ar vrea să viziteze această țară. Nu era păcat să facă atâtea pregătiri și să parcurgă atâta drum, numai pentru câteva ore cât s-a aflat în Germania? Amalia nu poate fi atât de egoistă și lipsită de înțelegere. Nu se așteptau la o asemenea atitudine din partea ei. Este total nerecunoscătoare față de gestul lor de a o invita să meargă cu ei cu mașina, fără s-o coste nimic. Probabil că ea nu știe cât au alergat ei prin București, la câte uși au bătut, câți bani au cheltuit și câte cadouri au dat pentru a pune la timp mâna pe pașapoarte și a obține ceva valută. Dacă știau că asta-i va fi recunoștința, se lipseau. Luau pe altcineva în mașină. Un coleg cu nevasta sau un prieten, că, slavă Domnului, erau destui amatori. Cine nu vrea, în condițiile de astăzi, să facă o excursie în Ungaria, Austria, Germania cu mașina altuia? Cine n-ar fi amator de o asemenea plimbare fără nici o obligație? Mulți, chiar foarte mulți...

Radu era mai temperat. În schimb, Veronica după ce bătuse toba la toți colegii, prietenii și cunoscuții că pleacă în Ungaria, Austria și Germania, nu mai contenea cu reproșurile. Păcat de concediul luat și stricat, de alergătura și cheltuielile făcute. Aducând și repetând reproșuri după reproșuri, Veronica începuse să pomenească și de lucruri neplăcute, mai vechi, peste care sora ei, Amalia, credea că s-a așternut de mult uitarea, pentru totdeauna. Amalia a fost mereu convinsă că Veronica, fiind și o altă fire, a avut mai mult noroc în viață decât ea, dar niciodată n-a invidiat-o. Atunci însă când ea s-a măritat cu Hans, Veronica a pizmuit-o, gândindu-se că i-a căzut norocul din cer. Cât ea a stat în Germania, Veronica s-a supărat de multe ori, reproșându-i că nu-i dă, că nu-i trimite de acolo mai nimic. Chiar și atunci când i-a adus sau i-a trimis câte ceva, Veronica a fost nemulțumită, zicând că-i puțin, că nu-i de calitate. Mereu se certau, dar supărarea nu dura mult. Ca două surori bune, se împăcau repede, îmbrățișându-se și sărutându-se spre bucuria părinților. Acum, aici, departe de casă, iar au găsit motiv de ceartă, Veronica aducând în discuție lucruri de care Amalia n-ar fi vrut să-și mai aducă aminte niciodată. Mai ales că sfârșitul cu Hans a fost așa de trist și de dureros.

Cearta a durat mult în micuțul hotel austriac situat cam la șaizeci de kilometri de granița Austriei cu Germania. Până la urmă a trebuit să intervină Radu pentru ca disputa dintre cele două surori să înceteze. Când Amalia s-a retras în camera sa, tremura toată, nu avea astâmpăr, nu-și găsea locul. Trăia o încordare prin care nu trecuse niciodată. Inima n-o mai înțepa ca altădată, ci o durea îngrozitor. A făcut o baie caldă, sperând că se va destinde, că-și va regăsi liniștea. Când a ieșit însă de sub duș, a simțit că leșină. S-a așezat încet, încet pe pat, sperând că totul vine de la apa prea fierbinte și aburul ce se formase. Așa a dormit până dimineața, când Veronica a bătut la ușa ei, spunându-i să se grăbească. "Radu așteaptă jos la mașină", a zis ea fără a aștepta să i se deschidă ușa.

În ziua ce a urmat, vremea a fost parcă și mai frumoasă. Amalia regreta în sinea sa că se certase cu surioara ei. Regreta că nu a acceptat ideea de a colinda cu Radu și Veronica încă o zi sau două prin Germania. O încerca un sentiment de vinovăție pe care nici ea nu și-l putea explica. Se întreba că dacă nu cumva ar fi mai bine să le vorbească celor doi despre slăbiciunile și durerile ei, mai ales cele pe care le-a simțit aseară după ce a rămas singură. Atunci, în mod sigur, va fi înțeleasă și iertată, nu va mai fi considerată o mofturoasă și o capricioasă.

Dar nu, mândria n-a lăsat-o nici de data aceasta să scoată o vorbă. S-a hotărât însă ca imediat după ce vor trece granița și se vor afla în țară să le spună totul.

Va rezista oare Amalia până atunci ?

De data aceasta, pe drumul de întoarcere, frumusețea Austriei n-a mai fost receptată de Amalia sub nici o formă. Era obsedată de un singur lucru: să ajungă cât mai repede acasă. A vrut să împărtășească surorii și cumnatului acest gând, însă, de câte ori a încercat, tot de atâtea ori a și renunțat. N-a avut curajul și nici tăria

să le spună ceva în acest sens de teamă să nu-i supere iar și astfel scandalul să reînceapă. N-ar fi vrut în ruptul capului ca discuțiile avute cu Veronica în motelul unde poposiseră peste noapte să se repete. N-ar mai rezista s-o audă spunându-i câte i-a spus atunci. N-o văzuse și n-o auzise niciodată așa de pornită și de dezlănțuită împotriva ei. Parcă i-ar fi fost cel mai mare dușman de pe lumea aceasta.

Așadar, a lăsat lucrurile să decurgă precum au considerat cei doi. Radu, fără a se consulta cu cineva, a hotărât că, oricum, intrarea în țară se va face nu pe unde au ieșit, adică pe la Oradea, ci pe la celălalt punct de graniță, pe la Arad, respectiv pe la Nădlac. Aceasta presupunea parcurgerea unui traseu și mai lung prin Ungaria. Privind pe hartă, trebuiau deci să se deplaseze în jos, ceea ce îi obliga să parcurgă o mulțime de kilometri printre unguri. Radu și Veronica încă mai aveau bani românești necheltuiți și ar fi vrut să scape de ei. În Germania nu avuseseră timp de cumpărături, iar în Austria toate erau extrem de scumpe, așa că singura și cea mai bună posibilitate de a cheltui banii rămăsese Ungaria. Banii românești erau ușor de plasat și de cumpărat se găseau multe. Piața de aici le oferea, și lui Radu și Veronicăi, șansa de a-și onora listele de cumpărături pe care le aveau cu ei și care rămăseseră încă aproape intacte.

Au trecut din nou prin Budapesta, dar, după ce s-au vizitat câteva puncte turistice marcate pe o hartă procurată de la un hotel și au făcut ceva cumpărături, au pornit-o spre Seghedin. Traseul ce avea să fie parcurs a fost astfel calculat și împărțit încât, după încă o noapte

în Ungaria, să poată ajunge, indiferent cât va fi de târziu, la Nădlac. Oricum, vor face în așa fel ca următoarea noapte să doarmă în România. Vestea primită și gândul ce începuse să se înfiripe în mintea Amaliei o bucurau, îi dădeau speranțe că în curând va fi acasă. Se săturase și de străinătate, și de tovărășia celor doi.

Era după-amiază. Radu a mai consultat încă o dată harta și au plecat la drum. S-au discutat multe. Desigur, în primul rând, despre ce au mai văzut și cumpărat. Au numărat banii ce le-au mai rămas și au calculat ce ar mai putea să cumpere cu ei. Veronica regreta că n-au mai putut trece din nou pe la Debrețin. Îi rămăsese gândul la pantofii pe care-i văzuse acolo și pe care ar fi vrut să-i aibă. Acum îl bombănea pe Radu pentru că n-o lăsase să-i cumpere atunci când i-a probat și a văzut că-i vin foarte bine.

Au rulat până când au găsit un loc mai retras de la șoseaua principală, tocmai bun pentru picnic. Au întins o pătură și au scos sacoșele cu de-ale mâncării: conserve, borcane, tacâmuri. Veronica începuse să reproșeze, știa ea cui, faptul că atunci când s-au pregătit de plecare n-a fost lăsată să mai pună încă câteva conserve în bagaje. Numai câteva dacă mai punea, le-ar fi ajuns exact pe toată perioada de deplasare și, poate, ar fi economisit și mai mulți bani, putând cumpăra cu ei ceva mai de folos decât să-i cheltuiască fără rost pe mâncare.

Amalia a intervenit spunând: "Lasă, Veronica, a fost bine cum a fost. Mâine suntem acasă și cu asta s-a terminat". "S-o fi terminat pentru tine", i-a replicat sora, săgetând-o cu privirea și continuând cu reproșuri

directe la adresa Amaliei. Replica a fost ca o scânteie care a sărit într-un butoi cu pulbere. Explozia s-a produs imediat. Cearta între cele două surori, femei cu caractere diametral opuse și destine cu totul diferite, s-a pornit și s-a amplificat până în momentul când s-a produs deznodământul. Un deznodământ tragic, pe care poate nici Dumnezeu nu l-ar fi dorit, dacă admitem că el este întotdeauna de partea celor buni și drepți. De cele mai multe ori însă viața a dovedit că nu-i așa. În timp ce oamenii buni și drepți au de suportat necazuri și nenorociri, cei răi și puși mereu pe nelegiuiri de tot felul au noroc. Ei sunt sănătoși, toate le merg bine, câștigă la loterie, n-au probleme de nici un fel. Puțin le pasă lor de ce zice lumea despre ei.

Ca să nu mai asculte la cearta celor două surori, Radu s-a dus în liziera de salcâmi din apropiere. Când s-a întors, încheindu-se la pantaloni, a văzut, de la distanță, că Veronica sta aplecată asupra Amaliei. Pe măsură ce se apropia, distingea mai ușor și mai clar poziția celor două femei. Amalia stătea întinsă pe pătură, iar Veronica, alături de ea, spunea ceva și gesticula precipitat. Radu și-a zis în sinea lui: "Astea tot n-au terminat cu cearta" și și-a continuat mersul cu gândul să le-o taie categoric, cerându-le să înceteze imediat. Când a ajuns însă acolo, a constatat că era vorba de cu totul altceva. Amalia stătea perfect întinsă cu fața în sus. Avea ochii larg deschiși și privea cerul fără să clipească. Era transpirată. Pe față îi apăruseră broboane mari și dese de sudoare, mai ales pe frunte, prelungindu-se în jos și oprindu-se în șuvițele de păr, de acum ude de câtă transpirație se adunase în ele. Veronica o ștergea

mereu și-i făcea vânt cu prosopul. Un prosop murdar pe care mâncaseră și-l folosiseră la împachetatul unor farfurii, ca să nu se spargă. O ștergea de transpirație și-i vorbea mereu, dar Amalia nu spunea nimic. Nici ochii nu-i mișca, rămăsese cu ei fixați undeva, înr-un punct cunoscut numai de ea.

Întrebând ce s-a întâmplat, Radu s-a aplecat și el asupra Amaliei. În această poziție a văzut mai bine și chipul nevestei lui. Albă la față, tremurând și ea toată, încerca să spună ceva. Să răspundă probabil întrebărilor lui. Nu, Veronica nu era preocupată de întrebările bărbatului său. Ea continua să se adreseze Amaliei, care, nimeni nu știe de ce, privea mereu spre o țintă necunoscută și tăcea. Pe fața Veronicăi se citea frica, spaima de ce vede și, desigur, de necunoscut. Fără să mai aștepte răspunsul de la nevastă-sa și fără a mai pune întrebări, Radu s-a dus repede la mașină, luând trusa de prim-ajutor. Era prima dată de când avea mașina și șofa că făcea apel la cutia cu semnul crucii roșii pe ea. S-a înapoiat lângă cele două femei, găsindu-le în aceeași poziție. S-a așezat în genunchi, scotocind prin cutie. Realizând ce se întâmplă și intuind pericolul ce există, Radu și-a pierdut și el sângele rece. Se întreba cu voce tare, așa ca să-l audă și Veronica, ce anume ar fi bun din câte are el în trusa medicală a mașinii pentru a o salva pe Amalia. Aspirine, antinevralgice, piramidon, fețe, spirt. Veronica le-a privit și ea. Imediat și-a dat seama că tot ce-i acolo nu ajută la nimic. "Altceva n-ai?", a zis ea la un moment dat, fulgerându-l pe Radu cu privirea. "Zi ceva, fă ceva, nu te uita ca un bou la mine. Tu ești de vină, idiotule. Și-am

spus eu să n-o luăm pe fandosita asta cu noi, că numai necazuri o să avem cu ea. Na, ce ne facem acum ?"

Radu n-a răspuns, n-a zis nimic. Căuta să vorbească și el cu Amalia, să obțină un cuvânt de la ea. O prindea de câte o mână și o masa pe la încheieturi, mișcându-i-o într-un fel ce putea fi luat drept respirație artificială, dar în același timp și o modalitate de a vedea dacă Amalia mai are viață în ea. Mâna Amaliei nu opunea nici un fel de rezistență. Era moale. Devenea din ce în ce mai moale, lipsită parcă de viață. A sosit clipa când Radu n-a mai simțit căldura mâinii. Din contră, aceasta s-a răcit brusc și a devenit mai grea. Ridicând-o ușor și lăsând-o apoi liberă, mâna cade ca un bolovan, ca orice obiect greu. Încearcă să-i ia pulsul. Este prima dată în viața lui când face așa ceva. Nu reușește. Poate nu găsește ce trebuie să găsească. Amalia fiind o ființă mai plinuță, grăsuță chiar, arterele ei sunt mai greu de găsit. Mai încearcă o dată, dar și de data aceasta fără nici un rezultat.

Veronica continuă s-o maseze și ea pe sora ei, înspăimântată la gândul că o nenorocire se apropie, dacă nu cumva chiar s-a și produs. N-a știut, niciodată n-a știut că Amalia, sora ei, este de o așa mare sensibilitate. Atât de sensibilă încât să se îmbolnăvească de inimă și de aici să i se tragă până și moartea. "Te rog, iartă-mă. Iartă-mă, te rog", spunea ea mereu, privind-o pe Amalia drept în ochi. "N-am vrut, n-am crezut că se va întâmpla așa", continua Veronica, plângând și suspinând. Întinse mâna să-și mângâie sora, dar cum a atins-o, un fior a străpuns-o prin tot corpul. A simțit și ea răceala pe care o simțise Radu cu câteva momente mai

devreme, dar n-a avut nici curajul și nici tăria să spună ce crede, să rostească un fapt, o realitate tragică.

Momentele de disperare au trecut. Ireparabilul s-a produs. Nimeni și nimic nu mai poate schimba situația, dar există totuși, trebuie să existe o ieșire. Trebuie făcut ceva. Și Radu, și Veronica sunt ferm convinși că în toată lumea asta nu există oameni mai nenorociți precum sunt ei în clipele de față. N-au citit și nici n-au auzit de un caz sau de o întâmplare mai nenorocită ca asta de care au avut ei parte. Au mai auzit, într-adevăr, de necazuri întâmplate în timpul excursiilor, dar de alt gen. De spargerea unor autoturisme sau chiar de furtul acestora, de accidente cu răniți și morți. În situațiile de felul acesta treaba se rezolvă foarte repede și foarte simplu. Te duci la organele de poliție și anunți cele întâmplate. Acestea vin la fața locului, fac constatări și încheie documente. Rapid sau mai puțin rapid, pe bază de declarații, măsurători și fotografii, prin expertize sau contraexpertize, de multe ori recurgându-se și la reconstituiri, se stabilesc vinovații. Aceștia, cum e și firesc, trebuie să tragă și ponoase. În cazul lor însă... Unde să se ducă și cui să spună cele ce s-au întâmplat ? Cine-i crede pe ei ? Cum pot dovedi că spusele sau declarațiile lor corespund adevărului ? În mod cert se va stabili, prin expertize medico-legale, că Amalia a murit de inimă, dar ei n-au știut niciodată că aceasta a fost bolnavă de așa ceva. N-au auzit-o niciodată văitându-se sau spunând că-i suferindă. De tratament, nici atât. Radu o întreba pe Veronica dacă nu cumva ea, ca soră, a știut ceva mai

multe. Aceasta însă a dat din umeri zicând că habar n-a avut. În afară de niște înțepături de care, parcă, ar fi vorbit cândva, nu auzise și nu știa nimic. Amalia era o fire așa de închisă în această privință, încât nici ei, ca soră, nu i-a vorbit. Nici pe bătrâni nu i-a auzit vreodată vorbind despre boala Amaliei. Ea, Veronica, este sigură că nici maică-sa n-a știut că fata ei suferă de inimă.

Ce-i de făcut? Iată o întrebare pe care soții Dulgheru și-o puneau mereu, fără a găsi însă un răspuns. Rămași aici, printre străini, la marginea unei șosele și lângă o lizieră de salcâmi, le treceau prin cap fel de fel de întrebări. Se uitau la moartă și nu le venea să creadă că ceea ce s-a întâmplat este tragicul adevăr. Radu tot credea că-i un coșmar de care acum - acum or să scape, se vor urca iar toți trei în mașină și vor pleca mai departe. Veronica, la rândul ei, avea momente când spera că totul nu-i decât o închipuire, un vis provocat de spaima și gândurile sale năstrușnice care au cuprins-o din momentul când Amalia, punând mâna pe inimă, s-a lungit pe pătură spunând: "Mi-e rău, cred că am să mor". Aducându-și aminte de aceste cuvinte, ultimele pe care Amalia le-a rostit, Veronica a tras concluzia că sora ei știa mult mai multe despre boala care o măcina. Știa deci că-i bolnavă de inimă. Și încă așa de grav încât, iată, doar a apucat-o criza și și-a dat seama că s-ar putea să moară. Dar de ce n-o fi spus? De ce o fi lăsat lucrurile așa, fără să-și ia măsuri de apărare? Ar fi trebuit să se păzească, să se trateze, să-i prevină pe cei de lângă ea și din jurul său. Uite deci că știa, dar a tăcut...

Tot gândind în felul acesta, Veronica se înciuda și mai mult. A mers până acolo încât i-a trecut prin cap și

gândul că Amalia a făcut intenționat ce a făcut, așa ca să le creeze lor probleme, să-i bage în bucluc. Dacă știa că-i așa de bolnavă, de ce n-a rămas acasă? Doar știa că pe un drum așa de lung, fără cazare și masă asigurate, nu va fi ușor. Sau măcar să fi spus ce probleme are și atunci, în mod sigur, nici ea și nici Radu n-ar mai fi zis: hai cu noi. Ar fi lăsat-o acasă la Botoșani, lângă mama și tata, să-și facă vacanța ei de profesoară în liniște.

Încet, încet, Veronica a început să-i împărtășească și lui Radu din gândurile ei. Acesta-i da dreptate și, pe ici și colo, chiar i le stimula. Mergând pe această pantă, și unul, și celălalt simțeau parcă o diminuare a vinovăției lor. Și astfel nu le-a fost greu să ajungă la concluzia că, de fapt, ei n-au nici o vină. De altfel și doctorii vor confirma că Amalia a decedat subit, din cauza unui atac de cord. Mai mult, nu există nici o probă care să dovedească faptul că ei au știut de boala Amaliei și că, în consecință, pot fi acuzați că n-au îngrijit-o. În primul rând, ea trebuia să se îngrijească și apoi, în mod sigur, dacă ei ar fi știut că-i suferindă, n-ar fi invitat-o să-i însoțească în această excursie.

Convinși în cele din urmă că ei n-au nici o vină și că, orice s-ar spune, ea, moarta, este vinovatul principal, Radu și Veronica au hotărât să facă tot ce vor putea pentru a o duce acasă. Așa moartă. Măcar până la graniță și acolo vor vedea ei ce-i de făcut mai departe.

Hotărârea fiind luată, soții Dulgheru, biruind frica, repulsia și orice aversiune instinctivă pe care o putea provoca omului normal un cadavru, de acum rece și înțepenit, s-au apucat de treabă. O treabă urâtă, macabră, dar care trebuia făcută. Au scos păturile și au

înfășurat cadavrul cu ele, legându-l bine cu sforile și chingile de bumbac și cânepă pe care Radu le purta cu el în mașină pentru orice eventualitate. Tot ce a aparținuse Amaliei - geantă, acte - au fost puse în pături, alături de cadavru, pentru ca nimic să nu trădeze prezența celei de a treia persoane. Acest colet lung și rotund, care arăta ca un covor înfășurat cu grijă, a fost așezat pe banca din spate. Cum Amalia de felul ei nu era prea înaltă, instalarea "coletului" în spatele mașinii n-a fost o treabă grea.

Până la lăsarea nopții mai era încă timp. Poate chiar două ore. Soții Dulgheru s-au urcat în mașină și au pornit la drum. Au mers tăcând. Fiecare cu gândurile lui, dar, în mod sigur, acestea nu puteau fi decât la cele ce li se întâmplase cu puțin timp în urmă și la coletul din spate. Radu conducea crispat. Drumul era bun. Șosea asfaltată, ca toate drumurile din Ungaria, chiar dacă-i vorba de cele secundare. Se circula fără nici un fel de probleme, pentru că traficul era destul de lejer. Doreau să ajungă cât mai aproape de graniță. Consultase deja de mai multe ori harta, calculând de fiecare dată tronsoanele ce aveau să fie parcurse. În final, s-a ajuns la concluzia că orice ar face tot nu vor putea ajunge în țară fără a mai face vreun popas. De aceea au hotărât să mai meargă două-trei ore, iar apoi să se oprească undeva pentru odihnă și refacere. A doua zi, cât mai de dimineață, vor porni din nou la drum și în mod sigur vor ajunge la graniță, vor putea trece frontiera înainte de a se lăsa iarăși întunericul. Radu Dulgheru calculase de mai multe ori traseul și timpul, fiind ferm hotărât să facă tot ce-i stă în putință pentru a ajunge la vamă cât mai

repede. Încerca să-și imagineze cam cum vor decurge lucrurile la vamă, după ce va explica grănicerilor necazul ce i s-a întâmplat. Doamne, ce va fi acolo, ce zarvă, ce agitație. Anchete, cercetări, poliție, procuratură. Vor fi întocmite acte peste acte. Precis că și el, și nevastă-sa vor fi supuși unor interogatorii fără sfârșit. Vor avea loc poate chiar și confruntări. Toate acestea, pe lângă explicațiile ce vor trebui să le dea celor de acasă, autorităților, socrilor. Atunci Veronica va trebui să spună cât mai exact, cu de-amănuntul, ce și cum s-a întâmplat, dar până atunci...

Radu ținea strâns volanul și din când în când mai împărtășea nevestei sale câte o frântură din gândurile ce-l frământau. Aceasta amuțise, devenise stană de piatră. Nu scotea nici o vorbă, nu se mișca. Parcă îi era teamă să nu trezească mortul din spate. La un moment dat chiar s-a gândit dacă nu cumva s-au grăbit împachetând-o și legând-o pe moartă fedeleș. Poate Amalia nici nu fusese moartă cu adevărat și, iată, ei s-au și grăbit s-o bage în pături, s-o strângă bine în sfori și chingi fără o posibilitate de mișcare. Dacă trăia și, ca prin minune, moarta ar fi vrut să facă vreo mișcare, nu putea, n-avea cum. Nici măcar să respire nu putea, pentru că Radu, folosind și doi saci de plastic, înlăturase și această posibilitate de a reveni la viață. Stăpânită de asemenea gânduri, Veronica nu mai auzea și nu mai vedea nimic. Spusele lui Radu n-o mai atingeau sub nici o formă. După un timp, a început să arunce câte o privire la coletul așezat pe bancheta din spate, având, uneori, impresia că ceva se mișcă. Groaza pusese stăpânire pe ea și de aceea parcă înlemnise pentru tot-

deauna. Și-a adus aminte de multe lucruri auzite în legătură cu morți care, se pare, în momentul înmormântării n-au fost morți cu adevărat. A fost vorba doar de așa numita moarte clinică. Nu demult, în tot Bucureștiul și poate chiar în toată țara, se vorbise despre Ileana Sărăroiu. Se spunea că, nu se știe de ce, la câteva zile după înmormântare, Ileana Sărăroiu a trebuit să fie dezgropată. Când s-a făcut acest lucru, s-a constatat că vestita cântăreață se răsucise în sicriu. În loc să fie găsită cu fața în sus, ca orice mort, se afla cu fața în jos. O dovadă elocventă că fusese îngropată de vie, că atunci când a fost dusă la cimitir n-a fost vorba decât de o moarte clinică.

Asemenea gânduri o îngrozeau pe Veronica. Strângându-se în ea, femeia se făcea parcă din ce în ce mai mică. Simțea că tremură că are frisoane. Încrucișase mâinile pe piept și le strângea tare, din ce în ce mai tare, pentru că altfel ar fi sărit din mașină pentru a se descătușa de tensiunea în care se afla.

Noaptea se lăsase de-a binelea. Întunericul acoperise totul. Mașina mergea ca și când un cablu puternic, dar invizibil o trăgea spre un punct terminus știut și acceptat. A trecut un timp în care nici unul din soții Dulgheru n-a scos o vorbă. În mod normal, în situații de genul acesta, soții Dulgheru recurgeau la casetofonul mașinii. Puneau o casetă și gata. Atmosfera se schimba imediat, devenea destinsă, poate chiar veselă, și oamenii iar începeau să discute. Câte amintiri nu provoacă o melodie sau un text frumos ? Câte gânduri și suflete nu deschide muzica ? Mai ales o muzică bună, aleasă pe gustul omului. Și soții Dulgheru aveau cu ei,

în mașină, casete cu melodii numai una și una, muzică pe gustul lor. Dar degeaba. Acum era fără valoare, nu prezenta nici un interes De data aceasta ei se aflau într-o situație pe care n-ar fi dorit-o nici dușmanilor lor, cum avea să spună Radu mai târziu ori de câte ori se ivea prilejul să povestească întâmplarea. Cine se mai gândește la muzică, oricât ar fi ea de bună, când în spate, împăturit și bine legat, se află un mort ? Cui îi mai arde de casetofon când mașina aleargă prin întuneric spre o țintă necunoscută și unde, odată ajunși, nu știi ce ai să faci cu mortul de lângă tine și ce se va întâmpla cu tine însuți ?

Veronica Dulgheru a fost cea care n-a mai rezistat tensiunii în care se afla. I-a cerut lui Radu să micșoreze viteza și s-o asculte cu mare atenție. I-a spus că ea, în starea în care se află, nu poate merge mai departe. Să oprească undeva și să rămână acolo peste noapte. Vor sta în mașină până spre ziuă, când vor porni din nou.

Radu a ascultat-o cu atenție, așa cum i se ceruse, dar n-a fost de acord să rămână în câmp, pe marginea drumului. Nu poate face acest lucru pentru că riscă să atragă atenția cuiva și astfel să intre într-o încurcătură și mai mare. Părerea lui este că-i mai bine să se comporte în continuare în chip cât mai firesc, așa cum fac toți turiștii străini: ca și când nimic nu s-a întâmplat. Deși pentru un timp Veronica a insistat, spunând că nervii ei nu mai rezistă, totuși, în final, a acceptat ideile lui Radu și au mers până la prima localitate. Era un orășel nu prea mare, dar avea hotel. Ajunși acolo, li s-a spus că nu există nici o cameră liberă. Hotelierul însă a fost foarte amabil și le-a recomandat un camping de la marginea orașului. În

mod precis se vor putea caza acolo, întrucât campingul dispune de foarte multe căsuțe din lemn, curate și frumos amenajate. De asemenea, vor găsi acolo gustări, băuturi de tot felul, loc de parcare. Este un punct turistic frumos amenajat și mult apreciat atât de autohtoni, cât și de turiștii străini. Din toate câte s-au spus, precum și din felul cum le-a prezentat hotelierul, rezulta clar că între el și șeful campingului exista o înțelegere de afaceri.

Soții Dulgheru au pornit-o spre campingul recomandat, convinși că acolo-i și mai bine pentru situația în care se află ei. Vor trage mașina lângă o căsuță de lemn, pentru ca peste noapte s-o poată supraveghea, iar dimineața, cât mai devreme, se vor scula și-și vor continua drumul către țară.

Ajunși acolo, cei doi au constatat că toate sunt exact așa cum le-au fost descrise de hotelier și așa cum și le-au imaginat și ei. Toate, exceptând însă parcarea. Au fost nevoiți să lase mașina într-un loc special amenajat, mai la distanță de căsuțe, pentru a nu tulbura, probabil, liniștea oamenilor cazați. Li s-au dat însă toate asigurările că nimic rău nu i se va întâmpla mașinii peste noapte.

Într-adevăr, câteva ore mai târziu Radu și Veronica aveau să constate că mașina n-a pățit nimic, dar că ceva, totuși, se întâmplase. Ceva care avea să tulbure și mai mult existența celor doi soți, aducându-i la un moment dat în pragul nebuniei. Mai ales pe Veronica ce nu se mai putea stăpâni. Ceva care, la scurt timp, avea să pună în mișcare servicii de spionaj și contraspionaj aflate, de zeci și zeci de ani, într-o confruntare tacită: din Ungaria și România.

Cum s-a întins pe pat, Radu a adormit imediat. Văzându-l relaxat, Veronica se întreba cum poate acest om să fie așa de liniștit și nepăsător. Este adevărat, nu-l auzise afirmând că el n-are nici o vină în toate câte s-au întâmplat, și poate chiar așa era, dar să fii martor la ele, pricopsindu-te cu un cadavru pe care-l porți, să te culci și să adormi într-o clipă, este, totuși, parcă, prea mult. Ea n-a putut dormi. Nici măcar să închidă ochii nu putea. Cum punea pleoapă pe pleoapă, îi și apăreau scene și momente din viață, toate petrecute cu Amalia. Cu sora ei, care, acum, moartă fiind, este făcută colet și lăsată afară, în mașină. Mergând cu imaginația mai departe, Veronica se gândea la clipa când va trebui să sune acasă, la ai ei, la Botoșani, pentru a le vesti nenorocirea ce s-a abătut asupra lor, a tuturor. Doamne, ce tragedie va fi. Știa, realizase demult că părinții, și tata, și mama, au ținut întotdeauna mai mult la Amalia. Cu ea s-au mândrit mereu pentru că a fost mai frumoasă, mai inteligentă, mai talentată. Dar și mai fără de noroc în viață. Această lipsă de noroc a făcut ca dragostea lor față de Amalia să crească și mai mult. O admirau și o lăudau, dar o și compătimeau pentru lipsa de noroc, pentru soarta nefericită care s-a ținut de ea ca scaiul.

Spre ziuă, Veronica a început să atipească și ea, dar numai după câteva momente se trezea speriată, neștiind cât timp a trecut de când a adormit. Se uita la ceas și-și dădea seama că nu trecuse prea mult: doar câteva minute. Și iar începeau gândurile, din ce în ce

mai negre şi mai tulburătoare. Apăreau întrebări la care nu putea răspunde. Nu era în stare nici gândurile să şi le ducă până la capăt, dar să mai şi găsească răspunsuri la întrebările ce se iveau. Noi coşmaruri apăreau, tot mai chinuitoare şi îngrozitoare, provocate de tragedia ce o trăia din plin, punându-i la încercare întreaga fiinţă.

În jurul orei patru, Veronica n-a mai avut răbdare. Afară începuse să se zărească câte ceva. Nu mai era mult şi avea să se lumineze bine. L-a sculat pe Radu care, în momentul când a pus mâna pe el, zgâlţâindu-l să se trezească, a sărit ca ars. Buimac de somn, a început să întrebe speriat: "Ce-i, ce s-a întâmplat?"

S-au îndreptat spre maşină. Se vedea de la distanţă. Era singura "Dacie" din parcare. În momentul însă când au ajuns lângă ea, au rămas stupefiaţi. Înţelegând, şi unul şi celălalt, ce se întâmplase în lipsa lor, au rămas pironiţi locului. Nici unul n-a mai fost în stare să facă un pas. Nevenindu-le să-şi creadă ochilor, şi-i fixau mereu, insistent şi adânc, pe bancheta din spatele maşinii. Tulburaţi de ceea ce vedeau, după o clipă-două iar se uitau, întrebători şi nedumeriţi, unul la altul, fără a scoate o vorbă. Incapabili să spună un cuvânt, îşi vorbeau însă din ochi, înţelegându-se, se pare, foarte bine. Gândeau la fel, în aceeaşi direcţie, într-un sens unic, acelaşi. Nici când au fost lângă maşină şi au deschis uşile din spate n-au fost în stare să-şi vorbească. Cu gurile întredeschise, ca şi când ar fi vrut să spună ceva, dar n-au mai fost în stare pentru că altceva intervenise anihilându-le orice voinţă şi putere, au continuat să se sfredelească reciproc cu privirea. Nu, nu poate fi adevărat. Este imposibil să fii sănătos şi să crezi aşa ceva. Exclus. Numai Biblia pomeneşte de ceva asemănător. Întrucâtva asemănător. Şi totuşi a fost adevărat.

La scurt timp după ce soţii Dulgheru parcaseră maşina şi se instalaseră în căsuţa de lemn ce le fusese repartizată, paznicul campingului a mai făcut un tur, trecând în revistă maşinile de la parcare, verificând dacă robinetele de la spălătoarele comune sunt bine închise şi stingând, în cele din urmă, şi cele două becuri ce probabil i se părea că ard degeaba. S-a retras apoi într-o cameră din spatele complexului comercial din cadrul campingului, unde s-a întreţinut câtva timp cu trei din chelnerii care serveau clienţii aflaţi în trecere pe aici. Ca de obicei, s-au discutat multe şi diverse. Singura noutate a constituit-o constatarea, dar şi mirarea paznicului, că un turist nu şi-a luat cu el bagajele, ci le-a lăsat în maşină. Întrebat de cei trei, omul a spus ce a văzut: o maşină "Dacia" din Bucureşti în care se află un colet lung şi rotund. După toate probabilităţile, un covor mare şi frumos, după părerea paznicului, cumpărat din Germania sau Austria.

Spusele omului au stârnit curiozitatea celor care l-au ascultat. Aceştia n-au reacţionat imediat, dar după ce s-au asigurat că paznicul doarme, s-au dus, unul câte unul, să vadă maşina din Bucureşti în care se află un colet mare şi frumos, deci şi de valoare. Toţi s-au întors convinşi că în coletul acela nu poate fi decât un covor, aşa cum a spus şi paznicul. Ajungând la concluzia că aşa ceva merită toată atenţia din partea lor, cei

trei au hotărât să treacă repede la volatilizarea lui. Un asemenea colet, lăsat în miez de noapte și fără pază, este un mare chilipir, ocazie ce se întâlnește foarte rar, poate o dată în viață.

Unul din chelneri, înjurându-i de mama focului pe români, probabil dintr-o aversiune pe care i-o insuflase cineva, pentru că până acum el nu avusese niciodată de-a face cu românii, s-a autoinstituit în postura de șef al grupului. Pe un ton hotărât, el le spune celor doi parteneri că, dacă vor să facă într-adevăr ceva, atunci trebuie să acționeze imediat. Altfel riscă să piardă timpul și, făcându-se ziuă, lumea începea să forfotească, încurcându-le astfel treburile. Cu mare grijă și pricepere, ceea ce denotă că nu erau la prima treabă de acest gen, cei trei au hotărât, pe loc, spargerea mașinii și sustragerea coletului, ce părea valoros.

Furtul s-a produs rapid și fără probleme, iar coletul a fost ascuns undeva mai departe de camping, în pivnița unei case părăsite. Cum ultima învelitoare era din plastic, pentru o și mai mare siguranță că prada lor nu va fi descoperită, hoții s-au gândit să acopere coletul cu moloz și cărămizi. Sperau că în felul acesta nu exista nici un risc ca valorosul colet să se deterioreze. Intenția hoților era de a lăsa coletul acolo doar câteva zile, până când zarva ce se va face în legătură cu dispariția acestuia se va stinge. Românii, desigur, vor pleca, iar ei vor scoate covorul din ascunzătoare și-l vor valorifica, împărțind banii între ei.

Convinși că nu au halucinații, că sunt treji și, deci, nu visează, soții Dulgheru au început să vorbească între

ei în șoaptă. Le-au trecut prin cap fel de fel de gânduri și idei, care mai de care mai năstrușnice, mai neliniștitoare. Inclusiv faptul că Amalia ar fi putut învia, sau că, mai degrabă, cineva ar fi furat coletul, crezând că în el se găsesc cine știe ce lucruri de valoare. Ce altceva putea fi la mijloc? Acestea au fost cele două gânduri, care mai de care mai tulburătoare, mai îngrozitoare. Posibilități care în mod logic puteau fi luate în calcul și pe care le-au și exprimat într-o formă sau alta, discutând îngroziți asupra lor. În cele din urmă, Radu și Veronica au admis ca variantă posibilă, cea mai posibilă, furtul coletului. Convinși de acest lucru, au început să se uite mai atent în jurul lor, născându-se în ei teama că hoții, descoperind acolo cadavrul, au anunțat poliția, iar acum aceasta-i supraveghează de undeva din umbră, pentru a vedea cum reacționează la dispariția mortului. S-au îndepărtat chiar câțiva metri de mașină, căutându-și de lucru mai încolo tocmai pentru a vedea dacă nu sesizează ceva suspect, un indiciu din care să tragă concluzia că lumea s-a alertat deja de cele întâmplate. Nimic. Absolut nimic. Nici o mișcare, nici o lumină aprinsă pe undeva. Liniște peste tot.

După cum se arăta cerul și totul din jur, și ziua de azi avea să fie o frumoasă zi de vacanță așa cum își doresc toți oamenii aflați în excursie, departe de casă și toți ai lor. Pentru soții Dulgheru însă...

Înspăimântați de gândul că dintr-o clipă în alta ar putea apare cineva care să-i ia de guler ca pe niște criminali ordinari, periculoși și deja dovediți, soții Dulgheru s-au urcat repede în Dacia și au pornit la drum. Erau hotărâți ca până la graniță să nu oprească,

indiferent ce s-ar întâmpla. Benzină aveau destulă, iar distanța nu era chiar așa de mare. Dacă totul decurge fără probleme, ar putea ca la granița cu România să fie chiar înainte de prânz. Dar poți să știi ? În ultima vreme, cu atâtea intrări și ieșiri din țară, foarte multe din ele prin Ungaria, se așteaptă mult la graniță. Și la unguri, și la români.

Au mers întins. Radu privea tot timpul în oglinda retrovizoare. Avea impresia că, mai devreme sau mai târziu, poliția va fi după el. Că va trece la arestarea lui și a soției sale pentru a-i ancheta în legătură cu cadavrul furat. Își imagina cum hoții, sau poate altcineva care a găsit cadavrul aruncat pe undeva, s-a dus imediat la poliție, anunțând descoperirea acestuia. Apoi, cum poliția, la rândul ei, se alertează și începe cercetările. Acum, gândindu-se la toate acestea, Radu își reproșează faptul că odată cu cadavrul moartei a împachetat alături de aceasta, și toate actele ce i-au aparținut. Dând peste pașaport, organului de poliție îi va fi ușor să identifice cadavrul și astfel să stabilească faptul că este vorba de romînca Amalia. De aici și până la a afla cum și prin cine a ajuns cadavrul acolo, nu-i decât un pas. Primele verificări vor fi făcute la campingul de alături, în evidențele căruia el deja figurează împreună cu soția. Și uite așa, în numai câteva ore, poliția le va putea lua urma fără prea multe probleme. De aceea, ori de câte ori se apropia de câte o localitate, inima lui Radu începea să bată și mai tare. Dacă poliția se află pe urmele lui înseamnă că au fost alertate toate posturile pe care le are instalate la intrările și ieșirile din localități. Deci, atenție.

Stăpânit de aceste gânduri, cum zărea indicatoarele localităților prin care avea să treacă, Radu arunca privirea mult înainte, cercetând cu luare aminte orice mișcare. Îl stăpânea teama că ceva suspect va apare cât de curând. După ce a traversat vreo două-trei localități și a văzut că nimic nu se întâmplă, s-a mai liniștit. A reluat discuțiile cu nevastă-sa. Vrea să stabilească cu ea ce au de făcut după ce ajung în țară, acasă. Ce vor spune și ce nu vor spune în legătură cu dispariția Amaliei. Ce vor spune poliției ungare în cazul că vor fi interceptați și reținuți pe drum, până la ieșirea din Ungaria. Lucru-i stabilit: adevărul, tot adevărul. Așa cum erau hotărâți să declare și poliției române. Simplu: Amalia a fost bolnavă de inimă, dar n-a spus, ei n-au știut; oboseala și emoțiile care au încercat-o, mai ales în Germania, unde niște amintiri neplăcute au renăscut, au doborât-o, i-au fost fatale: au făcut-o colet pentru a scăpa de hărțuieli și a o putea aduce în țară, familia urmând să-i facă acolo toate cele creștinești.

Ce vor face și ce vor spune însă acum, în situația când Amalia nu mai este nici vie, nici moartă ? În primul rând, ce explicații vor da bătrânilor și celorlalți care știau că ei au plecat toți trei împreună ?

S-a discutat mult pe această temă. La un moment dat, Veronica a venit cu o idee ce părea bună, salvatoare: să spună celor de acasă că Amalia a dispărut. Pur și simplu, a dispărut în timp ce se aflau în Germania și vizitau un mare magazin. Amalia i-a anunțat că merge la toaletă, și dusă a fost. Degeaba au căutat-o, degeaba au așteptat-o la locul unde parcaseră mașina. Amalia n-a mai venit. Nu-i exclus, ba-i chiar foarte posibil, ca

Amalia, văzându-se din nou în Germania, să nu fi vrut să se mai întoarcă acasă. Mai mult, este foarte posibil ca Amalia să se fi hotărât să se înapoieze la fostul ei bărbat chiar din momentul când a plecat de acasă și a ieșit din țară.

Rapiditatea cu care vorbea Veronica și precizia expunerii sale cu privire la varianta ce trebuie aruncată celor de acasă pentru a justifica dispariția Amaliei l-au uimit pe Radu. Niciodată n-a crezut-o pe nevastă-sa așa de descurcăreață. Acum, în acest moment, își dădea seama că-i periculos de deșteaptă, chiar vicleană și capabilă să inventeze lucruri extrem de murdare pentru a ieși ea basma curată. Începuse s-o privească cu alți ochi, dar în sinea lui spera că se înșală asupra ei, că el exagerează, poate, prea mult. Oricum, reflectând la cele spuse de Veronica, și-a dat seama că ea se gândise mult la aceste lucruri, le avea deja pregătite. Așteptase, probabil, doar momentul pentru a fi întrebată, iar ea, gata, avea răspunsul pregătit.

Au urmat momente lungi de tăcere. Radu șofa și privea mereu în oglindă. În urma sa nici un polițist care să-l aresteze. Ar fi avut motive să fie, nu bucuros, dar, oricum, ceva mai liniștit. N-a fost așa. Din contră, un alt gând a pus stăpânire pe el, brăzdându-i și mai mult cutele supărării și îngrijorării de pe față. Un nou gând care putea foarte bine să corespundă adevărului, realității din teren, din imediata lui apropiere. Lui Radu i-a trecut prin cap ideea că poliția maghiară, imediat ce a identificat cadavrul, a și alertat toate punctele de frontieră, iar acolo deja se pregătesc măsuri pentru arestarea lui chiar în momentul când își va face apariția.

Da, e foarte posibil. Un lucru cât se poate de plauzibil și ușor de realizat. Poliția maghiară avea tot dreptul și toate posibilitățile să facă acest lucru. Lui Radu i se părea că gândește logic și de aceea, pe măsură ce se apropia de frontieră, teama lui că această ipoteză poate deveni în curând o realitate creștea și mai mult. La început n-a spus nimic în legătură cu acest gând și această posibilitate de a da ochii cu poliția maghiară la graniță. Ulterior însă și-a zis că este totuși bine s-o pună și pe Veronica în gardă cu această nedorită posibilitate. Auzind despre ce este vorba, aceasta, vădit speriată la gândul că va fi luată cu tam-tam tocmai de lângă granița cu România și dusă cine știe pe unde pentru cercetări, s-a tulburat și mai mult. Pe moment ar fi vrut să spună ceva, dar n-a putut. Un nod i se pusese în gât, fiind obligată să înghită în gol de mai multe ori. Simțea că se sufocă. Când și-a mai revenit, abia a reușit să șoptească: "N-avem încotro, trebuie să mergem mai departe. Acolo suntem lângă graniță și, dacă va fi ceva, sper că vom avea o posibilitate să comunicăm și cu grănicerii noștri".

"Iar are dreptate", și-a zis Radu în sinea lui, repetând ce-și spusese nu demult: "Femeia asta este periculos de deșteaptă".

Ajungând la Arad, soții Dulgheru au tras la hotel. Când au cerut o cameră, li s-a spus că n-au nici o șansă: hotelul este deja plin și așteaptă noi clienți care au reținut camere cu multe zile înainte. "Îmi pare rău, dar e bine să încercați în altă parte", le-a spus fata de la recepție.

Cum ei mai încercaseră deja pe la două-trei hoteluri, unde li se spusese același lucru, dar în alte formulări, iar foamea începuse să-i chinuie pentru că toată ziua nu le-a ars de mâncare, Radu și Veronica au adoptat tactica cunoscută și folosită deja de toată lumea: ungerea substanțială și pe șest a omului de la recepție. Veronica, știind toate acestea, s-a apropiat de recepționeră și, lăsându-i discret un "Kent extra long" și un "Rexona", a spus că ei, adică ea și soțul său, sunt dispuși să mai aștepte puțin. Vor merge la restaurant să servească ceva și, poate, între timp, se va elibera, totuși, o cameră. Când s-au întors de la masă, totul era aranjat cum nu se putea mai bine.

Înainte de a se lungi în pat, soții Dulgheru au mai discutat puțin despre ziua care a trecut și cea care va veni. La graniță nu se întâmplase nimic. Nimic alarmant pentru ei, care stătuseră într-o tensiune continuă, din care au crezut că nu vor mai scăpa cu viață. Nici la punctul de control al ungurilor și nici la vama românească. Au așteptat la rând ca toată lumea; cam mult, este adevărat, dar totul s-a terminat cu bine. Când au scăpat de toate controalele și formalitățile, au răsuflat ușurați, dar fericiți n-au fost. Nici nu puteau fi. Viața lor era un coșmar. Un coșmar apăsător, distrugător, devorant.

S-au întins în pat. Veronica a cerut ca veioza să rămână aprinsă toată noaptea. Începuse să-i fie frică de întuneric. Ca atunci când era copilă, iar Amalia, sora ei mai mare, care acum zace moartă cine știe pe unde, căuta s-o aline și s-o încurajeze.

Așa a adormit Veronica, cu gândul la Amalia, pe

care a și visat-o. Se făcea că erau amândouă la părinți, la Botoșani, și erau tare vesele. Părinții la fel, bucuroși, se întorseseră de la biserică și se pregăteau de masă, dar când să se așeze, a intrat pe ușă Hans. Era tare furios. Spunea că a fost și el la biserică unde le așteptase, dar ele nu s-au dus. De aici a pornit o ceartă furtunoasă, cu țipete și amenințări. Amalia a ieșit, trântind ușa, spunând că pleacă din casă pentru totdeauna...

Dimineața, după acest vis, Veronica a fost mai mult decât buimacă. Bolnavă chiar. I-a spus lui Radu ce a visat și au hotărât să dea bătrânilor un telefon pentru a le spune, așa cum conveniseră, că Amalia a dispărut. Ei au mizat pe faptul că procedând în felul acesta vor da bătrânilor timp să se obișnuiască cu situația, iar atunci când se vor întâlni și vor fi față în față, le va fi mai ușor și unora, și altora. Prin acest telefon de la Arad nu aveau decât să arunce, cum s-ar zice, pastila pe care bătrânii s-o mestece până când se vor obișnui cu ea. Bună-rea, asta e. La început va fi, poate, amară, chiar foarte amară, dar, treptat, se vor obișnui cu ea și o vor înghiți. Cam acesta era planul soților Dulgheru. Părea simplu, dar și verosimil. Erau, după cum se va vedea mai târziu, destule elemente care să susțină versiunea soților Dulgheru în legătură cu dispariția Amaliei, elemente care o făceau chiar foarte credibilă.

Cei trei chelneri maghiari, deveniți pe loc hoți de "covoare", n-au mai dormit până la ziuă. Cunoscând bine topografia terenului în care se aflau, ei și-au organizat în așa fel două puncte de observație încât de acolo au putut vedea toate mișcările soților Dulgheru din

dimineața aceea. Ei se așteptau la o reacție firească a omului prăduit peste noapte. Dacă ai lăsat mașina în parcare și a doua zi constați că cineva ți-a descuiat-o, furându-ți din ea diverse lucruri, este normal să te agiți, să faci scandal, să tragi la răspundere, să ceri despăgubiri etc, etc. În cazul românilor însă, nimic din toate acestea. În afară de faptul că s-au precipitat puțin în primele momente, după aceea n-au mai zis și n-au mai făcut nimic. Au plecat chiar foarte repede. Toate acestea au părut ciudate hoților. Pentru un timp numai, întrucât, tot discutând între ei, au ajuns la concluzia că-i bine să aștepte cu valorificarea și împărțirea prăzii încă două, trei zile. Nu este exclus, și-au zis ei, ca românii să se fi dus direct la poliție sau la ambasada lor pentru a reclama spargerea mașinii și furtul coletului. Și într-un caz, și în altul poliția va trebui să intervină, măcar așa, de ochii lumii. Va ajunge deci la locul faptei, aici la camping. Va sta de vorbă cu paznicul de noapte și poate chiar cu alți oameni aflați în serviciul campingului. Nu-i deloc exclus ca și ei, chelnerii, să fie luați la întrebări. Deci, în concluzie, deocamdată trebuie să mai aștepte și să vadă ce se va întâmpla. Dacă s-au dus astăzi la poliție sau ambasadă, cum este de presupus, înseamnă că cercetările vor începe mâine sau cel mai târziu poimâine. Atunci vor ști ce-i de făcut. Și apoi, mai este un lucru care nu trebuie uitat: românii se îndreptau spre România, plecau acasă. Aceasta înseamnă că, după o zi, cel mult două, au trecut granița. Iată încă un motiv pentru care e bine să mai aștepte măcar două zile.

Trei zile au așteptat chelnerii, pe de o parte, cu frica în sân că poliția ar putea începe cercetările, iar pe de altă

parte, cu o oarecare curiozitate și nerăbdare să vadă ce au prăduit și ce pot valorifica. Așteptarea lor a fost însă zadarnică. Nu s-a întâmplat nimic din ceea ce ar fi putut să le provoace teamă. Poliția n-a venit. Până la urmă, ei aveau, din proprie inițiativă, să meargă la poliție.

Văzând că nu se întâmplă nimic, hoții s-au liniștit și au hotărât să scoată coletul din ascunzătoare, să-l desfacă și să-l valorifice așa cum se înțeleseseră. Nerăbdarea, ca și curiozitatea lor, era din ce în ce mai mare. Într-o seară, după ce au terminat cu programul la complexul comercial al campingului, toți trei s-au îndreptat spre locul cu pricina. Fiecare avea asupra sa câte o lanternă. Făcuseră rost și de o mașină. Conveniseră în prealabil să ia coletul și să-l ducă la locuința unuia dintre ei, care locuia singur, undeva, nu prea departe. Acolo, după ce vor vedea despre ce este vorba în colet, vor hotărî ce au de făcut în continuare.

În momentul când au ajuns lângă colet și au pus mâna pe el, încercând să-l ridice pentru a-l duce la mașină, li s-a părut că-i cam greu. Cineva a venit cu ideea să-l despacheteze. Poate în felul acesta este și mai ușor de transportat. După un scurt schimb de păreri pe această temă, s-au hotărât să-l desfacă. Mai întâi l-au deznodat sforile și chingile, apoi au scos sacii din plastic. În acest moment, un miros ciudat le-a izbit nările. S-au uitat unul la altul, întrebându-se din ochi: ce poate fi? Au desfăcut păturile și în față le-a apărut cadavrul femeii. Schimonosit, hidos. Atât de schimonosit și de hidos încât toți s-au tras înapoi îngroziți. Unul din ei, cel mai tânăr, de 18-20 de ani, mai sensibil în fața unor asemenea imagini, a început să icnească din ce în

ce mai tare. Neputând să se mai țină pe picioare, s-a încovoiat aproape covrig și, ținându-se cu o mână de stomac, iar cu alta proptindu-se de un zid, a început să vomite. După ce s-au mai dezmeticit și și-au mai revenit din spaima și groaza în care fuseseră aruncați de apariția cadavrului găsit în coletul furat, au plecat toți la poliție să declare ce au găsit în casa părăsită.

Primele verificări și cercetări au fost efectuate de poliție. Din momentul însă când s-au găsit documentele și actele care au dus la identificarea cadavrului, "cazul" a fost preluat de un alt departament al Ministerului de Interne. Ajuns pe mâna specialiștilor, aceștia au hotărât ca pașaportul original care aparținuse Amaliei Arbore să fie folosit într-un mod cât mai inteligent și eficient; să se scoată maximum de profit pentru cauza maghiară.

"Cazul" a constituit pentru organele de poliție maghiare încă un prilej de a se bucura și a se autofelicita pentru rezultatele obținute, ca urmare a regulilor obligatorii introduse pentru turiștii străini aflați în Ungaria. Ministerul de Interne Maghiar, ca urmare a unor consultări prealabile avute cu reprezentanți ai externelor și turismului, a introdus regula ca toți străinii care ajung pe teritoriul Ungariei și solicită cazare, indiferent unde se vor afla, să completeze formulare în care să arate: numele, prenumele, numele părinților, data și locul unde s-au născut, profesia, locul de muncă, domiciliul. Aceste date aveau să-i ajute pe cei interesați să afle din capul locului cine sunt turiștii, ce poziție socio-economică au și, în consecință, ce interes prezintă pentru organizarea unor acțiuni, unele dintre ele nu

prea curate și onorabile, în favoarea Ungariei. Întocmirea unor evidențe cu aceste date de stare civilă, la care se mai adăugau multe altele, dădea unor oficialități și organe maghiare, inclusiv poliției și altora, mai speciale, printre care se număra și serviciul de spionaj, posibilitatea să tragă unele concluzii și să întreprindă măsurile pe care le considerau necesare la un moment dat.

Pentru a se realiza eficiența și profitul vizat, s-a luat legătura cu serviciul de spionaj maghiar, care a apreciat că, într-adevăr, este o situație ce poate fi folosită pe linia sa. Imediat s-au luat măsuri care să creeze condiții prielnice pentru organizarea cu succes a unei acțiuni de substituire. Este una din metodele clasice ale serviciilor de spionaj, folosită de multe secole, poate chiar din perioda când activitatea de spionaj a început să se desfășoare într-o formă cât de cât organizată. Metoda este una dintre cele mai pretențioase, dar și eficiente. Organizarea și desfășurarea ei presupune o muncă asiduă și migăloasă, atenție maximă și precauție continuă, o documentare cât mai exactă și de profunzime, tenacitate, curaj și mult sânge rece, o mare capacitate de a sesiza intențiile inamicului și de adaptare rapidă la situații neprevăzute. Acestea sunt numai câteva din condițiile și calitățile de care trebuie să dea dovadă atât cei care organizează asemenea acțiuni, cât și cei desemnați să le execute. Pentru reușita acțiunilor de acest gen, protagoniștii, respectiv cei aleși să se substituie unei alte persoane, atribuindu-și identitatea acesteia și tot ce decurge din această situație, pe lângă alte multe calități personale - memorie, spontaneitate în gândire și acțiune, cutezanță și hotărâre de

a înfrunta pericolul - trebuie să fie capabili să imite pe cel sau pe cea drept care se dă. De multe ori trebuie să dea dovadă de un talent actoricesc fantastic. În acțiuni de acest gen nu se admit greșeli, nici pentru organizatori, nici pentru executanți. Orice mică bănuială sau suspiciune din partea dușmanului duce la declanșarea multor verificări și reverificări aprofundate și, în ultimă instanță, totul este descoperit. Dacă nu se trece imediat la arestarea sau la lichidarea "protagonistului", atunci este foarte posibil să se înceapă o hărțuială și un joc al inteligențelor pentru inducerea în eroare a adversarului: se va începe o acțiune de dezinformare. Inamicul va lăsa impresia că nimic nu s-a întâmplat, că nimic nu s-a aflat. Se va comporta "normal", ca și mai înainte, dar își va lua măsuri de apărare. Va căuta să-l convingă pe adversar că n-a sesizat și n-a aflat nimic și-l va lăsa să-și facă jocul. Va avea astfel posibilitatea să-i cunoască intențiile, să afle ce urmărește, ce date, informații sau obiective îl interesează. Această luptă, "care pe care", poate dura mult sau puțin. Depinde de priceperea, abilitatea și perspicacitatea adversarilor direcți și, de multe ori, a celor ce se află în spatele lor, în planul doi.

De multe ori pregătirea celor ce urmează să joace "rolul" principal este de lungă durată și li se pun la dispoziție o mulțime de materiale: fotografii, filme, benzi. Toate acestea le vor da posibilitatea de a-l cunoaște cât mai bine pe cel pe care-l vor substitui. De la caz la caz, în măsura în care împrejurările permit, se vor crea condiții ca "protagonistul" să trăiască o perioadă de timp alături sau în preajma persoanei a cărei identitate i-o va lua mai târziu. Studierea "pe viu", completată cu filme,

fotografii, diapozitive, benzi și diferite alte materiale va da rezultate dintre cele mai bune.

Uneori, pentru ca înfățișarea celui care substituie să fie cât mai asemănătoare cu cea a substituitului - identică nu poate fi niciodată -, se recurge la serviciile doctorilor chirurgi, specialiști în operații estetice. Un nas poate fi îndreptat, o frunte poate fi făcută mai bombată, niște pomeți ai obrajilor mai pronunțați. Lipsește o cicatrice pe obraz, la ureche sau în altă parte, se poate face. În ultima vreme, mai ales de când terorismul a fost promovat de unele țări ca politică de stat, iar cei care-l practică se confruntă de multe ori direct cu organele de poliție de pe întregul mapamond, chirurgii specialiști în operații estetice au ajuns la performanțe uluitoare, ei fiind în măsură să facă adevărate minuni în acest domeniu.

În perioada celui de-al doilea război mondial "substituirea"a fost folosită atât de nemți, cât și de "Marii aliați democrați". Din ceea ce s-a scris pe această temă, rezultă că britanicii, respectiv cele două servicii specializate ale lor - de informații (IM 6) și contrainformații (IM 5) - au organizat mai multe acțiuni de substituire și au obținut succese frumoase; fie că au obținut date și informații utile, fie că l-au indus în eroare pe inamic, dezinformându-l în mod inteligent. Iată un exemplu în acest sens:

În 1944, Adolf Hitler era convins că, mai devreme sau mai târziu, aliații vor debarca în Europa. Tot așa de bine era convins că această acțiune nu va fi condusă decât de generalul britanic Bernard Law Montgomery, care întruchipa pentru el forța armatelor aliate. El era convins că ofensiva aliaților, indiferent de unde va începe va fi condusă de Montgomery. Pornind de la

această convingere a lui Hitler, contraspionajul britanic s-a gândit să recurgă la un vicleșug, respectiv la o acțiune prin care să-l inducă pe Hitler în eroare. Și nu numai pe el, ci și pe toți ceilalți comandanți militari germani de atunci. În această idee, dar și pentru a preveni orice surpriză neplăcută din partea armatei germane, MI-5 i-a găsit lui Montgomery (Monty) o dublură. Rolul pentru această substituire i-a revenit actorului Clifton James, care din punct de vedere fizic semăna cu Monty. James l-a văzut pentru prima oară pe generalul Montgomery în împrejurimile orașului Portsmouth, unde luase parte la o inspecție. De data aceasta, James a avut un singur lucru de făcut: să studieze cu atenție comportamentul generalului în mijlocul ofițerilor superiori și al soldaților de rând. Au urmat săptămâni de studiu și de documentare. Cum realizarea misiunii presupunea dese deplasări cu avionul, iar generalul nu suferise niciodată de rău de aer, James a trebuit să facă un zbor experimental din care a ieșit cu fața curată. Și-a ajustat mustața, dându-i aceeași formă ca a lui Monty. Vocea, de asemenea, a trebuit să și-o modifice S-a lăsat de fumat, Monty fiind un nefumător convins. Toate mișcările generalului, începând de la felul cum saluta sau răspundea la salut și până la modalitatea de a se urca în automobil și a sta pe scaun au fost studiate de actorul Clifton James. De mersul pregătirilor pentru realizarea acestei acțiuni s-a interesat îndeaproape și premierul Churchill, care, la un moment dat, a cerut spre examinare fotografiile pe care James le făcuse în uniforma lui Monty. Aici merită să menționăm faptul că întotdeauna fostul prim-ministru britanic a apreciat și a pus mare preț

pe operațiunile MI-5-ului, care, într-adevăr, în perioada celui de-al doilea război mondial, a reușit de multe ori să-l păcălească pe amiralul Canaris, șeful serviciului de spionaj al Germaniei naziste.

După ce totul a fost bine pregătit și pus la punct, Clifton James a intrat în scenă, interpretând pe generalul Montgomery. De data aceasta scena sa au constituit-o mai multe aeroporturi, trasee și aliniamente militare. A ajuns în Gibraltar, în Alger și în alte puncte unde armatele aliate se aflau pe poziție. Peste tot pe unde s-a deplasat James, a fost luat drept Monty. Nimeni nu s-a îndoit de faptul că el este adevăratul general. Nici oamenii nemților angrenați în acțiunea de urmărire și supraveghere a generalului n-au crezut altfel. Rapoartele lor l-au convins însă pe Hitler de acuratețea informațiilor lor. Nu numai din pricina efortului pe care actorul a trebuit să-l facă pentru a-și interpreta bine rolul și de a asigura deplina conspirativitate a acțiunii, ci și pentru riscul ce și l-a asumat: în condițiile de atunci, oricând putea fi împușcat, Monty fiind de mult trecut pe lista celor pe care nemții vroiau să-l lichideze într-un fel sau altul. În final, se poate spune că această acțiune de substituire a fost încununată de un succes deplin, nemții fiind dezorientați complet pentru mult timp. Însuși generalul Montgomery a fost încântat de dublura sa. Se afirmă, de pildă, că odată, când generalul primise o invitație și promisese că va lua parte la un "garden party", în Kent, dar între timp intervenise ceva de ultimă oră, împiedicându-l să se ducă, ar fi zis:

— Rugați-l pe James să meargă în locul meu.

Clifton s-a conformat: a îmbrăcat uniforma lui

Montgomery, şi-a pus bereta pe cap şi, de data aceasta fără nici un fel de emoţie, s-a dus la recepţia organizată în aer liber. Acolo a dat mâna şi a discutat cu multă lume, dar nici unul din invitaţii prezenţi nu şi-a dat seama că Monty nu era... Monty.

Experienţa acumulată în perioada celui de-al doilea război mondial în acest domeniu al substituirilor, a demonstrat că o astfel de acţiune se poate organiza tot aşa de bine, desigur cu folos, şi în situaţia când cel substituit este decedat. Nu se poate spune dacă serviciul de spionaj maghiar a învăţat "substituirea cu morţii" de la englezi, dar, în orice caz, când s-au văzut cu paşaportul Amaliei Arbore pe masă, s-au şi gândit la organizarea unei astfel de acţiuni. Pentru reuşita ei însă, ca orice profesionişti care se respectă, specialiştii maghiari în ale spionajului au luat mai întâi măsuri care să le asigure succesul. Erau multe necunoscute în ecuaţia ce trebuia rezolvată şi nu se puteau hazarda în organizarea unei acţiuni de substituire înainte de a verifica tot ce era necesar. În esenţă, spionajul maghiar şi-a propus alegerea unei femei, agentă a sa, care să fie trimisă în România, unde, folosindu-se de paşaportul Amaliei Arbore, să acţioneze pentru îndeplinirea unei acţiuni cu totul deosebite. Calculele serviciului de spionaj maghiar se încadrau cum nu se poate mai bine pe ideea de bază a acţiunii de substituire. Şi oamenii spionajului maghiar, ca toţi cei care folosesc metoda substituirii, au mizat pe faptul că identitatea falsă, susţinută cu un document original, respectiv paşaportul eliberat de autorităţile române, vor da posibilitatea intrusei maghiare desemnate pentru această treabă să

acţioneze în voie. Multe uşi i se vor deschide fără rezerve, mulţi oameni i se vor destăinui până la capăt. Documentul românesc nu va stârni nici o bănuială asupra celei ce-l va utiliza. Folosit ca act de identitate, paşaportul românesc va da posibilitate "alesei" spionajului maghiar să intre în România fără să trezească, la vamă sau altor autorităţi româneşti, vreo suspiciune. Ajunsă în România "trimisa" va putea să se stabilească, fără prea multe probleme, desigur, ca cetăţean român, în orice localitate, exceptând Botoşanii.

Revenind la paşaportul pe care serviciul de spionaj maghiar încearca să-l folosească în cadrul unei acţiuni de substituire, trebuie spus că pe lângă posibilităţile şi avantajele la care ne-am referit, printre multe altele, mai este şi acela că, intrând în ţară şi folosind acest act de identitate, toată lumea - oficialităţi, autorităţi şi particulari - va crede că au de-a face cu un român, cu un autohton. Deci nici o reţinere din partea interlocutorilor, nici o suspiciune din partea autorităţilor. Aflat sub această identitate, un spion sau un agent al spionajului poate acţiona mult şi bine fără să trezească bănuiala celor din jur. Bineînţeles, numai dacă spionul sau agentul ştie cum să lucreze; discret şi fără a face greşeli grosolane. Ca să nu mai vorbim de avantajele pe care o asemenea legitimaţie, respectiv paşaportul de român, le oferă posesorului în anumite situaţii deosebite. Iată numai un exemplu: în rândul comunităţilor de români de peste hotare.

Acestea sunt numai câteva din considerentele pe care spionajul maghiar le-a avut în vedere atunci când a primit pe masă paşaportul decedatei Amalia, românca

născută și domiciliată la Botoșani, hotărând să-l folosească într-o acțiune de substituire.

Spionajul maghiar a cerut mai întâi reverificarea și completarea datelor ce i-au fost prezentate de organele de poliție odată cu pașaportul.

Făcând acest lucru, n-a fost prea greu să stabilească faptul că Amalia Arbore este, mai bine zis a fost soră cu Veronica Dulgheru. Datele de stare civilă culese din evidențele campingului, comparate cu cele de pe pașaportul găsit alături de cadavru, au fost concludente în acest sens. Declarațiile paznicului și ale celor trei ospătari de la complex, care în nici un caz n-au vorbit de furt, au dus la concluzia că moarta, respectiv cadavrul acesteia a fost dus în pivnița casei părăsite de soții Dulgheru, care a vrut să ascundă un asasinat. Mobilul omuciderii ? Deocamdată pentru spionajul maghiar nu avea nici o importanță. Pentru oamenii de acolo important era că s-a dat peste acest caz, că se cunoștea preocuparea și interesul celor doi români, soții Radu și Veronica Dulgheru, de a ascunde cadavrul unei femei pe care au ucis-o. Cadavrul a fost transportat la un institut medico-legal, unde i s-a făcut autopsia. Rezultatele au fost introduse la dosar fără ca cineva să se oprească prea mult asupra lor și fără să le dea prea mare atenție. Pentru ce se pregătea și ce avea să urmeze concluziile institutului nu prezentau nici o importanță, întrucât nu aveau cum să influențeze întreaga acțiune de substituire ce se punea la cale. Aceasta a fost situația până la un moment dat, pentru că, așa cum se va vedea mai târziu, spionajul maghiar a întreprins acte preparatorii pentru organizarea altor acțiuni. De șantaj, de pildă.

N-a trecut prea mult timp și la serviciul de spionaj maghiar s-au primit rapoarte de la București. Așa cum ceruse, oamenii săi din România lucraseră cu sârg pentru a duce la îndeplinire ordinele primite. Au identificat familia Dulgheru din București și au căutat să obțină cât mai multe date asupra ei. Astfel, s-a aflat că inginerul Radu Dulgheru lucrează într-un sector edilitar și, prin natura muncii pe care o desfășoară, are contacte permanente cu primăriile de sector ale Capitalei. Și legături cu diverse institute de proiectare angajate, direct sau prin primărie, în executarea unor diverse lucrări de specialitate. El, Radu Dulgheru, câștigă bine, întrucât la salariul fix pe care-l are se mai adaugă ciubucurile ce le încasează de la diferite persoane pe care le "servește", creându-le diferite avantaje în obținerea unei autorizații, priorități în construcții, obținerea de materiale etc. Soția lui, Veronica, inginer chimist, lucrează într-un sector alimentar care-i dă posibilitatea să obțină avantaje financiare și materiale suplimentare. În prezent este preocupată de deschiderea unui magazin particular alimentar împreună cu unul din foștii ei șefi. Atât ea, cât și fostul ei șef, deocamdată ezită să treacă la punerea în practică a ideii privind deschiderea acestui magazin întrucât încă nu au garanția unor surse de aprovizionare sigure și permanente. Caută parteneri, intermediari sau producători care să-i ajute la rezolvarea acestei probleme pentru o perioadă de timp cât mai lungă. În general, soții Dulgheru au o situație materială bună și speră ca în perioada de tranziție economică în care se zbate

România să prospere. Nu au copii, dar nici nu le duc dorul. Afirmă că sunt liberi și din acest punct de vedere și gândesc că acum e perioada cea mai bună de a se distra, de a-și petrece viața cum consideră că-i mai bine, inclusiv făcând cât mai multe deplasări în străinătate. După recenta vizită efectuată în Ungaria, Austria și Germania s-au arătat satisfăcuți de ce au văzut și au putut să-și procure de pe acolo. În convorbirile ce le-au avut cu prietenii, colegii și cunoscuții lor s-au arătat încântați în primul rând de nivelul de trai ridicat al țărilor respective vizitate, de abundența produselor agroalimentare și tehnice.

Spionajul maghiar a obținut ceva date și despre Amalia Arbore. Pentru oamenii pe care maghiarii îi aveau în România, n-a fost greu să facă investigații atât despre ea, cât și despre ai săi din Botoșani, întrucât în geanta decedatei, în afară de pașaport, s-au găsit și alte hârtii, ce ofereau suficiente date în acest sens. Chiar și o vedere pentru părinți, scrisă la Viena, dar pe care, din nu se știe ce motive, Amalia n-o expediase. Printre altele, s-a aflat că cea în cauză, a trăit în RFG aproape doi ani de zile, în perioada respectivă fiind căsătorită cu un cetățean german, de care însă a divorțat, întorcându-se acasă, la Botoșani.

Raportul trimis la Budapesta referitor la Amalia Arbore avea o mențiune specială care a fost de natură să-i bucure nespus de mult pe cei de acolo. Mențiunea se referea la faptul că cea în cauză, cu prilejul ultimei deplasări făcute în exterior, nu s-a mai întors. După toate probabilitățile, s-a stablit din nou în Germania, împăcându-se cu fostul ei soț.

Datele obținute au fost suficiente pentru a se hotărî trimiterea în România a unei femei din schema spionajului maghiar - secția amazoanelor, folosindu-se de pașaportul Amaliei Arbore, substituindu-se acesteia. Pregătirile, într-o formă cât mai organizată și cât mai la obiect, au început. Mai întâi s-a procedat la selecționarea unei candidate. Aceasta, pe lângă faptul că trebuia să corespundă cât de cât "parametrilor" fizici pe care i-a avut Amalia, era absolut necesar să cunoască bine limba română. Și nu numai atât. Date fiind misiunile pe care le avea de îndeplinit în România, această candidată trebuia să fie dotată cu calități personale deosebite și, în același timp, foarte bine pregătită profesional. După lungi discuții și analize, după un schimb de păreri între mai mulți factori de decizie din cadrul departamentului ce se ocupă de organizarea și desfășurarea activității de spionaj în România, s-a hotărât ca aleasa să fie Eva Sandor.

Cine era aceasta ?

Eva Sandor împlinise recent vârsta de 40 de ani. Părea însă mai tânără, chiar cu cinci-șase ani. Când fusese într-adevăr mai tânără, era o blondă veritabilă: de la un timp însă, pe măsură ce înainta în vârstă, culoarea părului se închidea. Pe ici și colo apăruseră și câteva fire albe, de care însă nu se jena, știind cum să le ascundă sau cum să le justifice, dacă era cazul. Născută într-o comună situată într-o zonă din apropierea granței cu România, la început a învățat românește fără să dorească prea mult acest lucru. Avea acolo doi vecini de origine română cu mulți copii. Jucându-se mai tot timpul cu aceștia, a învățat

românește. Când a sosit timpul de școală, apoi de facultate, n-a mai avut prilejul să întâlnească români și, deci, nici să vorbească românește. A uitat aproape tot. Ulterior însă, când a fost angajată și folosită de serviciul de spionaj maghiar, i s-a cerut să înceapă un curs special pentru însușirea limbii române. Nu i-a fost greu. Ca prin minune și-a reamintit tot ceea ce învățase în copilărie și a ajuns prima pe curs. A primit felicitări și premii substanțiale, profesorii lăudându-i talentul pentru limbile latine. În secundar, învățase franceza.

Cu ani în urmă, Eva Sandor mai fusese de câteva ori în România, însă de fiecare dată având de dus la îndeplinire diverse misiuni de spionaj minore.

Prima deplasare a făcut-o în vara anului 1971. Eva încă nu fusese încadrată în serviciul de spionaj maghiar, dar lucra cu acesta. Împreună cu alte două fete de o seamă cu ea, au vizitat Transilvania timp de zece zile. Fuseseră trimise ca turiste. Au colindat prin mai multe localități, având ca sarcină să stabilească pulsul, starea de spirit a populației maghiare și s-o îndemne la rezistență. O rezistență organizată, vizând în primul rând tineretul, noua generație în ansamblul ei. La vremea aceea, au transmis "cererea centrului" ca toți bătrânii maghiari să-și organizeze în așa fel munca de educație a tineretului studios, încât acesta să nu se limiteze numai la materialele istorice și politice pe care le primește în școli și facultăți, ci să le folosească, preponderent, pe cele trimise din Ungaria. Tot atunci, Eva și celelalte două fete au contactat mai mulți preoți și profesori maghiari, discutând cu aceștia asupra materialelor de propagandă iredentistă de care aveau nevoie

în munca ce o desfășurau printre cetățenii de naționalitate maghiară; au întocmit liste cu titluri de cărți, broșuri, ziare, albume ce merită a fi trimise din Ungaria în România. La vremea aceea, cele trei au colindat prin toate librăriile și anticariatele, cerând lucrări în limba maghiară. Rapoartele lor au fost folosite mai târziu, împreună cu alte date și materiale, la pregătirea unor documente acuzatoare la adresa României, trimise apoi unor organizații internaționale.

O altă deplasare în România a făcut mai târziu, în perioada imediat următoare, după ce Ungariei i-a fost restituită, de către Statele Unite ale Americii, Coroana Sfântului Ștefan. Gestul americanilor a fost interpretat de către marea majoritate a ungurilor ca o dovadă a faptului că SUA sprijină politica iredentistă pe care o promovează conducerea politică de la Budapesta. Primind Coroana Sfântă, care în mintea multora reprezintă un simbol al "Ungariei Mari", mulți politicieni maghiari au considerat că americanii îi vor sprijini politic, diplomatic și chiar material, în primul rând prin acordarea de credite și alte facilități financiare. Totul pentru a aduce Ungaria la dimensiunile ei de altă dată. Adevărul este că atunci, în permanenta luptă de culise care se ducea pe lângă marea scenă a politicii nord-americane, grupurile susținătorilor iredentismului maghiar au înregistrat un succes. Succesul se datorește în primul rând faptului că ungurii au un "lobby" foarte puternic în SUA. Și nu numai acolo, ci și în alte principale țări care au, de regulă, un rol important de jucat pe scena politicii internaționale, cum sunt Franța, Anglia. De ani de zile, conducătorii de la Budapesta, indiferent de coloratura și ati-

tudinea lor politică, au fost preocupați de ideea atragerii și mobilizării tuturor maghiarilor de partea lor. Și au reușit. Au reușit, nu pentru că au pompat sume mari de bani, lucru care, este adevărat, a avut și el contribuția lui, ci pentru că au cultivat naționalismul. S-a vorbit mereu, direct sau mai puțin direct, despre sângele maghiar care fierbe în vinele tuturor, indiferent pe ce meridiane se află; despre calitățile bărbaților și femeilor maghiare care, acolo unde se găsesc, reușesc să transforme viața într-o permanentă binefacere pământească. Alături de toate acestea și multe altele de acest gen, s-a reeditat mereu, uneori mai lent, alteori mai pronunțat, dar fără întrerupere, ideea că Ungaria va recăpăta teritoriile pe care, chipurile, le-a pierdut prin mașinațiuni și aranjamente politice de moment.

Revenirea coroanei Sfântului Ștefan la Budapesta a fost apreciată ca începutul unei noi perioade a luptei pentru ca Ungaria să ajungă din nou ce a fost. În acest scop s-au înființat diverse organizații, grupuri și grupări extremiste, vizând, printre altele, dezlănțuirea unor atacuri împotriva României, a românilor de pretutindeni. Despre "Comandoul Ștefan cel Sfânt" s-a vorbit și în presa din Ungaria. De pildă, ziarul "Nepszabadsag", în numărul 77/1990, a inserat un text ce aparține acestui comando, text care, prin conținutul său, reflectă fanatismul și extremismul pe care-l propovăduiește. Într-un pasaj se spune: "Români, mâncați pâinea ungară și vă bucurați că maghiarii sunt exterminați. Pentru fiecare maghiar omorât, în curând vor muri zece români. Ce credeți voi, oameni de nimic, până când vom mai avea răbdare ? Vă vom extermina pe toți, până la unul".

În cadrul acestei lupte declanșate în urma primirii Coroanei Sfântului Ștefan, un rol important i-a revenit și spionajului maghiar. Printre cei angrenați în derularea acțiunilor inițiate și organizate de către acesta s-a numărat și Eva Sandor. De data aceasta ea a fost trimisă singură în România, având de îndeplinit misiuni cu caracter propagandistic și misiuni pe linia organizării într-o formă și mai perfectă a unor forțe probudapestane. În contactele pe care le-a avut atunci, ea a arătat interlocutorilor săi că revenirea Coroanei Sfântului Ștefan în Ungaria constituie o dovadă certă că revizuirea granițelor este posibilă și că într-un fel a și început; că americanii, și nu numai ei, vor ajuta la restabilirea vechilor fruntarii ale Ungariei milenare; că în curând va trebui să înceapă lupta pentru ca victoria dreptății maghiare să triumfe. Ea nu uita niciodată să atragă atenția că în această campanie și luptă pentru reîntregirea Ungariei trebuie să se angajeze toată suflarea maghiară din Transilvania și că cei ce vor sta deoparte nu se vor bucura de condițiile bune ce se vor crea după aceea.

Privite mai atent, se poate constata că ideile pe care Eva le-a propovăduit atunci se regăsesc în declarațiile unor oameni politici maghiari din perioada de început a anilor '40. De pildă, Horthy Miklos, în noiembrie 1942, declara: "Avea nevoie de o armată cu putere de șoc... pentru a determina lupta cu victoria dreptății maghiare". În același an și în aceeași lună, un deputat guvernamental, Bartha Ignac, printre altele, afirma: "Întreaga națiune maghiară trebuie să fie părtașă la restabilirea vechilor fruntarii ale vechii Ungarii milenare".

La această a doua deplasare în România, Eva Sandor a avut și misiunea de a contacta cât mai mulți preoți și femei de origine maghiară căsătorite cu români. Preoților li s-a transmis ordinul de la Budapesta de a-și intensifica propaganda iredentistă din fața altarelor la care slujeau, accentuând și scoțând în evidență semnificația gestului american de a restitui ungurilor Coroana Sfântului Ștefan. Femeilor maghiare căsătorite cu români le-a cerut să întocmească tabele nominale cu colegii și prietenii soților lor, făcând totodată și scurte caracterizări asupra fiecăruia dintre ei. La sfârșitul misiunii sale, Eva a putut duce cu ea, la Budapesta, mai multe materiale de acest gen. De asemenea, acolo a întocmit rapoarte în care a prezentat, așa cum i s-a cerut, tot ce a văzut și constatat în localitățile pe care le-a vizitate: de la starea de spirit a populației, până la mișcările de trupe observate și locurile unde erau plantate pancarte cu semnul "fotografiatul interzis". Pentru volumul de date și informații pe care l-a prezentat, la înapoiere, precum și pentru modul cum și-a îndeplinit misiunile încredințate pe perioada cât s-a aflat în România, Eva Sandor a fost recompensată substanțial.

Aducându-i-se la cunoștință hotărârea mai marilor săi cu privire la plecarea sa în România, într-o misiune specială, Eva Sandor n-a spus nimic. Deși vestea a bucurat-o din prima clipă, nu și-a trădat gândurile. S-a mulțumit să spună că este gata să îndeplinească orice misiune, dar că înainte de plecare dorește să se poată pregăti cât mai bine. Nu din punct de vedere al limbii, pentru că pe aceasta n-o va uita niciodată, ci pe linia

celor ce le are de întreprins în România. A mai adăugat că ar dori să se pună la punct cu tot ceea ce este nou și caracterizează în prezent viața social - politică din România. Auzise și ea că în România, după revoluție, au avut loc frământări, chiar mișcări și tulburări de stradă soldate, mai ales la Timișoara și București, cu ciocniri violente și arestări. Citise și auzise despre duelul, uneori extrem de violent, care a existat și continuă, între oamenii politici de la Budapesta și cei de la București, cu privire la Ardeal și drepturile minorității maghiare din România. Știa de mult timp, era convinsă, că maghiarii din România, mai ales cei din Transilvania, sunt lipsiți de drepturile cele mai elementare ce li se cuvin, că sunt expuși represaliilor de tot felul de către români. Așa cum s-a întâmplat întotdeauna. Acum, după răsturnarea comunismului, lucrurile s-au complicat parcă și mai mult. Oamenii, mai ales cei de la Budapesta, caută asiduu modalitatea sau calea cea mai corespunzătoare și rapidă ce ar putea duce la soluționarea problemei Ardealului; se lucrează pe plan intern și extern, se caută puncte de sprijin în Europa și dincolo de Atlantic, în speranța că, odată și odată, lumea tot va înțelege că Ardealul este al Ungariei. Ceea ce o durea pe ea cel mai mult era lipsa de recunoștință a românilor față de pastorul Laszlo Tökes care, în opinia ei, a fost cel care i-a scăpat de dictatura ceaușistă mai devreme decât se așteptau. Este adevărat, și România avea să urmeze drumul pe care s-au angajat toate țările din Estul Europei, dar când? Poate peste un an, doi. Sau poate chiar mai târziu. Iată că pastorul Tökes a dat semnalul mai devreme, declanșând revoluția la

Timișoara, iar de acolo, la București și în întreaga țară. România a scăpat de dictatură, dar, după câte se vede, nu s-a angajat pe un drum al adevăratei democrații, așa cum a făcut, de pildă, Ungaria. Este o treabă care-i privește pe români, dar pentru ea este dureros faptul că aceștia nu-i mai recunosc venerabilului pastor nici un merit, ba chiar îl ponegresc și-l acuză de toate relele pământului. În același timp, acești nerecunoscători de români au declanșat o înverșunată campanie împotriva Ungariei, acuzând-o de iredentism, ca și pe toți maghiarii din România, care sunt nevoiți să îndure toate necazurile.

Acestea erau numai câteva din gândurile Evei Sandor imediat ce i s-a comunicat că în curând se va deplasa cu o nouă misiune în România. Încă din decembrie 1989, când au început evenimentele de la Timișoara, știa că va veni un asemenea moment. Prea multe se întâmplaseră și trecuseră pe lângă ea. Auzise și văzuse mulți colegi și colege care se pregăteau și plecau cu misiuni speciale în România. Acum sosise momentul și pentru ea. Era bucuroasă. Așteptase de mult acest moment și era hotărâtă să facă tot ce-i stă în putință, tot ce depinde de capacitatea ei fizică și intelectuală, ca misiunea ce i se va încredința să fie dusă la bun sfârșit. Nu știa ce misiune i se va încredința, însă intuia că, în conjunctura actuală, în mod sigur va avea de executat ordine ce vizează obiective cu totul și cu totul deosebite. Era satisfăcută. Se treziseră în ea ambiții vechi. Parcă și o sete de răzbunare față de români, acești valahi care nu vor să înțeleagă că maghiarii, prin ce sunt și tot ce fac, le sunt superiori.

Aștepta cu nerăbdare să fie chemată la comandant și să afle misiunea ce i se va încredința. Era hotărâtă să-i spună comandantului, chiar atunci, că ea nu se va da înapoi de la executarea nici unui ordin, indiferent în ce constă acesta. Mai ales dacă este vorba de români, față de care nu trebuie să se manifeste nici un fel de milă. Veninul care i-a fost inoculat în suflet și în gândire de propaganda-iredentist-șovină maghiară, de zeci și zeci de ani la rând, de când s-a născut și până acum, se revărsa în ea, cuprinzându-i, parcă, întreaga ființă. Devenea periculoasă, mai mult decât își putea închipui cineva.

Ieșind de la comandant, Eva Sandor era mai mult decât mulțumită. Avea convingerea că de data aceasta misiunile ce urma să le îndeplinească în România sunt mult mai importante decât cele pe care le avusese de executat anterior. Într-un anumit fel, ea avea dreptate. Chiar comandantul său și toți care urmau s-o pregătească și s-o instruiască pentru această deplasare dincolo de graniță îi spuseseră de multe ori că misiunile ce-i revin sunt foarte importante și, ca atare, va trebui să le execute întocmai. Respectându-se una dintre regulile care contribuie la asigurarea succesului în orice acțiune de spionaj, Evei Sandor nu i se spusese decât atât cât trebuie pentru a ști cum să procedeze în vederea îndeplinirii misiunilor sale. Eva nu știa, dar bănuia că ceea ce are de făcut în cele două săptămâni cât va sta în România face parte dintr-un ansamblu de măsuri complexe, dintr-un plan politico-militar mai vast, cu obiective imediate și îndepărtate. Cunoștea regulile

jocului, respectiv ale muncii de spionaj, și de aceea nici nu pu-sese întrebări. Nici măcar în gând. Ea asculta și se străduia să-și însușească totul. Știa că are memorie bună și se baza pe ea. A fost supusă la mai multe teste, printre care și la unul de memorie, rezultatul dovedind că cei care o aleseseră pentru o nouă misiune nu se înșelaseră. Reținea cu ușurință nume și adrese, titluri de lucrări și denumiri date unor organizații, firme etc. Era oarecum mai greu cu memorarea numerelor de telefon, a cifrelor în general. Pentru a trece și peste acest impediment, făcea mereu exerciții, punându-le în mod repetat pe hârtie, până când toate cifrele i se întipăreau bine în memorie. Chiar și dimineața, înainte de a face orice, lua un creion și o hârtie și așternea pe ea, cu grijă și mare atenție, cifrele de care avea să se folosească în executarea misiunilor din România. Le confrunta apoi cu cifrele reale, notate undeva, într-un carnet numai de ea știut. Nu se lăsa până nu reușea să le redea din memorie pe cele ce i-au fost indicate de cei ce au pregătit-o.

Din toate câte i s-au spus, direct sau indirect, în cadrul pregătirii, Eva Sandor a înțeles că situația existentă în România după revoluție este cât se poate de propice pentru ca problema Transilvaniei să fie rezolvată în favoarea Ungariei. Acum este momentul ca toate problemele minorității maghiare din România să fie soluționate total și definitiv, în conformitate cu interesele și drepturile sale. Pentru ca acest moment să nu fie pierdut, s-a trecut la elaborarea unei strategii politice, diplomatice și militare de amploare. La punerea în aplicare a strategiei respective, trebuie să-și aducă contribuția toate forțele interne și externe de care Ungaria dispune, începând cu cele oficiale - guvern, parlament etc. - și sfârșind cu fiecare cetățean ungur în parte, indiferent unde și pe ce poziție social-politică se află. Așa i s-a spus de mai multe ori și ea era convinsă că așa stau lucrurile.

Eva Sandor cunoștea bine România, mai ales Capitala și toată zona Ardealului, dar i s-a cerut să facă o documentare detaliată asupra Botoșanilor. Era și firesc, întrucât urma să plece în România ca botoșăneancă. Se pare că mai marii ei acordau o atenție deosebită pregătirii ce se face și sub acest aspect, întrucât, la o primă verificare, Eva, în viitor Amalia, n-a știut să răspundă unei întrebări care părea foarte simplă: Cum și cu ce mijloace de transport în comun ajungi de la gară în centrul orașului ? Văzând că se bâlbâie, încercând să dea totuși un răspuns, cel care a verificat-o i-a spus: "Îmi dau seama că nu ești din Botoșani, după cum susții, și că n-ai fost pe acolo de foarte mulți ani". Spusele omului nu i-au căzut bine, dar Eva și-a dat seama că mai are multe de făcut, chiar și sub aspectul documentării. S-a apucat și mai hotărât de treabă. N-ar fi vrut să mai fie pusă încă o dată într-o situație asemănătoare. Pe măsură ce timpul trecea și se pregătea, Eva își dădea seama că substituirea în materie de spionaj este una din metodele eficace, dar pentru ca să fie așa trebuie muncit extrem de mult. Substituirea nu se rezumă numai la a schimba un pașaport cu un altul sau a renunța la un nume în favoarea altuia.

Soții Dulgheru se străduiau să intre pe un făgaș normal al vieții. Se sculau dimineața și, fără a discuta prea mult între ei, pleca fiecare la treburile sale. Pe unde mergeau, erau momente când, luându-se cu vorba sau cu treburi, uitau de necazul lor, de moartea Amaliei și dispariția misterioasă a cadavrului. Părinții de la Botoșani au crezut în spusele lor. Varianta cu dispariția Amaliei pentru a se întoarce la fostul său bărbat s-a dovedit a fi credibilă. Câte cazuri nu se cunosc când, după un timp, oamenii uită certurile ce au avut loc între ei și se împacă, trăind din nou împreună, ca la început? De ce acest lucru n-ar fi fost posibil și în cazul Amaliei? Ceea ce era important acum era ca Amalia să trimită, de acolo de unde se află, o scrisoare. Aceasta îi va liniști pe bătrâni definitiv. După ce vor afla că fata lor este bine - sănătoasă, indiferent unde-i stabilită, vor vedea ei ce-i de făcut. Acum, după revoluție, când oricine poate să plece peste graniță, va fi mai ușor să se reîntâlnească, să se revadă. O scrisoare de la Amalia ar înlătura gândurile rele, incertitudinea și nesiguranța. Va da naștere la noi speranța, va ajuta la liniștea lor sufletească.

Cu tot efortul făcut pentru a uita cele întâmplate, Veronica Dulgheru nu reușea să intre în normal. Nu mai aștepta și nu mai spera nimic bun de la viață. Trăia într-un coșmar permanent. Se simțea sfâșiată. Obsesia celor întâmplate, uneori retrăite în suflet, care au îngrozit-o și pe care nu le va putea uita niciodată, o tortura cumplit. Își căuta mereu de lucru. Vroia să facă ceva, să se ducă sau să vină de undeva, numai și numai pentru ca gândurile la Amalia să dispară pentru un timp.

Măcar atât. Ar fi fost mulțumită să reușească să-și îndrepte și să-și concentreze gândurile în altă parte. De câte ori n-a încercat, dar a fost imposibil. Nu poate să citească o carte, un ziar sau o revistă, să vadă un film sau să urmărească o piesă de teatru. Televizorul era întotdeauna deschis când se afla ea acasă, dar niciodată nu se putea concentra și urmări o emisiune de la început până la sfârșit. Nu de puține ori ziarele citite și cele văzute la televizor îi amplificau gândurile urâte: destul de des ziarele și televiziunea de astăzi aduc pe prim plan știri referitoare la crime comise în mod bestial, cu sânge rece și într-o manieră demențială. Se vorbește frecvent de crime ce au loc în mediul rural, dar mai ales în cel urban, de dispariția multor femei și copii. Aproape că nu este număr de ziar și emisiune de "actualități" la televiziune în care să nu se vorbească despre dispariția unor oameni, despre crime și infracțiuni dintre cele mai oribile - furturi și jafuri cu violență, violuri, asasinate. Acestea constituie, după părerea unora, una din "cuceririle" revoluției, pe linia drepturilor omului: neliniștea și nesiguranța, teama că după lăsarea întunericului poți fi atacat, jefuit și omorât.

Lăsarea întunericului constituia și pentru Veronica Dulgheru pragul de trecere către o tortură psihică și morală mult mai chinuitoare decât cea de peste zi. Dacă ziua își făcea mereu de lucru cu câte ceva, noaptea însă stătea pironită locului, într-un fotoliu sau în pat, gândindu-se la cele câte s-au întâmplat, la situația în care se află. După ce adormea, de multe ori se trezea tulburată de câte un vis sau un gând care o obseda. Trecuseră mai mult de două săptămâni și tot mai visa urât.

Coşmarul n-o slăbea. Visa mereu câte ceva în legătură cu Amalia care, fie râdea şi o chema la ea, fie plângea şi o respingea, reproşându-i fel de fel de lucruri şi vorbe, unele adevărate, altele neadevărate. Şi astfel, Veronica iar îşi aducea aminte de vorbele care au circulat cândva în legătură cu Ileana Sărăroiu. Ea se găsea în postura mamei răposatei cântăreţe, care, mult timp după moartea şi înmormântarea fiicei sale, a visat-o nopţi la rând. Veronica nu ştie ce a visat îndurerata mamă, dar ştie că după mai multe asemenea nopţi cu vise a cerut ca moarta să fie deshumată, aflând astfel de lucrurile ciudate despre care vorbea toată lumea. Uneori Veronica îi povestea lui Radu visele şi coşmarurile ei de peste noapte, uneori însă nu, ţinându-le pentru ea, căutându-le un înţeles, o semnificaţie.

După o asemenea noapte de chin, Veronica s-a sculat hotărâtă să vorbească, să spună totul despre cele întâmplate. Cui ? Poliţiei. În primul rând va merge la poliţie, iar de acolo se va duce peste tot unde i se va spune să meargă. Da, va merge peste tot să spună exact aşa cum a fost. Se va duce şi la biserică să-şi descarce sufletul aşa cum n-a făcut-o ea niciodată în viaţa ei. Să se ştie şi să se afle tot adevărul în legătură cu sora ei. Aşa cum va spune şi mărturisi totul lui Dumnezeu, tot aşa va declara şi autorităţilor. Gata. Îi ajunge cât a suferit din cauza acestei tăceri pe care a luat-o în braţe şi a purtat-o peste tot, chinuindu-se cum poate nimeni în lumea asta n-a fost chinuit.

Încercarea lui Radu de a o face pe Veronica să-şi schimbe hotărârea a eşuat. Chiar în dimineaţa aceea, nevastă-sa s-a prezentat la poliţia română, iar el s-a dus la un

bun prieten, rugându-l să-i recomande un avocat care să-l apere şi să-l ajute să iasă din încurcătura în care se află.

Amalia Arbore nu era cunoscută sub nici o formă în evidenţele generale ale Ministerului de Interne. Raportul primit recent de la Botoşani nu conţinea nici acesta ceva deosebit. O profesoară conştiincioasă şi bine pregătită profesional, care n-a creat niciodată probleme direcţiunii şcolii sau colegilor. Fusese căsătorită cu un neamţ, refegistul Hans, de care s-a despărţit, reîntorcându-se acasă după aproape doi ani. După revoluţie a făcut o excursie în străinătate, de unde însă nu s-a mai înapoiat. Se bănuieşte că s-a stabilit din nou în Germania, la fostul bărbat. Atât.

La paşapoarte însă Amalia Arbore avea dosar. Un dosar privind căsătoria ei cu un cetăţean german, Hans W. În 1983, au fost depuse cererea şi toate actele necesare pentru a i se aproba căsătoria. În 1985 a avut loc plecarea şi stabilirea în RFG. În dosar se mai aflau două hârtii privind demersurile pentru divorţ şi reîntoarcerea în ţară. Noianul de hârtii strânse a dat naştere unui dosar destul de voluminos. Din toate documentele câte existau acolo, unul singur avea valoare şi prezenta interes pe linia cunoaşterii Amaliei Arbore. Era un memoriu pe care-l depusese la Consulatul român în momentul când se hotărâse să divorţeze de Hans W. Şi să se întoarcă acasă. Iată câteva paragrafe ce par mai semnificative pentru înţelegerea femeii al cărei sfârşit a intervenit într-un mod cu totul aparte şi de care un serviciu de spionaj a încercat să se folosească.

"După câțiva ani de la despărțirea mea de Petru, pe care l-am iubit și cred că-l voi iubi mereu, când toată lumea credea că m-am vindecat definitiv de rănile provocate de plecarea celui pe care de la 19 ani l-am socotit visul și fericirea mea pentru toată viața, mama și tata au început să mă iscodească în legătură cu gândurile mele de viitor. La început timid, luându-mă, cum se spune, pe departe, probabil de teamă să nu-mi zgândăre vechile răni, apoi prin întrebări din ce în ce mai directe, doreau să afle ce intenții am cu privire la căsătorie. În același scop se foloseau de multe ori de Veronica, sora mea mai mică. Am înțeles imediat ce-i preocupa și ce doreau: să uit ce a fost cu Petru, să-mi găsesc sau să-mi găsească ei un băiat și să mă căsătoresc. Le-am spus că nu mai cred în nimeni și că nu-mi trebuie nimic, că n-am să mă mărit niciodată. Tata a reacționat pașnic. S-a mulțumit să spună doar atât: "Bine, faci cum crezi tu. Ești destul de mare ca să știi ce ai de făcut. Dar ai grijă că timpul trece repede". Mama însă a început să plângă. Nu puteam discuta câteva minute împreună pentru că făcea ce făcea și iar îmi amintea de măritiș, de casa mea, de copiii mei, de viața mea. De multe ori spunea că știe undeva un băiat bun, cuminte și serios, om de familie și viitor, care doar așteaptă să găsească o fată bună ca mine. Eu replicam întruna: nu-mi trebuie, nu-mi trebuie. După un timp ascultam, dar nu mai spuneam nimic. Tăcerea mea a fost luată de mama drept resemnare și acceptare a tot ce-mi propunea. Așa se face că într-una din zile, când m-am înapoiat de la școală, l-am găsit acasă, stând de vorbă cu mama și având în față o ceașcă de cafea, pe

Ilie Merișoreanu, profesor la o școală din Botoșani. Auzisem de el. Era nepotul unei vecine de-a noastră. După ce ne-am prezentat și am mai servit câte-o dulceață, mama, pretextând nu știu ce treburi, a plecat, lăsându-ne singuri. Priveam la Merișoreanu, dar eu îl vedeam pe Petru. Îl vedeam pe Ilie cum vorbește, dar nu auzeam nimic. Mie îmi vâjâia capul, simțeam că am amețeli, că se învârte casa cu mine. Eram conștientă de ce se întâmplă, gândeam lucid și mă străduiam să mă controlez, să stăpânesc situația. Mi-am revenit și am început să mă gândesc intens ce să fac și cum să procedez pentru a ieși din situația în care mă aflam. Am respins orice propunere de căsătorie.

Altă dată, mama a organizat la noi acasă o masă la care invitase, printre alții, și pe o prietenă veche a ei, stabilită undeva lângă Hârlău. Prietena venise cu soțul și fiul, un băiat cam de o seamă cu mine. De la distanță se putea vedea că tânărul avea o mare debilitate fizică. Un tip firav și foarte lent în mișcări. Lucrase cândva ca bibliotecar și avea multe cunoștințe în domeniul literaturii. Nu făcea caz de ele. Mai mult maică-sa se lăuda, vrând să ne arate ce băiat deștept are. De la primele discuții am început să bănuiesc de ce-i invitase mama și de ce veniseră ei. La sfârșitul mesei, bănuiala mea a fost confirmată, dar și de data aceasta am refuzat propunerea de căsătorie. După aproape doi ani de la vizita fostului bibliotecar, când mama a adus din nou vorba despre el, spunându-mi că l-a văzut undeva arătând tare pipernicit și jigărit, le-am spus părinților că eu de când l-am văzut mi-am dat seama că un asemenea om nu merita nici măcar să fie primit în casă. Mama n-a spus nimic. Tata însă a zis: "Tu,

Amalia, trebuie să fii tare nebună. Dacă așa gândești despre un om, tu într-adevăr n-ai să te măriți niciodată".

Așa am crezut și eu mult timp, dar iată că n-a fost așa. În vara următoare, l-am întâlnit pe Hans W. Și m-am căsătorit cu el. Multe femei, în situații de genul acesta, nu caută explicații. Ele conchid, pur și simplu: "Așa a fost să fie". În cazul meu însă, lucrurile nu stau chiar așa. Eu le găsesc explicații. Este adevărat că nu mă onorează, dar altele nu am. Decepția pe care am avut-o în dragostea cu Petru, hotărârea pe care am luat-o după aceea de a nu mă mai gândi la măritiș, sâcâielile și tachinările părinților și ale altora că am rămas și voi rămâne fată bătrână m-au determinat să cred că întâlnirea cu Hans constituie pentru mine cel mai bun prilej de a-mi schimba viața în mod radical. La vremea aceea am socotit că plecarea din țară va pune capăt tuturor frământărilor și îndoielilor mele. Am sperat că voi uita tot și toate. Viața pe alte meleguri și între alți oameni am sperat-o și am considerat-o un refugiu. Am greșit și de acest lucru m-am convins destul de repede. Este prima dată când o recunosc și o mărturisesc cuiva. M-am gândit foarte mult înainte de a mă hotărî s-o fac. Reflectând la câte s-au întâmplat, am ajuns la concluzia că nici eu nu mă cunosc sau nu m-am cunoscut îndeajuns. Altfel n-aș fi făcut ce am făcut și azi n-aș regreta nimic. De aceea, de la o vreme am încetat să mă mai gândesc pentru a găsi adevăratele cauze. Un singur lucru mă preocupă în prezent: întoarcerea acasă.

Pe Hans l-am cunoscut cu un an și jumătate în urmă. Era vară, pe la începutul lunii august. Fusesem la sora mea din București și mă întorceam la ai mei, la

Botoșani, încărcată cu fel de fel de bagaje. Așteptam să-mi vină rândul pentru a-mi cumpăra bilet de tren. Cineva s-a apropiat de mine și m-a întrebat dacă de la aceeași casă poate cumpăra bilet pentru Suceava. După cum mi-a vorbit și după cum era îmbrăcat, mi-am dat seama că-i străin. Cunoștințele mele de germană mi-au fost suficiente pentru a-l înțelege și a-l ajuta să-și ia bilet de tren. Acest cineva era Hans W. Deși am avut bilete în compartimente separate, o bună parte din timpul călătoriei petrecut-o împreună, pe culoar și în vagonul restaurant, discutând și povestind. Mi-a spus că principalul motiv pentru care se afla în România era de a vedea locul unde a murit fratele său, în timpul celui de-al doilea război mondial. Spunea, de asemenea, că ar dori să viziteze mânăstirile din nordul Moldovei, despre care zicea că citise și auzise lucruri frumoase. Hans mi-a făcut atunci impresia unui om vorbăreț. Din cele spuse de el, am înțeles că lucrează la garajul unei mari companii de transporturi, având posibilitatea să câștige bine și să facă diverse deplasări în străinătate, inclusiv în România. Mi-a vorbit mult despre casa și grădina sa, la care spunea că ține foarte mult, una din marile sale plăceri fiind aceea de a cultiva diferite legume și zarzavaturi, alimentația sa bazându-se în special pe acele produse în propria grădină. Mi-a arătat mai multe fotografii de familie. Mai întâi pe ale părinților și pe ale fratelui său care și-a găsit moartea pe pământul românesc. M-a impresionat sinceritatea cu care mi-a vorbit despre fosta lui soție, care, spunea el, a decedat într-un accident de circulație, lăsându-l cu doi copii pe care-i iubește nespus de mult. Mi-a arătat chiar și fotografii de la înmormântarea ei.

Când am ajuns la Suceava, Hans a coborât fără să mă lase cu gânduri și impresii deosebite. Înainte de aceasta însă, convenisem să ne scriem, să păstrăm o legătură prin corespondență. După aproximativ o săptămână însă când eu aproape că uitasem de existența lui, m-am pomenit cu el la Botoșani. N-am avut ce să fac, așa că l-am prezentat mamei și tatei, cărora abia atunci le-am spus și explicat unde și când l-am cunoscut. Nu-mi aduc aminte cum și de ce, dar peste noapte a dormit la noi. A doua zi, fiind duminică, Hans și-a manifestat dorința de a asista la slujba religioasă de la biserica din apropiere. După slujbă, Hans a fost invitat să ia masa cu noi. În discuțiile ce au avut loc cu această ocazie el a povestit din nou tot ce-mi spusese mie în legătură cu meseria, casa și grădina lui. A doua zi, înainte de a pleca de la noi, de față cu tata și mama, Hans, într-o manieră pe care mi-e greu s-o descriu aici, m-a cerut în căsătorie. La început am crezut că n-am înțeles bine ce vrea să spună. Apoi, după ce m-am lămurit despre ce vorbește, am presupus că glumește. Pentru a încerca să ne convingă că nu-i vorba de nici o glumă și că s-a gândit foarte serios la fiecare cuvânt pe care-l spune în legătură cu căsătoria noastră, ne-a vorbit aproape două ore despre el și familia lui. Eu am rămas pe poziția omului care a luat spusele lui în legătură cu căsătoria drept o glumă simpatică și nostimă. Ai mei însă, neștiind exact cât adevăr și câtă seriozitate conțin afirmațiile sale, n-au spus nimic precis. Au îngăimat ceva foarte evaziv, cam la genul: să vedem, să ne mai gândim, ea singură decide...

Hans a plecat chiar în ziua aceea, promițând că în

curând se va întoarce pentru a ne căsători. Probabil imediat ce a ajuns la el acasă ne-a și scris, pentru că la scurt timp am primit prima scrisoare. Au urmat apoi multe altele. Scrisorile primite au constituit pentru ai mei o dovadă că Hans este foarte serios în intențiile sale de căsătorie și, ca atare, au început să mă îndemne la un răspuns pozitiv. În final, am acceptat, considerând că prin această căsătorie voi găsi, cum am mai spus, un refugiu. Primind răspunsul meu, Hans a revenit în România cu toate actele și documentele necesare întocmirii și depunerii formelor de căsătorie. Imediat ce am primit aprobarea, am plecat cu el, începând astfel un nou capitol al vieții mele.

Am călătorit cu mașina, trecând prin Ungaria și Austria. Acasă la Hans am sosit într-o după-amiază. Mă încerca un sentiment de bucurie că mă căsătorisem cu el. Impresiile de început erau nemaipomenit de bune. Pot spune că eram încântată de pasul pe care-l făcusem. Mă felicitam singură.

Casa mi-a fost arătată de la distanță. Era frumoasă, gen vilă. Ajunși acolo, am văzut curtea și grădina despre care Hans îmi vorbise încă de la prima noastră întâlnire. Abia mai târziu m-am lămurit care-i adevărata situație cu casa și grădina lui Hans.

La intrarea în casă și la prezentarea familiei au început surprizele. Mama lui Hans, o femeie bătrână, de peste 80 de ani, era paralizată. Stătea imobilizată într-un scaun cu rotile. Când i-am fost prezentată a zâmbit și mi-a spus în șoaptă un bun venit. M-a privit lung, de sus în jos și de jos în sus, de mai multe ori dând afirmativ din cap. Pe moment am interpretat gestul său în sens po-

zitiv, crezând că-i place de mine, găsindu-mă frumoasă, bine făcută și plăcută. Mai târziu însă mi-am dat seama că de fapt bătrâna aprecia la mine robustețea, sănătatea și puterea de muncă ce le bănuia în mine privindu-mă.

Mi-au fost prezentați apoi copiii: trei băieți și o fată. Probabil că în momentul acela Hans a citit pe fața mea o oarecare nedumerire, pentru că imediat s-a simțit obligat să-mi explice că cei mici, băiatul și fata, amândoi de vârstă preșcolară, sunt ai săi și că ceilalți doi, băieți mai mari, sunt nepoții săi, care locuiesc cu ai lui, respectiv, începând de acum încolo, cu noi. Explicații suplimentare mi-a promis mai târziu. Nu le-am primit nici până acum.

Cu locuința am avut alte surprize. Din toată vila, Hans are, cu chirie, trei camere. Mai bine zis, cămăruțe, de la demisol. Sufrageria în care am intrat prima dată era curată și bine mobilată. Celelalte camere însă, acolo unde dormeau copiii și bătrâna, erau tare neîngrijite. Restul casei este ocupat de alte familii. Curtea și grădina sunt în exclusivitate ale proprietarului, Hans și celălalt chiriaș de la mansardă n-au nici un drept asupra lor. Noi avem acces în vilă printr-o poartă laterală, construită anume pentru a nu-l stingheri pe proprietar. Treaba aceasta cu locuința și grădina, deși în fapt era altfel de cum ni le-a prezentat Hans, nu m-a deranjat și nu mă deranjează nici acum. Cum nu mă deranjează nici faptul că Hans este subinginer și nu inginer, așa cum mi-a spus. Nu-mi făcusem iluzii nici cu munca pe care o prestează și posibilitatea de a vizita diferite țări, cum se lăuda el. Toate aceste "nepotriviri" constituie doar o parte din multele minciuni pe care le-a debitat cu

nerușinare în fața mea și a părinților mei. Nu i-am cerut explicații. Am vrut să văd până unde merg lucrurile. La un moment dat, crezând și sperând că ele se opresc aici, am căutat să mă acomodez la condițiile existente și, ca să reușesc, m-am apucat de muncă. Nu m-a speriat nici faptul că trebuie să curăț și să pun la punct o casă, nici spălatul și crescutul a patru copii și nici îngrijirea unei femei bătrâne, pe jumătate paralizată. Începusem să mă obișnuiesc cu situația. În timp ce eu căutam să mă mențin pe o linie de plutire, făcând sacrificii de tot felul, cei de acasă mă socoteau o fericită. Mai mult, sora mea începuse să mă invidieze. Îmi trimitea mereu scrisori, solicitând câte ceva. Din ce în ce mai mult și din ce în ce mai des. Eu tăceam în sărăcia mea, căutând ca din când în când să-i răspuns în termeni cât mai imprecișI și cât se poate de evazivi. Desigur că n-am mulțumit-o niciodată. Mi-a cerut să-i fac o "chemare". De teamă că va afla adevărul în legătură cu situația mea, n-am dat curs rugăminții ei. De aici, supărări. Până și părinții mi-au reproșat, acuzându-mă de calicie și zgârcenie, de parvenire și nerecunoștință. Am tăcut. N-am ripostat. Nu m-am plâns, nu m-am apărat. Ținând în mine toate câte am avut de suferit, m-am îmbolnăvit de inimă. Despre acest lucru nu am vorbit și nu voi vorbi nimănui. Dumneavoastră sunteți primul și singurul care știți și aceasta, pentru că vreau să vă prezint situația mea exact așa cum este ea, în speranța că mă veți înțelege și mă veți ajuta. Aș fi trecut și peste aceasta, lăsându-l pe Dumnezeu să hotărască, dar n-am putut. Ceea ce însă m-a determinat să iau hotărârea de a divorța și a mă întoarce în țară sunt

lucrurile pe care le-am aflat cu privire la trecutul lui Hans și preocupările lui actuale. Acestea m-au tulburat, mă îngrijorează, iar de la o vreme au început să mă înspăimânte. Sunt lucruri care mă fac să trăiesc într-o continuă nesiguranță."

Eva Sandor se afla iar în România. De data aceasta s-a instalat la un hotel de categoria celor la care orice provincial ar fi tras dacă treburile l-ar fi obligat să rămână în Capitală peste noapte. Fiind în apropiere de Gara de Nord, auzea mereu fluieratul locomotivelor. Îi plăcea zona pentru că era aglomerată cu o lume pestriță, în care se putea amesteca cu ușurință și trece astfel neobservată. Și mai era ceva: își putea verifica limbajul pe care acum căuta să-l împestrițeze cu cât mai multe cuvinte specifice moldovenești. Vrea să se autoverifice, să afle cât poate ea să pozeze într-o autentică botoșeneancă. În perioada de pregătire întocmise o listă cu mai multe zeci de regionalisme, acum căutând să le folosească în mod corespunzător. Nu era greu. Mai greu era însă cu accentul și intonația moldovenilor, ea fiind din naștere o fire mai repezită, chiar explozivă când era grăbită, zgândărită și iritată. Mergând în zona Gării de Nord și privind în toate părțile, era convinsă că testul este în ordine. Nimeni nu-i acorda o atenție deosebită. Pe nimeni nu-l interesa persoana sa. Aceasta o bucura: însemna că Amalia Arbore, femeia venită de la Botoșani, trece neobservată. Se pare că numai tânărul de la recepție i-a acordat o oarecare atenție, probabil din cauza pașaportului pe care l-a prezentat, în loc de buletin de identitate, așa cum, normal, fac toți autohtonii. I-a explicat: "Eu sunt din Botoșani, dar abia m-am întors din Ungaria. Uitați vizele!", a încheiat ea repede, răsfoind pașaportul. Luând de bune explicațiile femeii, tânărul a exclamat, oarecum prietenește: "A, da, din Botoșani?!" La gândul că tânărului îi place de ea, Eva s-a bucurat, spunându-și în gând: "Deci și ca moldoveancă plac bărbaților".

Rămasă singură în camera sa cu un pat, pe care a reușit s-o obțină ca toată lumea, adică pe bază de bacșiș, Eva Sandor s-a uitat în oglindă. Acolo a văzut-o pe Amalia Arbore, pe femeia din Botoșani plecată să viziteze mai multe localități din Transilvania, dar pentru un timp aflată la București. Privind mai atent femeia din oglindă, Eva se convingea și ea, nu se știe pentru a câta oară, că cea de vizavi este o moldoveancă autentică: coafura, machiajul, îmbrăcămintea de sus până jos, încălțămintea, cerceii și toate celelalte bijuterii ce mai avea pe ea îi dădeau o înfățișare de provincială româncă. În poșetă și geamantane avea schimburi și alte lucruri necesare oricărei femei care urmează să facă un drum lung. Toate "made în România" sau chiar dacă nu aveau această etichetă se vedea de la o poștă că sunt procurate de pe piața românească. Eva se uita la Amalia din oglindă. Zâmbeau una la alta. De unde avea Eva Sandor să știe că Amalia Arbore, al cărui pașaport l-a lăsat, deocamdată, jos la recepție, nu va mai zâmbi niciodată, că de mai bine de o lună de zile a murit? Ei nu-i spusese nimeni nimic despre soarta acestei femei, al cărei nume îl poartă acum.

Au trecut două zile fără ca ceva deosebit să se

întâmple. Eva Sandor vizitase la București mai tot ce voise. Obosise de atâta umblat și colindat prin magazine, librării, expoziții, anticariate. Toate acestea le vizitase după ce trecuse peste tot pe acolo pe unde știa că revoluția a lăsat urme. În Piața Universității, Piața Revoluției și Romană, a făcut mai multe fotografii: a înconjurat de câteva ori Biblioteca Universității, Palatul Republicii și pe cel al Telefoanelor, făcând, de asemenea, fotografii. A coborât apoi în Piața Unirii și, după ce a vizitat mai multe magazine, s-a dus la "Casa Poporului", unde iar a făcut fotografii. Căuta să-și imagineze zilele de 21 și 22 decembrie cu toate evenimentele ce avuseseră loc pe acolo pe unde ea trecea. Văzuse filme despre revoluția română la televiziunea maghiară, ca toată lumea, dar pe lângă acestea mai vizionase și multe altele, cu un conținut mai bogat, filmate și comentate dintr-un unghi aparte. Toate acestea în studioul de film al departamentului în care lucra. Auzise și citise multe despre "fenomenul Piața Universității". De aceea, când a ajuns acolo, a căutat să-și imagineze de unde și până unde se întindea așazisa "zonă liberă de neocomunism". Căutase apoi locul unde se instalaseră greviștii cu corturile, dar în care se cuibăriseră, se spunea de multă lume, și niște prostituate. La televiziunea bulgară se dăduseră chiar și imagini filmate în infraroșu, din care rezulta clar promiscuitatea ce exista în corturile instalate în fața Teatrului Național bucureștean. Dacă așa au stat lucrurile, atunci înseamnă că se poate da crezare și celor spuse în legătură cu faptul că mai în fiecare seară, în unele puncte din Piața Universității, se afișau pancarte pe care scria: "de la ora

D la ora D, activitate sexuală". Probabil că acesta este și unul din motivele pentru care mulți dintre cei ce se aflau cu statut permanent, zi și noapte, în Piața Universității începuseră să spună că acolo este casa lor, că de acolo nu mai pleacă etc., etc. Reflectând la toate acestea, Eva Sandor avea toate motivele să împărtășească, cu convingere, părerea celor de acasă, care îi spuseseră de mai multe ori că românii se află mult în urma civilizației europene, că nu merită nici o considerație și că trebuie tratați ca atare. Dar, înainte de toate, trebuie să li se ia Ardealul, acesta trebuie salvat. Altfel...

I se spusese că după ce va ajunge și se va instala la București, cineva o va contacta. Atât. Nu i s-a precizat nici când, nici unde, nici de către cine. Dar iată că trecuseră deja două zile și nimeni nu-și făcuse încă apariția. Nici un semn din care să înțeleagă că momentul mult așteptat se apropie. Își făcuse programul pentru cea de-a treia zi. Printre altele își propusese să facă o vizită la Grădina Botanică. Neștiind cum să ajungă acolo, a întrebat la recepția hotelului. Îndreptându-se spre metrou, a remarcat un bărbat care nu o scăpa din priviri. Când a coborât, acesta era după ea, se menținea totuși la o oarecare distanță, fără însă a se feri de privi-rile ei. La început s-a gândit că s-ar putea să fie un polițist român care o ține sub supraveghere. Înspăimântată de acest gând, Eva a început să-și analizeze singură toate gesturile și mișcările făcute până atunci. Se întreba unde și cu ce anume greșise. Văzând însă că urmăritorul său nu se ferește de privirile ei, și-a schimbat gândurile ce o nelinișteau. Știa din experiența sa că filorii evită să fie văzuți, să întâlnească privirile celor pe care-i urmăresc.

Și-a zis că-i posibil să fie un proaspăt admirator sau, de ce nu, vreun borfaș periculos. Auzise că în România sunt și din aceștia, femeile fiind destul de frecvent puse în gardă pentru a se feri de "admiratori", care, până la urmă, s-au dovedit a fi asasini.

Aproape două ore a petrecut Eva Sandor în Grădina Botanică. Bărbatul care s-a ținut după ea dispăruse după un timp. La ieșire însă l-a găsit din nou, fapt pentru care, oarecum îngrijorată, a iuțit pasul, îndreptându-se spre Statuia Leu, cu gândul să intre în stația de metrou din apropiere și de acolo să plece mai departe. Își făcuse socoteala cum să scape de urmăritor: la una din stații, cu puțin înainte de a se închide ușile, va sări pe peron. Tot gândindu-se ce avea să facă, s-a pomenit în spatele său cu cineva care, pe un ton prietenos și foarte degajat, îi spune: "Bună, Amalia! Ce mai faci? Ai mai văzut-o pe Eva?"

Deci, asta era. Bărbatul acesta, pe care-l socotise când admirator al ei, când polițist care-o urmărește insistent, iar în ultimul moment, un posibil dezaxat și obsedat, gata s-o asasineze, era, de fapt, prima se legătură în România. Răspunsul său la parolă aproape că n-a fost necesar, dar l-a dat. Au plecat împreună și au luat metroul, oprindu-se în centru. Pe tot traseul parcurs au discutat banalități. În momentele când se aflau singuri și aveau certitudinea că nu-i poate auzi nimeni, vorbeau în limba maghiară, descărcându-și parcă sufletul. Acolo unde au servit o gustare, într-un bufet expres, Eva a primit o sumă importantă de bani românești, un bilet de călătorie clasa I pentru acceleratul de a doua zi până la Cluj. Înainte de a se despărți, bărbatul i-a mai dat și un

anunț pentru mica publicitate, cu recomandarea de a insista ca acesta să fie inserat în coloanele ziarului "România Liberă". Dacă va constata că nu sunt șanse ca textul să apară până la sfârșitul săptămânii, atunci să încerce la "Adevărul". Textul anunțului era următorul:

"Pios omagiu și neștearsă amintire iubitei noastre surori și cumnate Ileana Popescu (Nuți), de la a cărei moarte au trecut șase săptămâni".

A doua zi dimineața, Eva s-a dus la gară cu o jumătate de oră mai devreme. Când și-a ocupat locul indicat pe bilet, la fereastră, în compartiment mai erau încă două persoane. În ultimul moment înainte de plecarea trenului s-a ocupat și ultimul loc liber, cel din dreapta ei. Era tânărul care o contactase cu o zi mai înainte. Avea brațul plin de ziare și sufla din greu. Se vedea că alergase ca să nu piardă trenul. Câtva timp, nimeni din compartiment n-a scos o vorbă. După ce s-a trecut de Ploiești, au început conversațiile, abordându-se diverse subiecte: mersul trenurilor care de la o vreme nu se mai respectă, prețurile de la vagonul restaurant care cresc mereu, fără să ofere călătorilor ceva mai bun, controlul și supracontrolul pe CFR, mizeria din trenuri... Eva și tânărul de lângă ea nu s-au angrenat în discuții. Nu aveau păreri de exprimat, nici pro, nici contra. Ei citeau reviste și ziare, Eva solicitând, pe rând, câte unul, iar tânărul oferindu-i-le cu amabilitate. Rar schimbau câte un cuvânt pe marginea celor citite. Doreau să lase impresia că nu se cunosc. De altfel, se adresau unul altuia pe un ton foarte reverențios, ceea ce-i făcea pe cei din jur să creadă că, într-adevăr, așa stau lucrurile. Cu toate acestea, unul din bărbații care ocupa un loc din

fața lor, un timp simpatic și vorbăreț, având întotdeauna de spus câte ceva, a observat că, la un moment dat, tânărul a strecurat în sacoșa Evei un plic. La început aceasta s-a făcut că nu observă, dar după câteva minute, l-a scos și l-a pus cu grijă în poșeta ei. Au mai trecut alte câteva minute, după care tânărul de ieri a plecat la vagonul restaurant, ocupând un loc la o masă unde, după aproximativ cinci minute, s-a așezat și Eva. Aici au discutat despre bărbați și femei, tineri și bătrâni, oameni care, spuneau ei, trebuie să fie mai activi și cu mai multă inițiativă... să nu-și facă grija banilor pentru că vor primi cât au nevoie... să fie gata oricând... să facă grupuri mici, dar sigure... să găsească prieteni, cât mai mulți prieteni... să aibă locuri sigure, precise și ușor de găsit. Cel ce a auzit și înregistrat toate acestea și-a dat seama că Eva primea noi sarcini și era instruită cum să procedeze pe acolo pe unde va merge.

Cei doi s-au despărțit, întorcându-se în compartiment la intervale de timp diferite. Tânărul a coborât la Brașov, iar Eva și-a continuat drumul singură până la Cluj. Cum a coborât din tren, cineva, un bărbat de circa 40 de ani, a întâmpinat-o, cerându-i permisiunea s-o ajute la bagaj. În prima clipă, Sandor a ezitat, însă când a văzut că i se adresează cu doamna Arbore și a auzit că-i transmite salutări de la Eva, s-a lăsat condusă de acesta. După ce s-au urcat într-o mașină și au ieșit din centrul orașului, au făcut un popas undeva pe o stradă liniștită. S-a discutat îndelung. Bărbatul a spus Evei tot ce avea de făcut. S-a arătat a fi un bun cunoscător al Clujului și al celorlalte localități din jur. Dispunea de mai multe legături. Știa detalii cu privire la modul cum s-au

organizat și desfășurat anumite acțiuni, detalii pe care i le prezenta Evei tocmai pentru a trage singură unele concluzii asupra felului cum trebuie acționat pe viitor.

După ce s-a trecut în revistă tot ce Eva avea de îndeplinit într-o perioadă de zece zile și s-a stabilit un sistem de legătură permanent, care să asigure buna desfășurare a acțiunilor prevăzute, și-au continuat drumul cu mașina. Au mai parcurs câteva străzi și în cele din urmă s-au oprit în fața unei porți. Aici avea să fie locuința Evei pe perioada cât se va afla în zona Clujului.

Zilele trecură și Eva Sandor, controlată și sprijinită îndeaproape de omul care o primise la gară, reușise să-și îndeplinească misiunile. Era satisfăcută. Era, de asemenea, sigură că rezultatele obținute până acum și cele ce aveau să apară mai târziu îi vor bucura pe cei din Centrală. Dar, se pare, nu numai pentru atât fusese trimisă și venise Eva în România, substituind-o pe Amalia Arbore. Tot ce întreprinsese până acum putea fi făcut și de către altcineva, cu un "statut permanent" în România. Rezultatele ei erau într-adevăr meritorii, pentru că au contribuit la accelerarea unor măsuri de maximă importanță pentru viitorul unor acțiuni preconizate de către cei care au trimis-o.

Despre misiunea ei principală abia în seara aceasta avea să ia cunoștință, când va primi biletul pentru acceleratul de București de mâine. Așa îi spusese cel care o instruise și, se pare, avea un rol coordonator în realizarea întregului ei program. Omul deținea, probabil, un post situat undeva pe treapta de mijloc a scării ie-

rarhice în sistemul de spionaj maghiar ce acționa în România. Așa gândea Eva și presupunerile sale se bazau pe multe. Inclusiv pe faptul că, destul de des, omul spunea: "Așa ni se cere, așa trebuie să facem", sau "Dacă nu facem așa, înseamnă că vom da peste cap alte treburi și n-o să-mi reușească alte aranjamente". Oricum, Eva și-a dat seama că "coordonatorul" acțiunilor sale este un tip întotdeauna decis să facă tot ce-i stă în putință pentru reușita acțiunii în care se angaja. Îi înjura des pe români și fanatismul lui de iredentist se manifesta frecvent, în diverse forme, fapt ce o stimula și pe ea în hotărârea de a duce la îndeplinire orice misiune încredințată pe perioada cât se va mai afla în România.

De când i s-a vorbit despre "misiunea principală", Eva Sandor se tot frământă cu gândul, străduindu-se să ghicească despre ce poate fi vorba, în ce constă aceasta. Să dinamiteze ceva? Să provoace undeva un incendiu ? Să difuzeze manifeste sau alte materiale propagandistice și instigatoare la acțiuni violente ? Să realizeze, eventual, contacte și legături între grupuri sau persoane importante care acționează pe teritoriul României, să facă curierat ? Acestea erau numai câteva diă gândurile și întrebările Evei Sandor. Auzise de multe ori printre colegi despre acțiuni de acest gen. Unii se lăudau, relatând cu lux de amănunte cum au acționat și ce rezultate au obținut în momentele de tensiune și încordare prin care trecuseră, precum și multe altele, stârnind invidia unora dintre cei care ascultau. Alții, din contră, deși se știa despre ei că au fost angrenați în diverse acțiuni, unele chiar "frumoase" sau "importante",

nu scoteau o vorbă despre ceea ce făcuseră. Chiar întrebați fiind, dacă este adevărat sau nu ce se vorbește despre ei, evitau cu tact și destulă dibăcie să dea un răspuns. Asemenea oameni nici nu confirmau, nici nu infirmau spusele celor din jur la adresa lor. Eva Sandor nu făcea parte din nici una din aceste categorii. Nu-i plăcea să se laude, dar îi plăcea să fie lăudată, să se vorbească despre ea. Pozând în femeia modestă, atunci când cineva aducea vorba despre vreuna din misiunile sale sau o întreba direct, ea răspundea cu întârziere, monosilabic, scăpând de interlocutor cu un "poate" "așa s-ar zice", "s-ar putea", "nu știu, așa mi s-a spus" etc. etc.

Până seara n-a fost în stare să facă mai nimic. Nici măcar să-și adune bine gândurile pentru rapoartele ce urma să le facă la întoarcere. La locul fixat pentru întâlnire s-a prezentat cu câteva minute mai devreme. S-a uitat cu atenție în toate direcțiile, vrând, parcă, să vadă dacă nu cumva cineva supraveghează locul. De fapt, Eva nu făcea altceva decât să pună în aplicare ceea ce învățase, așa cum fusese instruită de fiecare dată înainte de a pleca în exterior cu misiuni de spionaj. A mers mai departe pe traseul pe care era angajată. Exact la ora fixată s-a înapoiat la locul unde urma să aibă loc întâlnirea: în fața celei mai mari librării din centrul Clujului. Imediat s-a prezentat omul de legătură, invitând-o să meargă în sus, pe bulevard. Eva a așteptat cu nerăbdare să vadă ce-i va spune acesta în legătură cu principala ei misiune. Au mers așa, unul lângă altul, câțiva pași, fără să-și vorbească, amândoi trăgând însă discret cu coada ochiului în toate părțile, dovadă că

erau preocupați să descopere un eventual filaj. Constatând, probabil, că nu sunt motive de îngrijorare, omul a luat-o pe Eva de braț, șoptindu-i la ureche: mergem să te prezint șefului.

Eva Sandor avea emoții. Știa că șefii din exterior sunt, sau trebuie să fie, în limbajul celor din "Centrală", extrem de inteligenți și foarte pretențioși cu oamenii din subordine. Aceștia, de regulă, erau aleși dintre cei cu o bogată experiență în munca de spionaj, oameni care au dovedit și "acasă", și în exterior multe calități personale și organizatorice. Exigența și experiența lor trebuiau să se manifeste în toate acțiunile ce se inițiau și se desfășurau în exterior. Ei nu admiteau niciodată rabat în pregătirea oamenilor și executarea ordinelor pe care le dădeau. Se aprecia că numai în felul acesta pot fi evitate eșecurile și eliminate fisurile dintr-o muncă atât de specială și de delicată cum este spionajul. Rebuturile pot costa foarte scump, pot produce uneori pagube ireparabile sau duce la greșeli ce nu pot fi îndreptate niciodată.

Reflectând la toate acestea, în mintea Evei iar și-au făcut apariția întrebări cu privire la "misiunea specială" ce i se va încredința și despre care încă nu știa nimic. De la cel care o însoțea înțelesese deja că va trebui să-și amâne plecarea: este necesar să rămână în România încă câteva zile. "Poate chiar o săptămână, totul va depinde de tine", i-a spus omul, strângând-o prietenește de braț.

Faptul că a tutuit-o și a strâns-o de braț într-un fel ce ei i s-a părut prea intim, chiar exagerat de intim, raportat la timpul scurt și împrejurările în care s-au întâlnit și cunoscut, a constituit pentru Eva o ciudățenie. Noi semne de

întrebare i-au apărut în minte. I se părea că omul "bate" undeva, că știe ceva, dar nu spune. De ce ? De unde până unde această reținere ? Nu are încredere în ea sau n-are încă dezlegare să-i comunice despre ce-i vorba ?

Aceste gânduri și întrebări au frământat-o pe Eva până în momentul când s-a aflat în fața "șefului" care, fără să-i întindă mâna, i-a zis: "Nu știu cât de pricepută sunteți în treburi de-ale noastre, dar așa cum arătați sunt sigur că vom avea succes deplin cu dumneavoastră."

"Șeful" a privit-o de mai multe ori, învăluind-o cu o privire iscoditoare și dând din cap semnificativ. I-a fixat bine talia, bustul și șoldurile, iar apoi, invitând-o să ia loc în dreapta lui, i-a spus din nou:

— Mă bucur că cei de acasă v-au ales pe dumneavoastră. Înseamnă că au judecat bine tot ce le-am propus. Acum rămâne pe noi, pe mine și pe dumneavoastră, să pregătim totul cum se cuvine și să acționăm cu cap și... tot ce avem, cu sânge rece și fără remușcări, pentru a realiza cu deplin succes ceea ce ne-am propus. Aceasta în prima fază, întrucât, după aceea, dumneavoastră vă veți întoarce în țară, iar noi vom rămâne în continuare pentru a fructifica rezultatele acțiunii.

"Șeful" vorbea rar și apăsat. Lăsa impresia că vrea să sublinieze fiecare cuvânt. Se uita fix în ochii Evei, citindu-i parcă gândurile. Nu gesticula în nici un fel, doar atunci când a spus "noi vom rămâne" a arătat cu mâna, cu un gest scurt, abia schițat, către el și cel ce o adusese pe Eva la locul întâlnirii, iar acum luase loc în dreapta ei, și aproba, dând din cap, tot ce spunea "șeful".

Masa la care se așezaseră era oarecum retrasă. Lumina ce izvora dintr-o aplică era difuză, dar suficien-

tă ca Eva să-l poată distinge bine pe acest bărbat dur și rigid, dar politicos cu ea. "Șeful", care nu-și dăduse nici un nume și nici o funcție, se apropia de 60 de ani. Părea mai degrabă șaten decât blond, purta mustață bogată și perciuni ce-i treceau de lobul urechilor. Prin ochelarii cu rame subțiri și brațe de metal se vedeau doi ochi mari, bulbucați întrucâtva, care se mișcau iscoditori, fixându-i pe interlocutori atunci când li se adresa direct. Avea vocea baritonală, repezită, fără intonații, întotdeauna un ton impunător ce nu acceptă replică. Tot timpul a vorbit punând întrebări la care, de cele mai multe ori, tot el formula și răspunsuri. De fapt, erau răspunsurile pe care și le dorea. Pentru a fi sigur că a fost bine înțeles, revenea asupra unor probleme deja abordate, subliniind unele idei sau completând cu detalii ce lui i se păreau nu numai semnificative, ci și foarte importante pentru buna desfășurare a acțiunii preconizate. Căuta s-o convingă pe Eva că totul depinde de priceperea, de talentul și hotărârea ei de a se sacrifica, așa cum i s-a cerut, pentru o cauză sfântă tuturor maghiarilor. Ea știe ce are de făcut, pentru că a mai trecut prin așa ceva. Acum el nu face altceva decât să jaloneze câteva idei de care ea să țină seama. Mărturisind că pe el, în ultimă instanță, rezultatul îl interesează, "șeful", vrând să facă pe modestul, a încheiat, spunând:

— Mă bazez pe dumneavoastră pentru că veți fi acolo și trebuie să conduceți ostilitățile până când veți câștiga lupta. Sunt convins că orice bărbat, oricât ar fi el de puternic și stăpânit de cine știe ce virtuți, tot se va lăsa înfrânt. Mă întreb: Ce bărbat n-ar vrea să lupte cu dumneavoastră ?

În bună parte, "șeful" avea dreptate. Eva Sandor mai trecuse prin situații de genul acesta. Și atunci, ca și acum, n-a putut zice nu. Ceea ce i se cerea să facă constituia un punct pe lista misiunilor ce avea să îndeplinească pe perioada cât se va afla în România. Este adevărat că până acum nu i s-a vorbit despre el, și se întreba de ce. N-or fi avut încredere în ea ? S-au temut că refuză "să se dea" unui împuțit de valah ? Este adevărat că nu-i face nici o plăcere, dar înțelege că trebuie să accepte din patriotism, convinsă fiind că în lupta pentru a reface Ungaria Mare și a pune toate teritoriile ce-i aparțin sub coroana Sfântului Ștefan trebuie luptat cu toate armele de care dispune fiecare luptător. Ea se numără printre luptătorii care au o armă în plus. Are ea 40 de ani, dar arma ei încă funcționează bine, încă-i eficace și, atunci când vrea ea s-o mânuiască cum trebuie, face victime chiar și acolo unde, poate, nimeni nu se așteaptă.

Ceea ce o surprindea de data aceasta pe Eva în conversația ei cu "șeful" era maniera în care acesta discuta cu ea. Mai întâi, modul în care i se adresa. Nu i-a spus niciodată tu, așa cum făcuse cel care acum stătea în dreapta ei și asculta, dând mereu din cap. Acest lucru a fost luat de Eva drept o dovadă de respect față de persoana ei, fapt ce o bucura enorm. În fond, îi era subalternă și șeful putea oricând s-o tutuiască sau să-i spună pe nume, Eva, așa cum fac mulți. Dar, iată, n-a făcut-o, ceea ce înseamnă că se bucură de considerație și respect din partea lui. Poate chiar stimă, deși, din nou, urmează să fie folosită ca momeală pe lângă un bărbat care, spunea "șeful", prin poziția lui politico-socială actu-

ală, constituie o personalitate de prim rang. "Pentru că amândoi suntem angrenați în realizarea unei acțiuni ce vizează obiective imediate și de perspectivă pe multiple planuri", și-a zis Eva în gândul său, făcându-și singură curaj și supraevaluând propria-i armă. În euforia ei, femeia începuse să vadă în cel ce-i vorbea un coechipier, un egal. Uitase că, de fapt, pentru cel de lângă ea, nu era decât o curvă ordinară care n-avea nici măcar dreptul de a-și alege bărbații cu care urmează să se culce, o sculă dintre cele mai murdare, folosită oriunde și oricând, ca toate celelalte femei ce constituiau "Secția Amazoanelor".

Pe parcursul discuțiilor cu "șeful", în Eva începuse să crească și un sentiment de bucurie. Avea impresia că acesta o place. O place ca femeie. De aceasta și-a dat seama încă de la început, din clipa când a remarcat maniera în care a primit-o și studiat-o. Apoi a înțeles acest lucru și din cele afirmate de el la adresa ei și a celor de acasă, de la Budapesta, care au selecționat-o și au trimis-o aici tocmai pe ea. Și mai era ceva: gesturile repetate ale "șefului" de a pune mâna pe ea atunci când îi vorbea despre ce are de făcut și cum trebuie procedat. O mângâia ca pe o păpușă, când pe umeri, când pe braț, sorbind-o parcă din ochi. Eva își dădea seama ce simte și ce gândește "șeful", punând mâna pe ea și mângâind-o. Experiența ei cu "șefi" era destul de bogată, rămânând de la unii cu amintiri frumoase și chiar substanțiale. Acasă avea o mulțime de astfel de amintiri, unele atârnate pe pereți, altele păstrate în dulapuri și sertare. Cele mai multe aduse din exterior, pe unde "șefii" umblaseră cu diverse misiuni, singuri sau

acompaniați de Eva. Spionajul maghiar a dispus întotdeauna de imense sume de bani și mulți dintre "șefi" nu s-au gândit la economii când erau în misiuni. Eva era convinsă că de data aceasta n-are la ce se aștepta, întâlnirea ei cu "șeful" de astăzi este, după cum își poate da seama, meteorică. Îl apreciază totuși pentru felul în care i s-a adresat și i-a vorbit. Ar fi vrut să-i mulțumească pentru aceasta, dar și-a dat seama că nu se cade, nu era nici locul și nici momentul potrivit. Poate o va face mai târziu, "acasă", în centrală, când îl va răsplăti așa cum știe ea.

Despărțirea a avut loc după aproape trei ore. Se mâncase ușor, dar bine. "Șeful" i-a urat succes, iar Eva l-a asigurat că va avea. În final, a avut totuși îndrăzneala să-i spună că i-ar face mare plăcere să se mai întâlnească "acasă", în țară, când va veni cu ceva treburi.

— Am învățat multe de la dumneavoastră și mi-a plăcut cum mi-ați vorbit. Vreau să mă revanșez, mulțumindu-vă cum știu eu. Vă asigur că n-o să regretați.

Când Eva a spus toate acestea era numai ea cu "șeful". Omul care o adusese la întâlnirea de astă seară plecase să aducă mașina, parcată undeva mai departe de locul unde luaseră masa.

Rămasă cu gândurile la "șef" și misiunea pe care acesta i-a spus că o are de îndeplinit, Eva ar fi vrut să fie singură pentru un timp. Nu putea, întrucât "intermediarul" întâlnirii era alături. Se gândea totuși la ce are de făcut. Nu s-ar putea spune că Evei îi displăcea ce avea de făcut, dar nici că era încântată. Mai avusese ea

asemenea misiuni. Mai trecuse prin situații similare și se descurcase bine. Nu întotdeauna i s-a spus sau a aflat toate aspectele acțiunii în care era angrenată ori obiectivele ce urmau a fi atinse prin aceasta, dar pe ea prea puțin o interesau asemenea lucruri. Uneori nu știa nici măcar atât cât aflase astăzi despre cel pe care avea să-l întâlnească mâine și asupra căruia va trebui să-și întindă vraja sa invizibilă. Cunoștea regulile jocului și căuta să le respecte. Au fost situații când nu știa aproape nimic despre victimă și totuși a trebuit să-și joace rolul încredințat, să se străduiască a-și duce misiunea la îndeplinire. Este adevărat că uneori a avut și surprize la care nu s-ar fi așteptat sub nici o formă. Oricât i-ar fi fost imaginația de bogată și fecundă, tot nu le-ar fi intuit. Mai ales cu victimele din rândul africanilor și asiaticilor. Aceștia, este adevărat, au surprins-o în multe privințe dar, recunoaște în sinea ei, i-au dat și unele lecții de care și-a amintit, cu folos, mai târziu.

Întrebând-o dacă a înțeles perfect ce i-a spus "șeful", omul de lângă ea i-a întrerupt firul gândurilor. Acesta i-a spus deschis că lui îi revine sarcina să repete unele lucruri, pentru ca totul să se întipărească cât mai bine în mintea ei. De asemenea, să verifice dacă acestea au fost bine înțelese, în ordinea și cronologia lor, exact așa cum sunt ele prevăzute a se desfășura, etapă cu etapă, moment după moment. Și încă ceva: tot el trebuie să-i dea acum și câteva date exacte, să-i arate chiar câteva fotografii. Înainte însă de a face toate acestea, omul s-a recomandat, spunându-și numele: Lajos, Tibor Lajos. Și pentru a-i câștiga toată încrederea, i-a spus câteva cuvinte și despre familia lui. Omul a îndrugat multe, însă Eva n-a reținut decât faptul că cineva din ai lui, bunicul sau tatăl, a făcut parte, pe vremuri, dintr-o organizație care se numea "Garda zdrențăroșilor". Poate nici acest lucru Eva nu l-ar fi reținut dacă organizația aceea nu avea un nume atât de ciudat. Tibor se lăuda cu faptele înaintașului său, arătând câte acte de eroism făcuse acela, băgând spaima în puturoșii de români transilvăneni. A trecut apoi la a arăta că nici el, Tibor, nu vrea să fie mai prejos, mai ales că, după câte i s-au spus și simte și el, a sosit momentul ca ungurii să arate ce pot.

Văzând că-i ascultat cu mare atenție și interes, Tibor se dezlănțuise și mai mult. Începuse să spună că în prezent este preocupat de ideea de a trece și el la organizarea unor grupuri de genul celor ce au format pe vremuri "Garda zdrențăroșilor". Chiar a fost încurajat în acest sens de șeful său de aici și de către cei de la Budapesta. Se pare însă că începutul este foarte greu. Ne trebuie bani, arme, materiale pentru propaganda vizuală. Bani, cât mai mulți bani. Are promisiuni pentru toate. Așteaptă. El este convins că se pot face multe lucruri în Transilvania pentru a realiza unitatea tuturor ungurilor.

— Să refacem Ungaria Mare, visul nostru de atâția ani, pentru care s-au luptat și bunicii noștri. Și zicând acestea, Tibor a scos din buzunarul de la spate al pantalonilor un portofel. Scotocește în acesta și cu două degete prinde ceva pe care-l vâră Evei sub nas.

— Ce-i asta, că nu disting?

— O insignă cu emblema Ungariei Mari. Mi-a rămas de la bătrânul meu, numai că eu, deocamdată,

nu pot s-o port pe piept cum a făcut el. Dar va sosi și ziua aceea. Cât de curând.

Omul începuse să pară altfel în ochii Evei. Îi câștigase încrederea. Se pare că sentimentul era reciproc. Aceeași ură împotriva românilor îi stăpânea pe amândoi și în aceeași măsură erau hotărâți să lovească în valahi. Au început să discute despre ziua de mâine.

Scoțând din servieta ce o purta cu el mai multe fotografii, Tibor le-a înmânat Evei, cerându-i să le privească cu atenție. La lumina unei lanterne pe care Tibor a scos-o din servietă odată cu fotografiile, Eva le-a studiat cu un interes și cu o curiozitate vizibilă. "Deci, acesta-i omul de mâine", și-a zis ea. "De acesta trebuie să mă lipesc până își pierde mințile, așa cum a zis șeful".

Din prima fotografie o privea un bărbat de circa 40-45 de ani, cu ochi mari sub două sprâncene lungi și stufoase ca o streașină veche de stuf, aproape unite între ele. Avea o frunte lată, brăzdată de două dungi ce abia se observau. Păr bogat și ondulat, despărțit în două de o cărare aleasă pe partea stângă. Purta ochelari cu rame subțiri de metal. Fotografia fusese făcută probabil pentru un document mai mult sau mai puțin oficial - diplomă, legitimație, pașaport sau ceva de genul acesta. Omul din fotografie avea o mină sobră. Se vedea că, în momentul când s-a așezat pe scaunul fotografului, a adoptat o atitudine oficială, fără zâmbete, fără artificii nepermise în astfel de ocazii. În celelalte fotografii, două la număr, părea un alt om. Una era făcută undeva pe stradă, iar cealaltă într-un local, după toate probabilitățile într-un restaurant, la o nuntă. În ambele fotografii

omul era vesel. În cea luată pe stradă, se afla alături de un alt bărbat. Mergeau vorbind și gesticulând. Din această fotografie rezulta că-i de statură înaltă, mult peste medie, corpolent, dar nu gras, bine proporționat, îmbrăcat cu gust, având croiala hainelor în linie modernă. Ținea în mână o servietă tip "diplomat". Privind cu atenție fotografia, Eva începuse să se gândească: "Trebuie să fie funcționar, inginer sau ziarist". Din toți aceștia, ea ar fi preferat să aibă de-a face cu un inginer. Funcționarii, după părerea ei, sunt în general onești, o masă de oameni fără nici o personalitate, care umple un gol al societății, oameni formați special ca s-o servească cu supunere, să facă tot ce li se spune, de regulă lucruri fără nici o importanță. După cunoștințele ei, funcționarii n-au jucat niciodată un rol important în evenimentele marcante ale societății, în nici o epocă. Niciodată nu s-a vorbit despre ei. Ca și când n-ar fi existat și nici nu există. Ziariștii însă sunt oameni care reușesc să se afirme, să se facă cunoscuți. Unii mai mult, alți mai puțin. Oricum, un ziarist este mult mai ușor să iasă din anonimat, mai ales dacă lucrează la o publicație de prestigiu, cu aderență la opinia publică. În același timp însă, ziariștii sunt și periculoși. Subtili, vicleni și capabili să descifreze multe dedesubturi ale unor treburi sau afaceri de culise, nu de puține ori au dat în vileag lucruri ce au dus la scandaluri de răsunet, despre ele scriindu-se în diverse ziare, reviste și magazine, unele de circulație internațională. Fulgerător, Eva și-a adus aminte de o fostă "Miss" dintr-o țară asiatică. După ce a căzut în plasa bine lucrată și aruncată de un ziarist, a fost făcută cunoscută în toată lumea, dar cu consecințe dintre cele

mai tragice. În revista italiană "Novella 2000" au apărut mai multe articole și fotografii în care o prezentau pe cea în cauză sub titluri de senzație. Iată câteva: "Un bacșiș în carne, oase și jupon", "Lubrifiantul nababului", "Spioană de pat pentru NATO". Într-adevăr, "prostituata intercontinentală" fusese folosită ca "bacșiș erotic" pentru organizarea unor acțiuni de spionaj și efectuarea unor vânzări de arme din Occident către țări din Orientul Mijlociu. Femeia, uneori dusă, alteori trimisă la Washington, New York, Hong Kong, Londra, Paris, Neapole și alte orașe unde se țesuseră combinații dintre cele mai ciudate și sofisticate, vizând sustragerea de informații și documente politice și militare, influențarea unor oameni pentru a acționa în direcții dinainte stabilite, șantajarea sau compromiterea unor personalități sus-puse. Lista acestora părea destul de lungă. În ea găseai mai tot ce doreai: miniștri, parlamentari, ofițeri, oameni de afaceri, preoți, guru, spioni și agenți secreți, cântăreți de muzică rock. Toți au fost atrași într-un fel sau altul de "frumoasa cu ciorapi regali" - alt titlu de ziar - într-un scandal care a scos la iveală lucruri dintre cele mai murdare ale lumii de astăzi. Scandalul a pornit de la un ziarist londonez care a intuit că ceva urât se ascunde în spatele preocupării acestei femei de a-și crea cât mai multe relații printre parlamentarii britanici. Acționând cu tact, ziaristul a intrat în contact direct cu suspecta, ajungând în anturajul acesteia. Încet, încet, el a reușit să afle totul și, nelăsându-se nici intimidat, nici cumpărat, a dat totul în vileag. Odată cu scandalul au început și răzbunările, plata unor polițe. În primul rând a fost vizată fosta regină a frumuseții, ea fiind martorul

principal care trebuia să dispară. S-a încercat asasinarea ei. Reușind să scape, a fugit undeva, într-o țară asiatică, pe o insulă. Dar nici acolo n-a avut liniște. Aflându-se printre noii săi "prieteni", a avut un accident ciudat, care nu i-a adus moartea, dar a desfigurat-o pentru totdeauna. Pericolul plana mereu asupra sa, pentru că dușmanii ei știau foarte bine că și un om desfigurat poate să depună mărturie. De aceea "Mata Hari a anilor '80", cum a numit-o un alt ziarist, a trebuit să plece și de pe insula unde se refugiase. Unii afirmau că s-ar fi dus undeva în Brazilia, nu numai pentru a-și pierde urma, ci și pentru a găsi un doctor chirurg bun. Poate pentru a-și reface fața sau, din contră, a-și schimba complet înfățișarea. Aceasta ar fi fost una din șansele ei de a scăpa de urmăritori.

Eva citise toate acestea și, la vremea respectivă, rămăsese pe gânduri. Iată că acum, în aceste momente când se pregătește pentru acțiunea ce va începe mâine, iar și-a adus aminte de povestea "prostituatei intercontinentale". Și-a adus aminte pentru că și ea se află acum la începutul unei misiuni despre care, deși nu i-a spus nimeni nimic precis, intuiește totuși că are în spate o acțiune de compromitere, pregătindu-se un șantaj de zile mari. Totul și toate pentru serviciul de spionaj de la Budapesta. Căuta să se compare cu fosta "Miss" devenită prostituată intercontinentală. Desigur, nu era în situația aceleia, dar pe undeva se asemăna cu ea. Nu era "un bacșiș în carne, oase și jupon", dar o momeală în carne, oase și jupon tot era. Pentru spionaj fusese folosită cea cu scandalul internațional, pentru spionaj este folosită și ea. Căutând să-și găsească o justificare

la ceea ce avea de făcut, Eva se consola cu gândul că o face pentru Ungaria, pentru viitorul acesteia, care, gândea ea, de altfel ca toți cei care au trimis-o în România, va fi mult mai luminos dacă Transilvania va fi din nou trecută sub coroana Sfântului Ștefan. Știa și ea, de când era copil, de la părinți și de la școală, că bogățiile Transilvaniei merită efortul și lupta, prin orice mijloace și metode, pentru readucerea ei la "patria mamă, Ungaria". Deci, se încuraja și se consola Eva în sinea ei, ce fac eu, fac pentru țară, nu pentru plăcerea mea, pentru bani sau alte avantaje".

Spera ca omul pe lângă care va acționa, începând de mâine dimineață, să nu fie un ziarist care ar putea să dibuiască tot aranjamentul și să provoace vreun scandal, ci un inginer, așa cum își dorea ea. După părerea ei, inginerii sunt mai practici, mai exacți în ceea ce gândesc și fac, fără dedesubturi și tertipuri, cum sunt ziariștii, politicienii, juriștii și alții de genul acesta. Privind la cea de-a treia fotografie ce-i fusese prezentată de Tibor, Eva căuta să descifreze cât mai multe în legătură cu persoana și personalitatea "inginerului" pe care-l dorea. Era o fotografie de grup. Bărbați și femei, toți cam de aceeași vârstă, la o masă plină cu sticle de băutură și cu de ale mâncării. Nuntă? Onomastică? Oricum, o petrecere de zile mari. Toți veseli și bine dispuși. Cu degetul pe fotografie, Tibor căuta să-i arate Evei care din cei de acolo este "el". Nici n-ar fi fost necesar. Eva îl recunoscuse deja, după tunsoare, perciuni și ochelari. Omul de lângă ea a felicitat-o, zicându-i: "Bravo, așa este. Te felicit pentru spiritul de observație de care dai dovadă. Asta înseamnă că n-o să avem

probleme". Tonul părea oficial, nepotrivit cu momentul și locul unde se aflau.

După ce a dat Evei posibilitatea de a se mai uita de câteva ori la fotografii, Tibor le-a băgat în geanta de unde le-a scos. A tușit de câteva ori, dregându-și parcă glasul ca pentru un discurs, și a cerut Evei să fie foarte atentă la ce-i va spune el. Nu trebuie și n-are voie să noteze absolut nimic. De altfel, nici nu-i prea greu de reținut, pentru că deja multe lucruri le-a aflat de la "șef". Acum el nu face altceva decât să le repete, să precizeze unele lucruri sau să le detalieze.

Eva era numai urechi, hotărâtă să capteze și să înregistreze tot ce-i va spune Tibor. L-a ascultat fără să-l întrerupă. Când acesta a lăsat impresia că a terminat de spus tot ce a considerat el necesar, au început întrebările Evei. Din ele reieșea că ea a înțeles perfect despre ce este vorba, că știe ce are de făcut și că-i sigură de succes. Tibor s-a arătat mulțumit. Apoi a adăugat: "Se pare că nu-s probleme. De restul se vor ocupa alții, care se pricep bine la așa ceva. Ai să te convingi în curând".

Revenind și oprindu-ne mai mult la acest "în curând", Tibor a început să teoretizeze, străduindu-se să scoată în evidență că sosirea momentului respectiv depinde, în principal, de abilitatea, istețimea și priceperea ei ca femeie care știe ce are de făcut. Eva asculta, fără însă să reacționeze, fără să spună ceva. Acest Tibor iar a început să i se pară irascibil, chiar impertinent prin aerele de mare cunoscător pe care și le dădea, prin verbele cu subînțeles pe care le arunca. "Șeful" n-a tutuit-o nici măcar o dată, iar el, nu numai

că-i vorbește tot timpul cu "tu", dar o și irită de multe ori prin ceea ce spune. Eva n-a mai răbdat și i-a spus:

— Dacă voi ați ales omul care trebuie și veți acționa bine și la timp, nu va fi nici o problemă. Eu am mai făcut din astea și lumea a fost mulțumită. Dacă însă v-ați îndreptat atenția către un molâu și un acrit, un pocăit sau un bigot, către unul care a urcat de mult sculele în pod sau se culcă pe ele ca boul pe coadă, atunci sigur că n-o să iasă nimic. Și-apoi nu totul depinde de mine. Dacă ceilalți nu se vor dovedi așa cum spuneai mai înainte și vor pierde momentul, desigur că nu va ieși nimic. Cu mine însă să nu vă faceți griji.

Văzând-o oarecum iritată, Tibor i-a spus că nici ea n-are motive să-și facă griji în privința celorlalți, care nu vor fi prea departe de ea, gata pregătiți ca la momentul cel mai potrivit să acționeze așa cum deja s-a stabilit. A continuat apoi s-o instruiască, făcându-i precizarea că nu-i poate da numele celui pe care trebuie să-l seducă, nici alte date asupra lui, cum ar fi adresă, pregătire, familie, profesie și alte date de acest gen. Nu este momentul și nici nu-i folosește la ceva. Ceea ce-i va spune va fi suficient ca ea să-și facă o idee asupra omului pe care-l va întâlni mâine în tren. Este căsătorit, are un copil de vârstă școlară, este originar dintr-o comună de lângă Cluj. Se trage dintr-o familie de români get-beget, cum spun ei. A făcut Dreptul la București, dar după aceea s-a înapoiat la Cluj, unde a lucrat câțiva ani ca judecător, apoi ca juristconsult, iar acum este avocat. Nevastă-sa este profesoară de Limba română. Atenție, tipul cunoaște și vorbește bine limba maghiară. Nevasta și copilul la fel. Este un naționalist înfocat, îi urăște de

moarte pe unguri. Este deștept, dar guraliv și mare amator de băuturi alese și tari. Greu însă de băgat sub masă. În anii din urmă i-au plăcut mult și femeile. Din această cauză nici în scaunul de judecător n-a stat prea mult. Acum se pare că omul s-a mai cam temperat. A devenit însă nevastă-sa mai flămândă după astfel de distracții. Mai ales de când bărbatu-său a început să facă deplasări la București, unde trebuie să stea mai în fiecare săptămână câte 3-4 zile. Se zbate omul după un ciolan mai mare și s-ar putea să-l câștige, pentru că-i deștept și s-a dovedit a fi un bun orator.

— Acesta este, în câteva cuvinte, omul de care trebuie să te ocupi. Este o nucă mare și tare, cum spune șeful nostru, dar nu greu de spart, dacă suntem deștepți și știm când și unde să lovim, a încheiat Tibor prezentarea celui pe care, după câte se vede, spionajul maghiar deja îl studiase cu atenție pe toate fețele.

În partea ce a urmat, Tibor i-a spus Evei că aparatul de fotografiat ce-l are asupra ei poate să-l țină ascuns în geamantan. N-are de ce să-l folosească. Altcineva se va ocupa de fotografiere. La locul și momentul potrivit. I-a cerut însă să fie atentă la modul în care se mânuiește minicasetofonul pe care i-l dă el acum, urmând să-l folosească mai târziu, atunci când ea va aprecia că-i necesar și merită.

Înainte de a se despărți, Tibor i-a dat Evei biletul și tichetul pentru acceleratul de a doua zi. A condus-o cu mașina până aproape de adresa unde era găzduită. I-a urat succes și și-a manifestat speranța că se vor revedea. Poate cât de curând.

După ce frumoasa momeală pe două picioare a

dispărut definitiv, Tibor, gândindu-se la omul din cele trei fotografii pe care le avea în geantă, își zise în sinea lui: "Dacă-l prindem la unguroaică, e al nostru".

Eva se sculase devreme și se pregătise de plecare. Bagajele așteptau în hol. Privise ceasul. Până când avea să pornească spre gară mai era timp. I se spusese că o mașină va veni s-o ducă direct acolo. Într-adevăr, dorea să fie în vagon printre primii, pentru a evita orice încurcătură și a-și ocupa locul rezervat, așa cum scria pe tichet. A mai calculat încă o dată timpul, distanța. Totul părea a fi în ordine. Putea deci să mai schimbe câteva vorbe cu gazda, care deja promisese o cafea. Una naturală, dintre cele mai bune, adusă de cineva de la Budapesta. Un deliciu.

Sorbind din cești, se priveau una pe alta. Gazda n-a mai putut răbda tentației de a-i spune vizitatoarei sale cât de mult o admiră când o vede așa de tânără și frumoasă.

— Mi-ați plăcut din prima clipă când v-am văzut. N-am crezut că sunteți chiar așa de fină și distinsă. Tânără am fost și eu, dar așa de frumoasă ca dumneavoastră niciodată. Păcat că nu mai puteți sta câteva zile. Am avea atâtea de discutat împreună. Știu, trebuie să vă duceți. Noi rămânem aici, să ne chinuim în continuare. Dar să sperăm că până la urmă ajungem și noi la liman.

Gazda nu era chiar așa de bătrână cum se văita ea. Abia trecuse de 60 de ani și arăta bine pentru vârsta ei. Era robustă, durdulie și roșie în obraji. Avea mâinile bine îngrijite, ca toată casa în care locuia și ca toate câte avea pe ea. Se mișca cu ușurință și n-avea

deloc astâmpăr. Eva Sandor a remarcat toate acestea de la început și a văzut în ele o dovadă a superiorității nației ungurești. "Uite, și-a zis ea, în timp ce această femeie, unguroaică, este așa cum este, dovedind că încă trăiește și că are în ea sete de viață, românce le, în marea lor majoritate, la vârsta aceasta se simt epuizate, sfârșite". "De ce ?", se întreba ea în continuare. "Pentru că așa le este rasa și neamul, sunt puturoși, murdari și nu știu să trăiască", răspundea tot ea. Pentru Eva Sandor nu era moment și împrejurare când ea să nu-și manifeste disprețul față de români.

Găzduirea ei aici n-a fost desigur, întâmplătoare. Această femeie era înscrisă pe lista primită de la "Centrala" din Budapesta. Listă pe care erau trecute toate persoanele ce trebuiau contactate. Fusese fixată încă de atunci o ordine pe care Eva s-a străduit s-o respecte. Toate femeile contactate de Eva au manifestat față de ea un fanatism unguresc care, uneori, a surprins-o chiar și pe ea, ceea ce dovedea că fuseseră îndelung studiate și special alese. Călăuzite de ideea că nici un copil ungur nu trebuie să se lase amăgit de valahii din jur, ele făceau tot ce le stătea în putință pentru a-i ține cât mai departe de aceștia. În același timp, zi de zi, le inoculau otrava naționalismului și iredentismului maghiar. Mijloacele și metodele erau diverse, scopul însă era același. Pornind de la ideea că fiecare mamă își cunoaște cel mai bine copilul, ea avea dreptul, libertatea deplină de a alege mijloacele și metodele pe care le crede a fi cele mai bune pentru educarea odraslei sale. Important era ca fiecare copil să fie crescut în spiritul ideii că maghiarismul este superior românismului;

să fie convins că ungurii trebuie să-i stăpânească și să-i conducă pe români; că Transilvania este pământ ce aparține "Ungariei Mari", iar românii care se află aici, atâți câți sunt, puțini sau mulți, sunt veniți de pe alte meleaguri, unde ar trebui să se întoarcă cât mai curând; că nu au de ce să învețe limba română, românii fiind aceia care trebuie să învețe limba maghiară dacă vor să trăiască printre maghiari. Încă din fragedă copilărie, fiii și fiicele maghiarilor, deci toți copiii acestora trebuie învățați să-i urască pe români. Părinții lor, în primul rând mamele, au obligația să le strecoare în minte și suflet la început ideea, apoi convingerea că tot răul ce există în jurul lor se datorește românilor. S-au folosit și se folosesc metode ce amintesc de maniera în care naziștii își educau și formau tânăra generație, capabilă de cea mai înverșunată ură întâlnită vreodată împotriva evreilor. Cineva povestea cazul unei unguroaice, mamă a cinci copii, care, lăudându-se, spunea că i-a înlocuit pe "bau-bau", pe "lupul cel mare și rău", pe "diavolul negru și întunecat", cu "valahul cel leneș și puturos, aducător de rele și nenorociri". Le-a făcut copiilor ei desene, reprezentându-i pe români într-o manieră cât mai înfricoșătoare și respingătoare, încât odraslele au ajuns ele singure la concluzia că trebuie să le scoată ochii. Și așa făceau ori de câte ori le cădea în mâini o fotografie sau un desen reprezentându-i pe valahi. Femeia se mândrea cu rezultatele ei și spunea mereu că așa ar trebui să facă fiecare cu copiii săi dacă vrea să-i apere de răul de mai târziu.

Gazda Evei nu era dintre acestea. Ea se socotea superioară din toate punctele de vedere și socotea că

fanatismul nu trebuie întins până acolo încât să te ocupi și de sugari. După părerea ei, punctul de pornire al educației pentru formarea maghiarilor de mai târziu trebuie să-l constituie momentul când copilul începe să judece, să dovedească discernământ. Ea are un băiat și este mândră de rezultatul educației pe care i-a dat-o. Astăzi este un om căruia poți să-i ceri orice pentru a contribui la măreția Ungariei. E gata de orice sacrificiu. Și acest lucru se va vedea cât de curând. Păcat că n-a apucat să trăiască mai mult și tatăl lui, mort într-un accident de mașină.

Eva Sandor asculta cu interes tot ce-i spunea gazda. Nu-i văzuse băiatul, întrucât încă din prima zi aflase că-i plecat cu "niște treburi" pe la Brașov și Timișoara. Din moment ce nu s-a întors înseamnă că "treburile" sunt de mai lungă durată. Gazda părea hotărâtă în tot ce zice și face. Eva a aflat că aceasta era membră a unui grup de femei maghiare foarte active pe linia menținerii și promovării "spiritului de luptă pentru eliberarea Ardealului". Ea speră că momentul mult așteptat este pe aproape. Eva a dat din cap, zicând: "Da, așa se pare; trebuie să fim pregătiți. Și noi cei de acolo, și dumneavoastră cei de aici".

Ceea ce-i transmisese Eva gazdei sale, încă din primele momente ale întâlnirii lor, era, pe cât de simplu, pe atât de concret și important: să pregătească o ascunzătoare. Nu i-a precizat pentru ce anume, dar i-a spus că trebuie să fie mare și încăpătoare, să se poată ajunge repede și ușor la ea fără a stârni curiozitatea sau a atrage atenția vecinilor ori a altora din jur. Eva ar fi vrut să-i spună că o asemenea ascunzătoare ar putea fi

folosită pentru depozitarea de armament, aparatură de radio emisie-recepție, muniție, materiale de propagandă etc., dar n-a făcut-o pentru că n-avea dezlegare în acest sens. Ceea ce a înțeles ea este că cei care au trimis-o vor să aibă gata asigurate cât mai multe ascunzători de acest gen pentru a fi folosite la momentul oportun. Gazda fusese special aleasă pentru așa ceva, întrucât condițiile în care locuia și trăia cu fiul său permitea acest lucru. Era o dovadă certă că cei care întocmiseră lista, pe care se afla trecută și ea, cunoșteau cu de-amănuntul situația fiecăruia. Nu numai din punct de vedere al încrederii pe care trebuie s-o prezinte pentru asemenea însărcinări, ci și al condițiilor optime care să le aibă pentru a realiza așa ceva în condiții de perfectă siguranță. Gazda le avea și pe acestea: locuia într-o casă cu curte, nu avea chiriași și nu locuia cu nimeni altcineva, ci numai cu fiul ei; curtea era măricică, având posibilitatea să și grădinărească câte ceva, câțiva pomi fructiferi și decorativi pe lângă garaj; de pătruns dincolo de pomi și de gard fără știrea gazdei era aproape imposibil. Erau, deci, toate condițiile ca acolo, în curtea aceea, să se pregătească un adăpost corespunzător unor scopuri despre care însă, deocamdată, nu era permis să se vorbească. Eva își amintea cu câtă bucurie primise gazda ei cererea ce-i fusese adresată. Spunea că are toate condițiile de a amenaja o ascunzătoare exact așa cum i se cere și că, în mod sigur, nu va vorbi nimănui despre ea, nici măcar fiului ei. Când i se va spune că are voie să facă acest lucru, îl va face. Până atunci însă se va conforma celor spuse de Eva.

Despărțirea de gazdă s-a făcut cu îmbrățișări și

sărutări, manifestându-și amândouă speranța că se vor revedea. Poate chiar în curând.

Eva ar fi vrut, într-adevăr, ca revederea să aibă loc după un timp cât mai scurt, dar fără a mai fi pusă în situația de a umbla cu duble identități, pe una din ele fiind obligată s-o țină permanent ascunsă. Cum a făcut, de pildă, acum, când a trebuit să doarmă cu pașaportul Amaliei Arbore sub pernă. Înainte de a pleca i s-a atras atenția în mod expres asupra faptului că nu trebuie să-și desconspire cea de-a doua identitate decât față de persoanele ce i-au fost indicate.

Ocupându-și locul în compartiment, Eva aștepta cu nerăbdare să vadă cine se va așeza lângă ea. Căuta să-și reamintească figura din fotografiile ce i-au fost prezentate de Tibor. Va fi, deci, un tip de 40-45 de ani, un brunet cu ochelari și... cam atât reținuse ea. Restul se șterse din memorie. Devenise ceva comun. Nu semne particulare, nu ticuri nervoase. Nimic din ceea ce ar fi trebuit să-i rețină atenția în mod deosebit. Se baza pe faptul că cel ce se va așeza pe locul din dreapta ei va fi omul vizat, omul pentru care ea trebuie să se transforme în momeală vie, să se lase curtată, cucerită, și... Da, va trebui să facă tot ce poate și știe pentru ca omul ce se va așeza în dreapta ei să-i cadă în plasă. Dacă nu chiar din prima seară, atunci într-una din zilele următoare. Nu i s-a spus de către nimeni și nici ea, deocamdată, nu-și poate da seama dacă omului îi plac moldovencele, dacă i-ar place să aibă de-a face cu ele, dar ea până la București trebuie să joace rolul celei mai seducătoare femei din Moldova,

va trebui să procedeze în așa fel încât, pe un traseu de 7-8 ore de mers cu trenul, să atragă atenția unui bărbat că ea este o femeie care merită măcar o aventură trecătoare. Și de ce nu? Și ea și el sunt în trecere prin București. Și el, și ea, deci provinciali aflați pentru o zi sau două în Capitală, doresc să vadă cât mai multe, să rămână de aici cu amintiri dintre cele mai frumoase...

Compartimentul este aproape plin. Doar două locuri sunt încă neocupate. Locul de lângă ea și un altul, aproape de ușă. Cu câteva minute înainte de plecare s-au ocupat și acestea. Mai întâi cel din dreapta ei, de un bărbat, iar în ultimul moment și cel de la fereastră, de către o femeie între două vârste, îmbrăcată destul de modest. Aceasta nu atrăgea prin nimic atenția. "Insipidă, incoloră", și-a zis Eva, azi Amalia, în gândul său, întorcându-și ochii de la ea, dar plimbându-i discret și cu atenție pe fața celui de lângă ea, care începuse deja să citească un ziar. În timp ce acesta răsfoia ziarul, întorcându-l când pe o parte, când pe alta, Eva - Amalia îl studia pe neobservate. Ba se făcea că urmărește cu atenție ceva ce se perinda pe afară, prin fața ferestrelor sau pe coridor, ba că un zgomot sau o vorbă de undeva o făcea să fie atentă în direcția respectivă. De fiecare dată însă, ea privea la cel de lângă ea, fără ca acesta să se sinchisească câtuși de puțin. El își vedea în continuare de citit. Schimbase ziarul cu o revistă. Tot privind la el, Eva - Amalia s-a convins că omul de lângă ea este cel așteptat. Nu avea nici o îndoială. Acum, având-l lângă ea și privindu-l îndeaproape, își amintea perfect de figura omului din cele trei fotografii pe care le studiase la lumina lanternei lui Tibor. Frunte lată, păr bogat,

perciuni, ochelari cu rame de metal. Numai că, de data aceasta, omul arăta o față tristă și preocupată. Probabil de veștile pe care le găsea în rândurile ce le citise și le citea. În fotografii părea mai vesel și comunicativ, aici, din contră, taciturn, absent complet la ce se discută și se întâmplă în jurul lui. Și, într-adevăr, după mai bine de o oră de mers, ceilalți din compartiment începuseră să discute între ei. Unul din subiectele mult abordate au fost vacanțele prin țară și străinătate. Astăzi este la modă pentru că oricine poate obține pașaport și pleca unde dorește. Deși dintre cei prezenți numai doi fuseseră pe afară, prin exterior, și povesteau cu lux de amănunte pe unde colindaseră și ce văzuseră. Lăsau impresia că sunt soț și soție. Se pare că se numărau printre puținii români care în ultima perioadă s-au deplasat în Iugoslavia, în primul rând pentru turism și apoi pentru afaceri. Se arătau extrem de încântați de câte au putut să vadă și vorbeau, mai ales ea, ca și când iugoslavii le plătiseră sau le dăruiseră ceva de mare valoare pentru a le face propagandă turistică.

Era unul din momentele pe care Eva-Amalia le aștepta pentru a interveni în discuție, pentru a se antrena alături de ceilalți și a dovedi astfel că este o fire sociabilă, deci abordabilă. Acesta ar fi primul pas. Altfel, dacă va tace tot timpul, va lăsa celor de față, inclusiv deci și omului de lângă ea, impresia că este o femeie ursuză, îngâmfată, plină de sine, distantă. Există riscul să pară antipatică, inabordabilă. Și atunci... Va trebui deci să iasă din tăcerea în care a stat până acum, să se afirme. Să iasă la atac, pregătind terenul și condițiile în care, direct sau indirect, să-i permită abordarea omului

de lângă ea. De fapt, toți ceilalți din compartiment participaseră într-un fel sau altul la discuțiile de până atunci. Numai ea și omul de alături încă nu spuseseră nimic. Ea lăsând impresia că este preocupată de alte gânduri, iar el că, citind ziare și reviste, este absorbit de știrile zilei.

Când a apreciat că a sosit momentul cel mai potrivit, Eva-Amalia a intervenit în discuție, aprobând spusele doamnei care se întorsese încântată din Iugoslavia. Spera că în felul acesta va câștiga simpatia unui prim interlocutor, care, mai târziu, va putea constitui un suport pentru intervențiile ei. Spunea câte ceva, făcând din când în când referire la afirmațiile anterioare ale doamnei de vizavi, zicând: "Avea dreptate doamna" sau "de acord cu doamna când spunea că...". Doamna în cauză se bucura și ajunseseră la un moment dat să converseze, aprobându-se și susținându-se reciproc. Din cauza dialogului ce se desfășura în cruciș prin fața lui, omul de alături nu s-a mai putut concentra asupra celor ce citea, așa că a renunțat la ziare și reviste. Le-a pus deoparte și asculta cele ce se discutau alături și în fața lui. Fără să scoată o vorbă, analiza în gând spusele fiecărei femei. Eva-Amalia aștepta, dacă nu un răspuns clar, măcar un semn din care să reiasă că este aprobată sau nu. Când făcea acest lucru, ea se uita mai întâi, direct, la interlocutoarea din față, apoi, așa, în treacăt, la ceilalți, incluzându-l în rândul acestora și pe cel de lângă ea. Unii îi dădeau dreptate, alții tăceau. "El", cel de alături însă, nu schița nici un gest, parcă nici nu auzea.

Așa au continuat discuțiile până în momentul când a sosit controlorul. Eva avea biletul în buzunarul unui geamantan pus sus în plasă. L-a dat jos cu ușurință, dar

când să-l pună la loc, văzând-o că se chinuiește, omul de alături i-a sărit în ajutor. Gestul lui a constituit pentru Eva-Amalia momentul de plecare pe calea de a face tot ce poate pentru a-l cuceri. După mulțumiri, i-a solicitat din ziare și reviste. Au schimbat păreri asupra unor titluri și subiecte tratate în acestea. De multe ori, chiar de foarte multe ori, părerile lor coincideau. S-a constatat apoi că amândoi aveau aceleași păreri și cu privire la multele din problemele ce se discutau în compartiment. Erau momente, unele destul de lungi, când, pornind de la aceleași aprecieri, făceau amândoi front comun, susținând sau respingând o idee în jurul căreia se învârtea toată conversația din compartiment. Din când în când, Eva-Amalia se uita direct la bărbatul de alături, căutându-i ochii, fixându-l și vorbindu-i într-o manieră cât se poate de agreabilă.

În mintea omului de alături, a bărbatului care lăsa impresia că până nu de mult habar nu avea cu cine se află în compartiment, s-a aprins o scânteie efemeră. Aceasta însă, repetându-se, s-a transformat într-o luminiță care bătea mereu spre femeia de lângă el, scoțând în evidență o figură frumoasă și inteligentă. Pe măsură ce discuțiile continuau, luminița devenea tot mai stabilă și mai insistentă asupra femeii ce părea frumoasă și inteligentă. Omul a început s-o studieze mai atent. Îi urmărea fiecare gest, fiecare cuvânt. Când Eva-Amalia s-a ridicat în picioare, să pună sau să ia ceva din plasă, omul a văzut lângă el un trup de femeie bine proporționat. Atât de bine proporționat încât i-a atras imediat atenția. Atunci, în momentul acela, cât ea s-a întins să pună sau să ia ceva din plasa destinată bagajelor de

mână, bărbatul de alături, privind-o de jos în sus, i-a văzut întreaga frumusețe a corpului. Bărbatul, zăpăcit și buimăcit de ceea ce vede, nu s-a mai putut scula s-o ajute, așa cum ar fi trebuit și îl obligau regulile de politețe. Când și-a dat seama că ar fi trebuit s-o facă cu orice chip, era prea târziu. În clipa când s-a ridicat cu această intenție, încercând în același timp să spună ceva, femeia încheiase ce avea de făcut și se așeză. În această mișcare, el în sus, ea în jos, s-au lovit unul de altul. Eva-Amalia, fulgerându-l din ochi și zâmbindu-i cu subînțelesuri, i-a mulțumit de câteva ori pentru intenție, spunându-i aproape pe șoptite:

— Sunt o neîndemânatică. De aceea mi-e și frică să plec singură la drum. Nu știu cum o să mă descurc la București. Cu întârzierea ce s-a anunțat o să fie și mai greu.

Conversațiile s-au mai domolit. Timpul petrecut pe roți de tren și oboseala acumulată au început să se simtă. Doamna care vizitase Iugoslavia se întreținea cu "insipida-incolora" care venise ultima în compartiment. Îi spunea că următoarea excursie pe care vrea s-o facă va fi în Ungaria, despre care a auzit că este foarte frumoasă, că merită a fi vizitată, mai ales că nu-i prea departe, suntem vecini. "Insipida-incolora" o îndemna să meargă în Ungaria pentru că, într-adevăr, are ce vedea acolo. Își exprima părerea că merită să stai într-o vizită de cel puțin o săptămână. Auzind toate acestea, Eva-Amalia a intervenit și ea imediat, spunând că Budapesta, după părerea ei, este unul din orașele cele mai frumoase ale Europei. Bărbatul de lângă ea, nu numai că a intervenit și el dându-i dreptate, dar a ținut

să facă și unele precizări, scoțând prin acestea și mai mult în evidență frumusețea Budapestei, capitală împărțită în două de bătrânul fluviu Danubiu. Apoi, adresându-se direct Evei, a întrebat-o dacă a fost vreodată în Ungaria. Aceasta i-a răspuns prompt: "Da, chiar recent". Și zicând aceasta, a scos din poșetă pașaportul, întinzându-i-l. Eva a făcut gestul, nu atât pentru a-i dovedi că nu minte și că-i sinceră cu el, ci mai mult pentru a-i dat bărbatului de lângă ea posibilitatea să vadă cine este, s-o cunoască. În același timp s-a gândit că gestul respectiv va fi interpretat ca o dovadă că este deschisă față de el, că nu are nimic a-i ascunde. Or, este știut că așa ceva se întâmplă numai între oamenii care se apreciază și se respectă reciproc, între prieteni. Eva încerca astfel să facă pași pe drumul pornit. Pe drumul care părea a nu fi ușor, dar pe care trebuia să-l parcurgă până la capăt. Și asta nu oricum, ci cu siguranța deplină că acolo, la capăt, va atinge scopul urmărit. De multe ori s-a gândit și la varianta cea mai neplăcută. La situația că s-ar putea să nu reușească și va da peste un bărbat care i-ar întoarce spatele tocmai când ea ar crede că este în pragul succesului. În întreaga ei activitate a avut, nu multe, dar a avut și insuccese. Gândul că și de data aceasta s-ar putea să înregistreze un eșec o îngrozea. Și cum această acțiune era socotită, "acțiunea principală" a ei, cu atât mai mult eșecul va fi dezastruos pentru ea și cariera ei. Se și vedea mutată din "Secția amazoanelor" undeva pe un post de mâna a doua. Aceasta ar fi însemnat o cu totul altă muncă, fără deplasări plăcute, fără mese cu mâncăruri și băuturi alese, fără bani la discreție, fără nici o posibilitate de

distracție pe banii altora. Și, poate, ceea ce ar fi fost și mai grav pentru ea, s-ar fi ajuns la concluzia că a îmbătrânit, că s-a isprăvit ca femeie. În concepția ei, dacă în cadrul serviciului de spionaj maghiar pentru care lucrează și, iată și în afara acestuia, nu mai prezintă nici un interes ca femeie, atunci totu-i pierdut de la viață, nu mai are ce aștepta de la ea. În acest caz, s-a gândit ea de multe ori, trebuie să se mărite. Așa au procedat multe din fostele cadre, femei care au lucrat în "Secția amazoanelor". Totul e să știi când s-o faci. Să nu pierzi momentul și, mai ales, ocazia de a găsi un bărbat care să și dea ceva, nu numai să primească.

Deocamdată însă Eva nu avea motive de îngrijorare, pentru că gestul cu pașaportul s-a dovedit a fi inspirat. Bărbatul de lângă ea l-a interpretat exact așa cum și l-a dorit ea: prietenos, sincer și deschis. A văzut în el o șansă de a o cunoaște mai îndeaproape pe femeia care i-a atras atenția prin fizicul ei plăcut și interesul ce-l manifestă de a ști ce se mai scrie prin ziare.

Acestea erau impresiile pe care și le formase omul de lângă ea asupra calităților fizice și intelectuale ale sale. Având-i pașaportul în mână, omul l-a studiat, nu cu interes, ci cu o curiozitate nedisimulată, fapt remarcat și de Eva, bucurând-o. Văzându-i numele, omul i-a întins mâna, recomandându-se:

— Broșteanu, Bogdan Broșteanu. Mă bucur că v-am întâlnit, a spus el surâzând. Văd că aveți un nume frumos, pe undeva istoric. Arbore. Amalia Arbore, într-adevăr plăcut și frumos. Știți, nu mă îndoiesc de aceasta, că de acest nume sunt legate și niște evenimente

istorice. Dacă nu mă înșel prin Moldova, pe undeva, este și o localitate cu acest nume.

— Cred că da. Este posibil, dar eu n-am ajuns pe acolo, a spus Eva căutând, pe de o parte, să intre cât mai repede în rolul moldovencei de la Botoșani, iar pe de altă parte să scurteze într-un fel discuția pe această temă. Îi era teamă ca nu cumva conversația să alunece pe un teren mai puțin sau deloc cunoscut de ea.

După spontaneitatea cu care Broșteanu i-a vorbit despre câteva lucruri legate de numele ei, și-a dat imediat seama că omul a citit și a umblat mult. S-ar putea să cunoască bine și Botoșanii și să pună chiar întrebări în legătură cu orașul. De aceea, Eva a căutat să schimbe subiectul discuției, întrebându-l care parte a țării îi place mai mult și de ce.

Răspunsul lui Broșteanu a fost destul de evaziv, fără precizări și localizări exprese. Nu are o anume preferință, toate zonele țării fiind, după părerea sa, frumoase și interesante prin ceva aparte. Fiecare are istoria sa, frumusețile sale naturale, personalitățile distincte în istoria, arta și cultura românească. Desigur, sunt diferențe, dar poate tocmai în aceasta constă frumusețile pe care le găsim și le apreciem în Moldova și în Transilvania, în Dobrogea și Oltenia, în Muntenia și Banat.

— Cred, a spus el, că dumneavoastră, moldovenii, sunteți foarte mândri de istoria Moldovei și frumusețile meleagurilor sale, de mănăstirile pe care le cunoaște și admiră întreaga lume, de personalitățile de primă mărime pe care această parte a țării le-a dat muzicii, teatrului și literaturii românești. Iată, mi-am adus aminte:

chiar și de numele dumneavoastră, Arbore, se leagă câteva lucruri ce mie mi se par frumoase și interesante. Știți și dumneavoastră, desigur, mai bine ca mine, că vestita familie de boieri moldoveni Arbore a jucat cândva un rol important în viața social-politică a Moldovei. A fost cândva un Luca Arbore, poate stră-stră-străbunicul dumneavoastră, care, la un moment dat, a intrat în conflict cu domnitorul de atunci, pare-mi-se Ștefăniță Vodă, pentru că s-a opus centralizării. Nesupunerea l-a costat viața pe sărmanul boier, pentru că Ștefăniță l-a scurtat cu un cap. Ce să-i faci? Așa era pe vremea aceea, nu ca astăzi când poți spune ce vrei și ce nu vrei la adresa cârmuitorilor, fără ca cineva să se atingă de tine.

Femeia, auzindu-l câte spune, pe de o parte era cucerită, sincer cucerită de câte știe și cum le povestește, iar pe de altă parte îngrijorată să nu se trădeze; să nu se dea de gol că, de fapt, nu-i moldoveancă și că nu se trage dintr-o ramură mai veche sau mai nouă a familiei Arbore. Acum, în această confruntare directă cu cineva care cunoaște Moldova, Eva Sandor își dădea seama câte goluri are în pregătirea ei pentru rolul care i-a fost ales și impus să-l joace. Deci, se gândea ea, acest nume Arbore nu-i un nume oarecare, cum ar fi Popescu, Ionescu, un Sandor sau Fekete. Numele de Arbore are istoria sa și, poate, chiar o semnificație aparte pentru moldoveni. Nu, categoric, nu s-a pregătit cum trebuie. Se află în pericol. E bine ca subiectul să fie abandonat. Să lăsăm istoria și să trecem la actualități. Ca atare, Eva a lăsat la o parte tot ce a spus Broșteanu cu privire la istoria familiei Arbore și a continuat discuția pornind de la ultimele afirmații ale

interlocutorului. De la cârmuitorii de astăzi ai țării, despre care poți spune orice fără să te pândească vreun pericol.

— Astăzi, în democrație, domnule, libertatea de exprimare nu trebuie îngrădită.

Discuțiile pe această temă au continuat pe coridor, Broșteanu invitând-o la o țigară pe care i-a oferit-o de cum au închis ușa în urma lor. Pe parcursul acestor discuții, Eva a arătat că împărtășește aceleași idei și păreri cu Broșteanu. Dacă cineva ar fi ascultat conversația, s-ar fi mirat cât de identice sunt ideile și părerile celor doi asupra evenimentelor și stărilor de lucruri pe care le abordau, deși unul era din Transilvania, iar celălalt din Moldova. Realitatea însă era alta. Eva îi cânta în strună lui Broșteanu și-l flata mereu cu vorbe alese și bine meșteșugite, atât cât să nu devină ridicolă. În fond, ea nu era de acord cu marea majoritate a celor spuse de Broșteanu, mai ales atunci când se vorbea despre situația din Transilvania, a oamenilor de acolo. Fierbea de mânie când îl auzea cum vorbește despre unguri, despre îndemnurile pe care aceștia le primesc de la Budapesta, angajându-se în acțiuni nesăbuite, uitând și ignorând lecțiile istoriei. Fierbea și se mânia, dar nu avea ce face, trebuia să-l aprobe, zâmbindu-i și flatându-l chipurile pentru câte știe și capacitatea lui de analiză politică.

În momentul când un tânăr a trecut pe lângă ei, ținând în mână două sticle de bere, Eva a întrebat:

— Este deschis la vagonul restaurant? Încă mai servește, mai are ceva?

Dându-și seama ce dorește și ce intenții are fru-

moasa lui interlocutoare, Broșteanu a luat inițiativa.

— Să încercăm. Dacă vom mai găsi ceva, a spus el, sunteți invitata mea la o bere, un suc... sau ce doriți...

Ajunși acolo, au luat loc la o masă. La ora aceea târzie, doar câțiva călători mai serveau câte ceva. Totuși, ospătarul întârzia. Până la sosirea acestuia, au discutat despre drumul lung, obositor și faptul că omul este obligat să piardă o groază de timp cu aceste deplasări. Era teoria și of-ul lui Broșteanu, care spunea că el face un fel de navetă la București, unde trebuie să vină aproape în fiecare săptămână. Deși întrebat, omul n-a vorbit exact despre obligațiile ce-l determină să meargă în Capitală. S-a mulțumit să afirme: "Ca jurist și ca om cu oarecare experiență în domeniu, multă lume te solicită în timpurile de astăzi".

La cafea, Eva Sandor a început un nou atac. Ofensiva a pornit cu o întrebare: Ce crede el că merită și trebuie să viziteze în București o provincială ca ea, care și-a propus să rămână în Capitală două-trei zile. Broșteanu i-a sugerat ceva, dovedind că-i la curent cu viața culturală a capitalei: spectacole, concerte, expoziții, muzee. În timp ce proaspătul cunoscut îi făcea recomandări pe această temă, Eva-Amalia îl întrerupea, punându-i o mulțime de întrebări, unele chiar sugestive, cum ar fi, de pildă, acestea: într-adevăr, frumos? N-ar merita să-l mai vezi o dată? Ți-ar displace să mai vizionezi încă o dată un asemenea spectacol?

Faptul că Amalia Arbore renunțase la reverențiosul "dumneavoastră" și-l înlocuise cu "dumneata", iar uneori avea impresia că îl tutuiește chiar, a fost sesizat imediat de Broșteanu. L-a bucurat. Înseamnă că sunt șanse

de apropiere. Ce fel de apropiere și până unde merge aceasta? Fiecare avea gândurile și întrebările lui. Fiecare își făcea planuri de viitor. Și unul, și celălalt avea de urmat un drum cu un final, deocamdată, doar bănuit. Fiecare dorea să-l parcurgă până la capăt, dar cu gânduri diferite. Amândoi vizau același punct... Dar în scopuri diferite.

Treptat, treptat, apreciindu-se și flatându-se reciproc pentru te miri ce, s-au împrietenit de-a binelea. Au început să se tutuiască permanent, inițiativa având-o și de data aceasta ea:

— Spune-mi, te rog, pe nume, Amalia. Și fără "doamna Arbore", că parcă atunci când te aud cu acest nume o întreagă istorie mă copleșește. Imediat mi-aduc aminte de toți arborii de care mi-ai povestit. Ai văzut, doar te-am cunoscut și am și învățat o mulțime de lucruri. Recunosc, sunt o norocoasă.

— Norocul a fost al meu. Pe vremuri a fost și un cântec. "Ce noroc am avut să te întâlnesc" sau cam așa ceva.

— Ba nu, zise repede Eva. Eu îți spun cinstit că, în ceea ce mă privește, pot să zic că, într-adevăr, am avut noroc. Nu știu ce am să fac la București, dar sper să nu mă lași singură. Dacă nu, atunci n-am decât să iau primul tren spre Moldova. Și-am spus, parcă, încă de la primul schimb de cuvinte, că sunt o moldoveancă neîndemânatică.

— Bine, a zis Broșteanu lungind cuvântul și pe un ton ce vrea să fie îngăduitor și prietenos, așa cum fac părinții cu copiii insistenți și răsfățați. Dacă o să-mi pot aranja programul în așa fel încât să fiu ceva mai liber, uite ce-ți propun...

După ce l-a lăsat să spună tot ce avea de gând, Eva a trecut de partea cealaltă a mesei, așezându-se lângă el și zicând:

— Pentru că ești așa de bun cu mine, lasă-mă să mă revanșez. Hai să bem câte un coniac. Merge la cafea. Eu plătesc...

Spunând toate acestea, s-a apropiat și mai mult de Broșteanu, luându-i mâna, strângându-i-o și scuturându-i-o ca și când între ei doi s-a încheiat un pact de prietenie și solidaritate de lungă durată. Căutând cu ochii ospătarul pentru a-i cere coniacul care avea să pecetluiască și mai mult înțelegerea proaspăt încheiată, Eva Sandor a dat cu ochii de femeia "insipidă-incoloră". Era și ea instalată la masă, undeva nu prea departe de ei. Până atunci n-o văzuse pentru că îi stătuse în spate, acum însă se puteau observa reciproc foarte bine. Eva nu-și putea explica de ce, din acest moment, această femeie i se părea ciudată. N-a trecut prea mult și gândurile i-au fost captate de prezența acestei femei. Începuse să-și reamintească tot ce fusese învățată în legătură cu filajul, contrafilajul și alte măsuri de verificare și supraveghere pe care un dușman le poate întreprinde. Dintr-o dată s-au trezit în ea calitățile de agent. "Insipida-incolora" a devenit suspectă. Eva și-a propus să fie cu ochii în patru, dar fără să dea înapoi...

Într-o cameră de la etajul trei, doi bărbați se aflau într-o analiză de caz. Unul era așezat la birou, celălalt, în fața sa, pe un fotoliu. Amândoi răsfoiau câte un dosar voluminos în care se aflau note, rapoarte, procese ver-

bale. Alături de dosare, câte un plic cu mai multe fotografii alb-negru.

— Dă-mi, te rog, celălalt plic cu fotografii. Vreau să le mai văd o dată pe cele din ultimul timp, a spus omul așezat la birou. Cine a zis că în munca de contraspionaj îți trebuie răbdare și că fiecare amănunt trebuie reținut și cântărit bine, bine de tot, a avut perfectă dreptate. Iată două lucruri pe care voi trebuie să le repetați zilnic pentru începătorii de astăzi, așa, ca să nu le uite niciodată.

Primind plicul, omul a așezat pe cristalul biroului mai multe fotografii. Unele mai mari, altele mai mici. Se putea observa că unele fuseseră făcute în condiții optime, altele în condiții vitrege. Unele luate pe stradă, altele în diferite încăperi. Fotografii respectivi nu dovediseră întotdeauna suficientă îndemânare atunci când s-au aflat în teren, căutându-și sau supraveghindu-și obiectivele. Per total, însă, se făcuse totuși o treabă bună. Aceasta era cel puțin aprecierea omului de la birou.

— Deci, acestea sunt legăturile pe care dumneaei le-a avut de când se află aici, la noi. N-aș putea spune că-s multe sau puține, dar mă întreb: or fi toate importante ? Important este că le-am aflat și pe acestea. Se pare că vom mai avea de lucru, dar asta nu-i rău deloc.

Apoi, luând o fotografie în mână, zise:

— Acest Tibor ne-a dat mult de furcă, dar până la urmă, fără să știe și fără să vrea, ne-a fost și ne este de folos. Tocmai pentru că-i activ și umblă mult ne-a creat atâtea posibilități. La sfârșit, când vom încheia socotelile, dacă vom ajunge vreodată aici cu ăștia, va trebui să-l propunem și la o premiere.

— În dolari sau mărci, pentru că leii sau forinții

s-ar putea să-i refuze, a completat omul din fotoliu cu același sarcasm în glas, gândindu-se la devalorizarea ce se manifestă peste tot și peste toate.

Pentru un timp, în cameră s-a așternut liniștea. Cei doi bărbați își vedeau de treburile lor. Omul cu fotografiile în față le studia pe fiecare în parte cu mare atenție. Erau numerotate, iar alături se afla un tabel în care erau trecute toate datele de identificare ale celor din fotografii. Pe tabele erau însă și locuri goale, persoanele din unele fotografii nefiind încă identificate. Operațiunea era în curs de desfășurare. La un moment dat, omul de la birou a rămas cu ochii ațintiți asupra a două fotografii. Pe una o ținea în mâna dreaptă, pe cealaltă în mâna stângă. Arunca privirea când la una, când la alta și zâmbea. Se vedea că în sinea lui se amuza.

— Într-adevăr, dacă Bogdan Broșteanu ăsta ar rămâne mereu așa, fără barbă și mustăți, nici eu nu l-aș putea deosebi de fratele său, juristul de la parlament. Sau invers, cum vrei s-o iei. Sunt bucuros că s-a descurcat bine Cel puțin până acum. Să vedem de acum încolo ce o să iasă. Greul de abia acum începe. Personal cred, mă rog, vreau să sper că totul o să meargă bine, așa cum ne-am propus.

— Și eu cred, zise celălalt. Mai sunt câteva minute și trebuie să plecăm. Broșteanu cred că este deja acolo.

Cum i-a văzut, Broșteanu a și început să relateze. Spunea că nu are la dispoziție decât o oră și jumătate, iar în timpul acesta trebuie să ajungă la hotel, să se spele și să se schimbe, apoi să dea fuga la întâlnire cu moldoveanca. Promițându-i-se o mașină, s-a mai liniștit, răspunzând pe îndelete la toate întrebările ce i s-au pus.

În esență, spre satisfacția celor doi bărbați care-l ascultau, lucrurile evoluaseră în direcția la care se așteptau. Până la un punct, treburile erau deja aranjate. Moldoveanca, spunea Broșteanu, este o frumoasă, atrăgătoare. Merită interesul și efortul oricărui bărbat. Așa cel puțin arată până acum. Să vedem mai târziu. Are tupeu și îndrăzneală, nu se sfiește să facă avansuri. A lăsat să se înțeleagă că e gata să meargă până la capăt, chiar astă-seară. Mai mult ca sigur că nu va opune rezistență. Are de gând să rămână la București două-trei zile, dacă va rămâne și el. Femeia vrea să se distreze bine. Nu-i nici prea păguboasă. Are și bani, dispusă să-i cheltuiască dacă-i merge bine.

— Se vede că v-a cucerit cu adevărat, înseamnă că...

— Nu, nu înseamnă nimic din ceea ce vreți să spuneți. Nu mă pierdeți. Mergem mai departe, așa cum dumneavoastră ați spus și așa cum am promis. Dar să vă spun și pe cele proaste ale femeii. Ea spune că-i profesoară, dar un om așa de lipsit de cultură mi-a fost greu să întâlnesc; e tare superficială, plutește, nu prea știe pe ce lume trăiește. Să trăiești în mijlocul Moldovei plină de istorie și habar să n-ai de Arbore ? De faimoasa familie de moldoveni, de vestiții moldoveni Arbore ? Nu cunoaște nici zonele și regiunile mai importante, nici localitățile și orașele principale ale Moldovei. Se pare că femeia e singură pe lume. În afară de faptul că este divorțată și nu are copii, nu mi-a vorbit nimic despre mamă, tată, surori. Se pare că nici prieteni și cunoștințe prea multe nu are printre intelectualii moldoveni. Eu nu știu ce urmăriți și ce vreți dumneavoastră de la această

femeie, dar... Oricum, pe mine nu mă deranjează să fac ceea ce-mi cereți. Ba, din contră, de când am și văzut-o, îmi face chiar plăcere.

Cei doi bărbați din cadrul serviciului de contraspionaj au socotit că a sosit momentul să-i spună lui Bogdan Broșteanu tot ce trebuie să știe în legătură cu acțiunea în care era angrenat și acceptase să lucreze. Au considerat că, făcând acest lucru, lui Broșteanu îi va fi mai ușor să acționeze. Pus în temă, va ști cum să se orienteze, în funcție de situațiile de moment, iar în final va contribui din plin la succesul acțiunii.

Când a auzit Bogdan Broșteanu că Amalia Arbore nu-i moldoveancă din Botoșani, ci o spioană unguroaică din Budapesta, trimisă în România cu misiuni periculoase, printre care și aceea de a-l compromite pe fratele său geamăn cu scopul de a-l șantaja și recruta ca agent al serviciului de spionaj maghiar, a rămas perplex. Câteva momente n-a mai scos nici un cuvânt. Privea întrebător la cei doi bărbați, lăsând impresia că nu-i vine să creadă ce a auzit.

— Nu vă speriați. Problema e aceeași, numai că au apărut noi necunoscute. Totul se va rezolva cum trebuie, dacă, bineînțeles, vom colabora așa cum sperăm... Noi ne bazăm pe sprijinul dumneavoastră, întrucât în perioada ce urmează va trebui să...

După ce a ascultat cu atenție tot ce i s-a spus, mergându-se până la cele mai mici detalii și luându-se în calcul toate variantele ce pot apare până la momentul cel mai "fierbinte" preconizat de serviciul de spionaj maghiar, Broșteanu a ținut să mărturisească:

— Abia acum înțeleg eu exact de ce mi-ați cerut

să-mi rad mustața și să port ochelari cu rame subțiri: ca să fiu luat drept Marius, fratele meu, pe care văd că trebuie să-l substitui. I-am spus eu s-o lase mai încet cu ungurii. Înțeleg că ăștia i-au pus gând rău, vor să-l distrugă. Așa este. Ungurii nu iartă niciodată, domnule, mai ales când este vorba de români.

În vocea lui Bogdan Broșteanu, în tonul folosit, se simțea un amestec de ciudă și teamă, știindu-i pe unguri capabili de orice mârșăvie chiar pe teritoriul țării noastre. Ținea la fratele său, pentru că, spre deosebire de el, care toată viața a luat lucrurile în ușor, ajungând și astăzi fără familie și o meserie stabilă, acesta a progresat mereu. Acum se bucură de stima și încrederea oamenilor din oraș și județ. În parlament este folosit ca specialist, având, după aprecierea lui, toate șansele de a deveni o figură politică importantă, poate chiar senator.

Citindu-i parcă gândurile care-l frământau, unul dintre interlocutorii săi a intervenit din nou, zicându-i:

— Nu vă faceți griji pentru fratele dumneavoastră. Nu-i bine să exagerăm. La noi acasă, noi suntem stăpâni și vom ști să ne apărăm de fiecare dată. Important este...

— Gata, am înțeles, mergem mai departe, a spus Broșteanu, încurajat fiind de interlocutorul său. Bine că mi-ați spus toate acestea, cu privire la frumoasa unguroaică și la toți cei care se află în spatele ei. Vă rog să mă scuzați, acum e timpul să plec. Urați-mi succes. Încă o dată vă spun: o fac nu atât pentru mine, cât pentru dumneavoastră și fratele meu.

— Ne bucurăm și sperăm că va ieși bine, așa cum ne-am propus. Acum am încheiat. Mergeți. Noi vă dorim

succes. Nu vă grăbiți. E bine s-o lăsați să mai fiarbă în suc propriu. De renunțat nu renunță, de aceea a și venit. Se pare că această misiune este cea mai importantă pentru ea și cei care au trimis-o. Vrem să aflăm cine mai este pe lângă ea, cine o ajută în această treabă murdară. Mâine nu vom interveni sub nici o formă. Vom lăsa lucrurile să se desfășoare în liniște, așa cum doresc ei, dar sub controlul nostru. Vrem să le întărim convingerea că treaba le-a reușit.

— Asta înseamnă că...

— Da, da. Așa este. Dar despre asta vom discuta altă dată. Mașina vă stă la dispoziție. Unguroaica din... Botoșani vă așteaptă. Nu uitați ce am discutat, procedați întocmai. Încă o dată, vă urăm succes.

Bogdan Broșteanu a plecat, zâmbind cu subînțelesuri. Cu multe subînțelesuri.

Ajunsă sus în cameră, Eva Sandor era mulțumită de ceea ce realizase până atunci. Erau destule indicii care arătau că astă seară, mai devreme sau mai târziu, va ajunge la punctul final. Numai de-ar fi toți pregătiți pentru aceasta. Și de-ar avea la îndemână tot ce-i necesar pentru ca acțiunea să-i reușească pe deplin. Probe. Obținerea de probe compromițătoare, cât mai tari, cât mai concludente, cât mai multe. Acesta era, practic, scopul întregii acțiuni, iar pentru atingerea lui ea avea rolul principal.

Eva Sandor trăsese la același hotel de lângă Gara de Nord. Așa i s-a indicat, așa a făcut. N-a mai trebuit să dea nici explicații pentru a justifica lipsa buletinului de

identitate, înscrierea în evidența hotelului făcându-se ca și rândul trecut, numai pe baza pașaportului eliberat pe numele de Amalia Arbore din Botoșani. Obținerea camerei n-a constituit nici aceasta o problemă, cererea ei fiind rezolvată imediat. Cât a mers cu liftul și pe coridoare a fost foarte atentă, privind în jur. Dorea să vadă dacă și cum va putea ea fi vizitată de cineva din afara hotelului. Trebuia să facă acest lucru. I se ceruse să nu accepte întâlniri cu Broșteanu decât în camera ei de hotel. Acolo urma să se pregătească și să se desfășoare totul. A se duce în altă parte, respectiv la o gazdă a lui sau la un hotel unde el este foarte bine cunoscut, creează riscul de a se înregistra un eșec. Eva era mulțumită că nu se ivise nici o primejdie din acest punct de vedere, Broșteanu spunându-i că la hotelul la care el trage de obicei are rezervat un apartament pe care-l împarte cu un coleg, care, cu timpul, i-a devenit prieten. La invitația Evei de a o vizita la hotel, unde are o cameră numai a ei, Broșteanu a răspuns:

— Dacă mă inviți și crezi că nu-i nici un pericol, de ce să nu vin ? Sunt sigur că o să avem ce discuta și o să ne simțim bine amândoi.

— Nu-ți face griji, doar ești bărbat. Dacă ar fi un pericol, atunci acesta ar fi pentru mine ca femeie. Va trebui, totuși, să fim discreți și prudenți. Că va fi bine, de asta te asigur eu sută la sută.

Tonul folosit de Eva spunea mult mai mult decât cuvintele. Acum, recapitulând toate acestea, Eva era sigură că Broșteanu o va vizita, că va cădea în cursă. Numai de-ar fi totul pregătit... Ardea de dorința de a ști dacă "șeful", Tibor și toți ai lor, în primul rând cei de aici,

de la București, sunt sau nu la curent cu situația ce s-a creat, dacă sunt gata pregătiți pentru așa ceva.

Tocmai când se gândea la aceastea, Eva aude ciocănituri în ușă. Se întreba cine poate fi. Broșteanu ? Chiar așa de nerăbdător să fie ? Spusese că vine s-o ia de la hotel după circa două ore, dar ea a refuzat, stabilind un punct de întâlnire undeva lângă hotel. "E mai bine. Trebuie să păstrăm discreție", a zis ea. S-au despărțit, amândoi fiind de acord că-i mai bine așa. Dacă Broșteanu este la ușă și-i va da drumul să intre, înseamnă că tot ce a făcut ea până acum a fost în zadar. Cine poate garanta că nu-i prima și singura șansă ? Poate-i femeia de serviciu care, din capul coridorului, a văzut-o când a intrat. Sau, poate, băiatul care a ajutat-o la bagaje... Bătăile în ușă sunt insistente, dar, în același timp, se vor a fi discrete. Eva deschide și, fără să audă o vorbă, se pomenește în mijlocul camerei cu "insipida-incolora". Îi vorbește în ungurește. Repede, dar încet, pe șoptite. Surprinsă, Eva ar fi vrut să ceară o explicație, dar pe măsură ce i se vorbește își dă seama că i se dau ordine, i se spune ce trebuie să facă și cum să facă.

La un moment dat, Eva Sandor ar fi vrut să spună ceva, să-și exprime părerea, dar și-a dat seama că a rămas singură. "Insipida-incolora" dispăruse. Plecase așa cum venise, fără să țină câtuși de puțin seama de părerile și ideile ce le exprimase Eva, care acum privea cu interes profesional crescând la lucrurile pe care misterioasa vizitatoare i le lăsase pe masă. Era un ceas deșteptător de voiaj, o păpușă, o oglindă și o pudrieră. În păpușă era mascat un casetofon miniatură, iar în

oglindă și pudrieră se ascunsese câte o casetă de rezervă. Păpușa avea s-o țină pe noptieră sau undeva aproape, prezentând-o vizitatorului ce urma să vină drept mascotă aducătoare de noroc. Ceasul deșteptător avea o destinație și mai specială. În el era introdus un aparat de fotografiat de o construcție anume, pe care Eva trebuia să-l mânuiască așa cum fusese pregătită și instruită de specialiștii în ale fotografierii din centrala de spionaj. În asemenea operațiuni, important este momentul și unghiul ales pentru luarea imaginilor. Eva cunoștea "scula", dar, în afară de niște fotografii pe care le făcuse ca exerciții practice, în laborator și în afara acestuia, nu mai lucrase cu așa ceva. Simțea că nu are suficientă practică și îndemânare pentru a lucra cu un asemenea aparat. S-ar putea să nu scoată fotografii așa cum se cere și atunci tot eșecul se va sparge în capul ei.

Acestea și multe altele de acest gen ar fi vrut ea să spună "insipidei - incolore", dar femeia, care până acum stătuse în umbra ei, arătându-se rar, după ce a încheiat cu pseudoinstruirea ei a plecat, zicându-i pe un ton de reproș: "Cum să nu iasă poze bune ? Altele ca tine declanșează asemenea aparate și cu piciorul. Încearcă, fă exerciții până atunci".

Așa a și făcut. Eva s-a așezat pe treabă. Spaima de un eșec a trezit-o la realitate și, dându-și seama că totul depinde de ea, a început să exerseze.

În prima seară, Eva s-a întors la hotel singură. Întâlnirea cu Broșteanu n-a durat mai mult de trei sferturi de oră. Omul s-a scuzat, spunându-i că ceva neprevăzut a apărut aici, la București. Așa că totul a trebuit

amânat pentru a doua zi. "Dacă nu cumva va trebui să mă întorc imediat acasă", a zis el cu intenția ascunsă de a o irita cât mai mult posibil. Modul cum Broșteanu a afișat regretul său profund pentru această perspectivă sumbră și nesigură a făcut ca Eva să-l creadă fără rezerve. Acum, singură în camera de la hotel, se uita la păpușa și ceasul de pe noptieră. Obiectele cu destinații speciale, dar de nimeni bănuite, stăteau acum fără nici o întrebuințare. Nu cumva așa vor sta până la plecarea ei din România ? Greu de dat un răspuns unei asemenea întrebări și totuși mulți, printre care "șeful" și Tibor, ar fi răspuns imediat că totul depinde de ea, de Eva Sandor. Aceasta o irita, o scotea din sărite.

Cam după o jumătate de oră de frământări și gânduri neliniștitoare, Eva primește un telefon. Era "insipida-incolora". O chema în oraș la o discuție. Când a ajuns la locul stabilit, a fost invitată fără prea mare protocol să urce într-o "Lada". Mașina a demarat imediat, gonind pe străzi cu o viteză din ce în ce mai mare. Nimeni nu vorbea, nimeni nu scotea o vorbă. Ceva misterios și amenințător plutea în aer. Luându-și inima în dinți, Eva a întrebat:

— Dar unde mergem ? Unde mă duceți ? Vă rog să-mi spuneți ? Să știți că eu n-am nici o vină...

— Ai să vezi. Până atunci, pregătește-te să răspunzi la mai multe întrebări. Tu crezi că ai venit aici numai așa, ca să te plimbi ?

Eva n-a mai apucat să spună nimic pentru că mașina s-a oprit și cineva de jos a invitat-o să coboare. Tonul era neprietenos, poruncitor. Acest cineva, un bărbat cu mustață, având în jur de 40 de ani, a condus-o la

un bar. În gălăgia de acolo și în semiîntunericul care se întindea peste tot, ciuruit fiind din când în când de flash-urile unei orgi de lumini multicolore, a fost prezentată unui alt bărbat. Acesta părea să aibă în jur de 60 de ani, zâmbea mereu subțire, cu subînțelesuri, și-și căuta mereu de lucru cu tot ce era pe masa la care se afla așezat: pahare, tacâmuri, șervețele. Era nervos. Și-a spus numele mai mult printre dinți: Zoltan. Când a făcut aceasta, s-a uitat fix în ochii Evei, care, gândindu-se la ce-i spusese puțin mai înainte "insipida-incolora" și simțind nemulțumirea omului de vizavi, s-a înspăimântat. Deci, acesta-i omul căruia trebuie să-i răspundă la mai multe întrebări.

În afară de invitația de a lua loc care i s-a făcut, restul au fost numai întrebări. Un adevărat interogatoriu. Cu greu a reușit Eva să răspundă tirului de întrebări îndreptat împotriva ei și să-l convingă pe Zoltan că ea nu poartă nici o vină pentru faptul că Broșteanu nu i-a căzut încă în plasă. Eva Sandor și-a dat seama că de aici au pornit toată nemulțumirea lui Zoltan și toate celelalte neplăceri: chemarea ei la această urgentă discuție, impertinența "insipidei-incolore" care-i vorbise pe un ton obraznic, răceala omului care a luat-o de la mașină și a adus-o până aici fără să-i răspundă la întrebările puse. În finalul discuției s-a ajuns la concluzia că încă nu s-a pierdut nimic, că șansele de a demara acțiunea și a obține rezultate bune au rămas neschimbate. Eva a simțit nevoia să spună, chiar de mai multe ori, că a doua zi va fi iar cu Broșteanu și că, în mod precis, seara, acesta se va afla în plasa ce i se întinde. Eva a dat mereu asigurări că așa stau lucrurile și că așa se va

întâmpla. Zoltan s-a mai îmbunat și el, crezând în cele afirmate de Eva Sandor și sperând că în curând spusele ei vor fi confirmate de rezultate practice.

A doua zi, contraspionajul român era și el pregătit. Cunoscând noi date și elemente cu privire la contactele și discuțiile pe care Eva Sandor le-a avut cu cei care o foloseau și dirijau din umbră, oamenii contraspionajului au avut toate posibilitățile și timpul necesar pentru a lua măsuri care să permită a ține sub control întreaga acțiune pe care ungurii se pregăteau s-o demareze. Broșteanu fusese pregătit și instruit până în cele mai mici detalii și cu toate variantele posibile. În esență, trei lucruri trebuia să aibă el în vedere și acestea țineau de atitudinea și comportamentul său: să nu trădeze faptul că el s-a substituit fratelui său, să adopte mina omului speriat de faptul că a fost prins în flagrant delict cu o femeie, lucru care odată făcut public l-ar putea compromite total și definitiv, și, în sfârșit, să lase interlocutorilor săi impresia că, pentru a evita cu desăvârșire acest lucru, este în stare să accepte orice compromis, să facă ce i se cere.

Întâlnirea lui Bogdan Broșteanu cu Eva Sandor a avut loc după-amiaza, la ora șase. S-a mers la un restaurant relativ modest. Broșteanu a spus că-i mai bine așa: riscul de a fi văzut de cineva care-l cunoaște și a bate apoi toba peste tot este mult mai mic. Eva i-a dat dreptate. S-a mâncat și s-a băut bine. S-a plătit nemțește. "Ca între buni prieteni", a spus Eva care căuta să-l convingă că nu urmărește nimic altceva de la el. Deși încheiase și plătise masa, Eva a mai cerut,

înainte de plecare, câte un coniac. Mare amatoare de conversații prelungite, la sfârșit de masă, în fața unui pahar cu coniac bun și o țigară fină, unguroaica savura cu mare plăcere și una, și alta. În asemenea momente vorbea relaxat, conducând discuțiile în direcțiile pe care le dorea. Era o tactică a ei, folosită și verificată de multe ori cu maximum de succes. De regulă, la sfârșitul unei asemenea conversații, interlocutorul era bine îmbrobodit și începea să danseze, la figurat vorbind, așa cum îi cânta ea. La final, Eva a insistat ca de data aceasta să plătească ea coniacul: "M-am simțit bine și te rog să nu-mi strici seara cu mofturi. Astă seară eu comand și te rog să faci ceea ce îți spun eu", a zis ea, sorbindu-l din ochi și făcând în felul acesta avansuri cu multiple înțelesuri. Broșteanu s-a supus...

În jurul hotelului mașini multe, parcate fiecare pe unde a găsit loc. Din București și din provincie. Printre ele și câteva cu număr străin. Greu de spus, în condițiile de astăzi, dacă orice mașină cu număr străin este a unui turist sau a unui om de afaceri venit din afară. Tot așa de bine poate fi și a unui autohton cu slăbiciuni pentru numere străine. După revoluție, mulți români dintre cei mai întreprinzători și mai puțin ortodocși în respectarea legilor, au manifestat un mare interes pentru mașini străine. Fie pentru folosință proprie, fie pentru a le comercializa. Au dat buzna afară și s-au întors cu mașini. În marea lor majoritate, de mâna a doua, dar totuși bune.

Într-o astfel de mașină, parcată sub ferestrele hotelului, se aflau două siluete abia vizibile în întunericul nopții. Un bărbat aflat la volan și o femeie. Dacă cineva

ar fi fost aproape de ei, ar fi văzut și auzit că erau preocupați de mânuirea unui radiocasetofon portabil. Îl mânuiau cu pricepere și dexteritate, ceea ce denota că îl folosiseră de mai multe ori. Nu ascultau muzică, ci dialogul dintre un bărbat și o femeie. Cei din mașină erau "insipida-incolora" și bărbatul cu mustață, de circa 40 de ani, care a condus-o pe Eva la locul unde era așteptată de Zoltan. Pe cine ascultau și înregistrau ei? Pe Broșteanu și Eva Sandor, care continua să joace rolul moldovencei din Botoșani, Amalia Arbore. Cum? Foarte simplu. "Scula" sofisticată ascunsă în păpușa mascotă fusese pusă în funcțiune și transmitea totul. Reglate bine, și emițătorul, și receptorul, audiția și înregistrarea decurgeau în condiții perfecte. După câte se putea înțelege din dialogul celor doi de sus, din hotel, Eva se afla în plină ofensivă. Plasa era întinsă, iar victima aproape, chiar foarte aproape. "Insipida-incolora" și omul de lângă ea se bucurau. Și nu numai ei. Succesul se întrezărea. Era la un pas. În curând va fi înregistrat, și la propriu și la figurat.

Momentul mult pregătit și așteptat de atâta timp, momentul ce trebuie fixat pe bandă și peliculă fotografică pentru a putea fi folosit cu maximă eficiență s-a apropiat. Îl confirmă și cifrele luminoase ale ceasornicului electronic și cele câteva cuvinte ce vin de sus, parola transmisă de Eva Sandor. "Insipida-incolora" a sărit repede din mașină. Peste câtva timp, poate chiar mai puțin de un minut, este văzută cum, însoțită de Zoltan, ajunge în fața ușii în spatele căreia se afla Eva, învăluind în plasa compromițătoare a dezmățului erotic pe Broșteanu. Ușa s-a deschis instantaneu, dar fără

zgomot. O cascadă de flashuri, unul după altul, imortalizează scene de cea mai rafinată tehnică sexy. Cei doi protagoniști par zăpăciți. Protestele și lamentările lor sunt și ele înregistrate. Fotograful nu se sinchisește de nimic. El continuă să tragă fotografie după fotografie. Toate acestea le vor completa pe cele produse de Eva în timpul partidei de sex fierbinte și de înalt rafinament de care numai reprezentantele Secției Amazoanelor sunt în stare.

— Știm. V-ați descurcat bine. Discuțiile pe care cei doi le-au purtat apoi cu dumneavoastră ne-au dat practic posibilitatea să aflăm ce anume urmăreau ei prin această încercare de recrutare prin șantaj. Orientarea de care ați dat dovadă, conduita pe care ați adoptat-o de la început până la sfârșit s-a înscris, în general, pe linia celor discutate împreună pe parcurs. Pe ansamblu, totul a mers bine. Dacă ar mai fi câte ceva de ajustat sau de schimbat, o vom face noi când va fi momentul. Poate vom face iar apel la dumneavoastră. S-ar putea să vă căutăm. Suntem convinși că ne veți da, în continuare, o mână de ajutor.

— Da, dar despre ce este vorba? Eu am crezut că treaba-i încheiată. A mai rămas ceva de făcut?

— Greu de spus acum. Totul depinde de inamic. De intenția și planurile lui de viitor. Deocamdată studiem noile date și elemente apărute.

Convins că treaba în care a fost angrenat i-a dat ocazia să învețe câte ceva din munca de informații, Broșteanu a început să se gândească, zicându-și:

— Se pare că așa este. Se spune că în materie de

spionaj și contraspionaj lupta nu încetează niciodată. Toți stau la pândă, care pe care. Învinge și câștigă cel mai inteligent, hotărât și tenace în tot ce întreprinde. Restul vine de la sine.

AMAZOANELE SPIONAJULUI MAGHIAR

Prin grațiile sexului frumos, organismele de propagandă revizionisto-horthystă conduse de Secția a II-a de pe lângă președinția Consiliului de Miniștri, diplomația ungară și serviciile de spionaj încadrate în Ministerul Honvezilor și în Ministerul de Interne au încercat să cumpere conștiința unor oameni politici, diplomați, militari, oameni de știință și cultură din unele țări pentru susținerea tezelor revizionismului în dauna statelor vecine. Numeroși oameni de seamă din diverse țări ale lumii - îndeosebi din Marea Britanie, SUA, Franța, Germania, Canada, Italia, Brazilia, Argentina, Spania, Belgia, Olanda - au avut aventuri amoroase ori s-au căsătorit cu femei din Ungaria care, dirijate din umbră, îl ademeneau pe bărbații căzuți în capcană să acționeze în favoarea revizionismului maghiar. Serviciile speciale horthyste au desfășurat o intensă activitate pentru culegerea unor informații secrete, mai ales de natură militară, din România, folosindu-le pe scară largă pe unguroaicele grațioase.

În jurul marilor unități militare roiau femei de moravuri ușoare care, dirijate de spionajul maghiar, stabileau legături sentimentale cu tineri ofițeri, ajungând

chiar la căsătoria lor cu aceştia. Evident, nu era nevoie de dragoste, ci de misiunea de a obține informații și documente militare secrete. Chiar în centralele serviciilor au fost încadrate femei care, după o temeinică pregătire, erau trimise cu misiuni secrete pe teritoriul țării noastre. Acestea aparțineau "Secției amazoanelor", compartiment special care se ocupa cu instruirea și folosirea femeilor în activitatea de spionaj împotriva statelor vecine. "Secția amazoanelor" era compartimentată pe trei grupe distincte: Grupa "A", formată din indicatoare; Grupa "B", formată din recrutoare; Grupa "C", formată din contaminatoare.

Grupa "A" avea misiuni să culeagă informații despre orice persoane care interesau serviciul de spionaj ungar, îndeosebi ofițeri, funcționari sau demnitari români. Despre aceştia, "amazoanele indicatoare" trebuiau să afle "toate amănuntele cele mai profunde asupra vieții lor intime", să culeagă informații ce se refereau la activitatea lor profesională. Pe baza analizei acestora se stabileau persoanele care, într-un fel sau altul, erau pretabile la recrutare. În această grupă erau cuprinse agente introduse în țara noastră prin diferite mijloace, clandestine sau oficiale, între care treceri frauduloase de frontieră, folosirea de acte false, repatrieri, afaceri etc. Ajunse în România, acestea se angajau chelnerițe, bone, profesoare particulare pentru predarea unor limbi străine, artiste de varieteu, patroane de localuri de noapte, ipostaze din care puteau acționa din umbră fără a atrage prea mult atenția.

Grupa "B", formată din femei recrutoare, acționa, de regulă, asupra persoanelor recomandate de către

"amazoanele indicatoare". Ele depuneau, după cum constata Serviciul secret de informații român, "tot talentul și toată școala, pentru ca, simulând un devotament sublim sau o dragoste nemărginită, să atragă persoanele vizate". Se acorda o atenție deosebită bărbaților care lucrau în armată, jandarmerie, poliție și Siguranța generală, precum și în diplomație.

Dacă persoanele respective erau căsătorite, "amazoanele recrutoare" urmau să le destrame viața de familie, să le devină amante și chiar soții. Urma apoi ca ofițerul sau persoana atrasă în cursă să fie introdusă în anturajul unor pretinse rude sau prieteni. În continuare erau atrase la chefuri, jocuri de noroc și alte acțiuni. Cu timpul, agenta avansa spre țelul final, recrutoarea, cerând "un mic serviciu personal" sau "un neînsemnat serviciu pentru o rudă sau un prieten", între timp se căuta ca persoana vizată, dacă era bogată, să fie împinsă la cheltuieli pentru a-și ruina averea. Dacă respectivul nu dispunea de avere, "amazoanele" căutau să-i determine să cheltuiască mai mult decât câștiga pentru a-i pune, mai devreme sau mai târziu, în situația de a apela la sprijinul material al "favoritei" sau al "prietenilor" ei. Dacă accepta să primească sume de bani, recrutarea de către Serviciul de spionaj horthyst nu mai era decât o simplă formalitate. Cei căzuți pe această pantă erau victime sigure, devenind trădători.

"Amazoanele recrutoare" erau selectate în cea mai mare parte dintre femeile culte, frumoase, cu mult rafinament, cu un oarecare spirit de sacrificiu și fanatism pentru cauza maghiarimii. Pentru reușita acțiunii, în interesul Serviciului de spionaj, "amazoanele" își lăsau

soții și se căsătoreau cu victimele, putând astfel să-i manevreze mai ușor în activitatea de culegere a informațiilor.

Grupa "C", formată din agente contaminatoare, avea misiunea ca prin mijlocul așa-ziselor prietenii, atașamente sau simpatii să se introducă pe lângă ofițerii, funcționarii sau demnitarii români pentru a-i contamina - așa cum se arăta într-un studiu al Serviciului Special de Informații Român - cu bolile denumite flagele speciale ca: sifilisul, tuberculoza etc. Prin răspândirea în masa militarilor - ostași, subofițeri și ofițeri - a unor maladii, îndeosebi a bolilor venerice, spionajul maghiar urmărea dezagregarea forței combative a armatei române. În cadrul acestei grupe erau recrutate femei de moravuri ușoare, bolnave de diferite maladii grave, unele provenite din Ungaria, iar altele recrutate chiar de pe teritoriul țării noastre. Remunerarea acestor "amazoane" se făcea în raport cu intensitatea activității depuse, fiecare ținând evidența cazurilor contaminate, pe care o înainta sub formă de raport care ajungea la Centrala Serviciului de spionaj de la Budapesta.

Acest gen de acțiuni ale spionajului maghiar a cunoscut o dezvoltare maximă în anii celui de-al doilea război mondial, impunând măsuri specifice din partea serviciilor de informații și contrainformații românești.

Dr. Vasile Bobocescu
"Spionaj și contraspionaj" nr. 22 - februarie 1992

CÂTEVA EXEMPLE DIN LUNGUL ȘIR AL AMAZOANELOR DEPISTATE

În arhive sunt date certe care atestă că în decursul timpului, pe teritoriul României, au acționat numeroase "amazoane" ale serviciului de spionaj horthyst. Avem posibilitatea să prezentăm, pe bază de documente indubitabile, câteva cazuri depistate și anihilate la timp de organele de contrainformații ale României. Unele dintre acestea "au lucrat" individual, având legătură directă cu "Centrala" de la Budapesta, altele însă au făcut parte din diverse rețele, desfășurându-și activitatea sub îndrumarea unui rezident sau șef de rețea. La vremea respectivă, fiecare a constituit o verigă importantă în agrenajul spionajului maghiar - horthyst, având de rezolvat cerințe punctuale, specifice obiectivelor politico-militare ale epocii de atunci. Deși în unele cazuri datele pe care le deținem asupra lor nu sunt complete, totuși, atâtea câte există sunt suficiente pentru a ne da seama cât de periculoase au fost aceste "amazoane" pentru siguranța statului român, atât prin acțiunile în care au fost angrenate, dar mai ales prin fanatismul și disponibilitatea lor totală de a se angaja în orice acțiuni subversive. În cele ce urmează prezentăm, spre exemplificare, câteva cazuri, fiecare având particularități demne de luat în seamă.

Thereza Opaczan a fost arestată de organele Marelui Stat Major din Teiuș, în mai 1942, pentru trădare de țară și spionaj în favoarea Ungariei. În iulie același an a fost judecată de Curtea Marțială Sibiu, fiind condamnată la muncă silnică pe viață.

Paula Veri Szabo, născută la Borcea, originară din Brașov. În momentul arestării avea 64 de ani. A făcut parte dintr-o rețea de spionaj maghiară compusă din 14 membri, care a activat în zona Brașovului. A fost depistată în noiembrie 1943. Avea doi fii, care, dezertând din armata română, au fugit în Ungaria, punându-se imediat în slujba spionajului maghiar. Prin sentința numărul 3341/1943, Curtea Marțială Brașov a condamnat-o, pentru crimă de înaltă trădare, la muncă silnică pe viață.

Juditha Illyes, căsătorită cu Iosif și domiciliată în Sibiu. Au fost arestați la începutul lunii decembrie 1943. La percheziția domiciliară efectuată s-a descoperit un aparat de radiorecepție prin care cei doi transmiteau serviciului de spionaj maghiar informații cu caracter militar și politic. La ancheta ce a urmat a rezultat că Juditha a fost recrutată de unguri în 1941, lucrând pentru aceștia până la arestare. Radioul însă l-a folosit până la 28.06.1943, când "sora" Hidelberta Schiller, superioara Institutului Surorilor Franciscane din Sibiu, a anunțat-o că autoritățile române sunt pe urmele sale. Ca urmare a noilor date deținute, s-a trecut și la arestarea "superioarei" franciscane.

Elena Balint, născută Deak, din Gherla, profesoară la gimnaziul de fete din Gherla, căsătorită cu directorul Cărții Funciare de la Judecătoria Blaj. Mai fusese căsătorită cu un ofițer ungur, de care divorțase,

acesta plecând în Ungaria. Elena Balint a rămas în "teritoriul cedat", unde a desfășurat o intensă activitate iredentistă și revizionistă. Din însărcinarea Spionajului maghiar, cea în cauză a făcut numeroase deplasări prin România, ducând la îndeplinire diverse misiuni încredințate ei.

Barbara Nagy, din Brașov, a fost arestată sub învinuirea de spionaj în favoarea Ungariei. A fost trimisă în fața instanței de judecată, în final Curtea Marțială Brașov condamnând-o la moarte. La scurt timp, condamnata a făcut cerere de grațiere, însă aceasta i-a fost respinsă. A câștigat totuși ceva: în baza unui "Acord de reciprocitate" care exista la vremea aceea între România și Ungaria, s-a suspendat executarea condamnării.

Iosefina Hauk, născută la 15.III.1898 în Simeria - Hunedoara, fiica lui Petru și Amalia, cu domiciliul în Simeria, str. Ștefan cel Mare nr. 24. A declarat că "după tată este germană, iar după mamă - catolică", că este absolventă a patru clase de liceu și practică meseria de croitoreasă. A fost arestată la 11 iunie 1942, întrucât în urma măsurilor întreprinse pentru supravegherea ei s-a stabilit că desfășura activitatea de spionaj în favoarea Ungariei. Din materialele de la dosar rezultă că Iosefina a fost recrutată în 1939, la Budapesta, după mai multe întâlniri avute cu doi ofițeri din schema de organizare a spionajului maghiar: col. Peterdy și mr. Szirty. A primit un număr de cod: 31514. La scurt timp de la recrutare, spionajul maghiar i-a pus la dispoziție un aparat de radiorecepție. Momentul s-a consumat chiar în ziua de 1 decembrie 1939, ora 7, în fața Cimitirului Sf. Vineri din

București. Aceste date atât de exacte ne fac să credem că serviciul nostru de contraspionaj era deja pe urmele Iosefinei Hank și-i controla toate mișcările, inclusiv sarcinile și instrucțiunile ce le primea de la Budapesta. Pe linia acestui ultim aspect se cunoaște, de pildă, că i se recomandase să-l atragă în activitatea de spionaj și pe fratele său, Alfred Hauk, revizor de telegraf la C.F.R. Printre legăturile Iosefinei Hank, folosite în scop de spionaj, s-au numărat Irma Vende, funcționară din Simeria, și logodnicul acesteia, Buzogany Iosif, amândoi procurându-i date și informații pe care ea le-a transmis la Budapesta folosindu-se de radioul pe care-l avea în dotare. Cele mai multe din informațiile transmise s-au referit la unitățile militare din Simeria. Iosefina Hank a fost trimisă pentru judecare la Curtea Marțială Ploiești.

Adela Visnovitz, agentă venită de la Istanbul pentru a intra în legătură cu Marton Anton, șeful unei rețele de spionaj maghiar care și-a desfășurat activitatea în zona Timișoarei. Rețeaua respectivă a fost depistată și lichidată în 1942, câțiva membri ai acesteia fiind condamnați la moarte sau la închisoare pe viață. Într-o convorbire pe care a avut-o cu Marton, Adela confirmă acesteia apartenența ei la rețeaua de spionaj maghiar care acționează în Balcani și-i confiază, printre altele, că unul din obiectivele serviciilor speciale ungurești care acționează în România este asasinarea Mareșalului Ion Antonescu, șeful Statului Român.

Irina Tölöyi, născută la 13 iulie 1897, în Cehoslovacia, fiica lui Eduard și Constanța, de naționalitate cehă, de religie romano-catolică, cetățenie română, casnică, domiciliată în Timișoara, str. Corvin nr.

6. Atrasă la colaborare de Marton Anton, la indicația Serviciului de spionaj maghiar.

Amalia Sandor, născută la 21.VIII. 1897, în comuna Deda, județul Mureș, fiica lui Ștefan și Eva, de naționalitate maghiară, cetățenie română, religie catolică, casnică, cu ultimul domiciliu în Lugoj, str. Rădulescu nr. 38. Cooptată și în rețeaua condusă de Marton Anton, la recomandarea Centrului de spionaj de la Budapesta.

Elisabeta Kostian, în etate de 38 de ani, de naționalitate maghiară, cetățenie română, casnică, cu ultimul domiciliu în Timișoara, str. Traian nr. 112. Se află pe lista elementelor indicate lui Marton Anton să le atragă la acțiuni de spionaj în favoarea Ungariei. Figurează cu indicativul nr. 31302.

Rozalia Szabo, născută la 17 august 1912, la Timișoara, fiica lui Vicențiu și Agnes Szeles, de naționalitate maghiară, cetățenie română, cu ultimul domiciliu în Timișoara, str. Toroc nr. 17. A figurat pe lista întocmită, la Budapesta, pentru Marton Anton, indicându-i-se elemente pentru a fi atrase la acțiuni de spionaj.

Toate aceste date au fost extrase din materiale existente în Arhiva Ministerului Afacerilor Externe. Mai exact, este vorba de Fond 71/1920-1944, Ungaria, Pr. Militare 1941-1944, vol. 59.

După cum s-a putut observa, cele mai multe din cazurile deja prezentate au avut, într-un fel sau altul, tangență cu spionul Marton Anton sau cu rețeaua informativă condusă de acesta. În urma studiului făcut asupra materialelor din vol. 59, un cercetător familiarizat cât de cât cu munca de informații ar putea trage următoarele concluzii:

Activitatea spionului Marton Anton a avut două laturi distincte. Una axată pe culegerea de informații cu caracter secret, transmise, direct sau prin mijloace tehnice (respectiv prin radio), centralei de spionaj de la Budapesta. Această activitate s-a intensificat permanent, în funcție de evoluția evenimentelor politico-militare din centrul Europei și de acțiunile politice, diplomatice și militare ale României. O a doua latură a activității spionajului horthyst s-a caracterizat prin încercările de a tulbura și înăspri relațiile româno-germane. Se pare că pe această linie a existat o cooperare, mai puțin vizibilă și nici astăzi suficient de descifrată și cunoscută, între Serviciile Secrete Maghiare și Intelligence Service-ul britanic. Pe unele chestiuni, ambele servicii secrete făceau un joc dublu, vizându-l pe Hitler, în care amiralul Horthy nu avea încredere totală. De aici și versiunea lansată de Adela Visnovitz la întâlnirea pe care a avut-o, la Timișoara, cu șeful de rețea, Marton Anton. Conform datelor extrase din Arhiva M.A.E. Fond 71/1920-1944, vol. 59, filele 440-443, la întrebarea pusă de spionul ungur dacă se dorește și se urmărește înlăturarea Führerului, Adela, abia sosită de la Istanbul, ar fi răspuns:

— Cel mai mare interes și cel mai bun rezultat ar fi dacă s-ar reuși înlăturarea, eventual asasinarea lui Hitler. O asemenea mare însărcinare este în interesul asigurării păcii mondiale.

Preocuparea spionajului maghiar de a învenina relațiile dintre România și Germania confirmă datele pe care ni le prezintă pe această temă C. Neagu și dr. Dumitru Marinescu în lucrarea lor "Fapte din umbră",

vol. IV, partea a II-a: Mijloace și metode specifice activităților secrete folosite pentru realizarea scopurilor iredentismului horthyst.

Pentru a atrage cât mai multe elemente la colaborarea cu spionajul maghiar, Marton Anton s-a folosit în principal de naționalismul și fanatismul maghiar deșănțat al celor pe care-i studia în prealabil, din proprie inițiativă sau la recomandarea celor care conduceau spionajul de la Budapesta. El însuși s-a dovedit a fi un iredentist fanatic, element căruia i-a plăcut să braveze și să facă caz de situație sa de "luptător" pentru o cauză pe care o considera "sfântă". La procesul care a avut loc și care s-a încheiat cu condamnarea sa la moarte, Martin Anton a declarat patetic:

— Am fost pe câmpul de luptă cel mai periculos, al spionajului; am trudit și m-am chinuit; la fiecare pas mi-a fost teamă să nu fiu prins și arestat, dar am făcut toate acestea cu dragoste; mi-am servit patria cu tot sufletul; mi-am făcut datoria față de țară cum am putut mai bine.

Într-o altă declarație, fostul șef de rețea a afirmat:

— Prins fiind, sunt cu conștiința împăcată că, în raport cu serviciile aduse țării și patriei mele - Ungaria - , mi-am îndeplinit datoria ca un bun patriot ungur.

Undeva, Marton Anton a ținut să spună că "Ungaria, fiind o țară mică, trăiește și se mărește numai prin puterea și lupta patrioților care acționează pentru dezvoltarea ei".

Multe idei se desprind din spusele celui în cauză, idei pe care însă nu ne propunem să le analizăm aici, politica expansionistă a lui Horthy fiind bine cunoscută.

În același timp este de remarcat cât de "contaminat" era acest spion de doctrina fascistă și cea nazistă ce se vânturau la vremea aceea prin Europa, folosindu-se toate mijloacele.

Din nefericire, se constată că nici astăzi asemenea idei nu au dispărut din gândirea multor oameni din țara vecină și chiar al unor unguri stabiliți pe alte meleaguri. Multora li se pare că "țara este mică" și că trebuie luptat prin orice mijloace, inclusiv prin spionaj, pentru ca aceasta să se... mărească și să se... dezvolte.

O altă concluzie ce se desprinde în urma studierii materialelor din vol. 59 este aceea că spionajul maghiar, în acțiunile sale de a racola cât mai multe elemente pentru extinderea rețelei sale informative din România, se folosea și de sentimentele religioase ale celor vizați. Se susține că Biserica maghiară a proclamat "drept plăcută lui Dumnezeu activitatea pe care o desfășura spionajul maghiar". Cu acest "argument" religios a fost recrutată, în vara anului 1939, Elisabeta Kostyan. Mustrată probabil de conștiință, aceasta, la un moment dat, s-a adresat unui preot romano-catolic, întrebându-l dacă activitatea ei potrivnică României nu este, cumva, un păcat. Răspunsul prelatului a fost următorul: "Nu, nu este păcat, deoarece Ardealul a fost pământul nostru, și ca atare, noi nu furăm și nici nu vrem să ucidem pentru a-l recupera. Fă tot ce poți pentru noi". În mod sigur și această față bisericească era angajată în acțiunile propagandistice ale iredentiștilor, dacă nu chiar membru al vreunei rețele de informații maghiare care acționa pe teritoriul României.

Fila 503 a vol. 59, prezintă sentința din 19 octombrie 1942 a Curții Marțiale din Timișoara, unde a fost judecat grupul de spioni condus de Marton Anton. El și alți doi membri ai grupului au fost condamnați la moarte; alți trei, printre care și o femeie, respectiv Elisabeta Kostian, la muncă silnică pe viață. Alți membri ai grupului au fost condamnați la pedepse variind între 15, 10 și 5 ani muncă silnică. La scurt timp de la pronunțarea sentinței, au început să apară intervenții de la Legația Regală Maghiară din București, prin care se solicita rejudecarea procesului, amânarea executării sentințelor pronunțate etc.

Cazurile prezentate constituie, fiecare în parte și toate la un loc, exemple ce îndeamnă la reflecție. Mai ales în condițiile de astăzi, când elementele extremiste maghiare se manifestă tot mai ofensiv, propovăduind idei revizioniste și îndemnând la acțiuni care pun în pericol siguranța Statului Român. Iar trebuie să facem trimitere la lecțiile istoriei și la învățămintele ce se desprind din acestea, învățăminte valabile și astăzi.

SFATURILE UNUI INSTRUCTOR MILITAR AMERICAN:

FERIȚI-VĂ DE FEMEI

Femeia, această ființă bipedă, domesticită încă de la facerea lumii, dar de multe ori dovedind că are grave lacune pe această linie, asemănându-se mai degrabă cu felinele patrupede, devine momeală tocmai când te aștepți mai puțin. Această "calitate" neobișnuită a ei a fost și este folosită, în aceeași măsură, atât de serviciile de informații, cât și de cele de contrainformații. Cu atât mai mult cu cât femeia-momeală se dovedește a fi o "irezistibilă" în fața bărbaților. Transformată de serviciile speciale în "instrument de lucru", acestea o folosesc frecvent, uneori înregistrându-se succese deosebite. Nu de puține ori femeia a fost instrumentul principal în inițierea și desfășurarea unor acțiuni de spionaj sau de contraspionaj. Dacă acest instrument întrunește anumite condiții și-i folosit cu dibăcie, cu pricepere și mult profesionalism, atunci succesul poate fi asigurat oriunde și oricând.

Femeia a fost folosită ca instrument de luptă directă contra adversarului sau doar pentru pregătirea condițiilor în vederea atingerii anumitor scopuri numai după ce a fost bine instruită și pregătită corespunzător

obiectivului urmărit, arătându-i-se, totodată, avantajele de care, în caz de succes, se va bucura personal. Vicleană și prefăcută din naștere, de multe ori înzestrată cu un talent actoricesc greu de bănuit, femeia a știut întotdeauna cum să procedeze pentru atingerea scopului vizat. Experiența ei este lungă și bogată, și, ca atare, știe să se orienteze de fiecare dată. Se adaptează cu ușurință la condițiile existente. În literatura de specialitate găsim multe exemple de acest gen. Nu ne vom referi la ele, dar să nu uităm că și Bibilia oferă câteva exemple. Să ne amintim doar de Dalila, care, bine instruită, a reușit să-l înfrângă pe puternicul Samson, tăindu-i părul. Nu ne propunem nici să prezentăm cazuri mai recente de acest gen, extrase din activitatea practică de până acum, întrucât sunt foarte multe și majoritatea deja cunoscute. Se știe că, folosindu-se asemenea instrument - femeia -, multe uși încuiate au fost deschise și nenumărate lacăte ferecate au fost descuiate, au căzut ziduri ce păreau de nepătruns și mii de oameni, poate chiar milioane, au fost dirijați, teleghidați chiar, să facă sau să nu facă ceva, acest "ceva" fiind, de fapt, dorința și interesul altora. Exemple sunt multe, atât în istoria veche, cât și în cea mai recentă. Destule găsim și în lumea noastră de astăzi. Nici la acestea nu ne vom referi, dar considerăm că merită să arătăm cum era privită de către americani această "problemă", a femeilor, în procesul de instruire și pregătire a ofițerilor în rezervă care urmau să fie trimiși pe frontul nevăzut al informațiilor.

Încă din 1924, profesorul-instructor Charles Rossel, la cursurile sale pentru pregătirea ofițerilor în

rezervă din armata SUA, atrăgea în mod repetat atenția asupra potențialului informativ pe care îl reprezentau femeile, dar și asupra necazurilor ce pot apare în munca cu acestea, a pericolelor ce se pot ivi dacă nu se sesizează din timp fisurile de natură contrainformativă existente. Într-un subcapitol din lecțiile sale, intitulat "Prostituatele", printre altele, Rossel spune: "Istoria cunoaște multe cazuri de trădare a armatelor și de predare a orașelor în mâinile inamicului datorită unor acțiuni perfide ale curtezanelor. Multe secrete păzite cu grijă au căzut în mâinile inamicului cu ajutorul unor astfel de femei. Demimondenele sunt agenți foarte periculoși. Ele călătoresc dintr-un loc într-altul, având astfel prilejul să se întâlnească cu mulți oameni, iar când este cazul, să dispară repede. Strângerea dovezilor împotriva acestei categorii de agenți este o sarcină foarte grea: în primul rând, aceste persoane duc o astfel de viață, încât puțini - dacă cumva se vor putea găsi astfel de oameni - vor recunoaște în fața judecății că le cunosc; în al doilea rând, acești agenți obțin informații atunci când se află între patru ochi cu victima lor.

Unicul mijloc de a strânge dovezile necesare contra prostituatei-agent este de a-i urmări atât pe patronul, cât și pe prietenii ei.

Altă cale care poate duce la demascarea ei constă în a-i urmări corespondența. Dacă observați că o astfel de femeie întreține corespondență regulată cu militari, organizați urmărirea ei. În timpul urmăririi puteți acționa întrucâtva altfel decât în cazul când femeia bănuită face parte dintr-o pătură socială mai înaltă. Nu trebuie să așteptați strângerea dovezilor. Arestați persoana suspectă și, în nouă cazuri din zece, ea va recunoaște tot. Oferiți-i mai mult decât patronul ei și ea îl va vinde. Fiți totuși atenți și nu uitați că, dacă cineva îi va propune o sumă mai mare decât voi, ea vă va trăda cu aceeași nepăsare ca și pe patronul ei. În timp de război, este bine să internați asemenea persoane până la încetarea războiului. Fiți prudenți, deoarece femeile din această categorie nu prea țin la viață și de aceea recurg ușor la folosirea armei. Căutați întotdeauna să le surprindeți nepregătite".

Toate cursurile lui Charles Rossel au fost presărate cu îndemnul la prudență și de a se manifesta maximum de atenție când este vorba de femei angajate în munca de spionaj sau contraspionaj. Undeva, ca o chintesență a ideilor referitoare la pericolul pe care-l prezintă femeia în munca de informații, dar și la eficacitatea acestui "instrument" în cazul când se recurge la folosirea lui, instructorul militar american spune: "Dacă vreți să prindeți un bărbat, trimiteți pentru aceasta o fată frumoasă".

Iată alte îndemnuri, în formularea instructorului american, care merită toată atenția, oricând și oriunde:

— Evitați femeile. Cu ajutorul acestora au fost prinși mulți spioni, chiar dintre cei mai buni.

— Nu vă încredeți în femei când lucrați pe teritoriul inamicului.

— Când aveți de-a face cu femei, nu uitați niciodată să jucați rolul pe care l-ați ales.

— Nu trebuie să aveți încredere decât în șeful vostru. În femei, niciodată.

— Aproape fiecare serviciu de spionaj are printre agenții săi și femei. De obicei, femeile sunt folosite pen-

tru misiuni speciale, iar în timp de război au de îndeplinit misiuni dintre cele mai grele și neprevăzute.

— În majoritatea cazurilor, femeile-agenți activează în orașele din interiorul țării, precum și în taberele de odihnă.

— Se crede că femeile-spion sunt întotdeauna bine îmbrăcate, frumoase și culte, dar aceasta este departe de realitate. Veți întâlni femei-spion peste tot, începând de la cele mai bune hoteluri și terminând cu casele de toleranță cele mai infecte.

— Femeile-spion sunt inamicul cel mai periculos și cel mai greu de demascat în același timp. Când întâlniți astfel de femei, nu trebuie să admiteți ca simpatia sau antipatia să influențeze asupra hotărârii voastre. O astfel de slăbiciune poate avea asupra voastră urmări fatale.

— Femeilor le este mult mai ușor să se deplaseze pe teritoriul inamic decât bărbaților, de aceea semnalați orice călătoare care apare pe neașteptate și dispare apoi pentru câteva zile. Sunteți obligați să-l anunțați pe șeful vostru despre toate femeile care pleacă sistematic spre frontieră, chiar dacă nu aveți împotriva lor dovezi precise.

— Urmăriți trenurile care pleacă și vin dinspre frontieră. Tocmai aici veți da de fire reale care vă vor ajuta să descoperiți agenți ai inamicului, și nu numai femei, ci și bărbați.

— Observarea atentă a clădirilor unde este instalat serviciul de spionaj - iată altă cale pentru a obține informații sigure asupra femeilor - agenți.

— Când dați informații despre o femeie, căutați să argumentați acuzarea voastră, în special când o acuzați direct că face parte din serviciul de spionaj al inamicului.

Dacă acuzația voastră este bazată numai pe zvonuri sau bănuieli, menționați acest lucru în rapoartele voastre.

— Femeia de serviciu care face curat în camera voastră de la hotel, doamna care vă invită la ea, la o ceașcă de ceai, sau pe care o întâlniți la hotel în toaletă de seară, sau chiar femeia de stradă care vă acostează, toate pot fi folosite de inamic pentru a vă intercepta activitatea.

— Feriți-vă de femei! Această măsură de precauție am repetat-o de câteva ori în decursul lecțiilor mele. Istoria cunoaște multe cazuri când femeile au contribuit la prinderea și împușcarea unor spioni.

— Trebuie să vă îndreptați atenția asupra femeii numai în acele cazuri când bănuiți că ea este un agent al serviciului de spionaj sau de contraspionaj al inamicului, și numai atunci când aveți deplina siguranță că sunteți stăpâni pe voi. Toți cei care intră în serviciul de informații trebuie să fie gata să reziste la tot felul de ispite ce pot veni din partea unei femei versate.

— Trecând la lucru pe frontul inamic, țineți minte întodeauna următoarele reguli: fiți buni ascultători; nu vă trădați niciodată, prin cuvinte sau prin fapte; nu vă încredeți în nimeni; feriți-vă de femei; nu pierdeți din vedere lucrurile mărunte; fiți întotdeauna atenți și veți învinge; așteptați, observați, ascultați.

— Nu spuneți niciodată unui ofițer că îl bănuiți pe prietenul lui că ar avea legături cu inamicul, mai ales dacă printre aceștia se află și femei. Lucrați conspirativ, nu comunicați nimănui misiunea pe care o primiți, țineți-vă gura.

— Deseori veți întâlni agenți-femei. De regulă, strângerea dovezilor împotriva femeilor-agenți este o tre-

abă deosebit de dificilă, care cere mult timp. Femeile lucrează mai întotdeauna în apropierea hotelurilor sau cafenelelor frecventate de militari. Aici veți observa de multe ori una sau mai multe femei atrăgătoare înconjurate de ofițeri; tocmai aici începe greutatea pentru voi. Cavalerismul față de femei constituie în timp de pace o frumoasă calitate, însă multe femei inteligente au folosit această înclinare a bărbaților pentru a prelua informații și secrete prețioase de la victima lor, care nu bănuia nimic.

— Când suspectați o femeie, fiți de două ori mai prudenți. Țineți minte că femeile-agent sunt cei mai periculoși inamici. Unul dintre cele mai bune procedee de a demasca o femeie-agent este de a trezi în ea gelozia.

— Dacă observați că un ofițer oarecare are legături cu o femeie, datoria voastră este să culegeți informații cât mai complete despre ea. Se poate întâmpla ca atât ofițerul, cât și femeia să fie străini de astfel de intenții. Totuși nu este exclusă posibilitatea ca aici să fie amestecată o femeie-agent inteligentă. Nu lăsați să vă scape o astfel de ocazie și urmăriți-o.

— Există diferite categorii de spioni de profesie. Cu această activitate se ocupă femeile și bărbații din diferite pături sociale. Spion poate fi și o femeie din înalta societate care organizează în casa ei serate pentru ofițeri, precum și o prostituată care vă acostează pe stradă, în văzul tuturor.

Fără îndoială, chestiunea folosirii femeilor în munca de informații și contrainformații a fost abordată și analizată de mulți alți autori, fie în prezentarea unor cazuri izolate specifice, fie în lucrări cu caracter istoric,

de profil. Fără excepție, toată lumea acceptă ideea că rolul femeii în munca de informații a fost și este semnificativ. În viitor va juca același rol. Depinde, desigur, de calitățile personale ale femeii, dar și de priceperea și abilitatea celui care o instruiește și o dirijează.

În încheiere, spre amuzament și pentru a sublinia într-o manieră mai inedită cât de important poate fi, uneori, rolul femeii într-o acțiune sau alta, prezentăm cazul "Rosi și Fritz", pe care ni l-a oferit publicistul american Kurt Riess în lucrarea sa "Spionajul total".

...Era în primul război mondial. La un moment dat, contraspionajul aliat a constatat că mai mulți agenți din spatele frontului transmiteau nemților, aflați dincolo de linia focului, date și informații importante, folosindu-se de un câine ciobănesc. Numele acestuia era Fritz. S-a pus problema ca Fritz să fie prins viu, în ideea interceptării, măcar o perioadă de timp, a datelor ce se transmiteau cu ajutorul lui. Bine dresat, patrupedul nu s-a lăsat păcălit sub nici o formă, până când...

Cineva a avut ideea de a folosi tot un patruped. S-a adus o cățeluș, cu numele de Rosi. Dresată și aceasta, la momentul cel mai potrivit a fost plasată pe traseul lui Fritz, care era încărcat cu informații. Deși în "misiune", curierul patruped n-a rezistat ispitei: a lăsat totul și a plecat după Rosi, care l-a dus exact unde... avea ea sarcină să-l ducă...

Așa se întâmpă dacă n-ai avut șansa să participi la cursurile lui Charles Rossel sau să recitești tot ce acesta spunea cu zeci de ani în urmă, multe din îndemnurile sale fiind valabile și astăzi. Fritz nu avea de unde să știe că profesorul-instructor recomanda cu insistență: "Feriți-

vă de femei ! Istoria cunoaşte multe cazuri când femeile au contribuit la prinderea spionilor bărbaţi".

În acest context merită să ne reamintim şi de îndemnul poetului nostru naţional Mihai Eminescu care, în scrisoarea a V-a, spune:

"Biblia ne povesteşte de Samson, cum că muierea,
Când dormea, tăindu-i părul, i-a luat toată puterea,
De l-au prins apoi duşmanii, l-au legat şi i-au scos ochii
Ca dovadă de ce suflet stă în piepţii unei rochii...
.....
Tinere, ce plin de visuri urmăreşti vreo femeie,
.....
De ai inimă şi minte - feri în lături, e Dalila !

Este de remarcat că multe din îndemnurile lui Charles Rossel, adresate cu zeci de ani în urmă cursanţilor săi, sunt valabile şi astăzi. De asemenea, este de subliniat că rolul principal dintr-un proces ce vizează studierea şi recrutarea unui agent îl are omul. Şi acest lucru a rămas neschimbat, întrucât succesul în procesul de cunoaştere şi recrutare a celui vizat de serviciile speciale depinde de multele calităţi pe care trebuie să le aibă recrutorul. Contactul direct, nemijlocit dintre recrutor şi cel ce urmează să fie inclus într-o reţea informativă, este de maximă importanţă şi nu poate fi înlocuit sub nici o formă. Dacă în alte faze ale muncii, de pildă, în stocarea şi transmiterea informaţiilor, realizările tehnicii moderne sunt folosite cu succes, în alte momente importante, precum recrutarea şi dirijarea agenţilor, tehnica nu ajută la nimic. Oricât ar fi ea de avansată. Omul a fost şi rămâne elementul de bază al muncii de spionaj.

ÎN PREGĂTIRE

VASILE DUMITRU FULGER

FEŢE BISERICEŞTI SPIONAJ ŞI CONTRASPIONAJ

Feţe bisericeşti direct implicate în activităţi clandestine, spionaj, participând la acţiuni politice de culise sau lovituri de stat.
Nici un prelat n-a recunoscut vreodată că munca informativă şi activitatea clandestină în care s-a angajat au avut un substrat politic. Au încălcat astfel, conştient şi deliberat, toate preceptele religioase. Înalţi prelaţi şi simpli călugări n-au ezitat să pună la cale chiar asasinate.
Iezuiţii maeştri în activităţi clandestine, l-au „săpat" cu înverşunare pe regele Henric al VIII-lea;
Napoleon Bonaparte s-a folosit de reprezentanţii bisericii, iar spionajul lui Hitler n-a ezitat nici el să apeleze la posibilităţile informative ale oamenilor în sutană.
Rusia excelează la acest capitol Rasputin n-a fost un simplu călugăr excentric, afemeiat şi beţiv, ci un adevărat spion al germanilor. Mai târziu însă, personajul principal în sutană aflat pe lângă conducerea Rusiei şi angajat în activitatea de informaţii nu mai este un simplu călugăr, ci o înaltă faţă bisericească, nimeni altul decât Sanctitatea Sa Alexei al II-lea, patriarh al Moscovei şi al întregii Rusii. Recrutat de KGB care a primit numele de cod *Drazdov*. Veţi afla când, cu ce şi pentru ce conducerea comunistă de la Kremlin l-a decorat.
La Vatican, s-a încheiat „Sfânta Alianţă" dintre conducerea Vaticanului, reprezentată de însuşi Papa Ioan al II-lea, şi Casa Albă, în fruntea căreia se afla Ronald Reagan, doi artişti care au jucat *Solidaritatea* poloneză, scenariu şi regia fiind semnate de CIA.
STASI, cu ajutorul unei „cârtiţe" reuşise să implanteze sisteme de ascultare până şi în apartamentele Papei.
Şi, bineînţeles, România: feţe bisericeşti angrenate în activitatea clandestină şi de spionaj desfăşurată pe teritoriul ţării noastre.